

БАРБАРА ТЕЙЛЪР БРАДФОРД ДА СПЕЧЕЛИШ ВСИЧКО

Превод от английски: Борислав Пенчев, 1996

chitanka.info

На Боб, за вярното му приятелство, с любов

ПРОЛОГ

Кънектикът, август 1993 година

Толкова дълго живях сама, че ми е почти невъзможно да си представя живота с друг човек. Тъкмо това иска от мен Ричард. Да живея с него.

Когато снощи ме помоли да се омъжа за него, отговорих му, че е невъзможно. Не се стресна, а храбро предложи просто да заживеем заедно — нещо като пробен брак, без задължения и обвързване от моя страна.

— Ще се възползвам от всяка възможност, Мал — каза ми с кисела усмивка, без да откъсва тъмните си, тревожни очи от моите.

Но и утрото не донесе промяна в решението ми от вечерта — компромисното предложение също бе неприемливо. Честно казано, плашат ме последствията от близостта с друго човешко същество. Ежедневният физически контакт, а не сексуалните преживявания. Емоционалната връзка, която преплита личностите на двама души дотолкова, че ги прави част едно от цяло. Не е по силите ми, напълно съм убедена, и затова, колкото повече размишлявам, толкова по-ясно разбирам собствената си реакция на предложението на Ричард.

Страхувам се. Страхувам се да се обвържа... или привържа... може би дори да се влюбя в него, ако допуснем, че все още съм способна на толкова силни чувства. Страхът ме бе парализирал не от дни, а от няколко години. Наясно съм с положението, затова си бях създала и такъв живот — сам човек, по-безопасно е. Бях изграждала стената около себе си тухла по тухла, опирайки се на работата и на кариерата си. През тези няколко години работата беше моя крепост, чрез нея получавах всичко, което исках от живота, тя бе островът на моето доброволно, защитно отшелничество.

Някога имах всичко, което една жена би могла да пожелае. Загубих го.

Съдбоносната зима на 1988-а. С нея дойде болката от разяждащата мъка, която днес, пет години по-късно, е все още

непоносима. И все пак оцелях. Успях да изплувам на повърхността от отчаянието, въпреки че това ми струваше дори желанието да живея. Но оцелях. Някак.

Научих се да живея сама и свикнах да не делия ежедневието си с друго, както някога.

Ричард иска точно това от мен — да влезе в живота ми и да получи част от самата мен. Той е добър човек. Не познавам по-добър и всяка жена на земята би се радвала на късмета да живее с него. Но аз просто не съм всяка жена. Белезите от раните ми са много и душата ми е накърнена неизлечимо. Такова поне е моето убеждение. Напълно си давам сметка, че не аз съм жената, която той заслужава — всеотдайна и без тежкото бреме на своето минало.

За емоционално осакатен човек като мен най-лесно би било да каже категорично „не“, което би отблъснало Ричард Марксън завинаги. Нещо, което снощи не ми се удаде. Какво ме възпря? Самият Ричард, разбира се. Може и да е по мой си начин, но не съм безчувствена към него, а напоследък той бе станал опора за мен. Може би повече, отколкото съм склонна да си призная.

Ричард се появи в живота ми съвсем случайно — преди около година, скоро след като нае къща, близо до моята, в безметежността на Северозападен Кънектикът, до границата с Масачузетс. Винаги съм сравнявала възвишенията в западната част на Кънектикът с царството Божие и затова се стреснах, когато той се изрази по същия начин, за да опише впечатленията си от несравнимата красота на тази част от света.

Харесах Ричард в момента, когато пристъпи прага на къщата ми. В зимната нощ, вечеряйки с него в кухнята, бях убедена, че приятелката ми Сара Томас е събудила интереса на Ричард. Няколко седмици по-късно недвусмислено ми бе показано, че аз съм обекта на вниманието му, човекът, когото иска по-добре да опознае.

Наложи му се доста да потърпи, преди предпазливо да бъде допуснат до едно ъгълче от моята същност. Останалата част обаче съзнателно държах неразбулена. Така, че смайването ми от снощното му предложение е напълно основателно. Обещах да му дам отговор днес.

Погледът ми попадна на първата страница на „Ню Йорк Таймс“ върху бюрото ми и се спря на датата — 9 август 1993. Питях се дали ще си спомни тази дата по-късно — деня, в който го отблъснах. Както

аз си спомних толкова много дати, — жалони по пътеката на моя живот, които събуждаха безброй спомени.

Импулсивно, в желанието си да приключа с тази история, протегнах ръка към телефона, но почти веднага я отпуснах. Нямаше смисъл да звъня в апартамента му в Манхатън — и без това не можех точно да формулирам онова, което знаех, че трябва да кажа. А и не исках да го наранявам. Налагаше се да бъде дипломатична.

Ядосах се на себе си. С въздишка бутнах стола си назад и станах, за да включа климатичната инсталация. Утринта бе необичайно влажна и въздухът в кабинета ми в задната част на къщата ме притискаше. Кожата ми беше овлажняла от пот и внезапно почувствах задушаваш пристъп на клаустрофобия.

Седнах отново зад бюрото и се загледах в пространството. Мисълта ми се върна към Ричард. Снощи той ми бе казал, че съм прекалено млада да се обричам на самотно съществуване. В думите му сигурно има истина. Все пак аз съм само на тридесет и осем, макар да има дни, когато се чувствам като старица на осемдесет, ако не и на повече, заради онова, което ми се бе случило. Без съмнение хората са безучастни и егоистични, студенината и безразличието са им присъщи. Знаех какво е зло и, разбира се, какво е добро. Е, има и добри хора на този свят, способни да проявят доброта, загриженост и съчувствие. Но не са много, а и те невинаги могат да помогнат и да ти дадат онова, което се нуждаеш. Общо взето, всеки е сам с болките и проблемите си. Звучи ми цинично, но това е цената на помъдряването, способността да се защитава сам и да разчиташ на себе си. Такава съм сега.

Преди няколко седмици роптаех срещу злите хора на тая земя и Ричард, както винаги, ме слушаше внимателно. Почувствах, че ще се разплача след края на тирадата си, а той седна до мен на дивана и просто стисна ръката ми в своята. Помълчахме, после той каза тихо:

— Не се опитвай да вникнеш в природата на злото или да го анализираш, Мал. Злото засегна живота ти в много по-голяма степен, отколкото на повечето хора. Не бих могъл да върна спокойствието ти с думи след ада, през който си преминала. Не са думите, които стоплят. Само искам да знаеш, че съм наблизо, ако имаш нужда от мен.

Винаги ще му бъде благодарна, не само заедно даде израз на чувствата си точно в този ден, но и защото не ме засипа с безсмислените изтъркани фрази, които добронамерените хора

използват, когато се сблъскват с чуждата болка, отчаяние или ярост. Признавам и възхищението си от Ричард Марксън. Напълно порядъчен човек, почтен и състрадателен — качества, особено важни за мен. Въпреки че не се бе женил, животът му не беше преминал безбурно, знам го със сигурност. Разликата във възрастта ни е една година, но ме поражява готовността му да се обвърже задълго. Да приеме взаимоотношения с всичките им проявления. Ами аз? Двойствена, несигурна, уплашена и вечно нащрек, носена от приливите и отливите на мъчно разрешими проблеми, тази сутрин се почувствах напълно безпомощна да се съсредоточа и мисля ясно за настоящето си.

Стиснах очи и се наведох напред, отпусайки главата си върху бюрото. В същия момент осъзнах, че се хлъзгам по спиралата на паниката. Изобщо не си представях как ще се обадя на Ричард, за да удържа на обещанието си. Нямах какво да му кажа, нямах отговор.

Няколко секунди по-късно острият звън на телефона ме накара да подскоча в стола.

— Ало?

— Малъри?

— Да?

— Аз съм. Ричард.

— Знам.

— Мал, налага се да замина. Имам задача.

Съобщението беше изненадващо.

— Не идва ли малко внезапно задачата ти?

— Преди малко ми я възложиха. Списанието ме изпраща в Босна. Заминавам веднага. Тази авантюра с участието на Обединените нации и НАТО се очертава като катастрофа. Така че ще...

— Но ти обикновено не се занимаваш с такива неща, нали? — прекъснах го. — Искам да кажа, не пишеш репортажи за военни действия.

— Няма да ми се наложи и в случая. Не точно. Ще споделям мислите си, породени от всевъзможните коментари за онази касапница, за размотаването на западните лидери и безразличието на целия свят към човешкото страдание — замълча за момент и после измърмори: — Както преди шейсет години в нацистка Германия... — гласът му постепенно заглъхна.

— Що за ужас?! — възкликнах. — Изглежда, изобщо не сме се цивилизовали от десети век насам. Нищо не се е променило, нищо не сме научили. Човекът си е останал животно. Зло.

— Знам, Мал — каза той с едва доловима въздишка. Направих усилие да говоря с по-спокоен тон.

— Значи заминаваш днес?

— Тръгвам за летището след час-два — отвърна той и след кратка пауза добави: — Мал.

— Да, Ричард?

— Готова ли си с отговора си?

Беше мой ред да замълча. Изкашлях се и някак си успях да произнеса:

— Не, не съм. Съжалявам, Ричард, имам нужда от време. Казах ти, че... — не можах да довърша.

Ричард остана безмълвен.

Аз стоях в очакване, стиснала слушалката, чудейки се как ли ще понесе почти изречения отказ.

— Може би, когато се върна от Босна, ще ме зарадваш с това, което искам да чуя — сега гласът му звучеше твърдо. — Ще ме зарадваш, нали?

— Кога ще се върнеш? — пропуснах въпроса му покрай ушите си.

— След седмица до десет дни.

— Пази се, Ричард. Там, където отиваш, е опасно.

От другата страна се чу лек, безгрижен смях. Вече ми беше познат.

— Няма да стана прицел на случаен куршум, ако от това се опасяваш. Не ми е писано.

— Просто се пази, каквото и да ти е писано.

— Така и ще направя. И ти се пази, Мал. Доскоро — затвори, преди да успея да му отговоря.

Малко след това излязох в градината и поех по застланата с камъни пътека, през моравите, ширнали се зад къщата, и с бърза стъпка стигнах до хребета, който се извисяваше над моето имение, и долината отвъд него. Хълмове, тъмнозелени от разкошни дървета, закриляха тази долина през суровите зимни месеци. Двете къщички, сгушени в самия ѝ край, толкова беззащитни срещу лошото време, сега

излъчваха примамлива гостоприемност с боядисаните си в бяло дъсчени покриви и ярките цветове на градините.

Преместих поглед по-наблизо. Конете пасяха в ливадата, на чиято най-висока точка бях застанала. Вляво от тях, допълваха пасторалната сцена старите обори, наскоро боядисани в тъмночервено. Вдясно от поляната, неподвижната повърхност на езерото, проблясваше под слънчевите лъчи. Безбройни восъчнобели и бледорозови лилии се носеха по него, а сред тях се разхождаха семейство лебеди, подредено в нишка.

Отправих поглед към великолепните розови храсти, обсипани с цвят, после към овощната ми градина и белите колове на оградата ѝ, към калейдоскопа от най-жизнерадостни цветове на многогодишните растения. Красива, хранителна, богата на живот земя — всичко избуяваше върху нея.

Небето. Ослепително, пронизващо синьо. Пухкави облачета, плуващи по него. Зашеметяващо. Премигнах, заслепена, няколко пъти, преди да осъзная, че плача.

Докато сълзите се стичаха по бузите ми, си спомних думите на Ричард: „Няма да стана прицел на някой случаен куршум.“ Бе го казал едва ли не с пренебрежение.

Потреперих в знойната жега. *Никой не знае какво го очаква, помислих си, — каква е съдбата му.* За мен тази банална мисъл съдържаше повече, отколкото за когото и да било другиго.

Времето се върна назад. Пет години.

Пристъпих в миналото. Лятото на 1988 година. Лято, вдълбало своя спомен в душата ми.

ПЪРВА ЧАСТ
ИНДИЪН МЕДОУЗ

ПЪРВА ГЛАВА

Кънектикът, юли 1988 година

Подскочих в съня си, сякаш някой ме беше докоснал по рамото и запримигнах в очакване да зърна Андрю, застанал до леглото в полумрака на стаята. Него, разбира се, го нямаше там. И как би могъл, след като беше в Чикаго по работа, а аз бях в Кънектикът.

Повдигнах завивките и се плъзнах по-удобно в леглото, опитвайки се отново да се унеса. Напразно, мозъкът ми бе включил на работни обороти. През седмицата се бяхме сдърпали с Андрю — свада по някакъв нищожен повод, който дори не можех да си спомня, но така и си бе останал между нас.

Трябваше да преглътна гордостта си и да му се обадя предната вечер. Беше ми минало през главата, но само толкова. Той самият никога не се обаждаше по време на отсъствията си от къщи и случаят не правеше изключение. Надвисваше заплахата уикендът, който досега бях очаквала с нетърпение, да бъде провален.

„Ще оправя всичко, когато се върне утре — реших аз. — Ще се извиня, въпреки че, вината не е моя.“ Не можех да понасям търкания с някого, когото обичах, това е в характера ми.

Явно безпокойството бе победило съня, затова се измъкнах от леглото и отидох до прозореца. Загледах се през пролука на щорите, питайки се какъв ли ще бъде денят.

Светлината на утрото напираше на границата на хоризонта. Небесният похлупак все още излъчваше мрак и студенина, но през чернилката му вече се процеждаха тоновете на зората. Потреперих и се протегнах за памучната си роба. Климатичната инсталация си беше свършила работата, откакто снощи я бях нагласила на петнайсет градуса, за да се справи с непоносимата юлска горещина. Изключих я, преди да изляза от спалнята, и поех по стълбата за долния етаж.

Там бе сумрачно и ухаеше на ябълки и канела, на пчелен восък и разцъфнали рози — ухание, което обичах неизменно свързвах с този край.

Запалих няколко лампи, докато се придвижвах през притихналата къща, и се отбих в кухнята само да сложа кафето. После се отправих към дневната.

Отворих френските прозорци и излязох на широката тераса, застлана с каменни плочи, която обикаляше цялата къща. За съвсем краткото време, докато стигна от спалнята дотук, небето се бе преобразило напълно. Дъхът ми пресекна при вида на чудото на утринния светлик, гледка, която може да се види само в северен Кънектикът и никъде другаде. Магическа красота, бликаща от незнаен източник, някъде ниско, ниско под линията на хоризонта.

Никъде другаде не може да се види такова небе, смее да твърдя, освен, разбира се, в Йоркшир, и то, по-специално, над сухите, обрасли с бодливи храсти и цветя бърда.

Светлината винаги ме е очаровала, вероятно защото рисувам за развлечение и естествената ми нагласа е да гледам на природата с очите на артист. Спомням си първия път, когато видях картина на Търнър, един от шедьоврите му, изложен в галерията „Тейт“ в Лондон. Един час стоях закована пред нея, напълно забравила, че има и друг свят, освен окъпания в светлина върху платното. Да влезе в сърцето ти чрез красотата на сътвореното от него, е характерен белег на гения. Опасявам се, че тази дарба не ми е дадена; аз съм само талантлив аматьор, който рисува за удоволствие. И все пак неведнъж ми се е искало да пресъздам небето на Кънектикът в моя картина — само веднъж, но да почувствам, че съм го изразила вярно. Сега също ми се прииска, но дълбоко в себе си знаех, че не съм способна да го направя.

Постоях няколко минути на терасата, преди да се отправя към задната част на къщата. Тревата бе натезала от роса, затова повдигнах краищата на нощницата и робата си, като преминах през поляната.

Светлината продължаваше да се променя. За времето, през което пред погледа ми израснаха далечните възвишения, небето бе изсветляло. Нощта бе окончателно победена.

Отпуснах се удобно върху желязната пейка под ябълковото дърво. Обичам тази част от деня — точно преди светът да се разбуди. Тишината ме кара да си мисля, че може и да съм единственият жив човек на планетата.

Затворих очи и се заслушах.

Ни звук, ни трепване. Листата и тревичките бяха застинали, птиците спяха и всичко това ми действаше като мехлем. Не мислех за нищо определено, носех се на вълните на покоя и притесненията ми, свързани с Андрю, започнаха бавно да отзвучават. Винаги се намираше начин разногласията помежду ни да се разрешават; нямаше причина този път да се случи нещо различно. Една от най-хубавите черти на Андрю бе да поставя минало, настояще и бъдеще на местата им. Не беше в природата му да носи обида в себе си. Бързо забравяше глупавите ни караници и различията в мненията. По това много си приличаме. За щастие и двамата бяхме оптимисти за бъдещето.

Омъжена съм за Андрю Кесуик от десет години. По-точно казано, следващата седмица, на 12 юли, е годишнината ни.

Срещнахме се през 1978-а, когато аз бях на двадесет и три, а той — на тридесет и една. Любовният ни роман беше от пословично бурните. Различаваше се от повечето от тях по щастливия си завършек — с времето връзката ни укрепваше все повече и повече. Няма да е достатъчно изразително, ако кажа, че Андрю ме помете като стихия. Влюбих се в него сляпо, диво и невъзвратимо. С времето открих, че това се отнася не само за мен.

Преди срещата ни, Андрю, който е англичанин, беше живял в Ню Йорк в продължение на седем години. Смятаха го за едно от чудесата в рекламния бизнес, роден талант, способен да направи от една агенция не само невероятно печелившо, но и световноизвестно предприятие, за чиито услуги да се надпреварват тълпи от многонационални клиенти. Работехме все в една и съща агенция — „Блау, Еймс, Брадък и Съскинд“, където аз се занимавах с размножаването на материалите. Опитвах се да си се представям като съавтор въпреки незначителната ми длъжност.

Андрю Кесуик, изглежда, нямаше нищо против.

Бях изцяло под въздействието му — комплиментите му за моята работа замъгляваха мозъка ми, а останалото печелеше направо сърцето ми. Разбира се, тогава бях много млада и доброто ми образование не бе в състояние да се пребори с наивитета на младостта. Във всеки случай, не му бях равностойна.

Андрю напълно ме завладя. Скоро разбрах, че независимо от доброто си положение, той е напълно лишен от егоизъм. За човек с неговите изключителни способности, държането му бе скромно.

Чувството му за хумор беше забележително и нередко насочено към самия него. Покоряващо изтънчен, дори само с това, което британският произход му бе дал. Среден на ръст, с приятни черти на лицето, тъмнокестенява коса и раздалечени очи, излъчващи искреност. Очите бяха най-забележителното у него — в най-светлия оттенък на синьото, с гъсти ресници. Никога дотогава синият цвят на нечий очи не беше ме впечатлявал толкова. Само Клариса и Джейми — шестгодишните ни близначета — имат същите очи.

Нямаше млада жена в рекламната агенция, която да не намираще Андрю за изключително привлекателен, но аз бях тази, на която той отдели специално внимание. Започнахме да излизаме заедно и от самото начало открих, че се чувствам напълно свободна в компанията му. Можех да се държа толкова естествено, сякаш се познавахме от деца. А имаше и толкова много да науча за живота му и за самия него, преди да се срещнем.

Изминаха само два месеца и Андрю ме замъкна в Лондон, за да се запозная с майка му. С Даяна Кесуик станахме приятелки още в първия час, след като се видяхме. Може да се каже, че оттогава сме влюбени една в друга. За някои хора думата свекърва неизменно се свързва с образа на враг — жена, която смята сина си за своя собственост, която се състезава със съпругата за вниманието и любовта му. Това не важеше за Даяна. От първата ни среща тя се превърна за мен в Андрю в женски образ. Даже, по-скоро бих казала, че Андрю е мъжко копие на майка си. Тя ми засвидетелства всеотдайността си по най-различни начини. Наистина я обичам, уважавам я и ѝ се възхищавам. Не бих могла да изброя качествата, които я правят единствена за мен, но не на последно място е доброто ѝ, разбиращо сърце.

Този уикенд в Лондон — първото ми пътуване до Англия, е запечатан ярко в паметта ми до ден-днешен. Двадесет и четири часа след пристигането ни там, Андрю ме помоли да се омъжа за него. Прегърна ме, притисна ме към себе си и ми каза с хубавия си глас:

— Обичам те, много. Не мога да си представя живота си без теб, Мал. Кажи ми, че ще се омъжиш за мен, че ще прекараш остатъка от живота си с мен.

Естествено, съгласих се. Казах му, че любовта ми към него е не по-малка.

Годежът си отпразнувахме, като заведохме майка му на вечеря в „Кларидж“, в неделя, преди да отлетим обратно за Ню Йорк на следващата сутрин. По време на полета непрекъснато поглеждах тайничко към безименния пръст на лявата си ръка, за да се радвам на проблясващия върху него пръстен със сапфир, принадлежал, по думите на Андрю, на баба му, преди да премине от Даяна към мен.

— Желанието на майка ми съвпада с моето — каза ми той. — Искаме ти да носиш пръстена сега. Третата съпруга в семейство Кесуик, която ще го носи.

След което го постави на пръста ми с любящата си усмивка. Всеки път през следващите няколко дни, когато погледът ми попаднеше върху пръстена, в главата ми веднага изскачаше една старомодна фраза: „С този пръстен ти се вричам навеки.“ Ние наистина се бяхме вrekli във вечна любов един към друг.

Дванайсет седмици след първото ни излизане заедно Андрю Кесуик и аз се венчахме в църквата „Св. Вартоломей“ на Парк авеню. Само един човек не преливаше от щастие в деня на свързването ни. Въпреки че напълно одобряваше и много харесваше Андрю, майка ми бе разочарована от бързането ни да се извърши церемонията.

— Всеки ще си помисли, че претупваме сватбата — непрестанно мърмореше тя и ми хвърляше пронизващи погледи, преди да хукне да поръчва поканите или да организира надве-натри сватбения прием в хотел „Пиер“ на Пето авеню. Упорито стиснатите ми устни вероятно са я накарали да се въздържи да попита дали съм бременна, а аз не бях. Майка ми обаче винаги смяташе, че съм лишена от практичност и от години ме характеризираше като артистична мечтателка, любителка на поезия, книги, музика и картини. Накратко — човек, чиято глава витае в облаците.

Вярна характеристика, отчасти. Но каквото и да си мисли тя, аз съм много по-прагматична, отколкото е в състояние да си представи; винаги съм здраво стъпила на земята. Оженихме се толкова скоро просто защото искахме да сме заедно и не виждахме причина да чакаме и да проточваме периода на годежа.

Не всички булки се наслаждават на сватбите си. Аз намирам моята за чудесна. Бях обзета от еуфория през цялата церемония и

последвалото тържество. Наистина смятах този ден за най-забележителния в живота ми, и не само това: бях успяла да наложя волята си на майка ми във всяко отношение. Следва да добавя, че, що се отнася до социалния живот, всеки е в правото си да постъпи така, без това да се счита за проява на лошо възпитание.

По мое желание и с одобрението на Андрю, в събитието се включиха скромни брой участници. Двете майки присъстваха, разбира се, както и няколко роднини и приятели. Бащата на Андрю беше починал. Моят беше жив, но за майка ми той не съществуваше, тъй като я бе изоставил години по-рано и бе заминал да живее в Средния Изток.

За мен обаче той съществуваше. Ние редовно си пишехме и прекарвахме колкото е възможно заедно при идванията му в Щатите. Баща ми долетя в Ню Йорк, за да изпълни родителското си задължение към единствената си дъщеря, и за моя голяма изненада майка ми остана доволна от жеста му. Колкото до мен, не бих се задоволила с по-малко. Мисълта да се омъжа, без да мина стъпките до олтара подръка с него, беше ужасяваща и недопустима. Бях му се обадила в Саудитска Арабия непосредствено след годежа. Исках да го зарадвам с новината и успех.

При все че двамата с майка ми почти не си размениха дума по време на престоя му в Манхатън, нормите на приличието бяха спазени за пред хората. В рамките на необходимия минимум — неизненадващо. Баща ми си замина, когато тържеството наближаваше края си. Като археолог, миналото го привличаше повече от настоящето, така че побърза да се върне при разкопките си.

Той напусна окончателно майка ми, когато навърших осемнайсет години и постъпих в колежа „Радклиф“ в Кеймбридж, щата Масачузетс. Вече нямаше сериозна причина, да поддържа отношения с нея — нещо, което и бездруго го затрудняваше неимоверно. Винаги съм намирала за странен факта, че не се разведох. Предвид обстоятелствата, това си остана загадка за мен.

Тръгнахме си заедно от сватбеното тържество — бащата, булката и младоженецът — и в една от огромните лимузини, наети от майка ми, се отправихме към летище „Кенеди“. Малко преди да тръгнем към самолетите, които щяха да ни отнесат в различни части на света, той

ме прегърна силно и докато си разменяхме думи за довиждане, прошепна в ухото ми:

— Радвам се, че направи всичко, както ти искаше, Мал, а не претруфената дандания, която майка ти би предпочела. Ти държиш на свободата си, като мен, и това изобщо не е лошо, нали? Винаги бъди вярна на себе си, Мал.

Стана ми приятно, че баща ми ме смята за свободолюбива личност наравно със себе си. Подозирам, че емоционалната ни близост, съществуваща от детските ми години, е била източник на раздразнение за майка ми. Едва ли някога, през целия им съвместен живот, тя го е разбирала. Не проумявам как изобщо са могли да се оженят въпреки правилото, че противоположностите се привличат — баща ми, е израснал в академична среда, а семейството на майка ми е от заможни търговци на недвижимо имущество. Пълна липса на общи интереси. И все пак те са се оженили през 1953 година, а две години по-късно — през май 1955 — съм се появила на белия свят и аз. Животът ни заедно продължи до 1973, разделян неравно между периоди на непрестанни спречквания и свади и месеци на ледено мълчание. Плюс дългите отсъствия на баща ми, в търсене на останките от древни цивилизации в Средния Изток или Южна Америка.

Баща ми бе далече, но майка ми нямаше ни най-малка представа що за човек съм аз. Такава си беше — сладка и очарователна, ако пожелае, но с не особена проникновеност по отношение на околните.

Обичам майка си, а знам, че и тя ме обича. Откакто обаче навлязох в съзнателна възраст, компанията ѝ се превърна в голямо изпитание за нервите. Външният вид и положението ѝ в обществото са нещата, които я занимават. Минава при шивача, фризьора и маникюристката, в обеди, вечери и коктейли, на които е поканена. Абсолютно празен, безсмислен живот според мен. Човек би трябвало да проявява по-голям интерес към проблемите на планетата, на която живее, и към хората, с които живее на тази планета. Аз приличам повече на баща си, малко съм затворена, задълбочена съм. Това ме доближава по характер и до мъжа, с когото сключих брак. Подобно на татко, Андрю е силна личност, честен и с чувство за собствено достойнство, човек, на когото може да се разчита. „Надежден“ е етикетът, който поставям и на двамата.

Андрю е първата ми и единствена любов. Друг мъж няма да заема същото място в живота ми, пък и този живот ние двамата ще го изживеем заедно, той и аз. Положение константа, мисълта, за която ме крепи. Децата ни ще пораснат, ще създадат собствени семейства и ще напуснат дома ни. Андрю ще е единственият човек до мен, когато навляза в зоната на здрача. Не бих могла да желая по-добро.

Внезапно почувствах върху лицето си топлината от слънчевите лъчи, проникващи през клоните на ябълковото дърво. Време беше денят ми да започне. Станах и се запътих обратно към къщата.

Петък, първи юли. Нямах време за губене. Плановете ми за уикенда не търпяха бавене. Понеделник, Четвърти юли, щеше да бъде големият ни летен празник — за мен, Андрю, Джейми, Лиса и Даяна, която всяка година ни гостуваше.

ВТОРА ГЛАВА

Необикновената красота на утрото непрекъснато се натрапваше в съзнанието ми. Ярка светлина и ярки, изчистени цветове.

С Андрю се влюбихме в Индиън Медоуз от пръв поглед. Преди да го купим, имението не се наричаше нито Индиън Медоуз, нито имаше име.

Първата ми работа, след като го купихме, беше да вляза в ролята на кръстница, като счупя бутилка френско шампанско, което развесели Андрю, но силно озадачи Джейми и Лиса. Наложих се да им опиша ритуала по кръщаването на корабите преди пускането им на вода. Идеята за заместването на кораба с къща бе посрещната с весел смях и всеобщо одобрение. Децата дори пожелаха да им бъде дадена бутилка шампанско, за да извършат собственоръчно осветяване на къщата, но баща им шеговито се възпротиви на безжалостното хабене на превъзходната стока. Успокоих ги, като обещах да им оставя от виното, което щях да използвам за готвене, та да могат и те да влязат в ролята на кръстници.

Що се отнася до избраното название, извлякох го от местния фолклор, според който векове преди нашето идване индианци бяха обитавали пасищата в подножието на хълма, на чийто връх се бяхме заселили. Често пред полупуснатите ми клепачи са израствали въображаемо вигвамите им, около които са насядали червенокожите. Конете им са вързани наблизко, а над огньовете на открито са поставени казани. Не е трудно за човек с моето въображение да подуши пушека им, да чуе гласовете и смеха им, цвиленето на конете и дори ритъма на там-тамите. Картини, преследващи ме натрапчиво, но мисълта, че със семейството си съм се заселила върху земя, чиято красота е била обожествявана от истинското туземно население на Америка, ме кара да изпитвам гордост.

Попаднахме на къщата съвсем случайно. Или може би не се изразявам съвсем точно. Къщата намери нас — това е моето убеждение, и то е непоколебимо. Къщата ни бе чакала, за да я изпълним отново с живот, чакала ни бе, за да я направим отново

щастлива. Така и стана. Топлина и гостоприемство обгръщат госта от мига, който пристъпи прага ѝ.

Но през юни 86-а не подозирах, че най-сетне сме открили не само къщата на мечтите си, но каквато и да е къща — подходяща за бягство от Ню Йорк в края на седмицата. Огледали бяхме най-различни къщи из цял Кънектикът и всичките се бяха разминали фатално с желанията ни. Пълната липса на късмет в търсенията ни вече ни докарваше до отчаяние, когато един ден, прибирайки се с колата от пикник, неволно поехме по погрешен път, чийто задънен край ни изведе пред непознатата къща.

Постройката очевидно бе запусната, но това не можеше да скрие достойнствата ѝ, особено за набитото око на познавачи като Андрю и мен, в каквито напразните ни досегашни усилия ни бяха превърнали. Едновременното ни радостно възклицание бе красноречиво потвърждение, че и двамата сме очаровани от видяното. Построена от дърво, с много грациозни и изчистени линии, къщата в класически колониален стил чудесно се вместише между старите чепати кленове с огромни разперени клони и тъмнозелените борове.

— Срамота е, дете никой не полага грижи за тази прекрасна къща. Би трябвало поне да бъде боядисана — промърмори Андрю и отвори вратата на колата, за да излезе.

Аз набързо инструктирах Джени, англичанката, бавачка на децата, да остане заедно с тях вътре, и последвах съпруга си.

По някакъв начин, неподдаващ се на рационално обяснение, къщата ни привличаше към себе си, карайки ни да ускоряваме крачка. Андрю удари няколко пъти с чукчето, чийто бронз бе потъмнял, по входната врата, докато аз се опитах да надникна през един от зацапаните прозорци. Светлината едва проникваше вътре, но все пак успях да различа очертанията на мебели, обвити с прашни покривала, както и избледнелите тапети на рози по стените. Нямахме никакви признаци на живот, никой не отговори на настойчивите почуквания.

— Изглежда напълно изоставена, Мал, сякаш не е обитавана от години — каза Андрю. — Мислиш ли, че се продава?

— Надявам се.

Все още си спомням как сърцето ми подскочи при мисълта, че такава възможност съществува.

Малко по-късно, спускайки се по обратния път, забелязахме и табелата, стара и много повредена, паднала във високата трева, която обявяваше къщата за продан.

През следващите няколко часа успяхме да издирим бюрото за недвижими имоти, говорихме с посредничката и заедно с нея още веднъж посетихме бялата къща на хълма, без дори да смеем гласно да изразим надеждата си, че тя ще бъде това, което търсим.

— Няма си име — отбеляза Кати Сандс, посредничката, отключвайки входната врата. — Известна е като Ветрилника. Поне за последните седемдесет години.

Всички ние — родители, деца, възпитателки, домашни животни, последвахме Кати през тесния коридор, заслушани в обяснителните ѝ бележки.

— Вътрешната архитектура ми напомня стила на прекрасната стара къща в Паръм — бърбеше възхитен Андрю. — Спомняш си я, нали, Мал? — добави той и ме погледна.

Кимнах в отговор, усмихвайки се при спомена за чудесните две седмици, прекарани миналата година в Англия — едната от тях в компанията на Даяна, а другата като втори меден месец, след като ѝ поверихме близнаците.

Кати Сандс, родена и израсла по тези места, бе неизчерпаем източник на информация, включително за всички предишни собственици на имота: трите фамилии Дод, Хобсън и Вейн, от 1790 година до наши дни. Старата госпожа Вейн, по баща Хобсън, била последната обитателка, заедно със съпруга си Самюъл Вейн. Осемдесет и осемгодишна, овдовяла и с разклатено здраве, тя трябвало да се откаже от независимостта си и да се премести при дъщеря си в близкия град Шерън.

Две години, откакто мястото, където прекарала целия си живот, се предлагало за продан.

— Защо още не се е намерил купувач? Да не би нещо да не е наред в цялата история? — попитах разтревожено.

— Нищо подобно. Просто имотът е встрани от главните пътища и доста далечко от Манхатън за хората, търсеци място за почивка в края на седмицата. И е доста голям.

Не ни трябваше много, за да разберем думите на посредничката. Всъщност къщата беше така просторна, както изглеждаше отвън.

Макар да имаше повече стаи, отколкото се нуждаехме, тя вдъхваше усещане за подреденост. На долния етаж във всичките стаи се влизаше от дълъг коридор, а на горния — от централна площадка. Тъй като бе строена отдавна, тази къща носеше чара на нещо старинно — с неравен под, наклонени тавани, изкривени греди. Стъклата на някои от прозорците бяха произведени миналото столетие. Имаше десет камини, осем, от които функциониращи, както ни осведоми Кати.

С Андрю си дадохме сметка, че къщата е истинска находка, въпреки отдалечеността ѝ от Ню Йорк. С карането някак си щяхме да се справим, уверявахме се един друг след огледа. Любовта от пръв поглед си казваше думата и преди края на лятото къщата беше наша, а с нея и солидна сума за изплащане.

Остатъкът от 86-а прекарахме в дейности по придаването на поспретнат вид на новата ни придобивка, която използвахме по предназначението ѝ. До края на есента децата ни вече бяха обладани от провинциалния дух на необятните открити пространства и живееха почти само навън, а Трикси прекарваше времето си в преследване на катерици, зайци и птици. Що се отнася до Андрю и мен — голямо облекчение, за да избягаш от големия град и от работата, свързана с голяма власт, следователно и с толкова отговорност.

През пролетта на 1987 година можехме най-сетне да се нанесем напълно и да се отдадем на облагородяването на принадлежащата на имението земя, обграждайки къщата с различни градини. Целта на заниманието ни беше не по-малко амбициозна от привеждането на къщата в ред, но работата ни доставяше удоволствие, а имахме и помощничка — Анна. Освен това се оказа, че Андрю притежава неподозиран от самия него талант на градинар — всичко, посадено от ръката му, хващаше корен и растеше. Съвсем неусетно изникнаха градините с рози, зеленчуци и подправки.

Минаваха седмици и месеци. Нетърпението ни ставаше все по-голямо, когато идваха дните на раздяла с града. Магията на привличането на нашето малко собствено парченце от Кънектикът се засилваше непрекъснато.

Спрях за малко да се порадвам на ведрото спокойствие, от което цялата къща беше пропита. Слънчеви лъчи се стрелваха в дневната от

най-различни посоки и разбуждаха по пътя си хиляди пращинки, които топлият юлски въздух караше да трептят. Покрай мен неочаквано прелетя пеперуда. Крилцата ѝ сякаш бяха изтъкани от съвсем деликатни жилки и обточени със скъпоценни камъни. Тя се засуети над една кана със свежи цветя върху масата в средата на коридора.

Дъхът ми секна от желанието да имам в ръцете си четка и платно, за да уловя и съхраня красотата пред очите ми. Но тъй като ги няхах, а не бих могла да спра мига, продължих да наблюдавам от мястото си.

Мислех си, че съм жена, на която изключително много е провървяло в живота. Нищичко не ме навеждаше на мисълта, че ме очаква коренна, необратима промяна.

Не можех да знам, че единствено къщата ще ми помогне да се преборя с разрушителността в самата мен и че в крайна сметка ще спаси живота ми.

Тогава обаче няхах повод за нищо друго, освен за оптимизъм. Празничният уикенд приближаваше и това ме изпълваше с радостно очакване.

Влязох в кухнята и по навик включих радиото, за да чуя сутрешните новини, докато препека филийки и изпия чаша кафе, което бях приготвила предварително. Прегледах дългия списък със задачи по домакинството, съставен предишната вечер, и мислено планирах деня си. После изтичах горе да взема душ и да се облека.

ТРЕТА ГЛАВА

Имам червена коса, зелени очи и приблизително две хиляди лунички. Не се смятам за хубавица, но Андрю не е на същото мнение — непрекъснато ми повтаря, че съм красива. Разбира се, всеки вижда красотата през собствените си очи, а трябва да се признае, че Андрю далеч не може да бъде обективен в случая.

Що се отнася до мен, бих предпочела да нямах тия отвратителни лунички. Никога не бих изглеждала анемична, благодарение на естествения си тен, ако имах щастието да притежавам млечнобяла кожа на лицето. През годините непокорните ми рижи къдрици са ми спечелвали най-различни прякори. Най-популярни бяха Червенокоска, Морковена глава и Рижка, които винаги предизвикваха у мен раздразнение.

Тъй като винаги съм презирала прекалената заетост на майка ми със собствената ѝ личност, опитвах се да обуздавам суетата у себе си. Честно казано, подозирам, че въпреки взетите мерки, в това отношение не се различавам особено от нея. Но пък знам, че повечето хора са суетни — отдават голямо значение на вида, облеклото и впечатлението, което правят.

Вече съм изкъпана и облечена — памучна тениска и бели шорти. Застанала съм пред огледалото, оглеждам се критично и гримаснича срещу изображението си. Давам си сметка, че предишния следобед съм прекарала твърде много време в градината: луничките ми са станали безброй.

С тия мои неестествени ярки цветове на косата и очите понякога чак ми се приисква да бях бледа и ефирна блондинка. Червеното и зеленото съм наследила от баща ми — няма начин да се сбърка чия дъщеря съм. Само дето неговите цветове са вече поизбледнели: едно от преимуществата, съпътстващи напредването на възрастта — всичко у човека започва да избледнява. Все си повтарям, че на седемдесет години ще бъда копие на несравнимата Катрин Хепбърн. „Да се надяваме“ — е коментарът на Андрю на моите бленувания.

Последната ми работа, преди да се спусна по стълбите, е да стегна косата си с ластик и да украся конската опашка с бяла панделка.

Малкият ми кабинет в задната част на къщата, където вършех домакинските си сметки и цялата писмена работа, е с изглед към зеленчуковата градина. Настанявайки се зад бюрото, находка от антикварен магазин, вдигнах слушалката и набрах номера в апартамента ни в Ню Йорк. На третото позвъняване отсреща прозвуча жизнерадостен глас с британски акцент:

— Ало?

— Аз съм, Даяна, и възможно най-хубавата сутрин на света.

— Добро утро, скъпа. Опасявам се, че тук, в града, е ужасно горещо.

— Така си и мислех. Същата гореща вълна залива и Кънектикът. Мога само да благодаря на Бога, че има климатични инсталации. Но как са сладките ми чудовища днес?

— Божествени — Даяна се засмя. — Не мога да ти опиша каква радост е да съм с тях за два-три дни. Благодаря ти, Мал, че проявяваш загриженост, като ми позволяваш да опозная внуците си по този начин.

— Децата те обичат, Даяна, и им е много приятно с теб. Какви са плановете ви?

— След закуска ще ги заведе в Музея по естествена история. Знаеш страстта им към животните, особено динозаврите. После лек обяд в прохладата на апартамента, следобеден сън и разходка. Ще пазаруваме играчки.

— Не ги разглезвай. Любящите баби са известни с навика си от време на време да харчат неприлично големи суми — например, когато са на гости за празник.

Даяна пак се разсмя, а над смеха ѝ се извиси писъкът на дъщеря ми:

— Нанна! Нанна! Джейми счупи каничката и сега златната ми рибка е на килима. Тя умира! — кресливото ѝ гласче придоби драматична нотка накрая.

— Не съм го направил нарочно! — извика Джейми.

Свекърва ми замълча за момент, явно внезапната врява в съседство раздвояваше вниманието ѝ.

— Божичко, Малъри, почакай за минутка на телефона. Рибката ѝ наистина се задушавя. Трябва само да намеря чаша с вода и да я пусна

в нея. Минутка само.

Тя пусна слушалката, а аз се напрегнах да чуя гласовете на децата.

— Съжалявам, Лиса — проплака Джейми. Беше самото разкаяние.

— Вдигнете слушалката и говорете с майка си. Тя чака да си поговори с вас, милички. Хайде, Лиса, говори с мама.

Тонът на Даяна не търпеше възражения и миг по-късно по жицата прозвуча слабичък, задавен от сълзи глас.

— Мамо, Джейми уби златната ми рибка. Бедната малка рибка.

— Не, не съм! — изпищя синът ми колкото сила имаше.

— Не плачи, миличко — опитах се да успокоя Лиса, — сигурна съм, че рибката ти не е умряла. Обзалагам се, че Нанна вече я е сложила на безопасно място. Как се счупи каничката ти?

— Джейми я счупи! Удряше с лъжица по нея и всичката вода изтече, и малката ми рибка — с нея.

— Ужасно силно трябва да е удрял, за да я счупи. Сигурно вече е била пукната. Сигурна съм, че не го е направил нарочно.

— Съжалявам — отново се чу хорът на разкаянието.

— Но той удряше силно, мамо. Той е лош, той се опитваше да уплаши Суелън.

— Суелън? — учудих се аз. — Що за име е това.

— Иска да каже Сю Елън — гласът на Даяна замести този на дъщеря ми в разговора. — Подозирам, че каната е била пукната. Във всеки случай, златната рибка е жива и здрава, плува си в една супена чиния. По-късно ще ѝ купя и нова кана, за да се успокои напълно.

— Няма нужда чак толкова да се притесняваш — казах. — Останала ми е една от цветарския магазин. Напълно подходяща е.

— Добре, Мал. Джейми иска да говори с теб.

— Мамичко, не го направих нарочно, честна дума. Не беше нарочно — запротестира Джейми енергично.

— Нарочно го направи! — изкрещя Лиса. Сигурно беше застанала точно зад Джейми, чувах я съвсем ясно.

— Сигурна съм, че не си искал да я счупиш, миличко. Но кажи още веднъж на Лиса, че съжаляваш и я целуни. Тогава всичко ще е наред.

— Да, мамо — смотолеви той.

Опитах се да го успокоя, защото и той скоро щеше да се разплаче.

— Обичам те, Джейми.

— Аз също те обичам, мамо — гласът му прозвуча по-бодро и слушалката беше пусната с трясък.

— Джейми, кажи на Нанна да се обади — извиках и след това го повторих няколко пъти, но без успех. Канех се да затворя, когато Даяна отново проговори:

— Мисля, че мирът отново се възцари. Или май малко избързвам — каза тя, като хихикаше.

Затръшна се врата. Прозвуча лая на Трикси.

— Джени ли се връща от разходка с кучето?

— Да. Аз по-добре да започна с приготвянето на закуска за малката си зоологическа градина, преди да изведа близнаците. Забравила съм какво значи да си имаш работа с шестгодишни. Може би остарявам и не мога да се справям.

— Ти, стара! Никога! Техните малки караници са от ден до пладне. Всъщност те са си много близки, близнаци са. Даяна, трябва да се заема с досадните си задачи, които са един милион. Ще говорим пак довечера. Приятен ден ви желая.

— Нашият ден ще е приятен, но ти не се преработвай, Малъри, скъпа. Засега дочуване.

— Дочуване — казах и затворих.

Ръката ми остана върху слушалката, а мислите ми се понесоха към свекърва ми.

Даяна беше жена, способна истински и всеотдайно да обича и, по моему, бе жалко, че не се омъжи повторно след смъртта на бащата на Андрю. През 1968 година Майкъл Кесуик, без да боледува и един ден през живота си, бил отнесен в гроба от фатална сърдечна атака.

Майкъл и Даяна, и двамата от Йоркшир, отишли да живеят в Лондон след завършване на университетското си образование. Познавали се от деца и се оженили млади, а две години след сватбата им се родил Андрю. Идиличен — семеен живот до деня на ненавременната смърт на Майкъл.

По думите на Даяна, нито един от мъжете, с които се запознавала в последвалите години, не можел да се сравни с Майкъл. „Защо да се задоволявам с нещо второкачествено?“ — довери ми тя в един от

интимните ни разговори. Предпочитала да живее сама, вместо да търпи мъж, който не задоволява изискванията ѝ.

— Непрекъснато ще го оценявам мислено. Няма да бъде честно спрямо бедния човек. Да бъда сама, означава да съм независима, аз да съм си господар и да върша каквото и когато си поискам. Мога да идвам да ви виждам в Ню Йорк всеки път, когато съм в настроение за това. Или да отскоча до Йоркшир, или да работя до късно през нощта. За мен е по-добре да съм необвързана, повярвай ми, Мал.

Тогава я бях попитала дали Майкъл е бил единствената любов в живота ѝ или се е влюбвала и друг път. За моя голяма изненада, въпросът ми я накара да се почувства неудобно. Не можах да се въздържа да не го повторя. Тя успя да се овладее, макар и с усилие, за да ми отговори честно, както винаги съм смятала, че говори с мен:

— Единственият мъж, към когото съм изпитвала сериозен интерес... не е свободен. Живее доста дълго разделен със съпругата си, но не е разведен, необяснимо защо... Невъзможно е да съществуват отношения между мен и мъж, който по силата на закона е свързан с друга жена, дори и да не живее наистина с нея. Крехка връзка, без бъдеще.

След тези думи напрегнатостта и се стопи и тя завърши спокойно:

— Отдавна съм стигнала до извода, че ми е по-добре да живея сама, Мал. Каквото и да си мислиш, така съм щастлива. В мир съм със себе си.

И все пак, често ми е правило впечатление, че Даяна страда от остри пристъпи на самота. Андрю не е съгласен с мен.

— Не и мама! — възкликна той, когато за пръв път споделих наблюденията си с него. — Тя е по-заета от майстор, погълнат от шедьовъра си. Работата ѝ я грабва от шест сутринта — подреждане на каталози на антикварни стоки, наглеждане на персонала, полети до Париж за покупки на мебели и картини и дори без повод. Без да споменавам вниманието, което трябва да отделя на всичките си богати клиенти и на нас, най-скъпите ѝ съкровища. Тя има своя живот и в Йоркшир — старият чифлик би се срутил, ако не търчи непрекъснато дотам и обратно. Мама е човекът, за когото най-малко би могло да се каже, че е самотна.

Не му възразих, че според мен тя старателно си намира занимание за всеки час от деня точно, за да избяга от самотата си. Той ѝ бе син, единствено дете — кой би могъл да я познава по-добре от него? Има неща обаче, които не могат да се скрият, защото очите на човека ги отразяват — като тъжното, мечтателно изражение на Даяна понякога. Тъга по Майкъл? Или за другата, непостижима любов? Никога не събрах смелост да подхвана темата.

Влизането, или по-скоро шумното влетяване на Нора, ме накара да подскоча уплашено на стола си. За човек с крехка и дребна физика като нейната, определено бе много шумна.

— Съжалявам, че закъснях, Мал — възкликна тя и се хвърли на стола от другата страна на бюрото ми. — Пфу! Каква жегга! Истинска фурна! — тя заразмахва бясно ръката си вместо ветрило и едва сега изразът ми на уплаха ѝ направи впечатление.

— О, извинявай, да не би да те стреснах с влизането си?

Кимнах утвърдително.

— Стресна ме. Но аз и бездруго бях на километри оттук. Бях се отнесла в мечти.

На лицето на Нора се изписа недоверие. Присвивайки очи, тя се изсмя сухо.

— Мечти! Не и ти, Малъри Кесуик. Никога не съм те виждала да си губиш времето на вятъра.

Мнението ѝ ме развесели, но го отминах без коментар.

— Какво ще кажеш за чаша чай с лед, преди да се впуснем в подреждането на тази къща за уикенда? — попитах аз.

— Добре звучи — Нора скочи и се отправи към вратата на стаята. — На идване не съм спирала на пазара. По-добре ще е, ако купя плодовете и зеленчуците утре, Мал. Ще са по-пресни за градинското парти в понеделник.

— Права си. Виж какво, нали с Ерик ще дойдете? Досега не си ми казвала твърдо нито „да“, нито „не“.

— С удоволствие, Мал, и благодаря за поканата. Много мило от твоя страна — отговори Нора, хвърляйки ми поглед през рамо.

— Не ставай глупава, двамата сте като част от семейството.

Тя отмина последната ми забележка с мълчание, но забелязах доволната ѝ усмивка, преди да влезе в кухнята.

Нора бе към четиридесетте, с тяло на самодива, рано посребряла коса и същия сребрист оттенък в сивите си очи. Имаше интелигентно и винаги излъчващо жизнерадост лице. Беше моя помощница през последната година и половина, почти от деня, в който се нанесохме. Ерик, съпругът ѝ, работеше в местната дърводелска работилница и всеки уикенд идваше да свърши нещо по външното оформяне на къщата. Женени бяха почти от двадесет години, но нямаха деца, затова се отнасяха към Джейми и Лиса като към свои.

Нора беше практична и делова жена, не си позволяваше да витае из облаците — типична янки от Кънектикът и сродна душа.

Отказваше да я наричам икономка.

— Твърде е претенциозно за мен — каза ми в деня, когато я наех. — Да кажем, че съм ти помощница, Мал. Нямах нищо против да те наричам Мал, нали?

Кимнах утвърдително и тя продължи:

— Звучи по-приятелски, пък и това е начинът на обръщение в провинцията — на малко име. Думата „икономка“ ме плаши — тя се засмя. — Кара ме да си представям жена, облечена в черна рокля, с връзка ключове, закачена на кръста, и строго изражение на лицето. Не се виждам в ролята на героиня от готически роман.

Според мен Нора Матюс би се справила с всяка роля. За мен тя е безценна; не бих смогнала без помощта ѝ.

В момента Нора се бе заела със сипването на чая.

— Четвърти ще бъде много по-горещ от днес. Такава е прогнозата. Можеш отсега да помислиш за по-леко облекло — тя огледа тениската и шортите ми. — Нещо такова би било напълно подходящо.

— По дяволите, Нора, няма да мога да покажа новата си рокля — възкликнах и придадох на лицето си израз на разочарование.

Нора ме погледна замислено. Доставяше ми голямо удоволствие да поддържам у нея несигурност дали се шегувам, или се опитвам да я дразня. За момент помислих, че съм я обидила, но видях скрития смях в очите ѝ и се успокоих.

— Хайде, давай да подготвяме терена за шоуто — влязох в командните си функции аз.

— Първо леглата?

— Правилно — отговорих, изгълтах остатъка от чая си и я последвах навън от кухнята.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Четири часа по-късно се разположих на терасата пред дневната със сандвич с месо от пуйка и диетична кола. Избрах си тъгъл, добре скрит в сянката на голямо кленово дърво, и ухапах сандвича. Бях на крака отпреди разсъмване и умирах от глад. С Нора бяхме свършили маратонска работа, почиствайки всички бани и спални, а трябваше и да се запася със сили за остатъка от деня. Очакваше ме почистването на целия долен етаж.

Много се гордея с Индиън Медоуз, а най-много обичам къщата, когато всичко в нея блести и е на мястото си. Даяна винаги ми е казвала, че е трябвало да се занимавам с вътрешно обзавеждане, но идеята не ме привлича. Нямам интереса на Даяна към купуването на антики, с които задоволява желанията на престижните си клиенти в Лондон. Доста притеснения щеше да ми струва задоволяването на чужди вкусове, като не забравяме, че част от работата ми щеше също да бъде да убеждавам клиентите си в превъзходството на моя вкус. Предпочитам да си остана на аматьорско ниво, но да създам дом, който се харесва на Андрю и на мен. По същия начин се отдавам на рисуването — за собствена наслада.

Нора никога не се присъединява към миниатюрния ми пикник, а обядва вътре, предпочитайки прохладата на климатика. Днес решението ѝ определено е по-разумно от моето. Слънцето е нажежено колело, пробил дупка в синята тъкан на небесата. Не можеш да погледнеш към небето, без да те заболят очите.

Застанала съм до ниската стена около терасата. Тя е изградена от големи, плоски камъни от някакъв местен майстор преди много години. В Йоркшир строителството от камък, без помощта на зидария, е древен занаят. Теглото на камъните е идеално балансирано, за да не използва някакъв спояващ материал. Даяна смята, че в наши дни изкуството на майсторите каменари е почти отряло там. В Америка, за мое голямо съжаление, положението е същото. Има и друга причина за особената ми привързаност към тази част от имението ни. Знам със сигурност, че в миниатюрните галерии са намерили убежище две

катерици, малко зайче и черна змия. С катериците сме добри познати, зайчето виждам от време на време, но от змията нямам лични впечатления. Анна, нашата градинарка, и близнаците настояват, че тя съществува.

Още от дете обичам природата и дивите същества, които я населяват. Винаги съм насаждала у Джейми и Лиса уважение към животните, птиците и насекомите в Индиън Медоуз.

Често, без да съзнават какво вършат, децата са способни да проявят жестокост. Страшно се ядосвам, когато ги виждам да нараняват малки, беззащитни животинчета, да късат крилата на пеперуди, да размазват червеи и охлюви или да хвърлят камъни по птици. Още преди да се родят децата ми, бях взела решение никога да не допусна те да причинят болка на живо същество.

За да им помогна да се възприемат като част от природата и да я доближа до тях, съчинявах истории за малките ни приятели, обитаващи градинската стена. Разказвах на Джейми и Лиса за Алджърнън, добрата черна змия, която имала слабост към шоколадовите бонбони с черешов пълнеж и искала да има собствен магазин за бонбони; за Табита и Хенри, семейството катерици, които не можели да имат деца, затова искали да си осиновят; за Анджелика — бебето зайче, което сериозно си е наумило да участва във великденския парад на Пето авеню.

Джейми и Лиса обичат измислиците ми. Налага се непрекъснато да им ги повтарям, като напрегам въображението си, за да прибавям нови елементи и да удовлетворявам изискванията на малките си слушатели. Напоследък из главата ми се върти идеята да запиша всичките си приказки и да ги илюстрирам. В единствен екземпляр, само за близнаците. Идеята все повече ми харесва, защото една книжка с картинки би била чудесен подарък за Коледа.

Простенах вътрешно от нелепостта на мисълта за Коледа, посред задушавашата мараня на летния ден. Впрочем лятото е към своя край; то винаги бързо си отива след Четвърти юли. После, преди да се усетим, ще дойде Денят на благодарността, а след него до Коледа не остава много време.

Тази година за коледните празници ще бъдем в Англия. Ще гостуваме на Даяна в къщата ѝ в Уест Танфийлд, Йоркшир. Андрю и аз очакваме заминаването с нетърпение, децата също. Надяват се, че ще

има достатъчно сняг, за да се пързаят с шейна с баща си. Обещал им е да ги заведе на любимите си пързалки от детството. Възнамерява да ги учи да се пързаят с кьнки, ако езерото там е добре замръзнало.

Бях се отнесла в мисли за зимната ваканция, когато десет минути по-късно Нора показва главата си пред вратата на дневната и се провикна:

— Сара на телефона.

— Идвам — извиках в отговор, но тя вече се беше скрила.

Влязох в стаята и се отпуснах на стол до масичката с телефона.

— Здравсти, Сара. Кога пристигааш?

— Не мисля, че ще мога да дойда — каза тя. Гласът ѝ ми прозвуча печално, съвсем неприсъщо за веселата ѝ натура.

— Какъв е проблемът? — стиснах слушалката с инстинктивното усещане за неприятни новини.

През целия си живот със Сара сме били най-близки приятелки. Майките ни са ни разхождали заедно с количките по Парк авеню. Ходили сме в една и съща детска градина, а после продължихме да бъдем неразделни в девическото училище и в колежа „Радклиф“. Познавам Сара Елизабет Томас не по-зле от себе си и затова надуших, че е притеснена.

От другата страна мълчанието се проточи, затова повторих въпроса си по-настойтелно.

— Томи. Снощи се скарахме ужасно, както никога досега, и преди малко бях информирана по телефона, че мога да считам отношенията ни за приключени. Край, окончателно, безвъзвратно минало. Не желае да ме вижда... изобщо. Следобед заминава за Лос Анжелис. Накратко, Мал, биха ми дузпата. На мен! Можеш ли да си представиш! Защото аз не мога, никога не ми се е случвало досега.

— Знам. Винаги ти си командвала парада. Съжалявам за неприятностите ти. Разбирам, че държиш на Томи. От друга страна пък, винаги съм чувствала...

— Не е нужно да го казваш — прекъсна му тя меко. — Знам, че никога не си го харесвала. Винаги си била нащрек с него. С право, предполагам, както обикновено. Как така стана, че познаваш мъжете по-добре от мен? Не ми казвай. Слушай, съзнавам, че Томи е нищожество, но това не ми помага. Аз май... го харесвах.

Гласът ѝ постепенно изтъня до границата с плача.

— Недей да плачеш, всичко ще се оправи, Саш — опитах се да я успокоя, използвайки умалителното име, с което се обръщах към нея от детските ни години. — Не е особена утеха, ако ти го кажа, но така е по-добре. Честно. Томи Престън III не заслужава сълзите ти. Раздялата ви беше неминуема, рано или късно. Колкото по-рано, толкова по-добре. Помисли колко ужасно щеше да бъде, ако се беше случило след сватбата ви.

— За която ме е молил. Половин дузина пъти, по-точно казано.

Чух я как подсмръкна, а след това си издуха носа.

— Известно ми е, че ти е предлагал да се ожените. Казвала си ми го неведнъж — промърморих. — Радвам се, че прояви благоразумието да не се поддадеш. Но не разбирам какво ти пречи да дойдеш за уикенда.

— Не мога сама, Мал. Ще се чувствам като самотна птичка.

— Глупости! Ще бъдеш с мен, най-добрата ти приятелка, и с Андрю, който те обича като сестра. И с кръщелниците ти, които те обожават. Даяна смята, че си най-великото нещо от древността до наши дни.

— Известно ти е, че с ласкателства можеш да постигнеш каквото поискаш — най-сетне чух смеха ѝ. — Все едно, мисля да ближа раните си в Манхатън.

— Не можеш да го направиш! — повиших тон. — Само ще се нахвърлиш като прасе на сладоледа и разните му там нещица, от които се дебелее, както всеки път, когато си разстроена. Помисли колко ти струваше да свалиш пет килограма. А и по това време и в ада е по-прохладно, отколкото в Манхатън. Нора ми каза, че прогнозата е за петдесет градуса на сянка.

— Опасявам се, че като метеоролог, възприемам Нора с недоверие.

— Но, моля те, аз чух същото по телевизията. Снощи. Помисли си колко по-прохладно ще бъде тук, в Шарън, на открито. Имаме си басейн, сенчеста градина. За Бога, това е вторият ти дом. Знам колко го обичаш.

— Въпреки всичко в момент предпочитам уморителните разходки по тротоарите на Манхатън и успокояващата самота на задушния ми апартамент. В него без притеснения мога да си ридая над

спомените ми с Тони — гласът ѝ драматично се извиси. — Изгубената ми любов, най-голямата ми любов.

Театралността, като неразделна част от характера ѝ, ми беше добре позната и проявлението ѝ в момента му успокои. Сърцето ѝ значи не беше разбито, каквото впечатление искаше да остави в началото на разговора. Започнах да се кикотя.

— Не смей да ми се присмиваш — Малъри Кристина Джордан Кесуик. Престани да се смееш, казвам ти — извика тя възмутено. — Сърцето ми е разбито. Разбито.

— Буря в чаша вода! — изкряхах, задавена от смях. Един от любимите изрази на Андрю, който с течение на годините бе станал част от речника ми. — Скърбиш за него не повече от мен. Всичко е от наранената ти гордост. Да си говорим истината — този... този нещастник отколе възнамеряваше да прекара уикенда на Четвърти юли на Западното крайбрежие. Със семейството си. Винаги си ми казвала, че е безумно влюбен в майка си, обожава сестрите си и че непрекъснато се оплаква от преместването им в Калифорния.

— Трябва да призная, че не ми дойде на акъла — промърмори тя замислено. Кратка пауза. Представих си я как смила версията ми. — Но скандал наистина имаше, Мал.

— Без съмнение, изфабрикуван от него — отвърнах остро. Никога не съм харесвала Томас Престън Ш. Протестант от Източното крайбрежие, нервак, стиснат на пари, както и на чувства, голям сноб и ниско интелигентен. Стана вицепрезидент в известна частна търговска банка само защото банката носеше фамилното му име и се управляваше от чичо чу. Моята красива, щедра, талантлива, обичлива Сара заслужаваше много по-добро; най-доброто. Мое лично мнение е, че Томи Престън бе най-лошото, бледо човешко подобие. Даже външността му не беше особено привлекателна. Бих разбрала увлечението на Сара, ако поне имаше хубава физиономия.

Поех дълбоко въздух.

— Кога значи пристигаш в Кънектикът? Довечера или утре?

— Тъкмо си уредих вечеря с един от клиентите си. Ще дойда утре по някое време, става ли?

— Идеално, Саши, скъпа. Четвърти юли нямаше да е същият без теб.

ПЕТА ГЛАВА

След като Нора си тръгна, обиколих къщата, както обикновено, за да проверя дали всичко е наред във всяка стая. Останах повече от доволна от видяното, колкото и да го повтарям, къщата е красива. Наслаждавах се на гледката от вратата на всяка стая, изпълнена със задоволство.

Антиките в дневната, които грижливо бях излъскала с восък, излъчваха меко сияние. Гладките дървени повърхности, потъмнели от времето, действаха отморяващо на фона на спускащия се вечерен здрач. Проблясваше среброто на декоративните произведения, разпръснати из трапезарията, проблясваха големите огледала и наскоро измитите прозорци. Из цялата къща се набиваха на очи ярките петна на вазите със свежи цветя и ароматът им се смесваше в божествено ухание.

Тази вечер къщата беше изпълнена с прекрасно чувство на благополучие. Напълно беше готова да създаде топлината и уюта на истински дом за празника. Липсваха само останалите от семейството. Но те щяха да пристигнат на другата сутрин и да ѝ се насладят. Да ѝ вдъхнат живот с щастливите гласове и смеха си. Нетърпението ми да видя Андрю, близнаците, Даяна и Джени ставаше непоносимо. Преди да замине за Чикаго в началото на седмицата, Андрю ми каза, че ще ги вземе от апартамента много рано.

След като се помотах още малко, за да завърша критичния си оглед, изтичах в спалнята на горния етаж.

Съблякох се, взех набързо душ, поизсуших се, пъхнах се в чифт бели памучни панталони и чиста бяла тениска и сплетох отново конската си опашка, привързвайки я с червена панделка.

По-късно щях да си приготвя спагети и зелена салата. На първо време се нуждаех от почивка след напрегнатата работа през деня. Възнамерявах да позвъня на Даяна и близнаците, след което да се отдам на четене.

От спалнята ми се влиза в продълговато, ниско помещение, към което се отправих. От самото начало го бях превърнала в мое любимо притежание. Странната му форма и големина ме бяха карали да се питам за какво ли е било използвано по-рано. Аз го превърнах в удобен будоар, неприкосновена територия, където седях и размишлявах, слушах музика, гледах телевизия или четях.

Точно заради формата и големината на будоара го боядисах в бяло, с едва забележим оттенък на зелено. Подът беше застлан в бледо ябълковозелено, което пасваше на материята в зелено и бяло, избрана за дългите до пода завеси, дивана и креслата. Лавици с книги заемат цяла стена — от пода до тавана. Порцеланови лампи украсяват двете масички, застлани с бледозелени покривки, поставени от двете страни на дивана. Окачени са няколко от акварелите ми, а над дивана виси портретът с маслени бои на близнаците, нарисуван от мен две години по-рано. Друг маслен портрет, този на Андрю, се мъдри гордо над лавицата на камината, така че съпругът и децата ми правят непрекъснато компания, усмихвайки се от позлатените рамки. Очарователна стаичка, гостоприемна и слънчева поради южното си изложение. Изпълнена с покой, особено в оня час от денонощието, когато слънцето залязва и плъзват привечерни сенки. Едно от любимите ми кътчета в Индиън Медоуз, подведено с много старание, както впрочем и всички останалите помещения.

Позвъних в апартамента ни в Ню Йорк, поговорих накратко с Даяна, пожелах на децата лека нощ, казах им, че ще се видим на другата сутрин и затворих, телефона. След това се протегнах и взех книгата, която четях в момента — два романа от Колет в един том. Винаги съм обичала книгите ѝ и напоследък започнах да я препрочитам. Бързо намерих мястото, до което бях стигнала, и се предадох още веднъж на въображението на авторката.

Бях прочела само две страници, когато дочух звук от кола по алеята. Изправих се до прозореца, като преди това хвърлих поглед към часовника, питайки се кой ли може да бъде. Много малко хора си позволяваха да ме посещават толкова късно без предизвестие.

Все още последните светлини на деня не бяха угаснали и за моя голяма изненада иззад колата се появи Андрю, понесъл в ръка куфарчето си. Пуснах завесата, изхвъркнах от стаята и хукнах надолу по стълбите, колкото ми позволяваха силите.

Заставахме в коридора, лице в лице, той и аз, и се загледахме. Андрю носеше багажа си и аз възкликнах:

— Дошъл си направо от летището!

— Точно така — отвърна той, без да отклонява от мен изучаващия си поглед.

Моят поглед го обгръщаше с не по-малко любопитство. Опитвах се да отгатна разположението на духа му дали още ми е ядосан. Насреща си видях само любов и топлина, значи всичко отново беше наред между нас.

— Ами Джейми, Лиса, майка ти и Джени? Те как ще се придвижат дотук?

— Уредил съм кола да ги вземе утре рано-рано сутринта — Андрю се приближи, обви ръцете си около мен и ме притисна в прегръдката си. — Разбираш ли, уредих си една вечер в компанията само на съпругата ми.

— О, толкова се радвам, че си го направил! — извиках радостно и се долепих още по-плътно до него. За секунда-две оставахме така, безмълвни. После аз се обадих:

— Съжалявам, задето се заядох за Джак или по-скоро за неговата приятелка. Нямам нищо против да дойдат за Четвърти юли, честна дума.

— Аз също се заяждах на дребно, Мал. Както и да е, оказа се, че Джак няма възможност да дойде, а Джина в никакъв случай не би се съгласила да дойде сама. Съжалявам, че се скарахме. Вината беше изцяло моя.

— Не, моя беше — възразих убедено.

— Моят — настоя той.

Отдръпнахме се едновременно, погледнахме се и се разсмяхме. Андрю ме целуна леко по устните, хвана ме за ръка.

— Да пийнем по нещо, а? — каза той и ме избута по посока на кухнята.

По лицето ми се разля широка усмивка при мисълта, че за една вечер ще можем да бъдем сами.

Андрю съблече сакото, развърза вратовръзката и го хвърли на един стол в кухнята. Аз извадих лед от хладилника и напълних две високи чаши с водка, тоник и лимонов сок.

— Наздраве, скъпа — каза той, след като пое чашата си и я чукна в моята.

— Наздраве — отговорих и не можах да се въздържа да не го погледна разнежено над ръба на чашата. После му смигнах. Той се засмя, потупа ме по бузата и попита:

— Ще седнем ли на терасата?

— Малко е горещо навън — започнах аз, но като видях разочарованата му физиономия, бързо добавих: — Но защо пък не, по това време градината е толкова красива.

— „Сумрак“ беше думата, която баба ми използваше за тази част от денонощието — каза Андрю, докато излизахме на терасата. — Мисля, че така се изразяват хората от северната част на Англия. А може думата да е шотландска. Знаеш, че майката на майка ми е родена и е живяла в Глазгоу, преди да се ожени за дядо Хауърд и да се премести в Йоркшир. Затова кариерният вълнен плат е на такова уважение в гардероба на майка ми и в моя. Много обичаше да ме вижда натъкмен в карирана пола с кожена кесия отпред и с черен кадифен жакет. Винаги избираше цветовете на рода Сийфорт. Баща ѝ, моят прадедо, е бил от клана Сийфорт.

— И по-рано си ми разказвал за шотландската си жилка.

Той ми се усмихна.

— Съжалявам. Изглежда, имам лошия навик да повтарям семейната си история.

— Навикът не е лош. Просто навик, срещу който не възразявам.

Отвън се настанихме до кръглата маса с големия бял чадър, където обикновено се хранехме през летните месеци. Отпивахме от чашите си в мълчание, в което се чувствахме напълно удобно — както често се случва на женените хора взаимно да се наслаждават на компанията си. Думите бяха излишни, защото чудесно общувахме и без тях. Изглежда, с Андрю мислехме на еднаква честота, защото неведнъж се беше случвало той да каже нещо, което се е въртало в главата ми само преди секунди, и обратно. Отстрани можеше да се стори някому неестествено.

Със залеза на слънцето горещината бе намаляла. Задухът все още се усещаше, но са бе появил бриз — колкото леко да раздвижва от време на време листата на дърветата. Като изключим неговото

шумолене, тишината и спокойствието царуваха на приказно красивия ни хълм.

Андрю се облегна назад в стола си, пое дълбоко въздух и въздъхна със задоволство.

— Толкова е красиво тук, Малъри. Загубил съм много време... далеч от теб и това място.

— Мислех, че ще ми звъннеш от Чикаго...

В момента, в който ги казах, думите ми прозвучаха глупаво. Устните на Андрю се разтегнаха в усмивка.

— А аз мислех, че ти ще ми се обадиш.

— Не сме ли двойка глупави, упорити магарета — засмях се и поднесох чашата към устните си.

— Не знам какво си мисли моето магаре за мен, но аз го обожавам.

— И аз обожавам моето — отвърнах веднага.

Нова доза мълчание.

— Сара е скъсала с оня непоносим сноб — вметнах малко по-късно без никаква връзка.

— Такъв си е. Знаем.

— Откъде знаеш? — прекъснах го.

— Сара ми каза.

— Тя ли ти каза? Кога?

— Днес. Обадих ѝ се следобед на тръгване от Чикаго. Помолих я да не пристига тази вечер, ако такива са били намеренията ѝ. Обясних ѝ, че искам да те изненадам и за малко да разполагам с теб, без да те делия с целия останал свят. Тогава тя ми каза, че изобщо нямало да идва, защото същата сутрин била скъсала с Томи Престън. Боя се, че не успях да променя решението ѝ. Упорито настояваше, че ще си остане в Ню Йорк за уикенда.

— Аз я накарах да го промени. Ще пристигне утре по някое време.

— Радвам се да го чуя. Честно казано, края на историята им изобщо не ме изненадва. По мое мнение, Томи никак не беше подходящ за нея.

— Бих искала...

— Би искала какво, скъпа? — Андрю се наведе по-близо до мен и се вгледа в лицето ми, явно доловил печал моя тон.

— Бих искала Сара да си намери наистина добър човек, в когото да се влюби, за когото да се ожени и от когото да има деца, нещо, което толкова желае. Бих искала да познавахме някого, подходящ за нея.

— Аз също, Мал, но не познаваме. Мисля, че по свой начин тя е намерила щастието. Обича работата си и доста е напреднала в кариерата си.

— Вярно е, но това не пречи на желанието ѝ да се омъжи.

— Предполагам — Андрю замълча. Лицето му придоби замислено изражение. Той допи питието си, постави чашата на масата и са обърна към мен. — Като говорим за работа и кариера, получих ново предложение.

— От агенция „Гордън“ ли? — попитах развълнувано, защото знаех за възхищението му от работата на тази рекламна агенция. Той поклати глава:

— Не, от „Маркъс и Уилямсън“.

— Забележителна агенция. Какво е предложението?

— Великолепно, що се отнася до парите. Но не ми предлагат съдружие. За съжаление.

— А би трябвало. Ти си най-добрият в бизнеса. Правилно ли отгатвам, че не си го приел?

— Да. Не исках да сменям работата си само заради парите. Щях да го обмисля, ако „Маркъс и Уилямсън“ ми бяха предложили и парче от тортата. Измъчват ме и угризения да изоставя сегашните си партньори.

Разбирах как се чувства. Няколкото години, прекарани в „Блау, Еймс, Брадък и Съскинд“, бяха създали у него сантиментална привързаност. Заплащането му беше солидно, ползваше се от различни привилегии, като оставим настрана участието на съдружническа основа. Много добре ми беше известно обаче отношението му към застоя в дейността на фирмата през последната година и колко това го измъчваше.

Повторих размишленията си на глас. Той ме изслуша, без да ме прекъсва. Уважаваше мнението ми и знаеше колко амбициозна съм по отношение на него. Изброих му ред причини, поради които би следвало да обмисли напускането си. Не на последно място сред тях беше появилата се студенина между него и Джо Брадък, старшият съдружник.

— В думите ти има много смисъл — каза той, след като свърших. — Съгласен съм, че Джо не би могъл да бъде причислен към хората, мислещи в перспектива. Лежи на лаврите и живее със спомени от миналото.

— Не беше такъв, когато постъпих при тях преди дванайсет години — продължи Андрю след кратка пауза. — Сигурно остарява. Знаеш ли какво, ще говоря с него и ще му изложа всички оферти, направени ми за последната година. Никому няма да навреди.

— Така е — съгласих се.

— Може би малко ще го постресна. Може би ще успеем да стигнем до общи изводи за бъдещето на агенцията. Всъщност Джак Ъндъруд и Хари Колтън биха предпочели да действам по-решително с Джо. Смятат, че е крайно време да се пенсионира и като че ли сме на едно мнение. От друга страна, той е последният от четворката на основателите, единственият жив от тях и е важна фигура в деловите среди. Положението е доста сложно.

Протегнах ръка и стиснах неговата.

— Радвам се, че си решил да говориш с Джо. Отдавна ми се щеше да го направиш и според мен ще има полза. А сега какво предпочиташ — още едно питие или да приготвям вечеря?

— Умирам от глад! Какво е менюто?

— Щях да си нравя спагети и зелена салата, но ако предпочиташ друго, мога да размразя...

— Не, не, спагети и салата. Звучи достатъчно апетитно. Хайде, ще ти помогна в приготвянето.

Приключвахме вечерята и допивахме последните глътки вино, когато Андрю каза:

— Помниш ли, че майка ми ти спомена, че след смъртта на баща ми е имало само един мъж, от когото е била привлечена?

— Разбира се, че помня. Разделен от жена си, но не разведен.

— Поради което смятала връзката им за невъзможна.

— Точно така. Но защо сега го споменаваш?

— Допускам, че мъжът може да е баща ти.

Зяпнах го изумена, загубила дар слово.

— Това е най-невероятното нещо, което съм чувала, Андрю — изрекох, когато отново бях в състояние да говоря. — Каква е причината

за подобно заключение? — знаех, че не би се впуснал във фантазии, особено когато се отнася до майка му.

— Миналият вторник сутринта, след като ти излезе за работа, аз се готвех да замина за Чикаго, помолих майка ми да ми развали стодоларова банкнота. Тя ми каза да ѝ подам портфейла от ръчната ѝ чанта в спалнята. Така и направих, но заедно с него измъкнах писмо, което падна на пода. При вдигането му неволно забелязах името на баща ти и адреса му в Ерусалим на гърба на плика. Пъхнах писмото обратно и ѝ занесох портфейла без коментар. Какво ли можех да я питам?

— Наистина изглежда странно — измърморих замислено. — Но може и да е съвсем невинно.

— Така е. Почти го бях забравил, но в Чикаго отново се сетих и много неща изплуваха в съзнанието ми.

— Например — казах и се наведох към масата.

— Първо на първо, поведението на Едуард. Прекалено внимателен и мил е с нея. Бих казал, че флиртува.

— Хайде, моля те, не е вярно. Държи се хладно, почти студено.

— Само в присъствието на майка ти. На семейни събирания, когато всички сме заедно. Тогава е доста... напрегнат — намери Андрю точната дума след кратко размишление.

Седях, вперила поглед в чашата си, а Андрю продължи да развива тезата си:

— Мал, опитай се да си представиш ясно случаите, когато е бил с нас, близнаците и Даяна в Лондон. В него е настъпила промяна. Не че прави впечатление, но се забелязва, ако го наблюдаваш внимателно. Има промяна.

Припомних си посещенията ни в Лондон, когато баща ми, по странни съвпадения, се беше оказвал там по същото време, във връзка със свои археологически работи. Картината на голямото щастливо семейство допълваше удобно съпадението във времето като параван. Освен това усещах колко се вълнува, преди пътуване до Йоркшир заедно с нас. Андрю имаше основание да твърди, че се отнасяше към Даяна като обожател, а и тя изневеряваше на типичното си поведение в негово присъствие.

Представих си двамата един до друг. В съзнанието ми изплува точно начинът, по който се държаха. Не ми бе правило впечатление да

флиртуват, защото флирт в буквалния смисъл на думата не бе имало. Просто Даяна сякаш се подмладяваше и се държеше не според годините си в компанията на баща ми. Толкоз. Нищо грубо натрапващо се на вниманието на околните, на моето внимание.

— Ето това е — произнесох по някое време.

— Кое? — погледна ме неразбиращо Андрю.

— Има определена промяна у майка ти, когато татко е наоколо. Едва забележима, но сигурна промяна. Тя се подмладява. Държи се едва ли не като младо момиче. Не мислиш ли?

— Да, имаш право, Мал! Тя изглежда по-безгрижна, когато Едуард е с нас, а и той сякаш се подмладява. Всъщност това е различното у него, което се опитвах да ти обясня.

Кимнах. После бавно попитах:

— Мислиш ли, че има развитие в любовната им история?

Андрю започна да се смее, после лицето му отново стана сериозно.

— Може би — отвърна той и повдигна рамене. — Не мога да преценя.

— На мама не би й харесало.

— Но, Мал, родителите ти са разделени от времето на Христа. Те не могат да се понасят.

— Няма значение. Тя винаги ужасно го е ревнувала и, струва ми се, че продължава и сега.

— Вероятно там е причината мама да не си позволява да започне любовна история с баща ти. Ще се чувства объркана и притеснена и голяма част от удоволствието ще се изгуби.

— Освен това Даяна ми каза, че мъжът, към когото имала специални предпочитания, бил законно обвързан в брак, което правело предложението неприемливо за нея. Стигам до извода, че между тях не се е случило нищо сериозно. Попаднал си на послание от рода на онези, които си разменят роднини на съпрузите.

— Нима такава кореспонденция е обичайна?

Засмях се на скептичното му изражение.

— Как бих могла да знам — отвърнах и повдигнах ръце в знак на безпомощност. — Само ще добавя, че според мен между тях няма нищо. Разбираш ли, аз щях да знам. Твърде съм близка и с Даяна, и с баща си и нямаше дори да се налага шестото чувство да ми помага.

Действително вярвах в думите си, но и когато ги произнасях, не можех да прогоня от ума си възможността да греша.

Очевидно за съпруга ми разговорът приключи, защото стана и започна да разчиства масата. Помогнах му в отнасянето на чиниите в мивката. Мисълта ми обаче неотлъчно се въртеше около Даяна и баща ми. В един момент дори се наложи да обърна глава настрани, за да не забележи Андрю доволната ми усмивка, цъфнала ненадейно върху устните ми. Сърцето ми се стопляше от възможността двама от хората, които обичах най-силно, да бъдат свързани по този начин. И двамата заслужаваха малко щастие, досега животът не бе особено едър към тях.

ШЕСТА ГЛАВА

Небесният купол бе тъмносин, без следа от облаци. Звездите грееха ярко, а сред тях се мъдреше тънкият сърп на луната.

Прекрасна вечер, предразполагаща към разходки. Андрю пожела да види конете и затова, след като почистихме кухнята заедно, се спуснахме от върха на хълма към просторната поляна и езерото. Вървахме в мълчание, хванати заръка, наслаждавайки се на заобикалящата ни красота.

Двата ни коня и понитата на децата се намираха в една от постройките на обора, близо до къщичката на Анна. Забележителна градинарка, чиято дарба бе превърнала дивото царство около Индиън Медоуз в царство на красотата. Заслужаваше всяко пени, което ѝ плащаме. Бяхме ѝ разрешили да живее в къщурката, без да плаща наем, в замяна на изпълнението на някои домакински поръчки, както и грижата за конете — хранене, почистване и поддържане на помещението. Племенникът ѝ, Били, идваше да ѝ помага всеки ден след училище и получаваше пари за работата си в конюшната. Въпреки че призванието на Анна беше градинарството, тя умело и с ентузиазъм се занимаваше с конете ни, както и със своите собствени.

Може би беше пресилено да се нарече къща мястото, където Анна живееше. Миналата година бяхме превърнали в удобно студио една от сградите на обширния обор, снабдявайки го със спално помещение, баня и кухня.

Анна обичаше дома си, който опитваше заедно с Блеки — своя лабрадор, и с тъмнокафявата си персийска котка, мис Петигрю. Анна се бе появила точно когато имахме най-голяма нужда от нея, а, както изглежда — и тя от нас. Съвсем наскоро, преди да се запознаем, се бе разделила с приятеля си, изнесла се от къщата му в Шарън и временно се бе подслонила у приятели, докато се устрои в свой дом. Предложението ни реши както нейните, така и нашите най-неотложни проблеми.

Като се приближихме до конюшната, видяхме, че светлините в къщичката не са изгасени, но обитателката не се появи да разговаря с

нас, а и ние вечер никога не я безпокояхме без причина, така че подминахме вратата ѝ.

Андрю светна мощните лампи в помещението с конете и ние се заразхождахме между боксовете. Той погали и потърка глава в нашите жребци, преди да отдели няколко минути на понитата. Не се задържахме дълго при животните и се отправихме обратно към къщи.

Прибрахме се отново почти в мълчание, както и при спускането от хълма. Андрю очевидно бе погълнат от мислите си и реших да не нарушавам унеса му. Ако желаше да ми каже нещо, щеше да намери време да го стори. От самото начало на брачния ни живот винаги сме се доверявали един на друг.

Даяна веднъж бе казала, че освен съпрузи сме и добри приятели. И беше права. Любовта ни се проявяваше на много различни нива и въпреки че Сара е най-добрата ми приятелка, а Андрю е близък с Джек Ъндъруд, двамата сме неразделни и прекарваме заедно почти цялото си свободно време. Той не е от типа мъже, които излизат и се забавляват в компания на приятели или преследват самостоятелно целите си. В много отношения Андрю е домошар и със сигурност — чудесен баща, близък приятел, с децата си.

Андрю обви с ръка раменете ми и ме притисна към себе си. По всичко личеше, че е в мир със себе си и се радва на живота. Аз също бях щастлива, че се е върнал и че е до мен.

Лежахме един до друг, съпругът ми и аз. Климатичната инсталация беше охладила въздуха в стаята, а двете малки лампи върху нощните шкафчета от двете страни пронизваха мрака, както и лунната светлина, защото не бях дръпнала завесите.

Андрю се приближи до мен, повдигна се на лакът и се вгледа в лицето ми, отмятайки кичур коса с привичен жест.

— Липсваше ми тази седмица — промърмори той.

— И ти на мен. Мразя, когато се караме.

— Аз също. Дребна, незначителна работа. Да я забравим и да си караме спокойно нататък. Към по-важните неща — той замълча за момент и когато вдигнах поглед към него, замисленото изражение пак се бе настанило на лицето му. — Има нещо, което искам да ти кажа... по един въпрос.

— Какво? Какъв е той?

Думите ми издаваха нетърпението да узная нещо важно, свързано с двама ни.

Андрю се наведе още по-близо.

— Искам още едно дете. А ти, Мал?

— Да. Да. Аз също — отговорих без капка колебание. Колко типично — съпругът ми бе споделил идея, която напоследък се въртеше в ума ми. Почувствах как устните му, докоснали бузата ми, се разтеглят в усмивка, породена от изразеното за пореден път единомислие.

— Нека те любя сега — пръстите му докоснаха нетърпеливо връзките на нощницата ми. — Съблечи това, скъпа. Моля те.

За секунди и двамата се освободихме от нощните дрехи.

Андрю ме взе в прегръдките си, а устните му настоятелно потърсиха моите, преминаха по носа и целунаха очите ми, за да се спрат накрая продължително върху шията. Ръката му галеше извивката на рамото и гърдите ми. После устните му се впиха в зърното на гърдата, а ръката му се плъзна надолу към вътрешната част на бедрата, уверено проникнаха навътре между тях и аз усетих как топлината, която избухна оттам, се разля по цялото ми тяло.

Размърдах се в ръцете му, тялото ми се изпъна и се прилепи към неговото, разпъвано от желанието. Обхванах врата му с ръце, а той отново започна да целува устните ми. Желанието на единия разгаряше страстта на другия и ние едновременно стигнахме до момента, в който бяхме готови да слеем телата си. Моето си изви в дъга, когато той влезе в мен. Веднага намерихме общия си ритъм, в който се движехме с нарастваща възбуда.

Неочаквано и рязко, Андрю спря.

Отворих очи и срещнах неговите, врязани в мен съвсем отблизо, изучаващи лицето ми, без да бързат. После отново се спряха на моите.

Потопихме погледи един в друг. Сякаш се потапахме в душите си, за да ги слеем като телата.

Тишината изостряше сетивата ни. Той я наруши с глас, надебелял от възбудата:

— Скъпата ми, най-обична жена. Обичам те. Винаги ще те обичам.

— О, Андрю, аз също те обичам — усещах как любовта ми просто избликва от мен. Докоснах лицето му. Той леко се усмихна, после се доближи и нежно ме целуна. Езикът му проникна в устата ми. Моят го срещна и се уви около неговия. Желанието ме нажежаваше с нова сила.

— Желая те — прошепнах аз.

— И аз те желая — всъщност думи не бяха нужни. Лицата, дори само очите на двама ни изразяваха достатъчно желанията.

Бавно, внимателно, Андрю се размърда отново. Постепенно телата ни започнаха да се движат по-бързо, докато всякакъв съзнателен контрол стана немислим.

Затворих очи, връхлитана от вълни на екстаз, допълнително наелектризирана от нещата, които Андрю ми шепнеше. Извиках името му и чух своето като ехо... Достигнахме върха и се отдадохме на блаженството едновременно.

Лежахме под завивките в тъмнината на стаята, обвили с ръце тялото на другия. Чувствах се като упоена след експлозивното ни сексуално преживяване и от любовта ми към Андрю, която ме преизпълваше. Той беше животът ми, смисълът на моето съществуване. Не можеше да има по-щастлива жена от мен.

Отпуснах глава върху гърдите му, заслушана в равното му дишане, успокоена, че то пак е нормално. В разгара на любовния акт той беше започнал да се задъхва, да се бори за глътка въздух и дори след края му затрудненията бяха отшумели бавно.

— Разтревожи ме — казах му тихо.

— Защо, скъпа?

— За секунда помислих, че ще получиш инфаркт.

Той се замисли.

— Не бъди глупава. Бях ужасно превъзбуден, мислех, че ще експлодирам. Не можех да ти се наситя, Мал.

— Радвам се. Усещането е взаимно.

Андрю ме целуна по главата.

— Щастлива ли си?

— Опиянена съм от щастие — притиснах се до него. — Ти си най-добрият.

— Надявам се.

— Какво искаш да кажеш?

— Не искам очите ти да шарят другаде — отвърна той през смях.

— Възможности колкото щеш, господин Кесуик!

Прегръдката му около мен се стегна.

— О, Мал, хубавата ми женичка, ти си истинско чудо. Не знам какво бих правил без теб.

— За какво ти е да знаеш... Аз ще бъда до теб всеки ден от живота ни.

— И слава Богу. Слушай, мислиш ли, че сме направили бебе тази нощ?

— Надявам се — повдигнах се, докато главата ми се допря до неговата върху възглавниците и го целунах. Когато най-сетне устните ни се разделиха, добавих с усмивка: — Но и да не сме успели, не се притеснявай. Помисли колко приятни ще са следващите ни опити.

СЕДМА ГЛАВА

Моментално разпознах, че майка ми е настроена за схватка с мен. Предполагам, че с течение на годините съм се научила да разпознавам настроенятията ѝ, а тази сутрин явно не беше от щастливите за нея. Може би стойката на тялото ѝ напомняше за раздразнен бик, но във всеки случай излъчването ѝ недвусмислено говореше за предстояща битка.

Твърдо бях решила да не се поддавам на провокациите ѝ, не и днес — на Четвърти юли. Исках денят да бъде изпълнен с радост и безгрижие. Голямото ми лятно празненство. Нямаше да допусна провалянето му.

Признаците на нервност в нея бяха толкова очевидни още от вратата, че цялата се напрегнах, когато я целунах по бузата. Никак нямаше да ми е лесно да я укротя.

— Не ми е ясно защо барбекюто трябва да започва толкова рано — подхвана тя с оплакванията, след като влязохме в къщата. — Станала съм преди зазоряване, за да пристигна навреме.

— Един часа не е рано, майко — казах тихо — а и не беше нужно да идваш отсега — погледнах часовника си. — Едва десет е.

— Исках да ти помогна — прекъсна ме тя. — Не се ли опитвам винаги да ти помагам, Малъри?

— Да, да, помагаш ми — отговорих бързо, за да предотвратя коментар по този въпрос. Огледах чантата, която носеше със себе си. Не беше споменала за прекарване на нощта у нас, когато си чухме по телефона, и се надявах да не ѝ е хрумнало междувременно.

— Какво носиш в чантата? У нас ли смяташ да спиш?

— Не, не, разбира се, че не! — възкликна тя с такова изражение на лицето, че се почудих дали не ѝ е неприятна и самата идея. Запазих благоразумно мълчание.

— Благодаря ти, че ме попита, защото ме подсети, че имам среща довечера — добави майка ми. — В града, следователно не мога да остана тук през нощта. В чантата си нося дрехи за преобличане, с които ще съм на барбекюто. Поизцапах се от пътуването — тя хвърли

поглед към черните си панталони от фин вълнен плат. — Господи! Надявам се, че това куче няма да изтръска всичката си козина върху мен.

Трикси подскачаше около нея във вечното си приятелско настроение. Потискайки раздражението си, се пресегнах и го взех в ръцете си.

— Космите на неговата порода не падат, майко.

— Хубаво е, че ми го казваш.

— Винаги ти е било известно — не можах да се сдържа да не добавя хапливо, но на нея не й направи впечатление.

— Мисля, че е време да се заема с картофената салата.

— Даяна ще се справи с това.

— За Бога, Малъри, каква представа може да има една англичанка за националните ни ястия, приготвени на националния ни празник? Денят, в който празнуваме освобождението ни от англичаните, бих добавила.

— Не се нуждая от уроци по история.

— Аз ще приготвя салатата — изсумтя засегнатата патриотка. — Един от специалитетите ми, ако си забравила.

— Добре.

Реших да не отстъпвам от ролята си на умиротворител. Майка ми тръгна към кухнята, очевидно нетърпелива да отдаде силите си в приготвянето на несравнимата картофена салата. Загледах се след стройната ѝ, елегантна фигура, размишлявайки над въпроса какво е въздържало баща ми да не я удуши. После вдигнах с едната ръка чантата ѝ и, без да изпускам от другата Трикси, изтърчах до синята стая на горния етаж. Слязох обратно, без да се бавя, и оставих пухкавото животинче на пода пред малкия ми кабинет.

— Хайде, Триксоло — измърморих, — ще я атакуваме ли.

Трикси ме погледна и размаха опашка с разбиране, което ме накара да избухна в смях. Отправих се към кухнята и кучето заприпка след мен.

Чудех се дали майка ми си е поставила за цел да ми развали настроението, или нейното бе развалено и си го изкарваше на мен. Човек не може да бъде сигурен с нея относно причина и следствие, но в никакъв случай нямаше да ѝ отстъпя и да ѝ позволя да ми развали празника.

Намерих я да реже сварените вече картофи на един от кухненските шкафове. До нея стоеше чаша кафе, а в устата ѝ димеше цигара. Отново напрегнах волята си, за да запазя спокойствие — мразех, когато одимяваше всичко наоколо, а най-много, когато правеше нещо в кухнята.

— Къде са Андрю и децата? — попита тя, без да ме поглежда.

— Отидоха за пресни зеленчуци за барбекюто. Царевича, домати, обичайното. Майко, имаш ли нещо против да се въздържаш от пушене, докато приготвяш храна.

— Не тръскам пепелта в салатата, ако това имаш предвид — тонът ѝ продължаваше да бъде заядлив.

Поредно усилие за запазване на мира от моя страна.

— Знам, че не я тръскаш. Просто мразя дима ѝ, мамо. Моля те да я загасиш. Ако не заради собственото ти здраве или моето, поне за доброто на внуците ти. Знаеш какъв е коментарът им за подобни пушеци.

— Лиса и Джейми живеят в Манхатън. Помисли какъв е въздухът, който дишат там.

— Много добре ми е известно майко — отсякох аз. — Но нека не даваме и тук приноса си към замърсяването на въздуха, ако нямаш нищо против — усещах, че гласът ми се е изменил, но вече бях бясна. Не търпя подобно арогантно поведение в собствената си къща.

Майка ми изви фризираната си руса глава и ме загледа през рамо. Каквото ми е на ума, това е и на лицето ми, пък и неведнъж се е случвало да спорим, но във всеки случай видяното оказва ефект. Цигарата бе загасена и хвърлена в боклука, кафето допито, а картофите — отнесени на кухненската маса. Всичко това — сред тишина, от която би могло да те заболят ушите.

Малко по-късно гласът ѝ прозвуча толкова сладко, че подскочих.

— Малъри, миличка, недей да ме ядосваш от сутринта. Знаеш, че мразя да се караме. Така се разстройвам — думите ѝ бяха гарнирани с възможно най-лъчезарни усмивки.

Уби ме. Стоях, без да мога да реагирам, само усещах как ме изпълва познатото съчувствие към клетия ми баща.

Нещата бяха така извъртени и поднесени, че от обобщението ѝ ясно да следва кой е виновният за спречкването. Нямах полза да

излагам собственото си мнение по въпроса. Мълчание или привидно съгласие бяха единствените оръжия срещу нея.

Извадих от хладилника другите съставки за картофената салата, които бях приготвила още в шест часа сутринта. Твърдо сварени яйца, поставени в стъклени купи, нарязан керевиз, нарязани краставички, нарязан лук. Наредих ги върху дървена подставка, заедно със солта, пипера и бурканче майонеза.

Настаних се от другата страна на масата и методично се заех с нарязването на яйцата, като се стараех да избягвам погледа ѝ, но вътрешно кипях.

Известно време работихме в мълчание, после майка ми заряза по средата нарязването на един голям картоф, постави ножа си на масата, облегна се на стола и започна внимателно да ме изучава с поглед.

Нормален човек не би могъл да издържи дълго, като гладен под микроскоп. Намръщих се.

— Какво има, майко? — запитах я студено. — Да не би да съм се изцапала или нещо такова?

— Не, не, нямах предвид това — запротестира тя. — Съжалявам, Мал, че така нахално те наблюдавах. Интересува ме кожата ти и по-точно еластичността ѝ — кимна, сякаш си бе изяснила много важен въпрос. — Доктор Малвърн е прав. Младата кожа има естествена еластичност. Все едно, не съм в състояние да върна еластичността на кожата си, но мога да се отърва от бръчките и гънките — започна да поглажда брадичката си външната част на дланта си. — Доктор Малвърн твърди, че един срез е достатъчен.

— Майко! За Бога! Нищо няма нужда да се пипа по лицето ти, честна дума. Изглеждаш чудесно — майка ми наистина се справяше блестящо с възрастта. Помогнала беше и пластичната операция преди три години, разбира се. Но и самата тя се поддържаше с удивителен успех. Никой не би дал шейсет и две години на дългокраката стройна хубавица с лешниковокафяви очи, високи скули и без никакви бръчки. По-скоро би ѝ смъкнал най-малко петнайсет или шестнайсет години, по моя преценка. Едно от малкото неща, които ме възхищаваха у майка ми, бе младеешката ѝ външност и постоянството, с което я поддържаше.

— Благодаря ти, Мал, за милите думи, но наистина смятам, че може нещичко да попроменя...

Констатацията би поднесена с няколко въздишки, а погледът ѝ не се отдели от мен. Изненада ме копнежът, който се излъчваше от нея. Изведнъж тя бе останала открита и беззащитна и не можех да потисна надигащата се симпатия.

— Няма какво да поправяш — измърморих с малко повече любов в гласа си, след което продължихме да се гледаме безмълвно, всяка потънала в собствените си мисли.

Глупава и суетна беше майка ми, но не и лоша. Напротив, опитала се бе според възможностите си да бъде и добра майка. Понякога направо безнадеждно, друг път с повече успех. Някои качества, които ценях, бях придобила благодарение на нея, но пък и рядко мненията ни съвпадаха. Не ме разбираше, не ме преценяваше правилно и се отнасяше с мен като с глупав мечтател.

— Има и друго, което искам да ти кажа, Мал — каза тя и гласът ѝ прозвуча малко притеснено. Заслушах я с пълно внимание, но тя се поколеба.

— Хайде, давай — насърчих я с половин уста.

— Ще се ом — изтърси тя новината най-накрая.

— Ще се омъжваш! Но ти си омъжена. За баща ми. Може да е само на книга, но бракът ви не е разтрогнат.

— Знам, ще се омъжа, след като се разведе.

— За кого ще се омъжваш? — поддадох се на любопитството си.

— За Дейвид Нелсън.

— О!

— Не изглеждаш възхитена.

— Не ставай глупава. Шокирана съм, това е всичко.

— Не харесваш ли Дейвид?

— Майко, аз почти не го познавам.

— Много приятен човек.

— Сигурна съм, че е така... поне така ми се струва от малкото пъти, в които съм го виждала.

— Аз го обичам, Мал, а и той мен. Чувстваме се много добре заедно, напълно си пасваме. А аз съм самотна. Доста дълго живях в самота... Дейвид също живее сам, откакто жена му почина преди седем години. През последната година често излизахме двамата и когато миналата седмица Дейвид ме помоли да се омъжа за него,

внезапно осъзнах колко много означава той за мен. Не виждам никаква пречка за сватбата ни.

Стори ми се, че търси одобрението ми и с думи, и с поглед.

— Разбира се, че няма пречка — отвърнах и се усмихнах. Радвам се за теб, мамо. Дейвид има ли деца?

— Син, Марк, който е женен и има едно дете. Момче, казва се Дейвид. Кръстено е на дядо си. Марк и Анджела, жена му, живеят в Уестчестър. Той е адвокат, като баща си.

Син. Какво успокоение. Не дъщеря, със силно развито собственическо чувство, която да кръжи около татко Дейвид и която би могла да преобърне семейната кола. Напълно подкрепях предстоящия съюз. Надявах се всичко да протече по мед й масло.

— Кога смятате да се ожените?

— Веднага, щом стане възможно за мен, веднага, щом се разведа.

— Завела ли си дело?

— Не, но ще се срещна са Алън Фулър по-късно през седмицата. Няма да има трудности, като се има предвид колко дълго сме били разделени с баща ти. Петнадесет години — добави тя след кратка пауза, като че ли не ми беше известно.

— Уведомила ли си татко?

— Още не.

— Ясно.

— Не се засягай, Мал. Мисля, че той би могъл...

— Не се засягам.

Как пък й хрумна? Всъщност бях много доволна, че излиза от инертното си, безтегловно състояние.

— Канех се да кажа, преди да ме прекъснеш, че баща ти ще се зарадва, задето съм предприела тази стъпка.

Кимнах.

— Права си, майко. Убедена съм, че ще реагира така.

Звук от токчета, потракващи по дървения под на коридора до кухнята накараха майка ми да изпъне гръб. Тя докосна с пръст устата си. Искаше да каже: „Тайна е.“ Кимнах с разбиране.

Даяна бутна вратата и се вмъкна в кухнята, докато още се настройвах на вълната да пазя тайни. В семейството ни те избилстваха от детските ми години, въпреки нежеланието да знам каквото и да било за тях. Детството ми представляваше низ от тайни.

Усмихнах се на Даяна, имитирайки безгрижие. Съвсем неискрено, като се има предвид къде бяха насочени мислите ми. Питам се дали е любовница на баща ми, и ако беше, щеше ли да повлияе това на отношенията ни. Щеше ли предстоящият неизбежен развод да го подтикне към женитба с нея? Щеше ли свекърва ми да стане моя мащеха? За малко да се изсмея.

В същото време Даяна радостно чуруликаше:

— Добро утро, Джесика, скъпа. Радвам се да те видя.

Майка ми моментално скочи и я прегърна.

— Радвам се да те видя тук, Даяна... Изглеждаш чудесно.

— Благодаря ти, добре се чувствам наистина — каза Даяна и добави: — Самата ти си въплъщение на добро здраве.

Възползвах се от разговора им, за да ги сравня мислено.

Колко различни бяха тези две жени, нашите майки.

Моята — със светлоруса коса и бяла кожа, с изваяни, деликатни черти. Стройна и гъвкава, с вродена елегантност, достойна за завиждане. Северен тип красота.

Даяна беше много по-тъмна, с прекрасен златист тен и права кестенява коса, вързана на конска опашка тази сутрин. Лицето ѝ бе широко, с по-едри черти и блестящи очи, чиито прозрачен син цвят преливаше в сиво. По ръст отстъпваше на майка ми. „Аз съм келт — бе ми казала тя. — Предшествениците са ми оставили повече шотландска, отколкото английска кръв.“ От нея се излъчваше топлота, която привличаше най-силно. Без съмнение бе красива жена. Нейните шейсет и една години не ѝ личаха повече, отколкото на майка ми.

В характерите им нямаше никаква прилика. Даяна беше отдадена на много по-сериозни и интелектуални занимания от майка ми. Работохоличка, тя лично управляваше бизнеса си и го правеше с удоволствие. Майка ми пърхаше като волна птичка в своята обществена среда, без да се притеснява за работа, защото за нейно щастие не ѝ се налагаше да работи. Разполагаше с достатъчно приходи от капиталовложения, семейни предприятия и малка издръжка от баща ми. Не мога да си обясня защо се съгласяваше да приема пари от него.

Може да се каже, че майка ми е тиха и срамежлива. Понякога дори ми се е струвало, че е потисната. Въпреки това тя е светска лъвица и когато поиска, може да излъчва голямо обаяние.

Свекърва ми е много по-спонтанна и лишена от фалшиви задръжки, изпълнена със заразяваща жизнерадостност. Чувствах се преизпълнена от щастие, когато Даяна бе наоколо. По същия начин влияеше и на всички останали.

Две противоположни личности.

Винаги са се разбирали и са се държали добре една с друга, поне видимо. Може би ние бяхме връзката между тях — аз, Андрю и близнаците. Радвах се на щастливия ни брак. Четиримата бяхме изкупление и компенсация за техните неуспешни опити и преживените разочарования.

В момента двете жени се надприказваха, затова незабелязано се отдалечих в другия край на кухнята. Докато миех няколко салати, съзнанието ми бе заето с предстоящата сватба на майка ми. Оттам мисълта ми направи завой и се пренесе към баща ми. Като се изключи работата му, неговият живот не може да се нарече щастлив. Имаше забележително положение като археолог и бе напълно разочарован от брака, който е посрещнал с големи надежди — сам ми го е казвал. Всичко е отишло по дяволите, още когато съм била дете. Колко жалко, че баща ми никога не бе имал семейство като моето. Изпълни ме съжаление, още повече при мисълта, че той никога не бе намерил любовта, докато беше млад. На шейсет и пет години може би не беше изтървал всички влакове. Въздъхнах тихо. За мен виновна за всичката му преживяна болка винаги е била майка ми. Него никога не съм обвинявала. В очите ми той е бил мъченикът в един брак, донесъл му само горчивини.

Не бях ли несправедлива в оценката си? Няма идеални хора на тоя свят, най-малкото пък баща ми. Нищо човешко не му е било чуждо, въпреки че, докато растях, за мен той бе обкръжен с божествен ореол. Но детските ми години отдавна отминаха, а се тях и съпътстващите го представи, в частност — за човека без слабости. Дали да не сложа няколко точки от двубоя им в полза на майка ми?

Мисълта бе шокираща за мен и изискваше известно време, за да я възприема.

Хвърлих поглед през рамо към масата. Майка ми се бе разположила спокойно и разговаряше с Даяна, продължавайки да разбърква прочутата си картофена салата, чието приготвяне бе част от ритуала за Четвърти юли през цялото ми детство и младост.

Неочаквано в съзнанието ми изплува фрагмент от спомена, грижливо избутан на заден план и затрупан с други спомени, ако не и забравен. Фунията на времето ме изхвърли двадесет и осем години назад и ме превърна в петгодишен недоволен свидетел на развихрени страсти, чието болезнено въздействие ме бе накарало да се опитам да забравя.

Но сега миналото е разбудено от сенките, познати гласове се сливат и звучат все по-ясно...

Виждам майка си, млада и неземно красива в бялата си лятна рокля, златистите пламъци на косата ѝ. Застанала е по средата на обширната кухня във вилата на баба ми в Саутхамптън. Гласът ѝ обаче силно контрастира с външността ѝ — груб, ядосан, обвиняващ. Аз съм изплашена.

Тя казва на баща ми, че не може да замине. Не и на този ден — Четвърти юли, при всичките празнични приготовления и при положение, че всички роднини ще пристигнат.

— Помисли за детето си, Едуард. То те обожава — крещи тя. — Малъри има нужда да бъдеш с нея днес — тя го повтаря веднъж, два пъти, три пъти — като заклинание. А гласът ѝ все повече се извисява.

Баща ми обяснява, че трябва да замине, да хване самолета за Египет и да стигне навреме за началото на новите разкопки. Той е начело на екип археолози и трябва да присъства от самото начало.

Майка ми се разкрещява още по-невъздържано, лицето ѝ е изкривено от ярост. Обвинява го, че бърза да замине при нея, при любовницата си, а не на експедиция.

Баща ми се защитава, протестира, че е невинен, че майка ми е ревнива глупачка. После се опитва по-спокойна да ѝ обясни, че няма никаква причина да ревнува, къдне се, че обича единствено нея. Търпеливо я убеждава, че трябва да тръгва, за да върши работата, с която ни издържа.

Майка ми буйно клати глава в знак на несъгласие да възприеме каквото и да е от думите му.

В един момент, неочаквано, купата с картофена салата е в ръцете ѝ, после се откъсва от тях, понася се във въздуха, удря се в стената зад него, отскача, впръсквайки го целия с парчета картофи и майонеза, и тупва на пода, където се разбива с трясък.

Баща ми се обръща ядосан, за да излезе от кухнята. Красивото му лице изразява болка. И безпомощност.

Майка ми хълца истерично.

Аз съм се свила в килера, долепена до Елвира, готвачката на баба, най-добрата ми приятелка. Единственият ми приятел в тая къща на лъжи и тайни, като се изключи баща ми.

Майка ми изскача от кухнята, затичва се след баща ми, без да ни забележи, когато минава покрай отворената врата на килера. Отново се разнасят виковете ѝ:

— Мразя те! Мразя те! Никога няма да ти дам развод. Никога. Не и докато съм жива. Няма да направя удоволствие на Мерцедес, като ѝ помогна да стане твоя съпруга. Заклевам се, че няма да го допусна. Ако ме напуснеш, никога повече няма да видиш Малъри. Лично ще се погрижа за това. Аз имам парите на баща ми. С тях мога да построя стена, през която не можеш да минеш, Едуард.

Гласът ѝ се носи нагоре по стълбите. Тя следва баща ми, сипейки пискливите си обвинения и проклетия. Елвира гали косата ми успокояващо.

— Недей да слушаш, мъничето ми — шепне тя, а аз съм се сгушила в безопасността на пълните ѝ черни ръце. — Не им обръщай внимание, мъниче. Големи хора винаги говори големи глупости. Тя не мисли това, дето говори. Тия неща едно малко детенце не бива чува, не им обръщай внимание, мъничкото ми. Мама само така говори си.

Баща ми си е вкъщи. Не е заминал. Сключеното примирие е в сила само на Четвърти юли.

На следващата сутрин той ме целува за довиждане. Връща се в Манхатън и отлита за Египет. През следващите пет месеца не се завръща.

Затворих очи, за да задържа напиралите сълзи от връхлетелия ме спомен.

Когато почувствах, че съм се овладяла, бавно отворих очи и вперих поглед в кухненската стена. Внимателно поставих листенцата на салатата в цедката да се сушат и ги покрих с книжна кърпа. Ръцете ми тежаха като чукове, повдигаше ми се. Облегнах се на мивката, за да

се успокоя и да възстановя равновесието си, преди да се отправя към другия край на кухнята.

С време всичко се постига.

Спрях се до масата и погледнах към майка си.

Поредно откритие, пореден шок. Тя сигурно също е страдала като млада съпруга. Несправедливо стоварвам неприязънта си върху нея. Кой знае колко трудно е понасяла самотата при дългите отсъствия на баща ми. Имало ли е любовница? Съществувала ли е наистина жена на име Мерцедес? Имало ли е и други жени? Най-вероятно, отговорих си угнетено. Баща ми бе хубав мъж в разцвета на силите си, и на младини женската компания му е била необходима. Много преди да напусне дома, с майка ми спяха в отделни стаи. Поддържал е това подобие на брак само заради мен. Сега вече бях убедена.

Може би майка ми е преживяла повече унижение и отчаяние, отколкото съм си давала сметка. Но от нея никога не бих научила истината. Никога не сме говорили за миналото и не ми се е доверявала. Сякаш искаше да погребее годините, изгубени в брака, дори да си внуши, че никога на ги е преживявала. Вероятно затова понякога се държеше студено и с мен — напомнях ѝ за неща, които се стараеше да забрави. Майка ми ме гледаше.

Погледите ни се срещнаха и тя ми се усмихна несигурно. За първи път, откакто бях навлязла в съзнателна възраст, се запитах дали не съм се отнасяла несправедливо към нея.

— Какво има, Мал? — попита тя. Стори ми се, че открих загриженост в събраните вежди, в блясъка на очите.

Не отговорих веднага. Изкашлях се и овладях гласа си.

— Нищо, мамо. Добре съм. Току-що измих салатите и ги оставих да се изсушат. Ще ги сложиш ли след няколко минути в камерата? — в момента беше важно да отвличам вниманието си с незначителни неща.

— Разбира се — каза тя.

— Мога ли да помогна с нещо, Мал? Да приготвя ли соса за салатата? — попита Даяна.

— Да, моля те, а след това двете бихте могли да извадите месото и да се заемете с баничките.

— Готово — каза Даяна, веднага скочи и се отправи към килера.

— Ще изляза да подредя масите — обърнах се отново към майка си.

Тя ми кимна усмихнато и този път усмивката ѝ изразяваше повече увереност. После вниманието ѝ се върна към картофената салата.

Отворих кухненската врата и излязох в градината, следвана от Трикси, оставяйки двете жени да си правят компания.

Спрях се за малко до вратата и няколко пъти поех дълбоко въздух. Бях дълбока разтърсена — не само от спомена, но и от осъзнаването на факта, че съм израсла със страха, че някой ден баща ми ще замине и никога няма да се върне.

ОСМА ГЛАВА

В градината не можеше да се диша и за секунди тениската ми залепна към тялото. Трикси изглеждаше замаяна от жегата и благоразумно се пхна под първата срещната маса. Предишната вечер с Андрю бяхме наместили масите под дърветата и сега се радвах на предвидливостта ни.

Кленовите и дъбовите дървета, образуващи полукръг близо до студиото, в което рисувах, бяха стари, огромни, с най-причудливи форми на чепатите си стъбла, широко разперени клони. Сочната им зеленина бе като гигантски чадър, който не пропускаше слънчевите лъчи и задържаше прохладата. Имахме нужда от сенчесто място, защото в един часа щяхме да се пържим точно както Нора бе предрекла в петък.

Рано сутринта бях изнесла покривки на червени и бели карета и голяма кошница, пълна с чинии, ножове и вилици, и сега, се зах с подреждането им. Почти бях привършила с най-голямата маса за възрастните, когато чух някой да се провиква: „Ало-о!“ Познах гласа на Сара. Станах и ѝ махнах. Тя също ми махна в отговор.

Сара носеше дълга рокля от бяла кадифена тъкан и тъмни очила. Смолисточерната ѝ коса беше прибрана на кок, а в ръка държеше чашка. Когато се приближих до нея, видях нещастното ѝ изражение.

— Господи, чувствам се като парцал — простена тя, отпусвайки се на пейката до по-малката маса.

— Не съм изненадана — казах аз. — Добро утро, госпожице Съвършена — поздравих я с един от прякорите, измислени от мен.

— Добро утро, майчице — отвърна ми тя в същия тон.

Ухилих се и стоварих останалите ножове и вилици върху масата.

— Но моля те, Мал — изпъшка Сара измъчено, — имай милост и се старай да не вдигаш шум. Главата ми ще се пръсне, определено не се чувствам като здрав човек.

— Грешката е твоя, каквато и да е болестта, лепнала си я снощи.

— Благодаря ти, приятелко, а разбирането.

Май този път не преиграваше. Сложих ръка на рамото ѝ.

— Извинявай, не исках да те дразня. Да ти донеса ли нещо? Хапчета за глава? Сода?

— Вече съм погълнала толкова аспирин, че може да потопи крайцер. Ще се оправя. От теб се иска само да ходиш на пръсти, да не тракаш с приборите и да говориш шепнешком.

Поклатих глава с неодобрение.

— Сара, мила, напразно се самоизмъчваш. Томас Престън III не го заслужава.

Приятелката ми отмина без внимание коментара, унесена в мислите си.

— Предполагам, че се дължи на еврейската ми половина, наследена от добрия стар татко — склонността да се самонаказвам, предразположението да възприемам всичко с характерния за тая нация драматизъм. Пълна съм с черногледство и юдейско чувство за вина.

— Не черногледство, а черна хубост — възразих аз.

— Имала ли си скоро вести от Чарли?

Тя сви недоволно устни.

— Не, не съм. Сдобил се е с нова жена, русичка англосаксонка. Като майка ми и аз съм последното нещо, за което се сеща. Следващата седмица ще му се обадя, за да видя как е и ще си определя среща с него и Миранда. Не ми се ще връзката ни пак да прекъсне.

— Не трябва да го допускаш. Особено след като вече ти прости, задето си взела фамилията на втория си баща. Англосаксонска фамилия при това.

— Ако има на кого да прощава, да прости на майка ми — леко повиши тон Сара. — Нейна е заслугата, че от седемгодишна се наричам Томас. Тогава не разбирах достатъчно, за да се възпротивя.

Сара отпи голяма глътка от кафето си и остави чашката върху масата. После свали слънчевите очила и облегна глава на ръцете си. Тъмнокафявите ѝ очи следваха неотлъчно движенията ми.

— Колко души ще сме на обяд, Мал? — попита тя.

— Осемнайсет или нещо такова. Да видим: майка ми и Даяна, ти, близнаците и Джени, плюс Андрю и мен — дотук осем. Поканила съм Нора, Ерик и Анна, и още три семейни двойки — Лоудън, Мартин и Калън. Две от семействата ще са с деца... Общо взето, деветнайсет парчета.

— Слава Богу, че не сме натоварени с готвенето.

Физиономията ѝ ме накара да се разсмея.

— Знам какво искаш да кажеш. За щастие всичко е в ръцете на Андрю, а мъжете ще бъдат под негова команда. Нора, майка ми и Даяна ще ми помагат да принасям и отнасям.

— Надявам се, до обяд да вляза във форма, за да се включа в слугинската работа.

— Не е необходимо, Саш. Почивай си. Аз ще подредя предварително салатите, хляба, печения боб, печените картофи и царевичката. Само хамбургерите и пържолите ще се пренасят от скарата на площадката пред кухнята.

Сара кимна, но остана безмълвна и замислена в продължение на няколко минути.

— Тази сутрин майка ти прилича на котка, глътнала канарче — продума най-накрая тя.

— Какво искаш да кажеш?

— Очите ѝ блестят, а усмивката не слиза от устата ѝ. Видях я, когато се отбих до кухнята да се подкрепя. Доста самодоволна усмивка, както ми се стори.

— На теб, предполагам, че мога да кажа — започнах, но се поколебах.

— Можеш да ми кажеш, как да не можеш! Казвала си ми всичко от деня, в който проговори.

— Имай предвид, тайна е.

— Е, и? Винаги си ми казвала тайните си. Твоите и изобщо тайните, които ти бяха известни.

— Както и ти — не ѝ останах длъжна.

— Обзалагам се, че е набъркан мъж — Сара се ухили и ми намигна.

— Изненадана съм. Как позна?

Тя се заля в смях.

— На лицето ѝ е изписано. „Имам си мъж и той си е само мой“. Никоя жена не би се заблудила в разчитането.

— Майка ми ще се омъжва.

— Айде бе! Шегуваш ли се!

— Ни най-малко.

— Браво на леличка Джес. Кой е щастливецът?

— Дейвид Нелсън. Веднъж или два пъти си го виждала у майка ми.

Сара подсвирна лекичко.

— Добър улов, бих казала. Хубавец, преуспяващ и по-млад от нея.

— Колко по-млад?

— На около петдесет и осем е. Чух го от майка ми преди няколко месеца.

— Само четири години, разликата не е голяма. Освен това майка ми е по-младолика от него.

— Вярно е.

— Не мога да разбера за какво ѝ е нова пластична операция. Съвсем ненужно според мен.

Дори и да беше изненадана от думите ми, Сара не го показа.

— Не се нуждае от нова операция, съгласна съм, но вероятно възрастта ѝ я кара да изпитва несигурност.

Майка ми се опитва да изглежда по-млада по същия начин. За жените, прехвърлили шейсетте, а и не само за тях, това е като сламката за удавника.

— Може би — свих рамене. — От друга страна, да си на шейсет, не означава, че си стар. По-скоро в наше време се счита обратното. Опитах се сутринта да разубедя майка ми, но тя ще постъпи както е решила. Както винаги.

— Чудя се дали е споделила с майка ми, че ще се омъжва.

— Не знам. Но ти си мълчи, Саш, в случай, че още не го е разгласила. Както вече споменах, това е тайна, за която баща ми не е информиран. Тя не е разговаряла и с адвокатата си за развода. Засега е на етапа на взетото решение, или поне такова впечатление ми направи.

— Нищичко няма да излезе от устата ми, Мал. Наистина се радвам за щастието на леля Джес.

— Аз също.

Замълчах, загледана в Сара, после се отпуснах в стола срещу нея.

— Нещо случило ли се е? — попита тя и леко се намръщи.

— Имах видение от миналото. Докато майка ми се занимаваше с картофената салата, внезапно в паметта ми изникна инцидент с картофена салата на друг Четвърти юли, когато бях петгодишна. Напълно го бях забравила. Само че споменът оживя и повлече със себе

си преосмисляне на отношенията между родителите ми, когато съм била малка, а това ме накара да изпитвам съжаление към майка ми. Най-сетне ми дойде на ума, че тя сигурно е страдала като млада.

— Най-вероятно е страдала — съгласи се Сара. — Винаги е била сама. Винаги двете оставахте сами. Това поне са моите спомени.

— Размишленията ми направо ме съкрушиха тази сутрин — промълвих след кратко мълчание.

— Как така?

— Сърцето ме заболя. Била съм несправедлива, жестоко несправедлива към майка си в продължение на години.

— В какво се изразяваше несправедливостта?

— Обвинявах я за всичките им брачни проблеми, а сега не съм убедена, че вината е била само нейна.

— Аз съм сигурна, че не е била само нейна. За играта на семейство се изискват поне двама души, Мал, а баща ти почти не се прибираше у дома. Ежедневието му, доколкото си спомням, беше изключително свързано с изследване на камънаци с неустановена възраст някъде в Средна Азия.

— Работата му го изискваше, Сара — без да усетя, заех защитна позиция.

— Но никога не взимаше теб и майка ти със себе си. Пътуваше сам.

— Трябваше да ходя на училище.

— До известна възраст не се ходи на училище, а после можеше да се записваш в училища по местата, където баща ти правеше разкопки, или да се занимаваш с частен учител.

— Нямах да е особено практично, при положение, че нямам представа от местния език. Малките деца не са прочути със знанията си по ориенталски езици.

— Не е нужно да си саркастична. Знаеш, че и от най-заплетената ситуация може да се намери изход. Понякога повече от един изход.

— Може би родителите ми не са могли да си позволят частен учител.

Сара не ми отговори.

Изучавах я с поглед за момент, после попитах:

— Ти да не би да обвиняваш баща ми?

— Никого за нищо не обвинявам — извика тя. — Откъде да знам какво се е разигравало между родителите ти. Ти самата нямаш точна представа. Та аз не бих могла да осъждам и собствените си родители. Не е детска работа, въпреки че децата страдат най-много.

— Може би майка ти е преценила, че ще бъде за твое добро да се учиш в Ню Йорк, а не някъде си из арабската пустиня — продължи Сара, след като аз замълчах.

— А може би баща ми е предпочитал да пътува сам, по причини, които само той си е знаел.

— Моля те, Мал, не съм го намекнала!

— Не се опитвам да преиначавам думите ти или да те обвинявам. Възможно е и така да е било. Струва ми се, че никога няма да науча какво е провалило брака им.

— Може да питаш майка си.

— Знаеш, че е невъзможно.

— Разбира се, че е възможно. Все някога ще ти се открие възможност. Обзалагам се, че няма да те напляска. Всъщност тя ще се зарадва и ще изпита облекчение да се освободи от товара си. Много често се случва между майки и дъщери, когато става дума за несполучливи бракове.

— Надявам се, Саш — казах, запазвайки съмненията си. — Известни са ти различията ни. Но и двете се обичаме, въпреки че понякога ми опъва нервите. Днес почувствах нещо повече — прилив на искрена симпатия към нея, смесена с болезнена тъга. Не ѝ е било лесно с татко. Сигурно се е случвало и аз да бъда жестока. Любовта към баща ми ме е заслепявала.

— Миналото си е минало, не можеш да го промениш. Това, хм, откровение, което си имала, ще ти е от полза — очите ѝ се впиха в моите. — Баща ти никога не е бил до теб в трудни мигове, Мал. Майка ти винаги е била.

Отворих уста, за да протестирам, но преди да започна, осъзнах, че Сара е права. Единствено майка ми се бореше с проблемите ми заедно с мен, докато растях, а и по-късно.

— Права си.

За първи път изневерях на баща си, и то не само в мислите си, но и на думи. Слисах се, но с нищо не можех да възразя на фактите.

Отговорността за провала на брака на родителите ми се разделяше по равно.

Почувствах как Сара ме притиска до себе си.

— Обичам те — прошепна тя.

— И аз те обичам, най-добра приятелко — отвърнах аз и стиснах ръката, отпусната върху рамото ми.

— Време е да се преоблека. Не съм в подходящо облекло за пред гостите ти — каза Сара през смях.

— А аз трябва да привърша с подреждането на масите — добавих и станах.

Сара се беше отдалечила на няколко метра, когато се обърна и подхвърли:

— Денят ще бъде хубав, Мал. Този Четвърти юли ще бъде най-хубавият за теб, обещавам.

Вярвах й.

ДЕВЕТА ГЛАВА

Виждах през стъклените крила на вратата на хола как си играят на терасата. Моите хубави деца.

Повече от всякога, тази сутрин те приличаха на ангелчета от картина на Ботичели — с лъснали от слънцето руси коси, пронизващи сини очи, като на баща ми, и закръглени бебешки бузи, гладки и розови като зрели праскови.

Приближих се до вратата и се заслушах в неспирната им глъчка. Лиса тъкмо казваше:

— Точно така трябва, Джейми — двамата бяха неразделни. — Дай на всеки от тях знаме. Ние имаме голямо знаме на къщата, значи и те трябва да имат.

— Не знам кога ще си видят знамената — възрази Джейми, преди да се върне към заниманието си.

Шестгодишният ми син се опитваше да закрепил в пукнатините на стената малко знаменце.

— Това тук е за Табита и Хенри. Но те няма да смеят да излязат и да го видят, докато наблизко има хора, а мама е поканила толкова много хора на обяд, Ванеса и Люк също ще идват.

— Уф! — Лиса направи физиономия на отвращение. — Откъде знаеш?

— Баба Джес ми каза.

— Уф — повтори Лиса. После пристъпи и обгърна с ръчичка рамото на брат си. — Не се тревожи, Джейми, малките катерички ще могат да видят знамето довечера.

— Сигурна ли си?

— О, да. Вечер излизат да играят. Всичките излизат, черната змия и зайчето също — гласът на дъщеря ми изразяваше убеденост. Както обикновено. — А сега да сложим знаме от другата страна, за Алджърнън, и после още едно за Анджелика.

Джейми кимна и се спусна да изпълнява, но още при първите му крачки закаченото флагче падна на терасата.

— Не може да се закрепим — извика той и се обърна към Лиса, търсейки съвета ѝ. Тя се роди първа и беше по-агресивна от двамата. Джейми често проявяваше нерешителност. Той бе наследил артистичността ми и беше по-чувствителен.

— Татко има ли още от смешното си лепило? — попита Лиса. — Мама казва, че то лепяло всичко.

— То лепи всичко — подадох се и аз на терасата, но не искам тази сутрин да си играете с лепило. Не е лесно да се използва и бързо изсъхва. Може да залепне за кожата ви.

— Но мамо... — започна Лиса.

— Не днес, миличко — прекъснах я. — Мисля, че проблемът ти има по-добро разрешение, Джейми. Защо не използваш пластилина си? Можеш да направиш малки топчета от него, с помощта, на които, обзалагам се, знамето ще залепне съвсем здраво за стената.

— Каква чудесна идея, мамо! — засмя се до уши синът ми. — Веднага ще отида да го взема.

— Внимавай да не паднеш! — извиках след него, като видях как се затича с всички сили с малките си крачета. Трикси го сподире, подскачайки ту от едната, ту от другата му страна.

Погледнах към Лиса и се усмихнах на възхитителната картинка, която представляваше в розовото си екипче.

— Значи решихте да подарите знаменца на всичките ни малки приятели, които живеят в стената. Това е хубаво.

Тя кимна и ме погледна с много сериозно, дори тържествено изражение.

— Не можем да ги изоставим точно на Четвърти юли. Всяка американска къща трябва да си има знаме. Ти го каза.

— Така казах, а вие откъде взехте знаменцата?

— Татко ги купи, когато ходихме за зеленчуци. На теб купи цветя — в следващия момент тя се плесна по устата. — О, мамо! Не биваше да ти казвам! Изненада е престори се, че не знаеш, когато татко ти даде цветята.

— Вече забравих какво си ми казала.

Джейми се върна, следван от Трикси, и се захвана за работа, нравейки топчета от пластилина. Лиса го наблюдава известно време, после извърна към мен глава и каза:

— Горещо е, мамо. Може ли да си сваля тениската?

— Не мисля, че трябва да го правиш, скъпа. Не искам да се показваш на слънцето. Знаеш колко бързо изгаряш.

— Толкова е горещо.

— Защо не се топнеш в басейна?

— О, да! Страхотно! Страхотно! — тя плесна с ръце, цялата грейнала, и извика на Джейми: — Хайде да си вземем банските костюми, рибчо.

— Рибчо? — повторих аз. — Защо наричаш брат си така?

— Татко казва, че е като риба във вода, най-добрият плувец и прочие.

— Вярно е, но ти също не плуваш лошо, дребосъче.

— Мамо, може ли да вземем Суелън с нас в басейна да поплува.

— Глупости, Лиса, разбира се, че не може. Сю Елън е само една златна рибка. Ще се изплаши до смърт в басейна.

— Няма, мамо, честна дума. Тя е смела малка рибка — хвърли настоятелен поглед на Джейми и добави: — Много, много, много смела малка рибка.

— Нищо не съм направил на рибката ти — изломоти Джейми, без да гледа към сестра си.

— Разбира се, че не си, миличък — възкликнах аз и добавих, обръщайки се към Лиса: — Наистина не можеш да я вземеш с теб в басейна, дори да е толкова изключително смела. Хлорът във водата никак няма да ѝ се понрави. По-добре си е в купичката в твоята спалня. Наистина.

— Харесват ли ти знамената, мамо? — Джейми отстъпи назад, наклонил глава към едното рамо, явно доволен от резултата.

— Чудесни са! Чудесна работа свърши! — подкрепих го ентузиазирано.

— Здравейте, госпожо Кесуик — каза Джени, появявайки се иззад ъгъла на къщата.

— Ето те и теб, Джен, скъпа — отвърнах с усмивка. Щеше да ми липсва симпатичната ни млада бавачка, след като си заминеше за Англия през ноември. Налагаше се да поговоря с Даяна за заместничката ѝ. Нямаше да е лека задача. Всички се бяхме привързали към Дженифър.

— Мога ли да помогна с нещо за обяда? — попита Джени, застана до Джейми и стисна с любов рамото му.

— Не би могла, Джен. Дръж под око подопечните си, за да ги предпазиш от някоя беля. И...

— Мама каза, че можем да отидем да плуваме — намеси си Лиса.

— Искам да бъдеш с тях в басейна, Джени — натъртих.

— Разбира се, госпожо Кесуик. Никога не ги оставям сами да влизат във водата. Ще отида да донеса банските им костюми.

— Не е необходимо, да седим на детската маса, нали? — попита Лиса.

— Разбира се, че е необходимо — отвърнах, като леко се намръщих, без да имам представа какво ми предстои да чуя.

— Не ни се ще, мамо — информира ме Джейми.

— Защо пък не?

— Искаме да седим при теб и татко — гласеше обяснението.

— О, Джейми, при нас няма да има място, миличък. А и вие трябва да правите компания на малките ни гости. Да се грижите за тях.

— Ванеса и Люк. Уф! Уф! — възклицанията бяха придружени със съответната гримаса.

— Не ги ли харесвате? — бях силно озадачена от неочакваната антипатия към децата на съседите, с които често и много добре си бяха играли.

— Ванеса мирише смешно, мамо, като коженото палто на прабаба — отговори Джейми.

— На нафталин? Мирише на нафталин? Колко странно. Сигурен ли си?

— Аха — отговорът беше придружен с усилено клатене на глава. — Сигурно и нея я държат в нафталин, мамо. В някой смешен дървен шкаф. Ха-ха-ха — заля се той в неудържим смях, както малките момченца са смеят.

Не можах и аз да се сдържа. Лиса се кискаше и започна да припява:

— Стар миризлив нафталин, стар миризлив нафталин, Ванеса мирише на стар миризлив нафталин.

— Шшшт! Не бъди лоша! — сгълчах я през смях. — А защо не харесвате Люк.

— Искан да бъде шефът, а шефът сме ние.

Погледнах го въпросително.

— Аз и Лиса, ние сме шефът — каза Джейми.

— Ясно. Въпреки всичко, ще се наложи да седите с тях на обяд. Друга възможност няма, дечица. Направете ми тая услуга.

— Може ли бабите да седят при нас — попита Лиса. — Моля те, мамо.

— Ами, не знам... Може би. Защо пък не. Добре, така да бъде.

— Страхотно, те ни харесват — каза Джейми.

— Радвам се да го чуя.

Чудя се какво щях да ги правя, ако мразеха бабите си.

— Ние ги обичаме — поправи се Джейми.

— Те ни дават много подаръци — добави Лиса.

— И пари — допълнително поясни брат й. — Много.

— Не трябва да ви дават! — възкликнах аз и извърнах глава, за да скрия усмивката си. Няма нищо по-стряскащо от детската искреност.

Джейми се пъкна в прегръдката ми.

— Какво има, миличък?

— На кого си принадлежала, преди татко да те вземе?

— Сигурно на баба ти. Баба Джес. Защо питаш?

— Значи ние сега принадлежим на теб и татко? — реши да си изясни положението Лиса.

— Ами разбира се!

Клекнах и притиснах и двамата към себе си. От тях се носеше толкова сладко и свежо ухание. Обичам миризмата на малки деца — на сапун, шампоан, мляко, сладки и чисто. А тях обичах толкова много, малките ми Ботичелеви ангелчета.

Джейми се отдръпна лекичко, погледна ме внимателно в лицето и го докосна с топлата си, омърляна ръчичка.

— Мамо, ами новото бебе на всички ни ли ще бъде, или само на теб и татко?

— Бебе! Какво бебе?

— Което ти и татко се опитвате да направите — русите му веждички се събраха замислено. — А от какво го правите, мамо?

Преди да успее да измисля какъвто и да е отговор, Лиса уверено заяви:

— Правят го от любов — тя ми се усмихна, очевидно изключително доволна от себе си, и кимна с вид на премъдра старица.

— Какво искаш да кажеш, Лиса?

Обяснението явно бе недостатъчно изчерпателно или разбираемо за Джейми. Станах бързо.

— Вярно е, опитваме се да направим бебе. Кога ви го каза баща ви?

— Когато ни даваше закуската тази сутрин — каза Джейми. — Беше ни сърдит, защото вдигахме много шум. Каза ни, че скоро ще се наложи да се грижим за себе си и затова трябва по-бързо да пораснем. Щели сме да имаме задължението, като големи хора, да се грижим за бебето. То на кого ще бъде, мамо?

— На всички ни. Ако успеем да го направим, разбира се.

— Искаш да кажеш, че може и да не успеете? — попита Лиса.

— Опасявам се, че може и да не успеем — признах си.

— Добре. Не го правете. На мен си ми харесва така, само ние и Трикси!

— Ако го направите и на нас не ни хареса, може ли да го дадем на някого друг? — поинтересува се Джейми.

— В никакъв случай — изпелтечих стреснато.

— Но когато мис Петигрю имаше котенца, Анна ги раздаде — припомни ми той.

— Не е същото, миличък. Бебето си е бебе, а котенцето си е котенце.

— Може ли да наречем бебето Роувър, мамо?

— Не, Джейми.

— Това е кучешко име, глупчо — извика Лиса.

— Това е любимото ми име — не отстъпи Джейми.

— Така наричат момченцата кученца. Едно момченце не може да се казва Роувър — в тона на Лиса се усещаше превъзходството на знаещия.

— Ако е момченце, можем да го наречем Роувърис или Роувърет.

— Ти си глупав, Джейми Кесуик — изписка сестра му и го погледна с върховно презрение. — Ти си едно глупаво момче.

— Не съм. Ти си глупава!

— Престанете. И двамата — смъмрих ги аз.

— Мамо — две сини очи ме фиксираха, — кажи ми, моля те, как ще направите бебе от любов!

Докато се замислих как да обясня, без да се оплета в измислици, Лиса се наведе към Джейми и каза:

— Секс. Ето от какво става бебе.

— Кой ти каза това? — възкликнах, шокирана.

— Мери Джейн Аткинсън. Седи до мен в училище. Майка ѝ скоро си е направила бебе със секс.

— Разбирам. И какво друго ти каза Мери?

— Нищо, мамо.

— Аха.

В този момент ме спаси появата на Джени, която носеше банските костюми, и темата за бебетата бе изоставена.

— Хайде, обличайте ги — каза тя и ги подаде на близнаците.

— Искам да им сложиш поясите, Джен, и да не позволяваш да влизат във водата без тях или без теб — предупредих я аз.

— Не се тревожете, госпожо Кесуик, ще ги следя внимателно.

Джени помогна на Лиса да си сложи горната част на банския и поведе децата към плитката половина на басейна. След секунди и тримата бяха във водата и започнаха да пляскат и да се пръскат. По всичко личеше, че си прекарват чудесно. Останах няколко минути, загледана в тях, радвайки се на игрите им. Канех се да си отправя към кухнята, когато до мен се появи Андрю. Първо получих целувка по бузата, а после — голям букет червени и бели карамфили.

— Съжалявам, че нямаха сини, за да се получи цветovo оформление, съответстващо на днешния ден — прошепна той с лице, опряно до моето.

— Необичайните цветове се появяват много рядко. Като в деня на свети Патрик, когато ги боядисват в зелено — казах аз. Благодаря ти, скъпи — взрях се в очите му съвсем отблизо. — Близнаците мислят, че ще правим бебе, Андрю.

— То си е вярно.

— Просто се пръскат от любопитство. Що за дявол те накара да им кажеш?

Той се засмя.

— Стана неволно. Честно, писанчо, просто ми се изплъзна от устата. Невъзможни бяха тази сутрин, а Лиса се правеше на госпожица Всезнайка. Искях да млъкнат и да ме слушат, затова им говорих поучително за необходимостта да се държат като големи хора. Тогава

съм споменал и за бебето и моментално постигнах желаната ефект. Глътнаха си езиците — Андрю отново се разкикоти. — Трябва да ти кажа, че бабките бяха възхитени. Направо изпаднаха във възторг.

— Как точно ме нарече току-що? — възнегодува Даяна, появявайки се на терасата.

— О, здрасти, мамче — поздрави я Андрю. После смехът му избликна с нова сила и той я прегърна. — Бабка. Нарекох ви бабки, мамче. Но трябва да призная, че с Джесика сте най-страхотно изглеждащите бабки, които съм виждал през целия си живот. Какви жени, какви крака...

— Съпругът ти умее да се измъква с комплименти — намигна ми майка му.

— Просто говори истината — казах и се насочих, към вратата на хола. — Налага ми се да се преоблека, ако нямате нищо против.

— Отивай, Мал. Аз ще поседя да погледам как лудуват внуците ми — с тези думи тя седна в един от белите столове на терасата и изцяло се отдаде на гледката на водното веселие.

— Аз ще дойда с теб — каза Андрю. Хвана ме подръка и заедно влязохме в къщата. Трикси, както винаги, се замота в краката ми.

Докато прекосявахме слънчевия хол, Андрю прошепна в ухото ми:

— Искаш ли сега да направим опит за бебе? Или нямаш време?

— Ах, ти! Невъзможен си! Непоправим! — извиках аз, но усмивката ми се разминаваше с думите.

Андрю се наведе към мен и ме целуна по върха на носа.

— Обичам те, писанчо — заявлението бе направено съвсем сериозно, но веднага след това в очите му проблеснаха палави искрици: — Слушай, готов съм да опитам по всяко време и на всяко място. Само трябва да кажеш вълшебната думичка.

Засмях се.

— Довечера?

— Договорихме се.

ДЕСЕТА ГЛАВА

Кънектикът, октомври 1988 година.

Птиците се върнаха.

Голямото ято беше накацало на моравата, недалеч от басейна, както това се случи и вчера. Неподвижно, безмълвно черно петно, открояващо се върху тревата, изпъстрена с нападали червени и жълти листа.

Виждах ги съвсем ясно от прозорците на студиото ми. На мен определено ми приличаха на хищници. По цялото ми тяло пробяга неконтролируем спазъм.

Поставих четката на статива, заобиколих го и отворих вратата. Загледах ги от новата си позиция на прага. Не можех да си обясня какво ги караше да седят на същото място с часове, защото при това имах възможност да наблюдавам същата замръзнала група от спалнята.

С периферното си зрение улових някакъв проблясък и се извърнах по посока на къщата.

Сара слизаше по стъпалата на терасата с поднос в ръце. Беше се навлякла срещу есенния хлад със сив пуловер, сили вълнени панталони и черни кожени ботуши. Дълъг, ален шал обвиваше врата ѝ — яркото петно, което бе привлякло вниманието ми.

— Какво съзерцаваш с такъв интерес? — попита тя, когато се приближи.

— Черните птици, ей там — посочих към ятото. — Всеки ден са на същото място.

Сара ми хвърли поглед през рамо.

— Странно изглеждат. Заплашително.

— Разбирам какво имаш предвид — казах и отворих по-широко вратата на студиото, за да влезе.

— Помислих, че би ти се искало да пийнеш чаша кафе. Имаш ли нещо против да ти правя компания? Или прекъсвам работата ти?

— Не, не ми пречиш. С удоволствие ще изпия чаша кафе.

Прекъснах наблюденията си и я последвах вътре, затваряйки вратата. Преместих боите си и буркана с вода, за да разчистя място за

подноса върху малката маса.

Сара се разположи на старото диванче и наля кафето. После погледът ѝ се насочи навън и тя възкликна:

— Господи, какво всъщност търсят толкова много птици на ливадата?

— Има нещо неестествено, нали? Искам да кажа, в начина, по който са накацали. Но тия места са сборище на дивия животински свят есенно време. Андрю дори твърди, че виждал няколко пъти ястреб.

— Косове ли са?

— Гарвани. Или може би врани.

— Опасявам се, че не съм добре запозната с науката за птиците.

Засмях се и отпих от кафето си. После опитах ореховките. Сара стори същото и попита:

— Реши ли дали ще пътуваш до Лондон при Андрю следващия уикенд?

— Бих искала да отида, защото той няма да може да се върне по-рано от две седмици. Ако бъдеш така любезна да идваш тук с близнаците и Дженифър. Можеш да се преместиш и в градския ни апартамент за времето, през което няма да ме има.

— Знаеш, че обичам да си играя на майка и деца. Обожавам Джейми и Лиса, а уикендите в това тихо място са истинска благословия след влудяващите градски тълпи. Презареждам си батериите, а сега изключително се нуждая от презареждане. Такава лудница е в работата. Така че, прави си плановете. Аз ще охранявам крепостта, и то с огромно желание. Във всички случаи аз... — тя прекъсна думите си и се загледа през прозореца.

Проследих погледа ѝ, после скочих и изтичах до вратата. Отворих я и излязох навън. Нещо беше обезпокоило птиците и въздухът се изпълни с пляскането на крилата им. Извих глава назад, за да проследя тежкото им издигане към сивото, тъжно есенно небе. Сега забелязах колко са големи. Тъмната им сянка се простря над покрива на студиото.

— Гарвани — казах аз. — Много са големи.

— Сенките на Едгар Алън По — додаде Сара тихичко, точно зад мен.

Стресна ме. Не бях забелязала, че ме е последвала. Обърнах се към нея.

— Знаеш ли как ме изплаши! Цялата подскочих! Не знаех, че си зад мен. И какви са тия сенки на Едгар Алън По?

— Поезията на По е пълна с гарвани — каза тя. — Смятат ги за птиците на нещастieto, предвестници на смъртта.

Ледени тръпки минаха през мен.

— Недей да говориш такива неща, Сара, плашиш ме.

— Не ставай глупава — засмя се Сара. — Шегувам се.

— Много добре знаеш, че никога не съм обичала страхотии, вампири и разни свръхестествени неща.

— Съжалявам, Мал, наистина. Пребледняла си. Забравила съм отвращението ти към подобни гадости.

— По което се различаваме — опитах се да внеса шеговита нотка, но по гърба ми още пълзяха мравки. И не можех да се отърся от необяснимото предчувствие за опасност.

— Така си е. Колкото повече и по-отвратителни вампири има в някоя книга или филм, толкова повече ми харесва. По беше моят любимец, преди да се появят Стивън Кинг и Ан Райе.

— Вкусовете ни са различни — обобщих и се върнах на дивана, след като затворих вратата.

Сара направи няколко крачки из студиото и се спря пред дългата маса до прозореца, върху която имаше наредени акварели.

— Но това са страхотни картини, Мали! — извика тя изненадана. — О, ето ги съществата от стената! — в гласа ѝ прозвуча нещо, подобно на детска радост. — Алджърнън, черната змия, си е пъхнал главата в буркана с шоколадовите бонбони! Анджелика е възхитителна в шапчицата си за великденския парад. И двете катерици правят люлка за детето, което ще си вземат. Забележително, Мал, гениално! Рисунките са толкова очарователни и смешни. Сбъркала си призиванието си. Би трябвало да илюстрираш детски книжки.

— Много мило, че го казваш, но на главата ми са куп други неща, без да броим Андрю и близнаците. Но съм доволна, че ти харесват. Истинско забавление беше, докато ги рисувах, а Андрю ми помогна да измисля историите.

— Децата ще изпаднат във възторг от книжките, когато ги намерят в чорапчетата си за Коледа.

— Надявам се, защото доста време ми отнеха.

— Трябва да се опиташ да им намериш издател, Мал.

— Не съм убедена, че са достатъчно добри.
— Ако питаш мен, предостатъчно добри са даже.
— Написах ги и ги илюстрирах за Джейми и Лиса — само за тях и така предпочитам да си остане.

След като Сара излезе от студиото, се върнах отново към работата си. Рисувах портрет на Даяна като коледен подарък за Андрю.

Първоначалните скици бях нахвърляла през юли миналата година, при нейно гостуване, и я бях снимала в позата, избрана за портрета. Работата с маслени бои ми отне два месеца и вече почти я завършвах.

Цял час се опитвах да налучкам цвета на косата ѝ и когато найсетне улових червеникавите отблясъци в нея, оставих четката. Налагаше се да си почина час-два, за да мога след това да я видя с нов свеж поглед. Наближаваше и време за обяд, а не исках да се лиша от компанията на близнаците, Джени и Сара.

Взех парцал, потопах го в терпентин и почистих четките, които бях използвала сутринта. Загасих лампите, наметнах дебелията си жилетка и се запътих към вратата, но не успях да стигна до нея, защото телефонът иззвъня. Вдигнах слушалката.

— Ало?

— Аз съм, скъпа — прозвуча гласът на Андрю от Лондон.

— Здравей, мили, как си? — усетих, че се усмихвам.

— Добре съм, но ти и близнаците ужасно ми липсват.

— И ти ни липсваш.

— Следващият уикенд си тук, нали? — въпросът му прозвуча нетърпеливо.

— Нищо не може да ме спре! Сара се съгласи да докара близнаците и Джени, каза че великолепно ще се забавляват.

— Обещавам ти, че на нас няма да ни бъде по-лошо, писанчо — каза съпругът ми.

ВТОРА ЧАСТ
КИЛГЪРМ ЧЕГО

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Лондон, ноември 1988 година

Качих се на самолета за Лондон в четвъртък, девет и тридесет.

Летях на „Конкорд“ по настояване на Андрю, защото свръхзвуковият полет отнемаше само три часа и половина и тъй като отивах само за броени дни, така щяхме да бъдем повече време заедно. Възраженията ми бяха отхвърлени с аргумента, че неговата агенция ще заплати прескъпия ми билет. Пътуването ми се оказа впечатляващо преживяване. Едва успях да хапна и да прочета малко от романа, който си носех, и самолетът вече се приземяваше на „Хийтроу“. Друго преимущество, свързано с „Конкорд“, е бързината, с която се обработва багажът. За нула време количката на носача се промуши през митницата. Още не си бях поела дъх след слизането, когато вече се оказах в залата на посрещачите.

Забелязах, Андрю, преди той да успее да ме види. Стоеше точно до бариерата, наметнал небрежно шлифер на раменете си. Замайващо красив. И безупречен — от върха на добре сресаната си коса, до излъсканите кафяви обувки.

Тръпка на вълнение премина през мен при вида му. Винаги я изпитвах след краткотрайните ни раздели. Насреща ми бе единственият мъж, когото съм обичала и желала през живота си.

Лицето му разцъфна в усмивка, когато ме забеляза. Махнах му с ръка и отвърнах на усмивката му. Двамата забързахме един към друг и секунди по-късно той ме прегръщаше и притискаше, а устните му покриваха лицето ми с целувки. Усещането да бъдеш на английска земя и да прегръщаш съпруга си четири часа след излитане от Ню Йорк, бе невероятно.

Най-сетне се отдръпнахме един от друг и аз му показах количката с багажа.

— Добър вечер, началство — каза носачът. — С кола си, нали?

— Точно пред сградата на чакалнята — отговори Андрю.

— Чудесно!

Носачът затрополи с количката в указаната посока и ние го последвахме.

— Ще останеш за целия ми престой, надявам се. Донесла си достатъчно багаж.

— Само два куфара и чантичката с козметика — засмях се аз.

— Обемисти куфари, бих казал — промърмори Андрю с усмивка.

— Е, при всички случаи бих останала, стига да ме искаш — изфлиртувах аз.

— Наистина ли, скъпа? — попита Андрю.

Лицето му грейна, погледът му се изпълни с желание. Изведнъж съжалих, че го възбудих не навреме, и добавих сериозно:

— Бих дала всичко на света да остана по-дълго от предвиденото, но не мога. Трябва да се прибера в понеделник.

— Защо?

— Не искам да оставям децата без надзор повече от два дни.

— Разбира се, че можеш, скъпа. Близнаците ще си прекарат чудесно. При тях са Джени, майка ти и Сара.

— Сара е заета през седмицата.

— Не и майка ти, а на Джени абсолютно може да се разчита. С тях са в пълна безопасност.

— Но заедно решихме, че ще дойда само за края на седмицата — напомних му аз. — Не трябваше да се поддавам на примамката и да те дразня, че ще остана по-дълго. Не е възможно. Ще се притеснявам непрекъснато.

Той свъси вежди. Продължихме в мълчание.

След няколко крачки спрях и се обърнах към него:

— Виж какво, ще остана до вторник, мили. Мисля, че ще е по-добре. Съгласен ли си?

— Чудесно, просто чудесно, Мал! — облаците се разпръснаха. Андрю ме стисна силно за лакътя и двамата забързахме към изхода.

Носачът ни чакаше на паркинга с куфарите ми върху количката. Потреперих. Вечерта бе влажна и доста студена. Типично английско зимно време.

Тъмнозелен „Ролс-Ройс“ се приближи бавно и спря пред нас. От него изскочи униформен шофьор, кимна ми учтиво и каза:

— Добър вечер, госпожо.

Шофьорът отиде да помогне на носача за натоварването на куфарите в багажника, преди да успее да отвърна на поздрава му.

Андрю плати на носача, помогна ми да се кача на лимузината и се настани до мен. Веднага след като вратата се затвори зад гърба му, той ме прегърна и целуна продължително.

— Хубаво е, че си тук, Мал.

— Хубаво е да съм тук с теб — отговорих. Шофьорът се качи и включи двигателя. Малко по-късно сградите на летището останаха зад нас и колата излезе на магистралата за Лондон.

Докато колата се носеше по пътя, вгледах се в лицето на Андрю и открих, че изглежда по-уморен, отколкото бях забелязала. Имаше тъмни сенки под очите, целият излъчваше изтощение.

— Положението май е доста тежко, нали?

Андрю кимна рязко и стисна ръката ми. Очевидно не искаше да говори пред шофьора.

— Ще ти кажа по-късно — бе единственият му коментар.

— Добре.

Извадих от чантата си два плика, върху които с разкривен детски почерк бе изписано „татко“ и му ги подадох.

— Лиса и Джейми, поотделно, ти изпращат картички.

Видях колко приятно му стана. Веднага сложи очилата си, отвори пликовете и започна да чете.

Аз се облегнах на меката снежнобяла седалка и се загледах навън. Нямаше какво да се види в шест и половина вечерта, когато мракът вече се бе спуснал. Беше валил дъжд и бе хлъзгаво, а и трафикът бе натоварен. Голямата кола обаче се придвижваше без проблеми и с добра скорост. Скоро щяхме да пристигнем в „Кларидж“.

По-късно, след като говори с Джени, разопаковах багажа си, взех душ, поднових грима и се преоблякох, с Андрю се отправихме към хотел „Конот“ да вечеряме.

— Причините са сантиментални, Мал, скъпа — обясни съпругът ми на излизане на „Кларидж“.

Все още бе студено и влажно, но пороят отдавна бе спрял и аз с удоволствие вдъхвах лондонския въздух след прекараните часове в затвореното пространство на самолета. А и разходките из Лондон винаги са били приятно преживяване за мен.

Движението по улиците беше вече по-спокойно. Всъщност те бяха почти празни в този час. Затова пък очарованието на улиците в Мейфеър, свързани със скъпи спомени от времето, когато Андрю ме ухажваше, бе още по-вълнуващо за мен.

Щом седнахме на масата в ресторанта, Андрю поръча чаша бяло вино за мен и мартини за себе си. Докато чакахме напитките, той започна да говори, бе да го подканям.

— Мисля, че дойдох тук точно в критичния момент. Бизнесът на „Блау, Еймс, Брадък и Съскинд“ в Лондон е на смъртно легло. Агенцията е управлявана лошо в продължение на години от малоумния зет на Джо Брадък. С Джек Ъндъруд ще трябва да направим доста фокуси, за да предотвратим края.

Не вярвах на ушите си. Бизнесът на фирмата в Лондон беше процъфтяващ. Доскоро, изглежда.

— Да не би да искаш да кажеш, че може да се наложи да затворите лондонската кантора?

— Точно това искам да кажа. Не знам каква муха му влезе в главата на Джо да повери бизнеса ни в Европа на един от най-големите глупаци, които познавам. Престъпно лекомислие. Контактите ни с Франция, Германия и куп други европейски клиенти минават през централния офис в Лондон.

— Урежда си роднините, човекът — казах аз. — Но какво точно е объркал зет му?

— Забъркал е порядъчно неприятна каша — келнерът се появи с напитките ни и Андрю замълча. След като чукнахме чаши, той продължи: — Основният проблем на зетя на Джо е, че не разбира хората. Не може да се справя с подчинените си, защото ги настройва един срещу друг. Освен това е скъперник на дребно — опитва се да пести пари, и то по неподходящ начин. Специалистите, които взима на работа, не са добри в занаята. Като последица, губим потенциални клиенти, защото офертите ни са направени безобразно. Преценката му е била погрешна на всички възможни нива в дейността на фирмата.

— Но какво е разрешението? Фактът си е факт — Малкълм е женен за дъщерята на Джо, а на Елън животът в Лондон ѝ харесва. Можеш да си сигурен, че Джо няма да премести на друга работа съпруга ѝ или пък да го уволни. Поне на мен така ми се струва.

Андрю отпи замислено от мартинито си, без да отговори. След малко каза:

— Не мисля, че Джо ще вземе мерки и май ще се наложи аз и Джак да атакуваме на тоя некадърник и да му отнемем властта.

— Как смятате да го постигнете?

— Ще назначим нов управител на лондонския клон и веднага ще се заемем сериозно с положението.

— Но Джо може да не се съгласи. А Малкълм със сигурност няма да приеме.

Андрю посрещна предположението ми с тънка, самоуверена усмивка.

— Джо ще приеме положението каквото и да е, Мал. За да остане самият той в агенцията. През последните няколко месеца с Джак и Харви Колтън сме му говорили за пенсиониране, и то не само с общи приказки. Ще приеме условията ни, защото идеята за пенсиониране го плаши.

Кимнах без коментар. Според мен Джо Брадък беше вече изкуфял и отдавна трябваше да се оттегли на заслужена почивка. Андрю продължи:

— Права си, че Джо няма да допусне зет му да бъде изритан, както и самият зет няма да бъде ентусиазиран. Ще се бори на живот и смърт, ако го атакуваме фронтално. Затова ще го изпързалиме, като му дадем бляскава титла без реална власт и пресечем възможностите му да се бърка в деловата дейност. Това ще отвори място за човек, способен да измъкне фирмата от калта, да ѝ възвърне престижа и да я утвърди в европейския бизнес. Такива поне са надеждите ни.

— Имате ли кандидат?

— Джак и Харви искат аз да се заема. Благодарих им за доверието и отказах. Направих го с мисълта, че ще трябва да се преместим в Лондон за година-две и да местим и децата. За да се свърши необходимото тук, може да са нужни и три години.

— О, но аз нямам абсолютно нищо против да поживея в Лондон две или три години. Ако все още не сте наели някого, защо не се съгласиш?

— Не обичам да оправям бакиите на други. Освен това с Харви и Джак ускоряваме операциите в Ню Йорк, които лично за мен са много

по-важни. Той присви блестящите си сини очи и каза меко: — По дяволите, скъпа, изглеждаш разочарована.

— Не съм — отрекох, въпреки че много точно бе разчел мислите ми.

— Познавам те, Малъри Кесуик — съвсем тихо настоя съпругът ми. — Разочарована си... мъничко.

— Ами, да — признах си. Но после се усмихнах окуражаващо. — В случая не моето мнение е важно. Решението е твое, става дума за твоята кариера и ти си най-засегнат. Каквото и решение да вземеш, то ще е добро и за мен, уверявам те.

— Благодаря ти. Просто не искам да живея в Англия. Обичам Манхатън и работата на Медисън авеню. Ритъмът на града ме изпълва с енергия да върша любимата си работа. Ще ми липсва и Индиън Медоуз, на теб също.

— Истина е. Е, кого сте наели? Или още не сте се спрели на никого?

— Джак Ъндъруд. Той ще се премести и ще задвижи нещата. Поточно, ще пристигне следващата сряда, за да набележим заедно стратегията, преди да си замина. Веднага се хваща на работа и ще остане тук без прекъсване в продължение на няколко години. Ще ми липсва.

— Значи само с Харви ще се оправяте в Ню Йорк?

— Ще се справим. Създадени сме за такава работа. И двамата сме убедени, че ще върнем компанията на предишните ѝ позиции. Положението ни е поразклатено, но все още сме авторитет в определени видове реклама, а имаме и достатъчно сигурни клиенти.

Протегнах се и взех ръката му в своята.

— Отдавна не съм те виждала толкова уморен, скъпи. Сигурно никак не ти е леко, откакто си в Лондон. Предполагам, че не си искал да ме плашиш по телефона.

— Вярно е донякъде. Не би могло да бъде другояче след толкова дълги напрегнати часове сред недоволстващ персонал — после намигна и добави с почти весел тон: — Но сега ти си тук, Мал. Ще прекараме един великолепен уикенд и няма да говорим за бизнес. Ни думичка повече за реклама. Съгласна?

— С всичко, което кажеш или пожелаеш.

— Да повторим тогава питиетата и да разучим менюто.

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

В облачната петъчна сутрин излязох от „Кларидж“ и се насочих към Бъркли Скуеър. Вдигнах поглед към небето. Оловносиво и обещаващо дъжд всеки момент.

Вместо да се разходя до магазина на Даяна, както обичах да правя спрях такси и се настаних в него точно навреме. Едва бях затворила вратата, когато закапа. Английско време, вечно вали. Но никой не посещава Англия заради времето. Винаги съм обичала Англия и англичаните, а Лондон е най-любимият ми град в целия свят. Обичам го повече и от родния си Ню Йорк. Просто беше хубаво, че съм тук, и времето не можеше да помрачи удоволствието ми, пък даже да се вихреха и снежни бури.

Антикварният магазин на свекърва ми се намираше в отдалечения край на Кингс Роуд и таксито се понесе натам по Найтс бридж. Мислено си напомних да мина през някои по-големи магазини по-късно през деня, за да напазарувам подаръци за Коледа. При положение, че за празника щяхме да бъдем в Йоркшир, щеше да ми бъде по-лесно да изпратя покупките оттук, отколкото да ги мъкна от Ню Йорк. Освен това тук щяха да ги опаковат подходящо.

Андрю не беше казал на майка си за идването ми в Лондон за уикенда. Аз я уведомих предишната вечер по телефона и тя, каквато си е, веднага възторжено ме покани на обяд.

След като пристигнах и платих на шофьора застанах пред витрината, за да се полюбувам на красивата гледка на:

Антикварен магазин Даяна Хаурд Кесуик

Погледът ми се спря на два елегантни бронзови свещника, френска изработка, най-вероятно от осемнайсети век, поставени върху възхитителна масичка с мраморен плот и майсторски резбована дървена основа, със сигурност произведение от същата епоха и със същия произход.

Взрях се, колкото можах, навътре в магазина и различни фигури на Даяна, застанала недалеч от бюрото си, и на мъж, очевидно клиент, с когото разговаряше. Тя размахваше възбудено ръце, после посочи фламандски гоблен, окачен на стената зад нея, и двамата се обърнаха към гоблена да го разгледат.

Отворих вратата и влязох вътре.

Даяна бе неотразима тази сутрин — в червен вълнен костюм, шит по поръчка, семпъл и елегантен, и огърлицата с два реда перли. И светлият плат, и млечната бледност на перлите бяха чудесно допълнение към лъскавата кестенява коса и златистия тен на лицето.

Особено се радвах да я видя в червено днес, защото така я бях нарисувала — с червена копринена риза и същата огърлица, която тя носеше толкова често, че се бе превърнала в нещо като нейна запазена марка. Наблюдавайки я, почувствах успокоението на художника от добре свършената работа. Бях успяла да предам същността ѝ върху платното — красотата ѝ, топлотата и вътрешната грация, които излъчваше. Надявах се, и Андрю да хареса портрета.

Даяна се извини и забърза към мен веднага щом ме забеляза. Бе също така радостна и нетърпелива, както и Андрю при първата ни среща след раздяла. Същата спонтанност и любвеобилност.

— Скъпа, ти си тук! — извика Даяна като ме хвана за ръката. — Не мога да повярвам, такава чудесна изненада. Такова щастие е да те видя!

Моята усмивка и радостта ми бяха не по-малко искрени от нейните.

— Здравей, Даяна. Ти си най-хубавото нещо, което Лондон може да предложи, като се изключи синът ти, разбира се.

Тя се разсмя весело и ме прегърна. После ме поведе към клиента си.

— Мал, бих искала да ти представя Робин Макалистър. Робин, това е снаха ми, Малъри Кесуик.

Мъжът — висок, красив и елегантно облечен — наклони глава в учтив поздрав. Стиснахме си ръцете.

— Удоволствие е да се запозная с вас, госпожо Кесуик — каза той.

— На мен също, господин Макалистър — отвърнах.

— Мал, скъпа, ще ме извиниш ли за малко? — каза Даяна. — Искам да покажа една картина на долния етаж на господин Макалистър. Няма да се бавя, а после можем да отидем да обядваме.

— Не се притеснявай за мен — успокоих я. — Ще се помотая из магазина. Има какво да се види, както винаги.

С тези думи се отдалечих към другия край на магазина и заразглеждах с любопитство.

Обичам антикварните произведения на изкуството, а Даяна непрекъснато поддържа репутацията на магазина си на един от най-добрите в Лондон. Голяма част от времето ѝ отиваше в пътувания из цяла Европа, най-вече в търсене на френски мебели от осемнайсети и деветнайсети век, декоративни предмети, порцелан и картини, въпреки че предлагаше и английски произведения от същото време. Беше се специализирала най-вече в областта на мебелите, изработени във Франция, но като експерт по антики, имаше задълбочени познания и в други области и периоди.

Най-новите ѝ експонати бяха мебели в стил „Бидермаер“ от началото на века. Загледах се в една овална маса за хранене, изработена от различни видове светло дърво, с рамка от абанос. Невероятно майсторство. Какво не бих дала, да я притежавам. Но като оставим настрана главозамайващата ѝ цена, нямаше и къде да я поставя. Не беше възможно да я комбинирам с останалото обзавеждане нито в Индиън Медоуз, нито в апартамента ни в Манхатън. Жалко все пак.

След това минах покрай стенно огледало, френска изработка, от осемнайсети век. Красиво изрязана дървена рамка, увенчана с чудесно нарисувана декоративна сцена на върха. На кой ли аристократ е принадлежало? Сигурно е висяло в някой замък по Лоара. Използвах случая да се огледам в потъмнялото от времето стъкло.

Отражението ми ме смая. Бях бледа и имах уморен вид. Лицето ми изглеждаше изпито под внушителната маса червена коса.

„И как няма да съм уморена след такава нощ“ — Андрю и аз се позабравихме в нашите игри. Не можехме да се наситим един на друг. Цялата умора на съпруга ми се стопи в прилив на енергия още в мига, в който леглото ни събра. Ако и тази нощ не бяхме направили бебе, не мога да си представя кога би могло да се случи.

— Здравей, Малъри, как си? — стресна ме нечий глас зад мен. Извърнах се и видях усмихнатото лице на Джейн Патерсън, помощничката на Даяна.

— Как си, Джейн?

— Не бих могла да бъда по-добре. А ти направо цъфтиш.

Кимнах и казах, че точно така се чувствам.

Тя се поинтересува за близнаците, аз я разпитвах за дъщеря ѝ Серена. Говорехме си най-приятелски, когато забелязах, че господин Макалистър се насочва към вратата на магазина, сбогувайки се с нас с рязко кимане. Иззад гърба му се появи Даяна, загърната с червено вълнено наметало, ситнейки бързо на високите си токчета.

— Тръгваме ли, Мал? — прозвуча по-скоро като команда. Тя се обърна към помощницата си и добави: — Пърси няма нищо против да удържа фронта, за да отидеш да обядваш, Джейни. Аз ще се върна около три.

— Няма проблем, Даяна — отзова се веднага Джейн.

Сбогувахме се с нея и Даяна се втурна навън. Разтвори чадъра си и започна ентузиазно да маха на едно такси.

Обядвахме в хотел „Савой“ в Странд.

Въпреки че хотелът се намираше далеч от магазина ѝ, тя ме бе довела тук, защото знаеше, че е от любимите ми места и искаше да ми достави удоволствие. Опитах се да протестирам и да я убедя да седнем някъде по-наблизо, но тя не искаше и да чуе. Същата упоритост проявяваше и синът ѝ.

Седяхме до прозореца в главния ресторант с изглед към Темза. Тук беше по-тихо, човек се отпускате много по-добре, а и гледката бе несравнима.

Погледнах навън. Въздухът бе пропит от влага, небето имаше странен металически цвят, но шибацият порой най-сетне бе престанал. Дори зимното слънце се бе осмелило да пробие плътните облаци. „Светлина по движеща се вода, Търнърова светлина“, казах си аз, мислейки за любимия си художник, както често ми се случваше.

Отпуснах се удобно на стола. Чувствах се щастлива и доволна от живота. На късмета ми можеше да се завижда — бях със съпруга си в Лондон, обядвах в „Савой“ с Даяна, имах красивите си деца. Вероятно

дори отново бях бременна. Бях случила с добри орисници при раждането си.

Отпих от виното си и се усмигнах на Даяна. Тя се протегна и стисна с любов ръката ми.

— И Андрю, и аз извадихме голям късмет, че те срещнахме, Мал. Ти си дъщерята, която винаги съм искала.

— Тъкмо си мислех колко голям е моят късмет.

— Значи и двете няма от какво да сме недоволни. Съжалявам, че не можах да дойда на сватбата на майка ти, но поканата ѝ съвпадна с възможно най-натоварения ми график. Отдавна бях запланувала да отида до Франция и Италия на разпродажби по същото време. Не можах да се отърва от ангажиментите си.

— Няма нищо, Даяна, мама влезе в положението ти. Ако питаш мен, искаше скромна церемония, колкото и да е необичайно за нея. Присъствахме ние с Андрю, синът на Дейвид и жена му с детето. А също и Сара и майка ѝ, разбира се. Дори не покани майка си, баба ми Аделия. Но не вярвам, че вече би могла да се възползва от някаква покана. Старческо оглупяване. Горката, беше толкова жизнена.

— Толкова ли е стара?

— На деветдесет и една.

— Божичко, тя наистина е стара.

— Нямам нищо против да доживея до възрастта ѝ — казах. — Стига да съм заобиколена от мраморните си колекции.

И двете се разсмяхме.

— Дейвид Нелсън е добър човек — продължих аз. — Естествен. През последните месеци го поопознах и мога да кажа, че наистина държи на мама.

— Радвам се за Джесика. Доста дълго продължи самотата ѝ. Сватбата с Дейвид е най-мъдрият възможен изход за нея.

Не съумях да потисна реакцията си при последните ѝ думи.

— Ти сигурно също си самотна, Даяна. Живееш сама все пак.

— Мисля, че повечето жени, и по-точно, повечето хора, които живеят сами, неизбежно страдат от пристъпи на самота в различни моменти от ежедневието си. Самотата е един вид смърт...

Не знаех какво да ѝ отговоря. Думите ѝ бяха пропити с чувство на загуба и съжаление и болката в тях се предаде и на мен.

Между нас се спусна мълчание. Отпивахме от чашите си, гледахме навън през прозореца и за известно време всяка се затвори в мислите си, забравяйки за присъствието на другата.

Съвсем неочаквано ужасно ми се прииска да я разпитам за баща ми, да ѝ разкажа версията ни с Андрю за тях двамата. Всичката ми решителност обаче се изпари, когато отново обърнах лице към нея. Не защото ме респектиреше, а защото знаех колко държи на неприкосновеността на частния живот. Не можех да се набърквам в него без разрешението ѝ. Тя срещна погледа ми и на устните ѝ се появи усмивка, а гласът ѝ прозвуча по-уверено:

— Но самотата никога не трае дълго, Мал. Час-два, от време на време. Сполучих с избора си на работа — заета съм денонощно. Пътувания в чужбина, посещения на продажби и търгове по целия континент, обеда и вечери с клиенти и вероятни клиенти срещи с чуждестранни търговци, без да броим наглеждането на магазина. Напоследък нямам свободна минутка. Непрекъснато съм на път или за Франция, или за Италия, или за Испания. Или за някъде другаде.

— И нищо ли не те изкуши по време на пътуванията ти? Някой любезен и изискан французин? Или романтичен италианец? Или може би напорист, страстен испанец? — разпитвах предизвикателно.

Захилена като ученичка, тя клатеше отрицателно глава.

— Опасявам се, че не, Мал — отговори Даяна и поднесе чашата си към устните. Пиехме много добро „Монтраше“. Френските вина бяха част от познанията ѝ.

В този момент се появи келнерът с първото ястие. Даяна беше поръчала супа от картофи и лук, „за да се преборим със студа“, както коментира тя избора си. Аз се спрях на стриди и дузина от тях се блещеха насреща ми от чинията. Много изкусителна гледка за мен. Устата ми се напълни със слюнка.

— При всяко идване в Лондон се тъпча безобразно с риба. Обожавам я. Скоро пак ще се превърна в мис Пити.

— Тук сервират най-вкусната риба в света, или поне аз така смятам. Не забравяй, че от риба не се дебелее.

— Като че ли ти има от какво да се притесняваш — промърморих.

Винаги съм се възхищавала от стройната фигура на Даяна. Не че аз самата бях дебела, но за възрастта си тя изглеждаше възхитително.

Набодох една сочна скарида на малката си остра виличка и я погълнах. Мигновено устата ми се изпълни с аромат на море и водорасли. Освежаващо и вкусно. Първата скарида веднага бе последвана от втора и трета, без да можа да овладее лакомията си. Както бях започнала да се тъпча, като гръм от ясно небе дойде въпросът на Даяна:

— Чудя се дали баща ти няма да се възползва от новопридобитата си свобода, за да се ожени?

Само нещо такова в момента можеше да ме откъсне от скаридите. Оставих виличката и се облегнах на стола. Започнах бавно, когато си възвърнах способността да говоря:

— Би трябвало да си има... някого... някого, за когото да може да се ожени, нали?

Не успях да продължа, чувствах се напрегната и очаквах Даяна да разбули тайната на отношенията си с татко. Езикът ми се оплете до такава степен, че не смеех и да опипам почвата.

— О, но той си има някого — каза Даяна, усмихната лъчезарно.

— Така ли?

— Ами, разбира се. Какво те кара да мислиш, че мъж като баща ти би могъл да живее сам? Прекалено зависим е, не е научен да се оправя сам.

Тя замълча, най-вероятно забелязвайки глупавото изражение на лицето ми, и се намръщи.

— Мислех, че знаеш... Мислех, че майка ти ти е казвала преди години... — и пак млъкна.

— Да ми е казвала какво? — гласът ми издаваше обзелото ме напрежение.

— Божичко, какво направих — каза Даяна едва чуто, като на себе си. — Пъхам си носа в чужди работи.

— Не е така, Даяна, грешиш — възразих, нетърпелива да науча още. — Какво си мислеше, че ми е казала майка ми?

Тя си пое дъх дълбоко.

— Че е имало други жени в живота му. Искам да кажа, след като с майка ти са постигнали съгласие да се разделят. Джес веднъж ми разказа за неговите истории, връзки, както щещ ги наречи. Предположих, че ѝ на теб се е доверила, след като си поотраснала достатъчно. Особено след женитбата ти.

— Не ми е доверявала нищо. Напоследък обаче си мислех за него... и връзките му с други жени. Сега си има някого, нали? Някой, който има особено значение за него.

Даяна само кимна мълчаливо, сякаш не се осмеляваше да се довери на гласа си, както преди минута. Напълно разбирах нерешителността ѝ. Събрах сили и попитах:

— Това си ти, Даяна, нали? С Андрю стигнахме до този извод преди месеци.

Свекърва ми доби вид, сякаш бе ударена с мокър парцал, загледа ме невярващо, после избухна в смях, от който в очите ѝ се появиха сълзи, и с голямо усилие успя да се овладее. Тя извади кърпичка от чантата си и попи сълзите.

— Извини ме, Мал, скъпа — каза тя, все още не съвсем успокоена, — но това е най-голямата смешка, която съм чувала. Баща ти и аз? Всемогъщи Боже, не. Прекалено практична и разсъдителна съм за Едуард. Той се нуждае от далеч по-безпомощна и сладка женичка от мен. Романтичка, идеалистка. Някой като Гуени.

— Гуени! Коя е Гуени?

— Гуендълин Рийс-Джоунс. Много близка моя приятелка, театрален художник. Когато не е в Лондон, заета с работата си, тя обитава уелското си имение от шестнайсети век. Човек с въображение, очарователна и забавна.

— И тя е приятелката на татко?

— Точно така. Много добре се отнася с него. А ако е грях запознаването им, той ще тежи на мен.

— Сериозно ли е?

— Гуени е сериозна, знам го със сигурност. Лудо влюбена е в него — Даяна се облегна и се замисли. — Мисля, че и Едуард проявява сериозни намерения, но не съм сигурна. Затова се питах гласно дали ще се ожени. Трудно е да се каже.

— Отдавна ли я познава?

— От около четири години.

— Ясно.

— Кажете ми какво ви накара с Андрю да мислите, че аз имам връзка с баща ти? — попита Даяна след кратко мълчание. — Мисля, че идеята е абсурдна.

Разказах ѝ за намереното през лятото писмо от Андрю. Преразказах и анализа ни на поведението им, когато са заедно, и съществените различия с естественото им поведение.

Даяна възприе разказа ми откъм веселата му страна.

— Съвсем права си да мислиш, че се държа различно от нормалното в присъствието на Едуард. У мен по-силно говори жената, отколкото майката и бабата. Аз си имам и особености. Повече приличам на себе си, когато съм сама, когато ви няма вас с Андрю и близнаците. С него се държа по много естествен начин, защото у баща ти има нещо, което кара всяка жена да се чувства... добре и...

— Всяка, освен майка ми — прекъснах я.

— Имаш право, скъпа. И, както казвах, той притежава дарбата да накара всяка жена да се чувства най-привлекателна, женствена, желана. Даже и когато интересът му към нея не е специален. А той флиртува непрекъснато, сипе комплименти. Трудно е да се обясни. Но очевидно баща ти обожаваше жените, уважава ги и в това се корени въздействието им върху тях. Въпрос на отношение, Мал. Неговото отношение.

— Ще се ожени ли за Гуени? Какво е твоето мнение, Даяна?

— Казах ти, не знам. Ако е умен, ще го стори. Мога да гарантирам, че тя ще го направи щастлив.

— Интересно дали ще се появи с нея сега, когато е разведен.

Даяна ме погледна учудено.

— Той не е пазил връзката им в тайна особено старателно и досега. Всъщност изобщо не я е крил. Не и тук, в Лондон. Вероятно не ти е споменавал за нея, за да не наранява чувствата ти.

— Вероятно.

— Сигурна съм, че това е причината — заяви Даяна така категорично, сякаш искаше да защити баща ми. Подобна защита не му бе необходима. Отдавна бях пораснала и бях убедена, че родителите ми трябваше да се разведат още преди години.

— Той водил ли я е в Щатите? — попитах аз. — В Ню Йорк?

— В Ню Йорк не, доколкото ми е известно. Мисля, че са били заедно, докато изнасяше лекции по археология в Калифорнийския университет в Лос Анжелис миналата година.

— На колко години е тя?

— На петдесет и три или петдесет и четири, не повече.

— Била ли е някога омъжена? Разкажи ми за нея, Даяна.

— Няма много за разказване. Беше омъжена за Лорънс Уилтън, актьора. Може би знаеш, че той умря преди дванайсет години, без да има деца от брака им. Много фина жена, със сериозен интерес към археология, антропология, изкуство и литература. Имат много общи черти и интереси с баща ти. Мисля, че ще я одобриш.

— Ще ми се да ми имаше достатъчно доверие да ми разкаже за нея — измърморих и мълчаливо изядох останалите скариди.

Известно време свекърва ми ме гледаше внимателно.

— Знаеш ли, баща ти, доколкото го познавам, винаги е бил дискретен човек. Не си е позволявал да парадирва с... приятелките си. А навиците са втора природа. Едуард е джентълмен, затова държи на дискретността. Друго поведение е недопустимо за него. Убеден е бил, че постъпва правилно, като не ти казва за Гуени. Не е искал да те тревожи.

— Така е, предполагам — съгласих се, но не можах напълно да се преборя с обидата. Бях на тридесет и три години, женена и майка — зрял човек, а той бе решил, че няма да го разбере, че няма да съумея да се справя със ситуацията. Сякаш все още бях малко момиченце.

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Апартаментът в „Кларидж“ не беше голям, но имаше многобройни удобства, а дневната бе направо очарователна.

За необичайния ѝ вид допринасяха камината, която функционираше, и пианото, разположено царствено под високите прозорци. Прозорците пък бяха украсени с тъмновиолетови завеси, подходящо съчетани с облечените в гълъбовосив брокат стени. Под краката ми се разстиляше килим с богати ориенталски шарки.

Голям мек диван, тапициран с тъмновиолетова коприна, и съответстващи на него фотьойли, бяха подредени около старомодна масичка за кафе и заемаха пространството пред мраморната камина. Над полицата на камината привличаше окото огледало в метална рамка, в чието стъкло се отразяваше часовник с махало, декориран с два купидона от всяка страна на циферблата. Като добавим към това и сполучливо подбраните декоративни елементи от началото на века, не е чудно, че се почувствах така, сякаш бях попаднала в друга епоха.

Вази с цветя, купа с плодове, масичка с напитки, вестници и списания създаваха допълнително уют и под въздействието им човек неволно се отпускаше. Дваж по-приятно бе усещането в ноемврийската вечер — с разпалената камина и меката светлина на лампите с розови абажури.

Включих телевизора и седнах на дивана да гледам вечерните новини. Познатите събития, в обичаен ред, последвани от спортната рубрика. Скоро се отегчих, загасих го и се преместих в спалнята.

Питах се кога ли Андрю ще успее да се откъсне от работата в офиса. Говорихме по телефона късно следобед, тъкмо се бях прибрала от посещение в галерия „Тейт“. Той ми каза, че е запазил маса за вечеря, но не бе споменал нито за колко часа е резервацията, нито по кое време ще се върне в хотела.

Прочетох няколко глави от романа, който носех със себе си, за да минава по-леко времето. Когато наближи осем, се съблякох, пъхнах се в домашната роба и влязох в банята. Почистих грима си и тъкмо

привършвах с връзването на косата, когато чух превъртането на ключ в бравата. Втурнах се нетърпеливо в дневната.

Андрю окачваше шлифера си в антрето. В следващия момент се обърна, видя ме и ми каза:

— Здравсти — после вдигна куфарчето си от пода и направи крачка напред.

Веднага забелязах, че е напълно изтощен. Тъмните сенки под очите бяха по-изразени от всякога, а лицето му бе много по-бледо и изпито от обикновено.

Изтичах до него и силно го прегърнах, после го хванах за ръка и го поведох към стаята. Той се спря до огъня и протегна ръцете си към него, за да ги стопли. Изправи се и се подпря на полицата.

Попитах го с поглед, втренчен в него:

— Не ти ли е добре?

— Уморен съм. До смърт.

— Не е задължително да ходим на вечеря — предложих. — Можем да я поръчаме в стаята.

Очите му, когато ме погледна, бяха студени, дори недружелюбни.

— Хич не ме интересува дали ще излизаме за вечеря, или не. Ще се постарая да оцелея до ваканцията в Йоркшир, която не смятам да прекарам у майка си — тонът му беше злобен, нетипично за него. — Току-що водих много оживен телефонен разговор с нея за това, че се претоварвам с работа. Настоя да заминем при нея утре. За да съм си починел добре. Тоя заговор ли успяхте да скроите двете днес на обяд?

— Почти не сме говорили за работата ти! — възкликнах, засегната от думите му — Даяна само мимоходом спомена за възможността да заминем утре.

— Само че на мен ми изнесе цяла лекция — изръмжа Андрю и злоба проблесна в погледа му. — От нея научих, че ти си искала да заминеш, а аз съм те задържал в града за уикенда, което не било честно...

— Андрю — прекъснах го остро, — не ме интересува дали ще заминем утре, или не! — притесняваше ме усещането, че ядът му, който се наслагваше към умората, е насочен към мен и майка му.

— Радвам се да го чуя, защото е невъзможно да отидем. Напълно изключено. Ще ми се наложи утре да работя, а най-вероятно и в неделя.

— Защо тогава ме накара да прелетя цялото това разстояние? За да стоя и да те чакам в хотелската стая? Със същия успех можех да го правя и в Ню Йорк, с близнаците, или да ти заведа в Индиън Медоуз.

Вместо да ми отговори, той прокара разсеяно ръка през косата си, после разтърка очи.

— Отвратителен ден — гласът му продължаваше да звучи войнствено. — Малкълм Стенли се държи като идиот, какъвто всъщност си е. Егоизмът създава повече неприятности, отколкото човек е в състояние да си представи.

Замълчах.

Андрю се поизправи и погледна към мен.

— Днес се натъкнах на поредната каша, забъркана от Стенли, и ще ми е нужно време да я разчистя. Съществува вероятност да остана в Лондон една седмица допълнително.

— Мислех, че Джак Ъндъруд идва в сряда, за да поеме нещата от теб.

— Може да му е необходима помощ. Моята помощ.

Отворих уста да възразя, но преглътнах възражението. Отпуснах се тежко на дивана и казах:

— Да се обадя ли и да отменя резервацията? Очевидно не си в настроение за вечеря навън.

— Затова пък ти си. И ще отидем.

— Андрю, моля те. Не съм заслужила с нищо упреците ти — прехапах устни и усетих сълзи да напират в очите ми. — Искам само желанията ни да съвпадат и ти да бъдеш доволен.

— Трябва да пийна нещо — измънка той и се отправи към масичката между двата високи прозореца.

Наблюдавах го, докато си сипваше неразредено уиски. Скованата му стойка излъчваше напрежение. Той погълна съдържанието на чашата на две глътки и напълни втора, този път разреждайки напитката с лед и малко вода от каната. След което, без дума да каже, прекоси стаята с чашата в ръце и влезе в спалнята.

Гледах го като гръмната.

Много отдавна не се беше случвало да е толкова груб и заядлив. Задушавях се от бяс, защото чувствата ми бяха наранени съвсем несправедливо. Изтичах след него.

Бе застанал до леглото, върху което бе хвърлил сакото си и разхлабваше вратовръзката. Чул стъпките ми, той се извърна и застана с лице срещу мен.

— Съзнавам, че си имал тежък ден, за което съжалявам — започнах. — Бог знае, че от всички ти най-малко го заслужаваш. Но недей да си го изкарваш на мен! Няма да ти позволя! Аз не съм ти сторила нищо лошо.

— Не е просто лош ден, а две ужасни седмици — отсече в отговор Андрю. — Смятам да се изкъпя — добави той и започна да разкопчава ризата си.

— И натопи главата си под водата и я задръж така няколко часа! — извиках, неспособна повече да сдържам възмущението си. Врътнах се на пети и изхвърчах от спалнята, затръшвайки вратата след себе си. Кристалният полилей в дневната се залюля с подрънкване, но и да се строшеше, нямаше да ме е грижа. Чудесният ми ден бе съсипан само за няколко минути. Трепереше ми отвътре. Не си спомням откога не бях се ядосвала толкова.

Секунда по-късно вратата, която бях затръшна, се отвори толкова рязко, че едва не излезе от пантите си. Андрю се приближи с широки крачки до мен. Сграбчи ме за раменете и се вгледа съвсем отблизо в очите ми.

— Съжалявам, толкова много съжалявам, Мал. Изкарах си лошото настроение на теб съвсем несправедливо. Наистина няма извинение за поведението ми. Майка ми вдигна кръвното с нейните оплаквания, че не ме е видяла, откакто съм в Лондон, и със заръките ѝ да прекараме уикенда при нея. Тя ги говори всички тези неща за добро и има право, но... Сигурно нервите ми са поопънати тази вечер.

Не реагирах по никакъв начин.

— Ще ми простиш ли, писанчо?

Цялата му умора прозвуча във въпроса и ядът ми се изпари така, както бе избухнал.

— Няма нищо за прощаване, глупчо.

Любовта отново се бе възцарила между нас. Той ме целуна по върха на носа.

— Какво щях да правя без теб, писанчо?

— Ами аз без теб? — вдигнах ръка и докоснах леко бузата му. — Чуй ме сега, грубиянино. Хайде да откажем резервацията, да поръчаме

бутилка хубаво вино и каквото ти душа иска за ядене и да се разположим за вечеря пред огъня. Само ние двамата. Ще се къпем в топлина, уют, любов. Какво ще кажеш?

— Аз съм „за“.

— Добре. Хайде сега да те натопим във вана с гореща вода. Ще сложа в нея и малко от маслата ми за отпускане на мускулите.

— А ти ще ми правиш ли компания?

— Не!

За пръв път, откакто се беше върнал, той се засмя. Засмях се и аз.

— Тая нощ ще си кротуваш, Андрю Кесуик. Прекалено си уморен за подобни игрички.

— Да, боя се, че и с теб нямам сили да си поиграя, писанчо.

Вечерята мина безупречно. Както и цялата вечер.

Докато Андрю отпускате морно тяло във ваната, препълнена с гореща вода, гарнирана с обилна порция от моя шампоан, аз се заех с менюто за вечеря.

Реших да го погледея и поръчах най-любимите му ястия: задушени скариди, агнешки пържолки в ментов сос с картофено пюре, зелен фасул и моркови. Основното ястие комбинирах с превъзходно червено вино „Шато Лафит-Ротшилд“, без изобщо да се интересувам от цената. За десерт избрах грис-пудинг. Лично аз не бях привърженичка на това ястие, но знаех, че Андрю го обожава от времето в пансиона, така че удоволствието от вечерята щеше да е пълно.

Освежен, отпочинал и натъпкан с хубава храна и великолепно вино, съпругът ми се намираше в много по-добро разположение на духа към единайсет часа. Въпреки това доста се изненадах, когато чух:

— Решено! Утре заминаваме за Йоркшир, писанчо.

Съобщението му ме извади от полусъненото ми състояние.

— Но аз мислех, че утре трябва да отидеш в офиса! Доколкото разбрах, имаш нова каша за оправяне...

— Вярно е. Но не мисля, че ще мога да се справя сам. Нужно е силно подкрепление в лицето на Джак. Въпросът е финансов, а това са негови води. А аз мога да взема със себе си част от документацията и да се занимавам с нея, докато пътуваме.

— Сигурен ли си, скъпи?

— Напълно.

— Не го правиш заради мен, нали? Заради приказките ми, че си губя времето в хотела, докато те чакам?

— Правя го и заради двама ни, Мал. А и заради майка ми. Ще ми е от полза да се откъсна оттук за четиридесет и осем часа. Така ще добия по-ясна представа за положението. Трябва да го сторя и в интерес на работата.

— С влак ли ще пътуваме?

Андрю поклати глава отрицателно.

— Не мисля. Искам да тръгнем рано, около шест и половина, за да избегнем задръстванията по пътя. Ако потеглим навреме, там ще сме за обяд. Ще имам възможност дори да работя събота следобед. Ще си починем цялата неделя и ще се върнем в понеделник рано сутринта с майка ми.

— Но как ще се придвижим дотам? Не разполагаме с кола, а майка ти замина рано тази вечер. Каза ми, че възнамерява да тръгне най-късно в осем.

— Да, знам. Но какъв е проблемът, след като се намираме в един от най-добрите хотели в света? — той стана и отиде до бюрото. — Ще се обадя на портиера още сега и ще поръчам кола и шофьор за утре в шест и половина.

— Чудесно. Майка ти ще бъде във възторг, че ще прекараме заедно уикенда.

— Няма да се разстроиш, ако баща ти се ожени за Гуени Рийс-Джоунс, нали, Мали? — попита Андрю, загасвайки лампата върху нощното шкафче.

Замълчах за момент, преди да отговоря.

— Не особено. По-важно за мен е той да е щастлив.

— Тя е много добър човек.

— Мислех, че не си в състояние да си я спомниш.

— Отначало не можех. Но откакто започнах да мисля за нея, картината ми се избистри. С майка се познават от сто години. Гладис, по-голямата сестра на Гуени, е била в Оксфорд заедно с майка ми и това е връзката. Когато бях малък, често гостувахме на семейството им. Смътно си спомням стара къща, много хубава; в уелската пустош.

— Майка ти ми спомена за нея. Но да се върнем на спомените ти за Гуени. Как изглежда тя?

— Висока, стройна. Тъмна, като повечето уелси. Красиво, нежно лице, с кафяви очи, големи и изразителни. Такъв образ ми се върти в главата. Но се обличаше странно.

— Тоест как?

— Носеше дълги, свободни поли и ботуши, селски ризи, дълги шалове, дрънкащи обици и свободно веещи се пелерини — чух смеха му в тъмнината. — Като си помисля сега, трябва да е приличала на нещо средно между циганка, руска селянка и хипи, а ексцентричността в поведението ѝ бе типично британска. Не ме разбирай криво, ужасна сладурана беше. Сигурен съм, че все още е.

— Да, и талантлива, по думите на майка ти.

— Мал?

— Да, скъпи?

— Не се сърди, задето баща ти не ти се е доверил. Направил го е само за да не те притеснява. По този въпрос майка ми е напълно права.

— Не възразявам и не се сърдя. Радвам се за татко, че си има Гуени. Надявам се, скоро да мога да я видя. Догодина татко ще бъде в Мексико за шест месеца и без съмнение ще има възможност да отскоча до Ню Йорк.

— Смята ли да приеме поканата на Калифорнийския университет в Лос Анжелис да участва в разкопките край Яксуна?

— Възможно е. Знаеш за отдавнашния му интерес към цивилизацията на майте. Освен това той ще се радва да се измъкне от Средния изток. В последното си писмо споменава, че се е наседял там.

— Разбирам го.

— Надявам се, да отиде в Мексико. Надявам се, да се ожени за Гуени и двамата да прекарват много време с нас. Ще е хубаво за близнаците да опознаят дядо си, а и с Гуени ще им е забавно. Андрю, възможно е татко да пристигне в Йоркшир за коледната ваканция. Даяна ми каза, че ще се обади на Гуени да ги покани. Чудесна идея, нали?

Андрю не отговори и по дълбокото му и равно дишане разбрах, че е заспал. Не се изненадах, в неговото състояние по-учудващото беше, че не заспа още по време на вечерята.

Лежах до него в тъмнината и си мислех за татко и Гуени, надявайки се, че са щастливи. Бях сигурна, че майка ми е щастлива с Дейвид Нелсън. Бях си създавала погрешно впечатление за него в началото, подведена от положението му на утвърдил се адвокат по наказателни дела, знаменитост в юридическите среди. Струваше ми се, че е всезнайко, надут и мазен. Колко измамни понякога могат да бъдат първоначалните впечатления. Оказа се, че очарователността му не се дължеше на мазни усмивки и ласкателства. Интелектуалният му блясък бе лишен от помпозност, не си поставяше за цел непременно да бъде забелязан. Имаше чувство за хумор, но най-важното — с интуиция и разбиране за околните. Обожаваше майка ми и тя го обожаваше. Нищо по-добро не можех да желая.

На устните ми имаше усмивка, когато заспивах. На шестдесет и една години майка ми бе започнала нов живот.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Йоркшир, ноември 1988 година

Андрю беше зает с работата по документите, които взе със себе си, през целия път до Йоркшир.

Докато автомобилът се носеше на север по магистралата, се люшках в състояние на полусън, унасяна от топлината и равномерното движение. По някое време се разсъних напълно, изправих се на седалката и погледнах часовника си. Показваше почти девет и половина. Обърнах се изненадана към Андрю:

— Пътували сме повече от три часа и половина. Трябва вече да сме в Йоркшир, нали?

— Там сме, писанчо — отговори той, вдигайки поглед от папката в коленете си. — Ти проспа по-голямата част от пътя. Подминахме Харъгит преди известно време.

Извих глава и се загледах навън. Утрото бе слънчево и ясно, небесният похлупак — съвсем бледосин над развълнуваните долини. Явно под въздействие на гледката изведнъж ме обзе вълнение, свързано с очакването. Скоро щяхме да сме заедно с Даяна, в прекрасната и къща, в самия край на Уест Танфийлд.

Откакто се оженихме, всяка година с Андрю отиваме в Англия поне веднъж на почивка и никога не си тръгваме, без да сме се отбили в Йоркшир. Десет години ми бяха достатъчни, за да обикна красивото, безбрежно графство, най-голямото в Англия. Зелени долини, огромни, подобни на степ, области, щръкнали канари, стари катедрали, драматични руини на средновековни манастири, богата, плодородна земя и индустриално развити райони. Хората на Йоркшир са достойни за уважение — сръчни, прагматични, пословично духовити и гостоприемни.

Движехме се през Уенсли Дейл — областта, в която се намираше от векове родовата къща на Кесуик, и по тази причина ми беше най-добре позната. Като казвам от векове, имам предвид, че семейството я е обитавало повече от четиристотин години. Майкъл и Даяна се заселват в Лондон веднага след завършване на университета, но и те са

прекарвали, заедно с родителите на Майкъл, почти всеки уикенд в Йоркшир, както и по-големите празници.

Андрю, подобно на предшествениците си от рода Кесуик, е бил роден в бащината си къща в Йоркшир.

— Майка ми искаше да е сигурна, че ще се родя в Йоркшир не само за да се спази родовата традиция, но и заради крикета — каза ми Андрю още при първото ни пътуване до Уест Танфийлд, по време на медения ни месец в Англия.

— Крикетът е най-популярната игра в Йоркшир, Мал. Баща ми и дядо ми настояваха да бъда роден в графството, защото само родените в Йоркшир имаха право да се състезават в неговия отбор. Те хранеха големи надежди за бъдещето ми на професионален играч на крикет. И двамата бяха пристрастени към крикета.

Нямах абсолютно никакво понятие от крикет, тази най-британска от британските игри, и се наложи Андрю да ми разкаже за някои от най-известните национални играчи на крикет, прославили Йоркшир със спечелването на националните титли, превръщайки се всъщност в национални герои. Андрю бил подготвян за техен наследник от мъжката част на семейство Кесуик.

Той споделял любовта им към крикета и участвал в състезанията, организирани в пансиона.

— Бедата беше, че не носех в себе си вдъхновението на таланта. Средно ниво, като безброй други — довери ми той, когато за първи път отидох на мач на крикет.

Следващият обект, привлякъл вниманието ми, беше блестящият връх на Райпънската катедрала, изрязан на синевата на хоризонта. Една от най-забележителните постройките, които изобщо съм виждала. Стара, внушителна, вдъхваща благоговение. В нея Андрю е бил кръстен, а преди това се е извършила сватбената церемония на родителите му. Стигнахме катедралата, значи пътуването ни свършваше след половин час.

— Гладен съм — прекъсна Андрю размишленията ми. — Надявам се, старата Парки да ни е приготвила обилна закуска. Мога да изям цял кон.

— Не се изненадвам — засмях се. — Аз самата съм доста гладна — тръгнахме съвсем рано от Лондон. Надявам се, че са телефонирали на майка ти от хотела, както заръча. Мразя да се появявам там, където

не ме очакват. Дори щеше да е по-добре, ако бяхме спрели някъде по пътя, за да я известим.

— Чак толкова притеснения са ненужни, сладката ми — промърмори Андрю. — Няма да е фатално, ако пристигнем без предизвестие. Отиваме на гости на майка ми, а не у английската кралица.

Само кимнах и извадих от ръчната си чанта комплекта си за гримиране, за да напудря носа си и да си сложа малко червило. После се обърнах и се загледах в пейзажа. Минавахме през пазара на Райпън. Тук всяка вечер в девет часа тръбач изсвирваше старинен сигнал, заставайки последователно на всеки един от ъглите на площада, облечен в съответен на историческия период костюм. Вековна традиция — една от многото, съхранени от англичаните, които не преставаха да удивяват и малко да озадачават обикновените американци като мен.

Скоро центърът на градчето остана зад нас и шофьорът насочи колата по посока на Мидлъм, следвайки подробните инструкции на Андрю. Отново навлязохме в откритите уелски простори. Уест Танфийлд се намира между Райпън и Мидлъм, по-близо до Мидлъм и се слави с отглеждането и обучаването на състезателни коне. Освен това е историческо място, известно като „Уиндзор на Севера“, от епохата на двама крале от династията Плантагенет, Едуард IV и Ричард III.

Продължавахме да се носим по пътищата в царството на ветровете, тесни и беззащитни в прегръдката на пустошта. Имаше нещо неумолимо в тази прегръдка, която изглежда съвсем различно през септември и октомври. Пурпурно море от пирен, люлян от неспирния вятър. Главозамайваща гледка.

— Почти стигнахме — изрекох сякаш на себе си, когато преминахме по стария каменен мост под река Ър, водещ към главната улица на Уест Танфийлд. Типично селище за уелските долини — очарователно, живописно и много, много старо.

Отляво се точеше позната редица хубави каменни къщички с червени керемидени покриви. Поляните пред тях се спускаха до самата река, а зад къщите се очертаваха църквата, строена по норманско време, и кулата Мирмион — и двете обградени от прастари дъбове и ясен, с безредно разпръснати между тях вечнозелени дървета.

Стиснах ръката на Андрю в своята. Знаех какво означава това място за него.

Той се усмихна и започна да събира пръснатите в коленете му документи, за да ги прибере в куфарчето си.

— Успя ли да свършиш достатъчно работа? — попитах.

— Да, вероятно повече, отколкото би ми се удало да свърша в проклетия офис. В крайна сметка, добре стана, че мама ми се скара вчера и ме подтикна да взема решение за уикенда. Ще е от полза и за двама ни.

— Бихме могли да поюздим утре.

— Добра идея, Мал. Ще отскочим до Мидлъм, когато момчетата от конюшните извеждат състезателните коне за упражнение. Ако ти се става още веднъж много рано.

— Че има ли ден, в който да не съм ставала рано? — засмях се аз. — Само че не смеси взели екипи за езда.

— Хич да не се притесняваш. Сигурен съм, че имам някакви праисторически дрехи за езда, които съм оставил у майка ми преди години. Ще свършат работа, а майка ми ще ти заеме чифт ботуши от своите и стари джинси или бричове. А при нея се намират купища топли връхни дрехи. Ще се оправим някак си.

— И аз така мисля — вгледах се внимателно в него и попитах: — Хубаво ли е да си у дома?

Малка бръчка се появи между веждите му.

— Моят дом е там, където си ти, Мал. Ти и близнаците — той се наведе към мен, целуна ме по бузата и добави: — Но и в Йоркшир си е хубаво, в родното място. Предполагам, че усещането е естествено за всеки човек. Непреодолим атавизъм, не мислиш ли?

— Да — съгласих се и насочих поглед напред над рамото на шофьора през предното стъкло на колата. Бяхме излезли преди десет минути от селото и се носехме по пътя към хълмовете на Ковърдейл. Навлязохме в завой, иззад който се появиха високата каменна стена и железните врати пред дългата алея към къщата на Даяна.

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Минахме през портата и се заизкачвахме бавно по алеята, за да не връхлетим върху някоя овца или плешив лопатар, разхождащ се свободно из имението.

Далеч напред едва се забелязваше къщата, с високите си забити в небето комини.

Имението се наричаше Килгръм Чеиз — още от самото си построяване през 1563-та, пет години след възкачването на Елизабет I на трона. Беше в типичен стил „Тюдор“. Солидна, но не груба, каменна сграда с квадратна форма и много прозорци, високи комини, фронтони и четири квадратни кули на всеки един от ъглите. Кулите завършваха със зъбери и всяка от тях имаше по два двукрили прозореца, разположени един над друг. Прозорците бяха с дотолкова впечатляващи размери, че от светлината, нахлуваща през тях, в кулите не оставаше тъмно кътче.

Зелената площ, сред която се разполагаше Килгръм Чеиз, изглеждаше едва ли не необятна, обграждаща имението от всички страни. От три страни, в полукръг, се простираше гъста гора, зад тях имаше хълмове и още по-нататък — скалисти масиви. По такъв начин къщата, с парка и горите към нея, се оказваха като затворени в низина, предпазени от зимния студ, а в миналото — и от политическите врагове и разбойници, чийто възможен достъп е бил само през портата, откъдето минахме.

Още първия път, когато дойдох тук, родният дом на Андрю ме заинтригува истински. Тогава Даяна влезе в ролята на екскурзовод. От нея научих всичко, което исках да знам за имението и семейството. Тя се гордее с Килгръм Чеиз и е експерт по историята му.

Името на фамилната собственост произхождаше от човека, построил къщата замък — сър Джон Килгръм, Йоркширски рицар. Близък приятел на Робърт Дъдли, граф Лестър, той бил от благородническа фракция, безусловно предана на Елизабет I, един от така наречените „нови лица“ в дворцовата политика. Килгръм, заедно с парковете и горите, бил даден с декрет на кралицата за вярна служба

на короната. Още преди управлението на Елизабет, по времето на династията Плантагенет, територията на Килгръм Чеиз представлявала ловен участък, използван от местните благородници. Оттам дошла и втората думичка в названието. По-късно земята станала собственост на монасите от манастира Фаунтинс, преди да им бъде конфискувана от Хенри VIII, бащата на Елизабет, заедно с всички имоти на английската църква. По негово време всички църковни земи били собственост на короната.

Къщата и паркът станали собственост на фамилията Кесуик в резултат на един брак, сключен през лятото на 1589 година. Сър Джон имал едно дете — дъщеря, на име Джейн. Тя се омъжила за Даниел Кесуик, син на местен земевладелец, и му донесла Килгръм Чеиз като част от зестрата. Оттогава, поколение след поколение, имението се предавало от баща на син от рода Кесуик. Някой ден то щеше да принадлежи на Джейми и след това на неговия син, ако се сдобиеше с такъв.

За Даяна Килгръм Чеиз бе само голяма провинциална къща, а не историческа забележителност. Сравнена с някой от замъците в Йоркшир, Килгръм Чеиз бе великолепно планирана и някак компактна за стила „Тюдор“. Малка за замък, но все пак достатъчно просторна къща. Даяна отдавна имаше трудности с поддържането ѝ, не на последно място разходите на време и пари. Затова обитаеми бяха две от крилата, а другите две стояха затворени през по-голямата част от годината.

За имението се грижеха Джо и Едит Паркинсън, които живееха и работеха в Килгръм Чеиз повече от тридесет години. Заедно с дъщеря си, Хилъри Броудбент, те поддържаха в изрядност целия замък — и отворените и затворените крила. В техни ръце бяха прането и готвенето, а съпругът на Хилъри, Бен, и брат му Уилф, се занимаваха със земите на имението — косяха тревата, отглеждаха цветя, подрязваха плодните дръвчета, веднъж годишно почистваха езерото и се грижеха закритата розова градина да продължи да бъде остров на красота; какъвто е бил от столетия. За двата коня на Даяна, почистването на конюшните, както и за всякаква работа, за която се изискваха силни ръце, грижата имаше Джо Паркинсън.

Розите са любимите ми цветя, затова винаги ме е привличала розовата градина. Този път обаче нямаше смисъл да я посещавам —

щеше да бъде безжизнена и унила, както е през същия период в Индиън Медоуз. Студени, нерадостни месеци за градинар като мен — земя, твърда като желязо, режещ от зимния мраз въздух. Всичко, що цъфти, е заспало. Ноември. Зима.

Погледнах навън през прозореца на колата. Ноември. Зимата вече се бе възцарила. Листата на гигантските дъбове, които стояха като стражи край алеята, бяха почти изпаднали. Всичко умираше в градините и навсякъде в селските области. Завладя ме меланхолия, почувствах се изпълнена с тъга. Потръпнах и се загърнах по-плътно с палтото. Опитах се да се преборя със студа, сковал мислите ми, напомняйки си, че зимната смърт предшества пролетното раждане, или по-точно — прераждане. Отново потреперих. Страховете ни винаги ни издебват в момент на слабост.

И изведнъж всичко изчезна, като да не е било. Тъгата просто я нямаше. Пред нас се извисяваше къщата, с цялото си величие. Сякаш непроменена от векове. Вечна. Радостта ми от живота се върна при вида ѝ. Избелелите камъни на стените блестяха, прозорците блестяха, комините пушеха кротко и безгрижно изхвърляха сиво-синкави панделки с блестящото небе. Да, ноемврийският ден бе даже и слънчев.

Гостоприемство и очарование.

Колата току-що бе спряла пред къщата, когато голямата ѝ дъбова врата се отвори и се появи Даяна. Втурна се надолу по стълбите. Лицето ѝ грееше от щастие.

— Здравсти, мамо — извика Андрю и ѝ махна. Аз се затичах срещу нея и силно я прегърнах.

— Даяна!

— Как да не каже човек, че си най-доброто момиче с целия свят — отговори ми тя вместо поздрав. — Успяла си да се пребориш с ината на сина ми и да го доведеш тук.

— Не е моя заслугата, Даяна, не съм го убеждавала. Той сам стигна до новото решение, но това стана късно снощи и не бе удобно да те безпокоим. А сутринта потеглихме прекалено рано, в шест, за да ти се обадим. Помолихме служителя на рецепцията в хотела да те предупреди. Той позвъни ли?

— Да, скъпа — тя се обърна, прегърна сина си и продължи: — Важното е, че и двамата сте тук. Ще прекараме уикенда заедно в

домашен уют, а Парки ще ви глези.

— От нея приемаме само глезене — ухили се Андрю. — Преди да му кажа, че може да тръгва, да помоля ли шофьора да ни вземе оттук утре вечер? Или може да използваме теб, мамо?

— Естествено, че ще ме използвате. Не си струва пътя, който сте били дотук, ако не останете и за неделя вечер. Много ще ми е приятна компанията ви с Мал на връщане в Лондон. Ако желаете, мога да ти отстъпя шофирането за част от пътя, Андрю.

— И още как — каза Андрю. — Благодаря ти, мамо. Само ще се наложи да тръгнем доста рано в понеделник сутринта, около шест и половина. Какво ще кажеш?

— Обикновено и аз потеглям по това време — отговори Даяна.

Андрю кимна и отиде да говори с шофьора.

Даяна ме хвана за ръка и ме затегли по каменните стъпала към входната врата, където Джо Паркинсън пристъпваше от крак на крак.

— Добро утро госпожо Андрю — каза ми той с широка усмивка. Много е хубаво, че отново идвате при нас.

— Благодаря ти, Джо. Наистина се радвам, че имаме възможност да дойдем.

— Аз само ще ида да помогна на господин Андрю с куфарите — каза той и заслиза надолу, провиквайки се: — А, не, господин Андрю, аз ще ги оправя. Оставете на мен тия куфари.

Хвърлих поглед през рамо и видях Андрю и Джо да си стискат ръцете и да се поздравяват радостно. Андрю е бил на осем години, когато семейство Паркинсън са започнали да се грижат за Килгръм Чеиз. Приятелството им датира оттогава, а Джо е бил за Андрю и учител — по природознание, ако може така да се каже. Стопроцентов йоркширец — работлив, сръчен, мъдър и верен — това е Джо.

— Какъв неприятен студ — каза Даяна и потрепери в дебелата си жилетка. — Хайде, по-скоро да влезем и да пием по чаша чай.

В малкото фоайе ни очакваха Едит Паркинсън, която Андрю наричаше Парки от детските си години, и Хилъри, дъщеря ѝ. И двете жени топло ме приветстваха с добре дошла и аз им отвърнах с не по-малко симпатия.

— Само мъничетата да бяха с вас, госпожо Андрю, щеше да е най-приятната гледка за старите ми очи — каза Парки.

— Не забравяй, че следващия месец ще бъдат тук. Всъщност имаме намерение да посрещнем Новата година в Йоркшир. Господин Андрю обеща — отвърнах усмихната.

— Чудесно! — възкликна Парки. — Нямам търпение да ги видя рожбиците. Тази Коледа трябва да си направим голяма празненство, госпожо Кесуик — добави тя, обръщайки се към Даяна. — Може би Джо ще бъде Дядо Коледа — ще си облече червения костюм и ще си сложи перука, както прави за неделното училище.

— Прекрасна идея — съгласи се Даяна. — А сега, към кухнята, Мал. Досега Парки се вихреше там. Заета с приготвянето на любимите яденета на Андрю, без съмнение.

Кухнята на Килгръм Чеиз почти не бе променяна от времето на построяването на къщата. Беше продълговата, сега боядисана в бяло, с нисък таван от тъмни, пресичащи се греди. Запазена беше оригиналната каменна настилка на пода, върху която стъпките, извървени векове наред, от огнището до прозореца и от него до вратата, бяха протрили пътечки в камъните.

Огнището, направено от тухла и камък, беше широко и стигаше до тавана, а рамката му образуваха дървени греди в същия цвят като таванските. В стената, до внушителната част на огнището, бяха поставени старомодни готварски печки, неизползвани от дълги години — отдавна Даяна бе монтирала готварска печка, която, освен основното си предназначение, поддържаше твърде просторното помещение непрекъснато затоплено. Дебелите стени и каменният под не позволяваха да се усети топлината на летните месеци.

От кухнята започваше друго помещение, използвано по-рано за килер, чиято функция Даяна бе осъвременила, поставяйки го напълно в услуга на Парки. В него бяха складирани хладилник и фризер, две миялни машини и няколко плота за приготвяне на ястията. В шкафове над плотовете имаше порцеланови съдове, както и всичко необходимо за една съвременна кухня.

Редица двукрили прозорци се отваряха към гледката на поляните зад къщата, езерото и уелските пустеещи земи, стигащи до хоризонта, където се докосваха с небето. На отсрещната стена се мъдреше стар уелски кухненски бюфет, препълнен с фини порцеланови изделия.

Средата на помещението заемаше старомодна селска маса от елово дърво с ниски крачета, върху която бе поставена съвсем на място зелена фаянсова ваза, напълнена с клонки от кучешко грозде. Картина с безупречно съчетани елементи.

Върху лавицата над огнището се редяха най-различни дървени и месингови свещници със свещи от бял восък. Нямаше кътче в кухнята, откъдето да не проблясват от пламъците на огъня в огнището всевъзможни медни и месингови готварски прибори или предмети за украса.

Винаги съм обичала тази кухня — една от най-гостоприемните и уютни, в които съм влизала, въздействаща не само освежаващо с вида си, но и успокояващо с удобствата си. Средоточие на цялата къща, както смяташе Даяна, стая, в която човек би могъл да живее, без да му се налага да излиза от нея.

Даяна бе застанала до печката и се занимаваше с приготвянето на чая. Малко по-късно донесе чайника на масата, но ни посъветва да не бързаме да си сипваме, а да почиваме, докато добре се запари.

Над всички миризми в кухнята инквизиторски се налагаха ароматите на цвъртящия върху печката бекон и на току-що извадения от фурната хляб. Парки бе оставила хлебчетата и сладките за чая да изстинат върху един от плотовете и откакто бях влязла в кухнята, устата ми се пълнеше със слюнка.

— Ще ви направя от любимите ви сандвичи с бекон, господин Андрю — обърна се Парки към съпруга ми и му се усмихна с любов. В много отношения тя го чувстваше като свое дете, защото от идването си в Килгръм Чеиз се бе грижила като майка за него.

— Ще стане истинско пиршество, Парки — възкликна Андрю и, обръщайки се към мен, добави: — И ти трябва да ми ги приготвиш, Мал, когато сме си у дома, в Индиън Медоуз.

Даяна се присъедини към нас на масата и разля димящия чай по чашите, след което Парки поднесе допълнението към него — дебели филии прясно опечен хляб, намазан с масло, с тънки резени бекон между тях — накратко, топли сандвичи с бекон.

— Холестеринът ми отиде по дяволите! — изпъшка престорено Андрю. — Божествено е — добави той, отхапвайки от сандвича.

— Знам, че това са изкушенията на дявола — засмя се Даяна, — но недей да преяждаш с тях. Парки ти е приготвила ребени кубчета в

магданозен сос за обяд.

— И пържени картофи — намеси се Парки. — А за десерт, разбира се, пудинг.

— Божичко, Парки, като те слушам, си мисля дали не съм попаднал в рая — извика Андрю, радвайки се на цялата шетня само в негова чест. Парки винаги му е била слабост.

— Но, скъпи, тук наистина е раят — каза Даяна, усмихвайки се с любов на сина си. — Или си го забравил?

Андрю поклати глава и я целуна нежно по бузата.

— Не, мамо, не съм забравил. И не само съм в рая, но заедно с мен са три от четирите ми най-любими жени.

— А коя е четвъртата? — попитах бързо.

— Ами дъщеря ми, разбира се — отвърна той и ми намигна.

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Намерих книгите в съботния следобед. Истинско откритие.

След като обядвахме, Даяна замина за Уест Танфийлд по работа и ме покани да отида с нея, но аз отклоних поканата, защото предпочитам да остана в Килгръм Чеиз в компанията на Андрю. Впоследствие открих, че той възнамерява да се занимава с документите, донесени в куфарчето.

— Трябва да приключа с тия книжа. Съжалявам, Мал.

— Няма нищо — казах, въпреки че бях разочарована, защото предпочете да се рови цял следобед в кабинета на Даяна, а не да се разходи с мен.

— Няма да ми отнеме много, час и половина два, в най-лошия случай — добави той, спирайки се на прага на кабинета. — Има много объркани неща, например по финансовата част, както ти споменах в Лондон. С тях е необходимо да се заеме сивото вещество на Джак. Ползата от него е несравнено по-голяма, отколкото когато работата опре де цифри.

— Бих могла да ти помогна — предложих аз.

— Боя се, че няма как, скъпа. Виж, нека сега пороботя известно време. Ще се разходим по-късно, преди чая.

— Чудесно, работи си спокойно — казах и го плеснах лекичко по бузата.

Отправих се към библиотеката, която винаги ме е привличала. Обичах да ровя в нея, в търсене на литературни съкровища и родови летописи, но досега нямах късмета да попадна на нещо забележително.

Подобно на кухнята, в библиотеката също не бяха настъпвали значителни промени през последните четиристотин години, с изключение на увеличаването на книжния фонд от представителите на рода Кесуик, а те проявяваха изключителна грижливост към вещите, станали тяхна собственост. Помещението беше най-голямо в цялата къща. Намираше се в една от квадратните кули — североизточната — от която се откриваше гледка към съседните на имението хълмове.

Касетираният таван се извисяваше на повече от дванадесет метра. Огромен прозорец в стената срещу входа на библиотеката крепеше тавана да не се сгромоляса и изпълваше помещението със светлина по всяко време на деня. Пространството от пода до тавана се запълваше от дъбови лавици с хиляди томове, голяма част от тях много стари. В стената, срещу прозореца, беше издълбана камина, около която бяха наредени масичка за кафе, диван и столове. Точно зад дивана се намираше масата за четене, също от дъб. Върху нея бяха натрупани последните броеве на списания, част от тях свързани с антикварни предмети и антикварен бизнес, броят на „Таймс“ за деня, както и различни национални и местни вестници и няколко наскоро издадени романа.

Прегледах набързо предлаганото върху масата четиво, но нищо не задържа интереса ми и затова тръгнах из стаята, разучавайки с поглед най-ниските лавици, чиито книги можеха лесно да бъдат достигнати. Разбира се, точно тях бях преглеждала безброй пъти, така че те не ме заинтригуваха.

Изведнъж почувствах, че в библиотеката е студено и че дори потрепервам леко, затова отидох до камината и запалих хартиите и треските, пъхнати под големите цепеници. Огънят се разгоря само за минути.

Най-напред вниманието ми бе привлечено от поредица от книги, подвързани с тъмнозелена кожа, които дотогава не бях виждала, без съмнение, защото бяха поставени нависоко. За мое разочарование почти всичките се оказаха стари атласи на Йоркшир и някои други графства.

Наведох глава назад и погледът ми мина през по-високо разположена лавица, на която забелязах впечатляващ с размерите си том с пурпурна подвързия. Привлече ме цветът и аз се заизкачвах по стълбата, докато стъпих най-отгоре. Протегнах ръка, докдето можеше да стигне. Нямах представа за какво би могло да става дума в книгата, но естествената ми реакция беше да я измъкна от мястото ѝ тъкмо, защото трудно щеше да ми се удаде да я достигна.

При втория си опит загубих равновесие и едва не паднах, вкопчих се отчаяно в най-близката етажерка и успях да се задържа на мястото си. Поех си дълбоко въздух. Сърцето ми биеше лудо. Минах на косъм от смъртта, дете има една приказка. Почаках малко да се

поуспокоя и слязох от стълбата съвсем бавно и внимателно. Нямах никакво желание да се пребивам. Изпитах огромно облекчение, когато краката ми докоснаха пода, и веднага отидох да намеря Джо.

Той беше в кухнята и разговаряше с Парки. Обясних му от какво се нуждая и се върнах в библиотеката.

Няколко минути по-късно пристигна и Джо, мъкнейки една от доста масивните стълби, съхранявани в неговата работилница.

— Това наричам аз висока стълба, Джо — казах аз.

— Така си е, госпожо Андрю. Използвам я, когато почиствам полилеите или някой по-висок прозорец. Имам четка с разгъваща се дръжка, разбира се, но тя невинаги ми върши работа. Прозорците, кулите, както и тук, в библиотеката, са доста височки и трудни за достигане, да си кажа правичката. Къде точно ще желаете да поставя стълбата, госпожо Андрю?

— Ето тук, Джо, ако обичаш. Бих искала да погледна книгата на онази лавица, там горе — посочих с пръст желаната цел.

Джо проследи с поглед указаната посока.

— К'во ѝ е заглавието?

— Не знам заглавието. Тази с моравата кожена подвързия. До нея има една изпокъсана и прашасала книга.

Разбрах, че гледа не там, накъдето се опитвах да го насоча, затова казах:

— Не се тревожи, Джо, аз ще са покача да си я взема. Ти само прикрепяй стълбата, за да не се клати.

— В никакъв случай, госпожо Андрю, не мога да ви оставя да се катерите! Ами ако паднете? Господин Андрю така ще се ядоса, а и госпожа Кесуик също. Ще стане лудница в къщата, може да сте сигурна — той заклати глава енергично. — Не, не, не, не може да се катерите дотам. Аз ще ви сваля книгата, вие само ще ми казвате как да стигна до нея.

— Добре.

Нямаше смисъл да се спори с Джо. Всичките ми досегашни опити бяха безуспешни. Наумеше ли си нещо, нямаше начин да бъде разубеден, нито с добро, нито с лошо. Явно бе решил, че не е по силите ми да се катеря по стълби. Нямах намерение да го правя на въпрос, и без това падането едва ми се бе разминало.

Показах му къде да постави стълбата и още веднъж му посочих книгата.

— Виждам я! — възкликна Джо и се втурна нагоре с учудваща бързина и сигурност. Изобщо не му представляваше трудност да я достигне, защото бе много по-висок от мен и ръцете му бяха много по-дълги от моите.

— Каква е книгата, Джо? — попитах, когато той я отвори.

— Прилича на счетоводна. Книга за сметки, дърводелски сметки. Записано е например „пирони, половин пени“ и разни други неща. Не са интересни — отговори Джо, прелиствайки счетоводното помагало. — Има и дата: 1892 г. Брей, има почти сто години оттогава.

— Интересно. А следващата книга до нея?

— Прилича ми на още една книга за сметки — той я разгърна. — Точно така. Вписана е само една сметка: „прясна риба, две пени“. Нищичко друго, няма и дата.

— Ами окъсаната, дето подвързията ѝ е хванала плесен? Тя каква е, Джо?

Той я измъкна от мястото ѝ и я заразглежда мълчаливо минута-две.

— Ами, изглежда, да е дневник. Да, нещо такова.

— Дневник! Писано е на ръка?

— Да, госпожо Андрю.

До прозореца се намираще дълга като за трапезария маса с два стола с високи облегалки от двата ѝ края. Придърпах единия по-близо пред мен.

— Благодаря, Джо — казах аз.

— По-добре ще бъде да оставя стълбата на мястото ѝ, какво ще кажете, госпожо Андрю?

— Да, по-добре ще е. Ще можеш да върнеш книгите на лавицата, след като ги прегледам. Ще те потърся, когато приключа с тях.

Той кимна и се отправи към вратата. На прага спря рязко и се завъртя към мен.

— Да не ви хрумне да се катерите по тая стълба! Ако искате още нещо, някоя друга книга, елате да ме извикате, госпожо Андрю.

— Така ще направя, Джо. Обещавам.

Хвърлих по едно око на счетоводните книги, но бързо ги отделих настрана. Нямаше нищо интересно в тях. Дневникът предизвикваше любопитството ми с жълто-кафявите си корици, разкъсани и избелели отзад. Заглавната и последната страница бяха богато декорирани с рисунки, придобили с времето най-различни оттенъци — от кафяво до най-бледо синьо. Следваха няколко празни страници, за да се стигне до нещо като въведение.

Започнах да чета с все по-нарастващо вълнение:

„Аз, Клариса Кесуик, съпруга на Робин Кесуик и господарка на Килгръм Чеиз, открих на този ден дневника и книгата за водене на домакинството на предшественичката на скъпия ми съпруг, на име Летис, родена през 1640-та, умряла през 1683 година. Съвсем случайно се натъкнах на личните ѝ записки в библиотеката на Килгръм Чеиз, когато скъпият ми съпруг ме помоли да му занеса екземпляра от великата трагедия на Уилям Шекспир Хамлет. Написаното от Летис Кесуик ми се стори интересно и се захех да го препиша, с цел да бъде запазено за моето и бъдещите поколения на това семейство.

Започнах труда си в десетия ден на август, в годината 1893-та, през славното и щастливо царуване на великата ни кралица и императрица на Индия, Виктория Регина. Бог да благослови милостивата ни господарка и дълго да бъде царуването ѝ.

Клариса е име, типично за рода Кесуик. Ние същото бяхме избрали за дъщеря си, а преди нашата е имало неколцина Клариси. Значи красиво изписаните редове пред очите ми бяха от ръката на викторианската Клариса.“

Откритието приповдигна духа ми още повече. Прелиствах първата изписана страница, за да се окажа пред един фронтопис, чиито думи бяха разположени в средата на белия лист.

Летис Кесуик

Килгръм Чеиз
Йоркшир

Прелистих отново и вече се зачетох в разказа на Летис, грижливо преписан от викторианската Клариса почти сто години, преди да го открия.

„Аз, Летис Кесуик, започвам този дневник на двадесет и петия ден от май, в годината 1660 от рождението на Христа. Този ден е ден на радост за цяла Англия. Нашият единствен и истински владетел, Чарлс Стюърт се завърна от изгнание и кракът му стъпи отново на английска земя при Дувър.

Монархията ще бъде възстановена. Той ще бъде коронясан като Чарлс II и престъпното убийство на баща му ще бъде отчасти отмъстено.

На днешния ден, в Йоркшир и по цялата английска земя, църковните камбани бият в чест на милостивия ни владетел, върнат ни сякаш с помощта на Божие чудо. Огромни огньове бяха запалени и вестоносци кръстосват кралството надлъж и нашир, за да разнесат прекрасната новина.

Моят скъп съпруг и повелител Франсис събра всички ни на молитва, семейството, заедно със слугите, в синята кула, за да отправим смирената си благодарност към Всевишния за милостта и щедростта му. Кралят ни е жив и е в безопасност. Всички сякаш се родихме за втори път.

В момента, когато пиша, отдавна е минало полунощ и единствената ми светлина идва от лоена свещ. През тази нощ обичният ми съпруг Франсис дойде при мен и облада тялото ми и ние се любихме с жар. Ако е Божията воля, може би съм заченала през тази толкова приятна нощ и от нашата любов ще се сдобием с нова рожба. За това се молим с моя съпруг и повелител и, ако Бог е милостив, ще бъдем надарени най-сетне със син и наследник, който да

съхрани и продължи гордия род Кесуик. Моля се затова. Моля се.

Става късно. Свещта ми припуква. Съпругът ми спи. Отвън луната се носи по тъмното небе. Много е късно. Чувам съпругът ми да се размърдва в леглото. Трябва да престана с писането и да угася свещта. Ще си легна и аз, за да споделя леглото и сънищата на съпруга си. Така ще направя сега, а утре ще продължа.“

Продължих жадно да чета, очите ми препускаха по страниците. Искях да науча колкото се може повече, очарована бях от описанието на Летис Кесуик за живота на една жена от Йоркшир през седемнадесети век. Имаше няколко къси бележки, правени през различни дни на юни, както и други, отнасящи се до юли и август. Ежедневни случки. Жена на провинциален земевладелец с две малки дъщери, Рейчъл и Виола. Господарката на замъка. Последната бележка, отнасяща се до август, съдържаше веселото известие, че най-сетне е бременна и се надява на син.

Спрях за малко да чета и се загледах през прозореца. Същите мечти, надежди и желаниа. Ето, аз сега четях за желанието на Летис да се сдобие с дете, през 1660-та, а заедно с Андрю мечтаехме за същото през 1988-ма. „Колко малко от истинските стойности в живота се променят“ — помислих си усмихната и отново наведох поглед към четивото.

За мое разочарование, да не кажа раздразнение, дотолкова ме бе увлякъл разказът на Летис Кесуик, дневникът с така живото описание прекъсваше напълно неочаквано.

Но следваха страници с полезни съвети за домакинството, на които почти не обърнах внимание, и най-разнообразни рецепти — за изсушаване на цветя, муски против зараза или болести, билки и някои плодове и подправки. Имаше напътствия как да се правят свещи от пчелен восък и сапун. Най-подробно се бе спирала на билките — със сладка миризма за стаи и килери, за мехлеми против разни болести, за ароматизиране на ястия.

Следващият раздел бе посветен на начините на консервиране. Рецепти за мармалад от ревен и цариградско грозде, желе от дюли,

боровинково желе, лимонов кисел, пюре от смляно месо и сладки ябълки. Преминах съвсем набързо през гастрономическите подробности.

Накрая дневникът се връщаше пак към събитията от живота ѝ, този път в периода от октомври до декември. Напълно ме погълна описанието на зимното ежедневие в Килгръм Чеиз — заниманията на семейството, нейното шиене и бродирание, ходенето на лов на съпруга ѝ, познанията му за конете.

Пишеше и за времето, и за трудната си бременност.

1661-а година се предхождаше от поредното домакинско отклонение — безкрайни страници, посветени на приготвянето на пай, пудинг, различни тестени изделия, на вино от бъз и коприва, и дори на бира.

В много отношения дневникът представляваше истинска съкровищница, но за жалост нямах възможност да го изчета ред по ред. Така че, продължих да карам по диагоналната система, без да преставам да се възхищавам от удивителния краснопис на Клариса. Почеркът ѝ беше безпогрешен, истинско произведение на изкуството.

Забелязах, докато бързо отгръщах страниците, че дневникът на Клариса Кесуик отразява събитията през първите месеци на 1661 година, включително пролетните. Последният лист носеше датата 29 май. Преди това, през април, се бе родил синът ѝ, Майлс, а през май се споменаваше за рождения ден на съпруга ѝ.

Отново почувствах разочарование, но веднага ми хрумна, че дневникът може да е продължен в друга книга. Летис притежаваше таланта на писател. Повествованието се развиваше леко, последователно, почти под формата на разговорен монолог, без да се пропускат детайлите. Трябваше да има и друг том някъде из библиотеката, който Клариса сигурно също бе открила и преписала — нейното любопитство едва ли е отстъпвало на моето.

Скочих и се спуснах към стълбата, пренебрегвайки във вълнението си предупреждението на Джо. Изкачих се до предпоследното стъпало и чак там страхът от евентуално падане ме възпря.

Изглежда, вече се бях изкачила достатъчно високо, защото стоях точно под лавицата, от която Джо бе измъкнал трите томчета, и ми беше лесно да разчета заглавията на останалите книги. Имаше два

романа на Харди, три на сестрите Бронте и шест на Дикенс, редом със сонетите на Шекспир. И празно място, откъдето Джо бе извадил книгите.

Реших да продължа със сонетите, чието томче имаше много красиво оформени корици — в червено и златно. Измъкнах го и тогава забелязах това, което търсех.

Малко, дебело томче, подвързано с черна кожа бе мушнатото точно между романите на сестрите Бронте и задната стена на етажерката. Първоначално го взех за Библията, но после се вгледах в него и видях, че предната му корица е гладка. Никакви букви, никакво заглавие.

Балансирайки внимателно на върха на стълбата, отворих черната книга и за мое неизразимо удоволствие веднага познах оригинала на дневника на Летис, така старателно преписан от Клариса през 1893 година. Огледах пространството зад останалите романи, но не открих нищо.

С дневника в едната ръка слязох бавно по стълбата и отидох до масата при прозореца. Седнах и отворих първата страница на собственоръчно написания дневник на Летис Кесуик. Изпълваше ме благоговение, докато разгръщах съвсем предпазливо листовете, старайки се да не ги повредя.

Дневникът беше на повече от триста години, но за мое удивление е напълно запазен. Имах усещането, че някои страници може да се разпаднат, но те не бяха много. На места хартията бе проядена от червеи, но като цяло откритието ми беше в отлично състояние. Истинско чудо беше как не се бе повредил с времето, но пък никой не бе имал представа за съществуването му и не се бе докосвал до него. С изключение на Клариса, разбира се, която го беше намерила, преписала и вероятно върнала на старото му безопасно място. Явно година след година, векове наред, температурата в библиотеката бе оставала непроменена. Винаги е било сухо и прохладно, а огънят от камината не би могъл да причини каквато и да е вреда на книгите. Той едва стопляше помещението. В крайна сметка дневникът от седемнайсети век се бе съхранявал при най-подходящи условия.

Почеркът, с който беше написан оригиналът, се отличаваше с повече плетеници и завъртулки — може би типично за столетието, в което Летис бе живяла. Но тя бе писала чисто и четливо. Още по-приятно впечатление ми направиха рисунките на цветя, на плодове и

билки, оформени във винетки, за които Летис най-вероятно е била вдъхновена от градините на Килгръм Чеиз. Целият дневник беше илюстриран с тях. Скъпоценно произведение за рода Кесуик. Изгарях от нетърпение да го покажа на Даяна и Андрю.

Погледнах часовника си и едва тогава осъзнах, че час и половина е преминал неусетно. Беше почти четири часът.

Излязох от библиотеката и се запътих към кабинета на Даяна в дъното на коридора. Надникнах вътре. От цялата обстановка най-силно впечатление правеше сериозната физиономия на Андрю, който говореше по телефона. Без съмнение с Джек Ъндъруд в Ню Йорк. Долових, че е ядосан, въпреки че говореше тихо и външно се владееше. Дори не усети, че съм открянала вратата. Счетох за поумно да го оставя да се занимава на спокойствие с работата си и притворих безшумно.

Наистина се нуждаех от глътка чист въздух, след като от пристигането си сутринта не бях излизала от къщата, а преди това и от колата! В близката стаичка за преобуване смених обувките си с чифт високи ботуши на Даяна и взех едно дебело яке от закачалката — то щеше да ме предпазва от всякакви изненади на времето. Във всеки от джобовете му намерих по една вълнена ръкавица. Навлякох якето и ръкавиците, метнах през врата си червен вълнен шал, който стоеше върху полицата над закачалката, и излязох през страничната врата.

Навън беше мразовито. Утринното слънце отдавна се бе скрило в дълбините на небето, почти безцветно.

Обгърна ме мирисът на отиващата си есен — типична за това време парлива смесица от влага, гниещи листа и пушек от горящо дърво. Някъде наблизко градинарите бяха стъкмили клада от градинския есенен боклук. Аз самата бях изчистила по същия начин градината на Индиън Медоуз.

Завивайки покрай един от ъглите на къщата, налетях на Уилф, градинаря, зает със събирането на купчина мъртви листа и корени, явно предназначени да подсилят огъня. Той вдигна очи, когато чу уплашеното ми възклицание.

— А, това сте вие, госпожо Андрю — каза той, докосна кепето си за поздрав и ми се усмихна. — Как сте? — той подпря мръсните си

ръце на дръжката на лопатата и се втренчи в мен с отворена уста.

— Добре съм, благодаря. А ти как се чувстваш, Уилф.

— Не мога да са оплача. Ревматизмът малко ме мъчи, ама от нищо друго ни мога да са оплача. Ни ми са вярва скоро да гушна букета — смехът му прозвуча като кудкудякане.

— Радвам се да го чуя — кимнах му и забързах към езерото. Имах странно усещане в компанията на Уилф Брудбент — струваше ми се, че когато разговаря с мен, очите му гледат лошо. Мисля, че той не е съвсем наред. Андрю казваше, че е незлоблив, използвайки йоркширската дума за глупав. Даяна се развеселяваше, когато обсъждахме Уилф. Впрочем, тя имаше много високо мнение за него.

Четири кафяви патици отплуваха навътре в езерото, когато се приближих. Загледах ги как бързат към отсрещния бряг, мислейки разсеяно дали водата ще замръзне до Коледа. Близнаците изгаряха от желание да се пързаят по него, както баща им бе правил като малко момче. Не ми се вярваше да стане достатъчно студено.

Тръгнах по брега на езерото, съсредоточавайки се върху новите си познати — Летис и Клариса — две жени от рода Кесуик, прекарвали целия си живот на това място. Ако камъкът можеше да говори, кой знае какви чудни тайни би разкрил.

От друга страна, беше проговорил дневникът — само за кратък период наистина, но чрез него се бях запознала с част от фамилната сага.

Клариса не беше оставила много за себе си — една заглавна страница и едно грижливо преписване на оригинала, но мисля, че и така можех да си съставя добра представа за нея. Трябва да е била добър човек, с чувство за отговорност, богобоязлив, накратко — типична викторианка, интелигентна и чувствителна. Дала си е сметка какво значение има дневникът за семейната история — счела е за достатъчно важно запазването му за поколенията. Вероятно не е притежавала артистичен талант и затова не се е осмелила да копира и рисунките от оригинала, но в крайна сметка това беше дреболия.

А какво ми казваше дневникът за своя автор?

Преди всичко Летис е била роден писател, умеела, е да се изразява с усещане за езика и красотата му. Не само е знаела, че има какво да каже, но и как да го представи в подходяща форма. Илюстрациите сочеха артистичните ѝ наклонности, а рецептите и

съпътстващите ги бележки можеха да бъдат само от ръката на отлична домакиня и готвачка, при това разбираща и от билки и вина. Многобройните отклонения, посветени на съпруга и децата ѝ, я разкриваха като любеща съпруга и майка. Струва ми се също, че е имала и политически пристрастия, съдейки по язвителните ѝ промонархически настроения, свързани с личността на тогавашния крал, Чарлс II.

Отново ме загриза мисълта, че трябва да съществува продължение на дневника ѝ някъде из библиотеката. Човек с писателските заложби на Летис Кесуик не би могъл така рязко да прекъсне творението си. Но как да го открия сред хилядите книги, наредени на стотици лавици?

Два дни не бяха достатъчни за търсене. Можех да си опитам силите около коледните празници, когато престоят ни щеше да бъде по-продължителен. Заслужаваше си усилието. Знаех, че ще заинтригувам Даяна, а и Андрю, стига да успеех да го откъсна от ужасното куфарче с книжа. Не намирах обяснение какво би могъл да стори Малкълм Стенли с документацията на фирмата, освен, не дай Боже, да я е фалшифицирал. При това положение, Андрю щеше да предприеме хирургически мерки, а и Джак щеше да измъкне сабята от ножницата, образно казано.

Продължих по широката пътека, прокарана сред просторната морава на имението, когато забелязаха приближаваща кола. Движеше се със скоростта на охлюв по алеята, между грамадните дъбове и със сигурност не принадлежеше на Даяна. Бледосин ягуар, както установих малко по-късно.

Очакваше ли Даяна гостенин? Ако беше така, стори ми се странно, че не ни бе споменала. Винаги ни предупреждаваше за предстоящи посещения, в случай че решим да избегнем компанията на гостите ѝ. Вариант, който Андрю обикновено предпочиташе, за да не вземе участие в този типичен за англичаните ритуал с управителката на църковния институт, викария и неговата съпруга, председателя на клуба на градинарите и други местни хора от по първа ръка.

Колата съвсем забави ход и накрая спря пред каменните стъпала. Пресякох терасата и се спрях на най-горното стъпало в очакване.

Вратата на ягуара се отвори и от нея се появи жена.

Висока и стройна фигура. Впечатляваща с размерите си тъмна чуплива коса, обрамчваща доста тясно, но иначе привлекателно лица. Тъмни, чувствени очи и устни, от чиито материал природата никак не е икономисвала, щедро и ярко начервени.

На пръв поглед облеклото ѝ би стреснало и циганка, но впоследствие се установяваше някаква система в него. Поне що се отнася до цветовете. Тя носеше дълга и широка пола от зелен вълнен плат, чиято горна част се покриваше от дебело шушляково яке от червени, зелени, морави и жълти парчета. Дрехата на Скитника евреин, както аз си го представях. Дълги шалове в жълто, мораво и червено бяха увити около врата ѝ и се спускаха свободно по гърба. Картинката се завършваше от червени ботуши и жълта ръчна чанта.

Представяне не ми бе необходимо. Знаех точно кой стои срещу мен.

Гуендълин Рийс-Джоунс.

Любовницата на баща ми.

СЕДЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

Гледахме се, без да отместваме поглед една от друга и без да проговаряме.

По изражението ѝ се разбираше, че е познала в мен дъщерята на Едуард Джордан. Не че би си го признала или би споменала за познанството си с баща ми пред мен. Усецах я инстинктивно, както и тя — мен.

Заговори първо тя.

Приближавайки се до най-долното стъпало, каза:

— Търся госпожа Кесуик. Невъзпитано е от моя страна да дойда без предупреждение. Опитах се да телефонирам. Линията беше заета дълго време. Тук ли е госпожа Кесуик?

— Боя се, че не, излезе по работа. Всеки момент ще се върне. Бихте ли влезли — да я почакате?

Гуени прехапа устна и по ъгловатото ѝ, изсечено лице премина израз на тревога.

— Не бих желала да се натрапвам.

— Сигурна съм, че Даяна няма да се забави. Знам, че в никакъв случай не би искала да се разминете.

— Ужасно сте мила. Ами... да, благодаря. Ще почакам няколко минутки — изкачи стъпалата към входната врата. Отворих я и поканих гостенката в малкото фойе.

— Ще ми разрешите ли да взема якето ви? — попитах любезно.

— Само шаловете, благодаря — отвърна тя и ги свали от врата си.

След като ги оставих в дрешника, въведох Гуени в стаята до трапезарията — малко, но доста уютно помещение, нещо като сборен пункт, използвано непрекъснато. Там гледахме телевизия, пиехме следобедния чай и вечерното питие.

Парки беше светнала лампите и запалила камината. Огънят гореше весело и от това стаята придобиваше още по-гостоприемен вид.

— Моля, разположете се удобно — казах. — Ако ме извините, ще отида да се преобуя и да известя Андрю за пристигането ви, за да се присъедини към нас. Ако е приключил с телефонните си разговори.

— Не се притеснявайте, не бързам — тя се протегна за последния брой на „Провинциален живот“, който лежеше на пискюлестия диван, и се разположи в едно кресло, близо до огъня.

Върнах якето и ботушите на Даяна по местата им, сложих обувките си и отидох да търся съпруга си. Андрю беше още на телефона в кабинета на Даяна, но този път ми се усмихна, когато отворих вратата, и повдигна въпросително вежда.

— Имаме гост — съобщих му, зазаяпана в тавана.

— Минутка, Джак — измърмори той в слушалката и се обърна към мен, леко намръщен. — Кой е?

— Няма да познаеш, затова ще ти кажа — Гуендълин Рийс-Джоунс. Търси майка ти. Опитвала се първо да телефонира, но не могла да се свърже — Причината е очевидна — засмях се.

— Гуени! — възкликна той. — Проклет да съм! Предложи й чай, понеже мама я няма, а аз ще дойда при вас след мъничко. Свършвам с Джак.

— Поздрави го от мен.

— Дадено.

— Мал, е, изпраща ти поздрави — чух го да казва, преди да изляза от стаята. — Ами, това е, друже. Искях просто да те държа в течение.

Парки подреждаше чаши и чинийки върху голяма табла в кухнята и вдигна поглед при влизането ми. Аз заставах до масата, на която беше поставена таблата.

— Здравсти, Парки. Ще трябва да добавиш още един прибор за чая. Току-що пристигна приятелка на госпожа Кесуик, госпожица Гуендълин Рийс-Джоунс. Сигурна съм, че я познаваш. Тя ще ни прави компания за чай.

— О! — Парки стисна устни. — Не е възможно госпожица Рийс-Джоунс да е била очаквана днес, иначе госпожа Кесуик щеше да ме извести, преди да излезе. Тя е много стриктна в това отношение.

— Не сме очаквали гостенка.

— Малко невъзпитано от нейна страна, ако питате мен — изсумтя Парки. Походката, с която отиде до кухненския килер за още

една чашка и чинийка, издаваше раздражението ѝ. — Повечето хора първо телефонираат.

— Опитала е да се свърже — обясних, прикривайки усмивката си. Парки държеше на добрите маниери, с това съм я запомнила, — господин Андрю не се е отделял от телефона повече от един час, затова опитите на госпожица Рийс-Джоунс са били неуспешни.

— Хм — беше целият коментар на Парки, докато се суетеше около чайника и приборите за следобедния чай. Само след няколко секунди обаче бурята се размина и тя ми прошепна, навеждайки се по-близо:

— Направила съм чудесен кейк с кимион, любимия на господин Андрю. И сандвичи със зеленчуци от разсадника — много ги харесваше като малък. За днес има четири вида — с домати, с краставица, с кресон и с яйчена салата. Също и домашно печени кифлички с домашно приготвено сладко и корнуолски крем.

— Божичко, та ние няма да имаме нужда от вечеря! — не можах да се сдържа. — Толкова много храна, Парки.

— Но аз го поднасям от тридесет години насам, госпожо Андрю — заяви тя, леко докачена.

За да избегна неволното засягане на чувствата ѝ, бързо добавих:

— Звучи превъзходно всичко, което изреди. Знам колко ще се радва господин Андрю. Както и аз, устата ми вече се пълни със слюнка.

Успях да я умилостивя и лицето ѝ отново засия.

— Във всеки случай за вечеря ще ви предложа лека храна, госпожо Андрю. Стриди, пай и зелена салата.

— Ами десерт? — подразних я аз.

— О, да! — извика тя, вземайки въпроса ми сериозно. — Аз винаги приготвям десерт за господин Андрю. Знаете колко много обича. Още не съм решила кой да бъде за днес — плодова салата с бишкоти и крем или плодова пита с яйчен крем.

— Каквото и да е, знам, че ще бъде вкусно — измънках и забързах към вратата. — Отивам да правя компания на госпожица Рийс-Джоунс. Между другото, спомена ли госпожа Кесуик кога ще се върне?

— Тя никога не се прибира по-късно от пет без четвърт за чая. Никога.

— В такъв случай, предполагам, че ще можеш да го поднесеш веднага след като тя се прибере.

— Така и ще направя. Смятам, че господин Андрю ще иска да се подкрепи. Бедничкият, работи цял следобед, при това в събота.

— Да, да — съгласих се и се изнизах.

Гуени Рийс-Джоунс прелистваше списанието, когато се върнах в стаята.

— Андрю ще се появи след минута — казах, затваряйки вратата след себе си. — А и Даяна се очаква в най-скоро време и затова се надявам, че ще се присъедините към нас за чая, госпожице Рийс-Джоунс.

— Много мило. С удоволствие.

— Добре.

Сякаш подтиквана от желанието да обясни неочакваното си появяване, тя се изкашля и каза:

— Работя в Лийдс. Правя „Сън в лятна нощ“ в Кралския театър. Декори. Проекти за декори.

— Даяна е споменавала, че сте театрален дизайнер.

— О! — възкликна тя и придоби за момент объркан вид. — Днес ходих до Килбърн. Знаете къде е, нали?

— Мисля, че да. Там ли се намира гигантският кон, изсечен върху склона на хълм?

— Правилно. Хълмът се нарича Рулстън Скар. Ходих до работилницата на Робърт Томпсън да поръчам холна маса. Той бе най-добрият майстор на мебели в Йоркшир, вече е покойник. Внуците му са наследили неговия занаят. Реших, че няма да е лошо да се видя с Даяна на връщане към Лийдс.

— Радвам се, че сте го направили. Всъщност Даяна ми говореше за вас онзи ден.

— Така ли?

— Каза ми, че познавате баща ми — изтърсих без предупреждение — и че сте негова приятелка. Много добра приятелка.

Гуени се втренчи стреснато в мен. Червенина плъзна по врата и постепенно заля лицето ѝ.

— Добри приятели, да.

Прозвуча като признание. Погледът ѝ бързо се отклони към огъня. Бях я накарала да се почувства неудобно, без изобщо да съм го

целяла. Просто исках картите да бъдат сложени на масата, затова добавих.

— Много е хубаво, че с татко сте приятели. Тревожа се за него, че живее самотно. Успокоение е да знам, че има човек, с когото да бъде в Лондон, госпожице Рийс-Джоунс.

— Наричай ме Гуени — каза тя и гарнира предложението си с широка усмивка. Долових облекчението ѝ.

В този момент вратата се отвори рязко и се появи Андрю.

— Здравейте, госпожице Рийс-Джоунс, помните ли ме? — заговори веднага той, ухилен до уши. — Подхвърляхте ме на коленете си като мъничко момченце — с тези думи Андрю стигна до гостенката и стисна ръката ѝ.

— Никога не бих могла да забравя — засмя се тя и изражението ѝ се смекчи. — Палавник — погледът ѝ се премести върху мен. — Палаво момче.

Преди да успее да направя какъвто и да е коментар, вратата се отвори отново и влезе Даяна, без да проявява никакви признаци на изненада от присъствието на Гуендълин Рийс-Джоунс в къщата си. Паркираната кола явно я е предупредила.

— Здравей, Гуени, скъпа — каза Даяна, пресичайки стаята.

Гуени скочи от мястото си и двете жени се прегърнаха, след което думата взе Гуени:

— Твърде невъзпитано. Да се изтърся по такъв начин. Исках само да те видя.

— Моля те, не се извинявай. Чудесно е, че си тук — прозвуча топло гласът ѝ. — Ще останеш за чай. Аз само се отскоча до кухнята, за да кажа на Парки да го поднесе. Извинете ме за момент.

— Ще дойда с теб — намесих се аз и е отправих към вратата. — Да помогна.

Даяна ме изгледа с любопитство, но си замълча и двете заедно излязохме от стаята.

По-късно вечерта темата за гостенката, след като си замина за Лийдс, беше неизбежна тема за разговор. При дадените обстоятелства.

— Тя говори толкова странно — казах на Даяна. — Насечено и бързо.

— Да, знам за склонността ѝ да си служи с къси изречения, но иначе е много добър човек, дяволски мила и състрадателна. Лоша дума

не е казвала за никого, защото в нея няма грам лошотия.

— Много я харесах.

— И тя теб — отвърна Даяна. — Освен това беше голямо облекчение за нея, че знаеш за отношенията ѝ с баща ти.

— Надявам се, да не съм я поставила в неудобно положение, исках само да съм откровена с нея, като ѝ покажа, че съм наясно. Имаше ли коментар от нейна страна, когато я изпрати до колата?

— Само че е била силно изненадана при споменаването на Едуард и че ти си прекрасна. Възхищава се на красивата ти червена коса.

— Аз също я намирам за много привлекателна. Представям си ги като двойка с татко и одобрявам връзката им.

— Но е невероятно ексцентрична! — намеси се Андрю... — Скица. Винаги при името Гуендълин в съзнанието ми изникват шалове — тя вечно е с купища шалове, независимо дали вали, или грее слънце. Гуен е истинска Айседора Дънкан, ако питате мен — той стана. — Мамо, искаш ли още една чаша вино?

— Не сега, скъпи. Чашата ми е наполовина пълна.

— Ще си наляя — каза той и отиде до масата в ъгъла, върху която Парки бе поставила поднос с бутилка бяло вино в кофичка с лед и сифон със сода. — За теб, Мал?

— Не, благодаря, Андрю. Преди да сме вечеряли, искам да покажа на двама ви находките си.

— Находки? Какво ще рече това? — обърна се към мен Андрю и ми се усмихна мило.

— Рових се в библиотеката следобед и намерих дневника на ваша предшественичка, Летис Кесуик, писан пред седемнадесети век. Всъщност първоначално попаднах на препис от оригинала, направен с най-красивия почерк, който някога съм виждала. Преписът е от 1893 година и е направен от Клариса Кесуик, с цел да съхрани съдържанието на дневника.

— Ето значи какво си правила цял следобед, ровила си се в ония плесенянали книги. Е, добре, че се е намерил кой да го стори — Андрю се наведе към мен и ме целуна по косата. — И точно ти да откриеш нещо необикновено!

— Но ти спомена за находка, Мал — прекъсна го Даяна. — Какво друго успя да изровиш? — в погледа ѝ, отправен към мен, се

четеше недоумение.

— Намерих и истинския дневник малко по-късно — отговорих и се впуснах да описвам заниманията си в по-ранните часове на деня. — Нека отида и ви ги донеса, те са в библиотеката. За да разберете за какво говоря, най-добре е да ги видите — добавих аз.

Пламъците на огъня танцуваха по стените и тавана и изпълваха спалнята ни с червено сияние. Лампите бяха загасени и аз се чувствах приятно отпусната и сънлива, обвита в топлина и любов, свита на кълбо в прегръдките на Андрю.

Потреперих леко, въпреки затопленото легло, и се сгуших поблизо в съпруга ми. Навън бе задухал остър вятър и фученето му се чуваше над хълмовете отвъд имението. Светкавици проблясваха, последвани от звука на гръмотевиците някъде надалеч, и за секунда-две сиянието им се вливаше в това на огъня.

— Колко хубаво, че не сме навън. Доста неприятна буря се разрази.

— Да, така е, а ние сме си избрали най-доброто място за скривалище. На сигурно място — като в дядовата ръкавичка. Знаеш ли какво? Като малък, винаги ми се искаше да съм навън — на дъжда и вятъра, не ме питай защо. Обичах бурите. Нещо в мен е реагирало на драматизма на развихрилата се стихия. Веднъж, бях на около седем години, когато баща ми ми разказа, че там горе, в небесата, призраците на далечните ни предци са навлекли броните и са яхнали колесниците си, за да смачкат враговете си, както са го правели векове по-рано. Сигурен съм, че това е разпалвало въображението ми, когато съм бил дете.

— А излизал ли си по време на буря като момче?

— Понякога се измъквах от къщи, но не и в случаите, когато мама успяваше да ми попречи. Винаги е била малко по-грижлива от необходимото.

— Коя майка не е? Пък и бурите са опасни — хора са били поразявани от светкавици...

— Като мен, когато те срещнах за първи път! — прекъсна ме той и обърна лицето ми към своето. Целуна ме нежно по устата и

продължи: — Любов от пръв поглед — щракна с палец и показалец. — Като да те удари светкавица.

Усмихнах се, притисната до гърдите му.

— Разбирам какво имаш предвид.

Известно време мълчахме. Стигаше ни да лежим един до друг, в пълна хармония. Първа се обадох аз:

— Уикендът минава толкова приятно, Андрю. Радвам се, че дойдохме в Йоркшир, а ти?

— И аз. Предстои ни още и неделя. Можем да поюздим утре сутринта, ако имаш желание. А после да мързелуваме цял ден. Ще се наобядваме хубаво, ще четем вестници, ще гледаме телевизия.

— И няма изобщо да се занимаваш с работата си? — извисих леко глас от изненада.

— Никак. Свърших това, за което имах сили. Остава ми да чакам пристигането на Джак от Ню Йорк следващата седмица.

— Имам усещането, че си разкрил нещо ужасно, свързано с Малкълм Стенли — Андрю замълча, но аз настоях: — Нещо... неприятно, отблъскващо.

Вместо отговор чух продължителна въздишка.

— Какво? Какво е направил? — не престанах да питам, гонена от любопитство. На светлината на огъня лицето му не издаваше нищо.

— Не искам да си припомням, скъпа, наистина не искам — той въздъхна отново. — Само помни: Пази се от хора, разтапящи се от ласкателства.

— Той мошеник ли е, Андрю?

Изправяйки се на лакът, Андрю се надвеси над мен, отмахна косата от лицето ми и ме целуна дълго и страстно. После се вгледа съвсем отблизо в очите ми.

— Не ми се говори за Малкълм. Точно сега ме занимават по-важни неща.

— Например?

— Знаеш за какво говоря, Малъри Кесуик — промърмори той с играеща по устните му полуусмивка.

Погледнах лицето, толкова скъпо за мен. Изражението му бе напрегнато, сините ириси бяха потъмнели. Усетих как нещо се отприщи в мен.

— Само за теб мога да мисля сега — каза Андрю най-сетне. — Обичам те, Мал. Ти ме караш да обичам живота.

— Аз също те обичам — погалих лицето му. — Люби ме.

Той се приближи и ме целуна по устата. Целувката му, нежна отначало, ставаше постепенно все по-страстна и необуздана.

— О, Мал, мила моя — простена Андрю между горещите си целувки. После махна завивките, разтвори нощницата ми и започна да гали гърдите ми. — Толкова си красива, красивата ми жена. — Устните му се спуснаха върху зърната на гърдите ми, а ръката — надолу по бедрото, докато стигна долния край на нощницата. Повдигна я до кръста ми и започна да ме целува по корема, после по вътрешната страна на бедрата. Ръцете му не спираха да галят цялото ми тяло и ме караха да треперя от възбуда.

Неусетно устата му се спря между краката ми и ме връхлетя такъв пристъп на чувствена наслада, че щях да се задуша. Потъвах, давех се; давех се в любовта си към него. Тялото ми се изпъна в плен на оргазма и тогава той влезе в мен, внезапно и лесно, изпълни ме. Телата ни се долепиха и станахме, както всеки друг път, едно цяло.

Огънят гаснеше и сенките по стените на спалнята се издължаваха. Отвън вятърът бучеше и водните струи на дъжда плющяха по стъклата на прозореца. Природата ни показваше първичната си ярост, която с напредването на ноемврийската нощ ставаше все по-необуздана.

Андрю се размърда до мен и прошепна:

— Да сложа ли някоя цепеница в огъня?

— Само ако на теб ти е студено. Добре ми е. А пък и все някога трябва да го оставим да изгасне.

Станах от леглото и изтопурках до прозореца, за да пусна завесите — още една преграда между бурята и нас.

— Майка ти постъпи много мило — казах, когато се върнах на мястото си.

— Имаш предвид, че покани Гуени за Коледа ли?

— Да — придърпах нагоре завивките и се сгуших в Андрю. — Надявам се да дойде и да доведе и татко. Ще стане истинско семейно празненство.

— Не мисля, че баща ти би устоял на изкушението. И близнаците ще са във възторг. Чудесна Коледа ще си направим. Най-чудесната.

**ТРЕТА ЧАСТ
НЮ ЙОРК**

ОСЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

Ню Йорк, декември 1988 година

— Приятно посрещане на гостите, ще се видим утре — каза Андрю, пресичайки хола към входната врата на апартамента ни.

— Няма да е същото без теб, но мога да ти вляза в положението — отговорих му през смях.

— Шестнайсет жени са ми малко множко — той хвана каишката на Трикси и брезентовата си чанта и отвори вратата. — Хайде да потегляме, деца. Ако не се измъкнем оттук скоро, ще закъснеем за чая в Индиън Медоуз.

— Идвам, татко — извика Джейми, опитвайки се неуспешно да закопчае правилно ватираното си якенце.

Наведох се да му помогна, след това го целунах по бузата. Той ме погледна много сериозно и попита:

— Заради нашето бебе ли се събирате, мамо?

— Не, заради бебето на Алисия Мънро. Тя си има бебе, миличък.

— О! — възкликна разочарован той и лицето му помръкна. — Има ли нещо ново за нашето бебе, мамо? Направихте ли го вече? — продължи да пита синът ми с надежда в гласа.

— Още не — отговорих му и се изправих. С Андрю си разменихме развеселени погледи и той ми намигна.

— Не забравяй да нахраниш Суелън, мамо — обади се Лиса.

— Няма да забравя, скъпа, обещавам — клекнах, за да целуна и нея. Тя обви врата ми с ръчичките си и започна да пърха с устнички по бузата ми.

— Пеперудени целувки за теб, мамо, същите като на татко, когато ме целува — тя наклони глава към едното си рамо по свой начин и продължи: — Каза ли на Дядо Коледа да ми донесе голяма кукла бебе?

— Да, татко ти му каза.

— А ще знае ли Дядо Коледа, къде да ме намери? Ще намери ли къщата на Нанна в Йоркшир? — тревогата личеше и в гласа, и по изражението й.

— Разбира се. Татко му е дал адреса — закопчах палтенцето ѝ и сложих на главата ѝ синята вълнена шапка — в същия цвят като очите ѝ.

— Ето така! Толкова си хубава! Красивото ми момиченце, най-красивото в целия свят. А сега си сложете ръкавиците и двамата. И не искам никой от вас да излиза без палто да си играе, докато сте у Нанна. Ужасно е студено. И не подхвърляйте нищо за ядене от масата на Трикси.

— Няма, мамичко — изпяха и двамата в един глас.

— Чу ли, Трикси? — погледнах надолу към кутрето, което отвърна на погледа ми и размаха опашка. Взех я в ръка и я целунах по главата, после я оставих на пода.

Изпратих групичката до входната врата и заставах до нея в очакване на пристигането на асансьора. Андрю ме прегърна, целуна ме по бузата и попита:

— Сложи ли списъка в чантата? Списъкът с нещата, които искаш да ти донеса, когато се върна утре?

— Сложих го. Няма много неща за носене — някои дрехи за близнаците, плюс кожухчетата ни, твоето и моето, за да си ги вземем за там.

— Няма проблем, писанчо — Андрю ме целуна още веднъж и вкара децата и кучето в асансьора. Доскоро.

— Карай внимателно — бяха последните ми думи, преди вратата на асансьора да се затвори.

— Добре — извика Андрю. Ще ти телефонирам, като пристигнем, Мал.

Пълна тишина владееше в апартамента. Седнах зад бюрото си в спалнята и грижливо надписах картичката към подаръка за Алисия.

Алисия Мънро е добра приятелка на Сара и моя от годините, когато учехме заедно в Радклиф. Родена в Ню Йорк, преди две години тя се омъжи за Джонатан Мънро и се премести с него в Бостън. Дошла беше в Манхатън да се види с родителите си за уикенда и да присъства на събирането, устроено от Сара и мен в чест на бебето ѝ.

Когато преди три седмици научи какво сме запланували, Андрю възкликна:

— Заминавам за провинцията, Мал. Бездруго искам да се отбия в Индиън Медоуз, преди да заминем за Йоркшир. Ще взема близнаците и Трикси с мен, да ги откъсна за малко от полите ти, а ти можеш да си прекараш истински женски уикенд.

На тревогите ми, че няма да съумее да се справи без помощта на Джени, която си бе заминала за Лондон, той отговори с една дума: „Нора“. Името ѝ, разбира се, беше напълно достатъчно, за да се успокоя. Нора обичаше близнаците и даваше мило и драго да се грижи за тях. При положение, че нямаше да ѝ се пречкам, тя щеше да се развихри, както и Ерик — покорен слуга на Джейми и Лиса.

Хвърлих поглед към малкия календар на бюрото. Събота, десети. След единайсет дни отлитахме за Лондон, а на следващата сутрин трябваше да хванем влака за Йоркшир.

Даяна беше поканила Сара в Килгръм Чеиз за Коледа и предложението ѝ бе посрещнато с въодушевление. Всички, включително Гуендълин Рийс-Джоунс и баща ми, щяхме да останем там до първите дни на януари. Баща ми се обади предишния ден от Лондон — искал да ми съобщи с какво нетърпение очаква прекарването на празниците с мен, Андрю и внуците си. Спомена също, че много се радва, задето съм харесала Гуендълин.

Имаше цял куп несвършени приготовления за пътуването. Утре със Сара щяхме да пазаруваме последните подаръци. Започнах да ги записвам на едно листче, но се запънах, когато стигнах до името на Гуени. Предната вечер, полуиронично, Андрю бе предложил да ѝ купим шал. Майтапът си е майтап, но идеята не беше лоша, при положение, че това бе предпочитаният аксесоар към облеклото ѝ. Може би щях да успея да намеря нещо по-нестандартно в „Блумингдейл“.

След като приключих с писането, поставих картичката в плика с подаръка за Алисия — кръщелна чаша от сребро с антикварна стойност — и го отнесох в дневната.

Джоузи, домашната ми помощница от Чили, вече подреждаше възглавници върху традиционно използваните при такива случаи канапета и фотьойли.

— Изчистила съм трапезарията и сега ще се заема с кухнята, госпожо Кесуик — каза тя, когато ме чу да влизам.

— Много добре, Джоузи, но мисля че за предпочитане е първо да подредиш спалните. Всеки момент ще дойде госпожица Томас, а с нея ще приготвяме храната за събирането. Затова кухнята би трябвало да бъде оставена последна.

— Имате право, а и бих могла да помогна за правенето на сандвичите, като се оправя с чистенето.

Сара се появи половин час по-късно. Аз вече бях извадила необходимите за чая чашки и чинийки, както и чинии и кристални чаши за шампанско, което също щеше да бъде поднесено за случая.

— Не си ми оставила много работа — изкоментира Сара, наблюдавайки резултатите от дейността ми в трапезарията.

— Не се заблуждавай. Работа има, колкото искаш. Запретвай ръкави и да отиваме в кухнята.

Първата ни работа обаче беше да изпием по чаша кафе. Една чаша кафе винаги се съпровожда, разбира се, от обилно количество клюки и сладки приказки, свързани този път със събирането и ужасно напрегнатата седмица на Сара.

Петнайсет минути по-късно се захванахме с храната — нарязване на пушената съомга на малки парченца, сваряване на яйца за салата, рязане на домати и краставици и приготвяне на сандвичите за чая, непосредствено преди пристигането на гостите, поканени за три часа. Дотогава имаше още доста време.

— Колко хубаво, че определихме ранен час за събирането, Мал — каза Сара. — До шест часа най-късно до шест и половина, всички ще са си тръгнали и ще можем да отидем на кино и да вечеряме някъде навън.

— Великолепна идея. А какво ще кажеш за малка закусчица сега? Не знам как се чувстваш ти, но аз умирам от глад — погледнах към стенния часовник. Минава един и половина.

— На диета съм. Пазя се за Коледа.

Засмях се.

— Но, Сара, ти изглеждаш фантастично. Стройна си като кипарис.

— Имам още някое и друго кило за изхвърляне. Но защо пък да не си хапна мъничко? Ще си взема парченце от пушената съомга.

— Готово — казах и се пресегнах за филийка хляб. Телефонът иззвъня и аз вдигнах слушалката.

— Здравсти, писанчо, аз съм, пристигнахме — чух гласа на Андрю. — Познай какво — вали сняг! Мал, великолепно е, като в страната на приказките. Всичко е побеляло. А снегът блещука на слънцето. Обещах на децата бой със снежни топки по-късно.

— Чудесно, но се погрижи да са дебело облечени, миличък.

— Разбира се, не се тревожи, писанчо.

— Нора там ли е?

— И още как, Ерик също. Разпалил е всички камини в къщата, а Нора ни е приготвила зеленчукова супа и печено месо. След малко ще обядваме. А как ухае супата! Недей да пълниш мъничката си главица с тревоги за нас, в Индиън Медоуз всичко е наред.

— Тъкмо ще си проличи как се оправяш без мен — подхвърлих.

— Не бих могъл по никакъв начин — отсече той категорично.

— Както и аз без теб, обичам те.

— И аз те обичам. Голяма целувка за теб, мила. И още една за Сара. Ще се видим с вас двете утре за вечеря. Кажй й, че нямам търпение да се налапам с нейните спагети.

— Ще й кажа. Весело изкарване с децата.

ДЕВЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Валеше сняг, както и вчера. Снежинките се разтапяха в момента, когато докосваха земята. Значи не метеорологичните условия забавяха Андрю.

Оставих чашата си с вино на масичката за кафе и преминах от работната си стая в кухнята.

Сара се завъртя с лице към мен, когато ме чу да влизам.

— Свалих водата за спагетите от котлона. Няма смисъл да я оставям да завира отсега. Ще приготвя всичко след пристигането на Андрю и близнаците.

Аз кимнах и очите ми автоматично са насочиха към часовника. Осем и десет.

— Не мога да си обясня защо още не си е вкъщи, Саш, и къде би могъл да се намира.

— Най-различни причини биха могли да го забавят — каза Сара и захлупи тенджерата с гореща вода. — Трафикът. Снегът.

— Не е възможно да е снегът. Току-що погледнах от прозореца в кабинета. Той се стопява, преди да е стигнал до земята.

— Ти виждаш какво е положението на източна 72-ра улица, но Андрю пътува от Кънектикът, и то в неделя вечер. Сигурно опашката от коли е километрична.

— Вярно е — залових се за думите ѝ, за да потисна тревогата си. Истински ме притесняваше факта, че Андрю почти никога, да не кажа изобщо, не закъсняваше. Сара го знаеше не по-зле от мен, но никоя от двете не смееше да изрази гласно какво мисли.

— Ще звънна пак на Анна, може би се е прибрала — предложих аз.

— Добре, звънни ѝ — съгласи се Сара.

Вдигнах слушалката на закачения на стената в кухнята телефон и избрах номера на градинарката ни в Индиън Медоуз. Сигналът за свободна линия прозвуча няколко пъти, както и при предишните ми опити да се свържа. Канех се да затворя, когато от другата страна се обадиха.

— Ало — каза Анна.

— Аз съм, Мал. Трябва да си била навън досега, Анна. Звъня цял ден.

— Бях в Шарън. Отидох на гости на сестра ми и...

— Виждала ли си Андрю, преди да си тръгне днес? — прекъснах я, за да говорим по същество.

— Да, видях го. Защо?

— По кое време?

— Някъде около два.

— Два. Но това значи преди шест часа! — Вълнението и загрижеността ми се предадоха и на Сара, която застана до мен.

— Искаш да кажеш, че още не се е прибрал? — попита Анна.

— Не, и започвам да се притеснявам. Пътят дотам не е повече от три часа, а Андрю го изминава и за по-малко.

— Тук здравата вали, Мал, и по пътя към града може доста да е натрупало. О, и още нещо — той спомена, че се налага да направи покупки за Коледа. Това го е забавило.

— Така е, сигурно е спрял на няколко места, сега всичко е отворено до късно. Явно така е станало. Благодаря ти, Анна.

— Не се тревожи, Мал, скоро ще се приберат. Ще ми се обадиш, преди да заминете за Англия, нали?

— Да, през седмицата. Дочуване, Анна.

— Дочуване, Мал.

— Андрю казал на Ана, че ще пазарува за Коледа — обърнах се към Сара, след като оставих слушалката. — Това е единственото обяснение за забавянето му, не мислиш ли?

Сара кимна и ми се усмихна окуражително.

— Той обича да се отбива в антикварните магазинчета в околността. На децата може да им се е приискало да хапнат или да отидат до тоалетната, така че да се е налагало да спира неколкократно. И на нас ни се е случвало, ако се замислиш.

— Но защо не се обади? Не му е присъщо да не ме информира какво става с него — отвърнах и прехапах замислено устна.

На вратата се звънна няколко пъти.

Със Сара се спогледахме и на лицата ни разцъфнаха щастливи усмивки.

— Ето го! И, естествено, забравил си е ключа! — възкликнах облекчено и забързах през антрето.

Отворих входната врата и извиках:

— И къде, моля ти се, се гу...

Останалата част от въпроса преглътнах. Пред мен стояха двама мъже с подгизнали шлифери, а не мъжът ми и децата.

— Да?

Стоях и ги гледах неразбиращо, защото още преди да ми се представят, знаех, че са ченгета. Родена бях и живяла цял живот в Ню Йорк и не можех да сбъркам. Цивилни служители на Нюйоркското полицейско управление. Усетих стягане в гърдите.

— Вие ли сте госпожа Андрю Кесуик? — попита ме по-възрастният от двамата.

— Да, аз съм. Има ли...

— Аз съм детектив Джонсън, а това е детектив Демарко — продължи полицаят. — Работим в двадесет и втори участък. Трябва да говорим с вас, госпожо Кесуик.

И двамата показаха значките си. Преглътнах мъчително няколко пъти.

— Нещо случило и се е? — успях да попитам, местейки нервно поглед от единия към другия. Възможните отговори ме плашеха. Сърцето ми заби учестено.

— Може ли да влезем? Мисля, че ще е по-добре да разговаряме вътре — каза детектив Джонсън.

Отворих вратата по-широко и им направих място да влязат. Демарко затвори вратата. Появи се Сара и се представи.

— Аз съм Сара Томас, приятелка на госпожа Кесуик. Приятел на семейството, всъщност.

Детектив Джонсън кимна, а Демарко измърмори вежливо:

— Госпожице Томас.

Въведох ги в дневната.

— Някакъв проблем ли има? Съпругът ми закъснява тази вечер. Аз, т.е. ние, Сара и аз, сме разтревожени. Не се е случило произшествие, нали?

— Да седнем, госпожо Кесуик — каза Демарко.

Поклатих глава.

— Кажете ми какво се е случило, моля ви.

— Случилото се не е никак приятно. Мисля, че е по-добре да седнем — обади се отново Демарко.

— Кажете ми.

Гласът ми изневери, а през тялото ми пробяга тръпка на панически страх, който ме накара да се подпра на най-близкия до мен стол, за да не залитна.

— Намерихме мерцедеса на съпруга ви на Парк авеню и Сто и деветнайсета улица.

— Съпругът ви е ранен...

— Господи! Тежко ли е ранен? Къде е той сега? Божичко, ами децата ми! Те добре ли са? Къде са те? Къде е съпругът ми?

Сърцето ми бясно биеше. Паниката ме беше завладяла. Пристъпих напред и сграбчих ръката на Демарко, без да преставам да го заливам с настоятелни въпроси:

— Защо не доведохте децата ми вкъщи? В коя болница е съпругът ми? Близнаците сигурно са много уплашени. Заведете ме при тях, моля ви.

Задъхана, борейки се със сълзите си, се обърнах към Сара и извиках:

— Хайде, Саш, да тръгваме! Трябва да отидем при близнаците и Андрю. Хайде! Те имат нужда от мен.

— Почакайте, госпожо Андрю, госпожице Томас — намеси се Демарко.

Замълчах и погледнах към него. От гласа му стомахът ми се превърна в стегната топка. Щях да чуя нещо ужасно, нещо, което не бих искала да чуя.

— Много съжалявам, госпожо Кесуик, но някой е стрелял по съпруга ви. Той е...

Очите ми щяха да изскочат.

— Кой е стрелял по него? Защо?

Кръвта се оттегляше от лицето ми, краката ми се подкосиха.

Видът на Сара не се различаваше от моя. Гласът ѝ прозвуча необичайно високо, когато попита:

— Но не става ли въпрос за произшествие с колата?

Думите ѝ изразяваха впечатлението, с което бях останала и аз.

— Не, госпожице Томас — каза Демарко.

— Не е зле ранен, нали? — опита се да възвърне нормалния си глас Сара.

— Къде са децата ми? — намесих се настоятелно, преди някой от детективите да отговори на предишния въпрос. — Искам да отида при децата и съпруга си.

— Всички те са в клиниката „Белевю“, включително и кучето — каза Демарко. — Много съжалявам, че трябва да ви го съобщя, но вашите...

— Децата ми... са... наред... нали?

Видът на детектив Джонсън говореше за обратното. Продължи да говори Демарко.

— Госпожо Кесуик, съпругът, децата и кучето ви са били застреляни днес следобед. Много съжаляваме.

— Не! Не! Не Андрю! Не близнаците! Не Джейми и Лиса! Не е възможно! Не е вярно!

Вкопчих се в Демарко, изгубила представа какво правя. Започнах да се треса. Чух Сара да повтаря непрекъсната:

— Боже мой, Боже мой!

Отблъснах Демарко, отблъснах се от стола и се отправих със залитане през стаята към антрето. Главата ми се люшкеше в отрицание. Протегнах ръка в празното пространство, сграбчвайки въздуха. Трябваше да изляза. Да стигна до „Белевю“?

Там са те.

Съпругът ми.

Да отида при Андрю.

При Лиса и Джейми.

Да бъда при децата си.

Децата ми имаха нужда от мен.

Съпругът ми имаше нужда от мен.

Той каза, че били мъртви.

Всичките.

И четиримата.

НЕ!

Стаята се изпълни с ярка светлина; започна да се накланя, после да се върти. Тогава го чух. Звука.

Ужасен, пронизителен писък раздра тялото и смрази кръвта ми. Сякаш измъчваха някого. Като рев на измъчвано животно.

Писъкът се усилваше, докато в главата ми не остана нищо друго, освен него. Оглуши ме.

Подът се надигна, за да ме удари в лицето. Пищях.

ДВАДЕСЕТА ГЛАВА

Дойдох в съзнание върху едно от канапетата в дневната.

Отворих очи и видях лицето на Сара. Беше седнала на стол до мен.

— Мал — прошепна тя и стисна ръката ми в своята. — О, Мал, мила моя — гласът ѝ пресекна и в очите ѝ проблеснаха сълзи. Видях болката, изписана на лицето ѝ.

Вкопчих се здраво в ръката ѝ и я пронизах с поглед.

— Каж ми, че не е истина, Саш — замолих я, сподавяйки надигащото се ридание. — Каж ми, че не е истина. Всичко е наред, нали. Станала е ужасна грешка нали?

— О, Мал — беше всичко, което тя успя да каже. Сълзите започнаха да се стичат по изопнатото ѝ, пребледняло лице.

Тогава го видях. Детектив Демарко.

Стоеше до прозореца на дневната, загледан в мен. Съвсем за кратко, преди да успее да го потисне, прочетох състрадание в изражението му. Напълно достатъчно доказателство.

Беше се случило.

Не се събуждах от лош сън.

Кошмарът бе истински, а не от света на сънищата.

Преместих поглед. Успях през сълзи да различа партньора му, Джонсън. По-възрастният детектив говореше по телефона, поставен на бюрото до прозореца. Чух го да казва:

— Да, точно така.

Започнах да викам пискливо:

— Искам да отида при съпруга и децата си. Искам си семейството. Искам си кучето. Искам да бъда с тях.

Опитах се да стана от канапето, но Сара обви ръцете си около мен, опитвайки се да ме успокои. Поведох борба да се отскубна от прегръдката ѝ, но тя ме държеше здраво.

— Искам си децата — риданията вече накъсваха речта ми. — Искам си семейството. Аз ще отида при тях.

— Ще отидеш, Мал, потърпи няколко минутки — гласът на Сара бе едва доловим. — Детективите ще ни закарат до мор... До „Белевю“. Дадох на детектив Джонсън телефонния номер на майка ти и той току-що говори с нея и Дейвид. Очакваме го всеки момент.

Прегърнах Сара и се разридах на рамото ѝ. Искях Андрю. Искях близнаците. Какво се бе случило следобед? Не разбирах. Кой бе застрелял семейството ми? И защо? Защо на нас се бе случило? Защо, който и да е, би стрелял по почтен човек като Андрю? По невинни деца? Защо?

Входната врата се отвори и се чуха възклицанията на майка ми:

— Къде е дъщеря ми? Къде е госпожа Кесуик? Аз съм госпожа Нелсън, майка ѝ.

Изтръгнах се от Сара. Майка ми тичаше насреща ми през дневната. Лицето ѝ беше покрусено и бледо, очите — пълни с ужас.

— О, мамо! — изплаках. — О, мамичко! Андрю и близнаците са били застреляни. И Трикси. Защо, мамо? Не разбирам.

Майка ми се отпусна тежко на канапето, прегърна ме и ме притегли към себе си.

— Няма никаква причина — прошепна тя и продължи да го повтаря, докато плачът не я задави. Седяхме двете, притиснати една до друга, за да се борим с мъката. Най-сетне майка ми проговори, хлипайки:

— Не знам как да ти помогна, Мал, но ща бъда до теб, скъпа. Кой и как би могъл да ти помогне? Твърде много е за един човек да го понесе — тя ме залюля в ръцете си. — Не мога да повярвам. Лиса и Джейми ги няма. Андрю го няма. Не мога да го възприема. Накъде отива този свят? Към потоп ли?

Няколко минути по-късно Дейвид се отдели от детективите и се приближи до канапето. Коленичи на пода и прегърна и двете ни. Гласът му прозвуча нежно, загрижено:

— Съжалявам, много съжалявам, Мал. Тук съм, за да направя каквото е по силите ми за теб и майка ти. Ти само кажи, Мал. Всичко, каквото ти хрумне.

Някак си успях да седна. Внимателно се освободих от ръцете на майка си. Тя се отпусна измъчена в канапето. Дейвид седна на стол до мен.

— Не се напрягай, Мал, не бързае за никъде.

Погледнах го, опитах се да заговоря, но от устата ми не излезе звук. Риданията ме обхванаха отново. Започнах да се клатя напред-назад, обвила ръце около тялото си, а от устата ми излизаха ниски, протяжни звуци, сякаш бях оплаквачка. Тялото ми, умът, душата — всяка моя частица агонизираше. По някое време престанах да се люлея и затворих очи, но стиснатите ми клепачи не бяха в състояние да спрат потока на сълзите.

Отворих очи и се взрях в Дейвид. Той ми подаде носната си кърпичка.

— Искам да видя семейството си — произнесох с усилие, след като изтрих сълзите си.

— Разбира се, че ще го видиш — каза Дейвид. — Детективите са готови да те отведат в „Белевю“, Мал. Всички ще дойдем. Майка ти, Сара и аз. Ще бъдем с теб.

Можех само да кимна, че съм го разбрала.

— Да ти донеса ли нещо? — попита Дейвид. — Нещо за пиене, да речем, бренди?

— Само вода, моля те.

Майка ми се изправи със залитане.

— Аз ще донеса вода. Аз самата имам нужда да пийна.

— Ще дойда с теб, лелю Джес — каза Сара.

В желанието си да ми помогне да се успокоя, Дейвид взе ръката ми. Светлосивите му очи преливаха от съчувствие. Бях му благодарна, че е дошъл. Мил и състрадателен човек. Действаше бързо и ефикасно, а като адвокат по наказателни дела знаеше как да се сработи с полицията.

— Трябва да поговоря с детективите, Мал — обади се той. — Не можах да науча много от тях по телефона. Не им дадох възможност за по-подробни обяснения, защото с майка ти се втурнахме насам, веднага след обаждането им.

— Можеш ли да ги доведеш при мен? Искам да чуя какво знаят.

Той кимна, стана и отиде при двамата детективи. Няколко минути разговаря с тях, после всичките дойдоха и насядаха около мен.

— Не знаем какво се е случило, госпожо Кесуик — започна Джонсън и хвърли бърз поглед към Дейвид. — Възможно е да е свързано с грабеж, но не сме сигурни. Не сме в състояние да ви предоставим достоверни данни, преди да сме извършили разследване.

— Казахте ми, че сте намерили колата на Парк авеню и Сто и деветнайсата улица, пряка на светофара — намеси се Дейвид.

— Точно така — каза Джонсън.

— Семейството в колата ли беше?

— Да. Господин Кесуик беше на седалката на шофьора. Тялото му се бе килнало върху съседната седалка, а вратата откъм неговата страна бе отворена и краката му се подаваха навън, сякаш е възнамерявал да излезе. Една от задните врати също беше отворена, а децата седяха заедно с кучето отзад.

Скочих и залитайки, успях да стигна до тоалетната. Влязох и заключих вратата, после коленичих и започнах да повръщам, докато изкарах абсолютно всичко от стомаха си. Отпуснах се безсилно на една страна и се свих на кълбо, тресейки се от плач. Бях в шок. Не можеше да е истина, че всичко това се случва, *не можеше*. Сутринта разговарях и се смеех с Андрю по телефона, а сега...

— Мал, Мал, добре ли си? — извика Сара и затропа по вратата на банята. — Тревожим се за теб.

— Минутка само.

Станах някак си и пръснах студена вода на лицето си. Погледнах в огледалото и видях отражение, което не можеше да бъде мое. Изострени черти, рязко очертани кости, кожа, бяла като тебешир под луничките. Очи като стъклени топчета.

Не бях аз. И никога вече нямаше да бъда.

Двама медицински експерти ни очакваха в болницата „Белевю“, където се намираше градската морга на Ню Йорк. Последвах ги вътре, съпроводена от детективите Джонсън и Демарко и Дейвид Нелсън.

Бях се опитала да измоля да идентифицирам телата в присъствието само на докторите, но Джонсън ми обясни законното положение: полицейските служители, пристигнали първи на местопрестъплението, са длъжни да присъстват на идентифицирането на тялото или телата.

Дейвид бе настоял да дойде, а аз няхах сили да споря. Във всеки случай, експертите считаха присъствието му за важно.

Не можах да сдържа вика си и затиснах с ръка устата си, когато измъкнаха тялото на Андрю от камерата и ми го показаха. Щях да се

строполя, ако Дейвид, застанал зад мен, не ме беше подхванал за кръста.

„О, Андрю, любими мой“ — изплака сърцето ми.

Сълзите ме заслепяваха и едва различавах лицата на Джейми и Лиса, когато ми показаха и тях. Децата ми, моите бебчета. Толкова неподвижни и студени, така притихнали. А какво друго може да иска една майка за децата си, освен да ги предпазва от опасности и да се грижи да не им липсва топлина. Бедните ми дечица.

— Не са страдали, нали? — въпросът ми към експертите прозвуча като стенание.

— Не, госпожо Кесуик — поклати глава единият от тях. — Никой не е страдал. Смъртта е настъпила моментално.

Детектив Джонсън ни побутваше с Дейвид към изхода.

— Искам да остана с тях — прошепнах. — Моля ви, нека да остана.

— Не можем да ви разрешим, госпожо Кесуик. Можете да стоите утре с тях в погребалното бюро, след като освободим телата от разследването. Кучето ви е тук. Обикновено ги изпращаме във ветеринарна болница, но се нуждаехме от него като доказателство. Можем да го изпратим на ветеринарния ви лекар утре, ако ни оставите име и адрес.

Не успях нищо да отговоря. Разридах се, без да мога да се контролирам.

Един от лекарите ми показа тялото на Трикси. Наведох се и я докоснах по рошавата главица. Сълзите закапаха по ръцете ми.

Трикси. Мъничката ми Триксола.

Продължих да плача, когато Дейвид ме изведе в коридора и оттам — до чакалнята. Краката почти не ми се подчиняваха. Непрекъснато ме заливаха вълните на шока.

Влязохме в чакалнята. Майка ми и Сара станаха и забързаха насреща ни.

— О, мамо, о, мамичко — изплаках аз, — те са. Мъртви са. Какво ще правя на този свят без тях?

ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

— Парк авеню и Сто и деветнайсата улица е район с много лоша слава, госпожо Кесуик — улична търговия с наркотици, проституция. Какво смятате, че би могъл да прави съпругът ви там в неделя следобед? — разпитваше ме детектив Джонсън.

Стиснах ръце в скута си, за да овладеея непрестанното им треперене.

— Прибирал се е вкъщи с децата. Идваше от Кънектикът — каза тихо.

— От коя част на Кънектикът? — настоя Демарко, размърдвайки се в стола. Погледът му изразяваше съчувствие.

— Шарън. Имаме къща там.

Детектив Джонсън се намръщи.

— Обичайно ли беше за него да се прибира, минавайки през най-оживеното място в Харлем?

— Да, Андрю винаги минава... — спрях, овладях се и продължих: — Андрю винаги минаваше по маршрут 684, през парковете Соу Мил Ривър и Хенри Хъдсън, по абсолютно права линия от Шарън до Манхатън. А през Харлем той стигаше до началото на Парк авеню.

— По коя отбивка от Хенри Хъдсън се движеше?

— Тази на изхода на Сто двајсет и пета улица, за да може да излезе точно на Ийст Сайд. Никога не е променял пътя, по който минаваме, така че прекосявахме цялата Сто двајсет и пета, отминавахме Дванайсето авеню и Амстердам, докато стигнем Парк авеню.

— Пресичаше ли надземния участък на метрото на Сто двајсет и четвърта, при Северна общинска болница и училището „Едуард Хоран“, който завива по Сто и дванайсата.

— Да. После надолу по Парк авеню, завивайки надясно по Седемдесет и втора. Според него това беше най-бързият начин да се прибере у дома.

— Маршрутът е претоварен — много нийоркчани го използват, за да стигнат по-бързо до Ийст Сайд. Напоследък районът около Сто и деветнайсета улица е станал много опасен — каза Демарко. — Големи количества кокаин се продава под арките на метрото, съвсем наблизко до светофара, където беше намерен... намерена колата на съпруга ви.

— Той не употребяваше наркотици — възкликнах яростно. — Още повече, децата са били с него. Нищо лошо не е правил. Просто се е прибирал вкъщи — устните ми започнаха да треперят и аз ги захрих с ръка. В очите ми залютя.

— Знаем, че не е вършел нищо лошо, госпожо Кесуик — обади се Джонсън. Любезният му глас ме изненада. Досега партньорът му ми се струваше по-внимателен от двамата.

— Защо са били застреляни съпругът и децата ми? — повторих пак въпроса, който не бях спряла да задавам през последните два дни.

— Съпругът ви или е изчаквал червената светлина на светофара, или е бил принуден да спре от един или повече нападатели. Може той да се е опитал да излезе от колата, за да разбере какво става, или вратата е била издърпана навън. После са последвали изстрелите, между четири и половина и пет, по мнението на съдебния лекар. Не сме сигурни за мотивите за убийството, госпожо Кесуик — обясни Демарко.

Загледах се в него. Нямах сили да проговоря.

— Смятаме, че става дума за опит за отнемане на колата от собственика ѝ — престъпление, което се извършва все по-често в наши дни — включи се и Джонсън. — Обикновено обект на посегателство са коли, спрени на светофар или паркирани на съответно място. Колата се атакува най-често от повече от едно лице; намиращите се в колата хора са принуждавани да излязат и нападателите може да се били изненадани или изплашени от нещо, затова са избягали без колата. Възможно е неочакваната стрелба на един от съучастниците да е паникьосала останалите. Надяваме се да е имало свидетели и те да влязат в контакт с нас.

— Научихме от господин Нелсън, че съпругът ви неизменно е носел златен „Ролекс“ и портфейл — каза Демарко. — Тези вещи липсваха, както вчера информирахме господин Нелсън. Интересува ме имаше ли друг багаж в колата.

— Кожените ни палта, на Андрю и моето. Дребни вещи, дрехи, чифт ботуши за езда, неща от този род, прибрани в куфар. Нищо с особена стойност, доколкото ми е известно.

— Не са били намерени в колата. Тя е била празна — осведоми ме Демарко и продължи: — Колата също ще може да получите след ден-два, когато ще бъде освободена от разследването. Беше обследвана в неделя за отпечатъци и пробите са изпратени във ФБР за проверка.

Не ми трябваше колата. Не желяех никога повече да я видя.

Джонсън се изправи.

— Ще се върна след минута — каза той на колегата си и се отправи към вратата. С отварянето ѝ, в тихия кабинет нахлу шумотевницата на Двайсет и пети участък.

— Имам още няколко въпроса към вас, госпожо Кесуик — каза детектив Демарко.

— Питайте.

— Ако изключим опита за кражба на колата, можете ли да се сетите за друга причина, поради която някой би решил да застреля съпруга ви? Кой и защо би искал да му причини зло?

Поклатих глава отрицателно.

— Имаше ли врагове?

— Разбира се, че не.

— Да е водил преговори, сключвал сделки с някого?

— Не.

Демарко се покашля.

— Някакви истории с приятелки, госпожо Кесуик?

— Какво?

— Възможно ли е съпругът ви да е имал отношения с друга жена? Ясно ми е, че за вас подобен факт може да е бил неизвестен, но допускате ли го като възможност?

— Не, детектив Демарко. Не е имал никакви приятелки. Бракът ни беше изключително щастлив.

Още веднъж събрах всички сили, за да не избухна в сълзи. Идването ми в участъка за разпит ме натоварваше допълнително. Предпочитах въпросите да ми бяха зададени вкъщи, но предишната вечер Дейвид ми обясни, че полицейската процедура трябва да се спази.

Малко по-късно детектив Демарко ме изпрати до изхода, където ме очакваше Сара. Взех си довиждане с него и получих уверение, че ще бъда информирана своевременно за настъпили промени в течение на разследването. След това Сара ме хвана подръка и ме изведе от участъка.

Отвън ни чакаше кола и шофьорът получи указания да кара към Парк авеню и Седемдесет и четвърта улица, където се намираше апартаментът на майка ми. От неделя се бях преместила при нея и Дейвид, за да не бъда сама. Там бях израсла и живяла, преди да се омъжа за Андрю.

Облегнах се на седалката, чувствайки се напълно изтощена. Събрах всичките си сили, за да не се разпадна окончателно. Не можех да го допусна; не и преди погребението да е минало.

Сара държеше ръката ми и често ме поглеждаше разтревожено, но мълчанието продължи, докато колата се носеше по Парк авеню. Накрая я погледнах и аз и казах:

— Полицията смята, че става дума за опит за насилствено отнемане на автомобила. Вероятно Андрю е бил нападнат при спирането на светофара, но впоследствие крадците са се изплашили.

Предадох ѝ накратко версията, която ми беше разказана.

— Никой вече не може да се чувства в безопасност — тихо отвърна тя, след като ме изслуша, и по тялото ѝ премина тръпка.

ДВАДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

Първият човек, когото видях, влизайки в апартамента, беше баща ми. Сигурно бе чул превъртането на ключа в бравата, защото веднага се появи от малката библиотека. Загриженост бе извила устните му, а лицето му бе сковано от напрегната маска.

— Здравей, чичо Едуард — каза Сара и изчезна в кухнята, преди той да ѝ отвърне, оставяйки ни дискретно насаме.

— Мал! — възкликна баща ми и забърза към мен, пресичайки антрето. Сякаш не можеше да се зарадва, че ме вижда, толкова скръбно прозвуча гласът му.

— О, татко — извиках аз и се хвърлих в прегръдките му. — О, татко, не мога да го понеса. Не мога. Не мога да живея без Андрю, Лиса и Джейми. Трябваше да бъда с тях. Щяха и мен да убият и заедно да отидем на небето. Не можах да продължа и се разхълцах.

Той ме погали по косата, опитвайки се да ме успокои. Никой не можеше да ме утеши. Застинахме така известно време, после баща ми каза:

— Не можах да повярвам, когато научих от Даяна. Как бих могъл да повярвам, че... такава нещца е възможно да се случи са Андрю и близнаците... — Дотук стигнаха и неговите сили. Сълзите го задавиха и двамата ревахме в един глас.

Отделихме се, когато най-сетне успяхме да се овладеем. Баща ми извади носната си кърпичка и внимателно попи сълзите ми, както правеше в детските ми години. Помогна ми да съблека палтото си и ме поведе към библиотеката, прегърнал ме през раменете.

— Къде е Даяна? Мислех, че пътувате заедно от Лондон? — попитах го.

— Така е, заедно дойдохме. Тя е в спалнята на майка ти, опитва се да възвърне нормалния си вид. Започна да плаче в момента, когато прекрачи прага и видя майка ти, която реагира по същия начин, разбира се. Трудно ни е да възприемем, че Андрю и внуците ни вече ги няма... — гласът на баща ми изтъня и в очите му отново заблестяха сълзи.

Седнахме един до друг на дивана.

— Имам голямо желание да ти помогна, да те утеша, но май не се справям особено добре — каза баща ми.

— Как би могъл? — отвърнах задавено. — Твоята скръб е не помалка от нашата и така ще бъде занапред.

Той кимна, взе ръката ми в своята и я стисна силно.

— Когато Дейвид ни посрещна тази сутрин на летището, от него научихме, че си отишла в участъка да отговаряш на въпроси. Съобщиха ли ти някаква нова информация там?

— Не, само версията си, че според тях стрелбата е свързана с опит за насилствено отнемане на колата — после повторих още веднъж всичко, което бях чула от детективите.

Лицето му изразяваше болка и гняв, когато завърших разказа си.

— Толкова е ужасно и отвратително, че умът ми отказва да го възприеме — от гърдите му се откъсна дълбока въздишка.

— И всичко това заради един часовник, портфейл, може би, и кола, преди да се изплашат и избягат — гласът ми затрепери и очите ми отново овлажняха. — Може и никога да не ги заловят.

— Тук съм, за да бъда до теб, скъпа. Ще направя всичко по силите си да ти помогна да понесеш тази... тази... тази непоносима болка и мъка.

— Не искам да живея без тях, татко. Нямам за какво да живея. Няма да мога да се радвам на живота без близнаците и Андрю. Искам да умра.

— Шшт, милата ми. Не говори така, особено пред майка ти и Даяна. Ще ги съсипе окончателно, ако чуят такива думи от устата ти. Обещай ми да прогониш всякакви подобни мисли от главата си.

Замълчах. Как да дам обещание, което знаех, че не ще имам сили да спазя?

— Знам, че ти... — започна баща ми, след като не му отговорих.

— Мал! — прозвуча като стон. Даяна стоеше на вратата.

Скочих и се спуснах към нея.

Всичко беше изписано на лицето ѝ: страданието ѝ бе съизмеримо само с моето. Заради нея се опитах да се покажа силна. Обгърнах я с ръце и я притиснах до себе си.

— Ти ми остана единствена, Мал — проплака тя и зариде, както аз ридях в ръцете на баща си минути по-рано.

Той отведе и двете ни до дивана и ни помогна да седнем. После седна на стол срещу нас.

— Да ти донеса ли чаша чай, Даяна? И една за теб, Мал? — обърна се той към нас след кратко мълчание.

— Не знам... все ми е едно, Едуард — каза Даяна.

— Добре — каза баща ми и се отправи към кухнята. На вратата на библиотеката се спря — Майка ти помага на прислужницата да приготви сандвичи. Струва ми се, че никой няма да прояви желание да ги яде.

— Аз не искам, а съм сигурна, че и Даяна няма да има апетит.

Даяна нищо не каза, само попи влагата от очите си с носната си кърпичка.

— Не мога да го възприема, Мал — започна тя, поклащайки глава. — Не мога да повярвам, че ги... няма. Андрю и Лиса, и Джейми. Синът ми, внуците ми — лишени от живот — толкова жестоко, толкова безсмислено.

— Не са страдали — успях някак си да произнеса, въпреки че външното спокойствие ми струваше много — попитах медицинските експерти и единият от тях ме увери, че смъртта е настъпила мигновено.

Даяна прехапа устни и очите ѝ заблестяха от напирещите сълзи. Точно тогава ми направи впечатление колко много Андрю приличаше на майка си. От тази мисъл аз самата трябваше да положа усилие да не ревна отново.

— Не знам какво ще правя без него — прошепнах. — Толкова много го обичах. Той беше животът ми. Близнаците бяха животът ми.

Даяна се протегна и стисна ръката ми.

— Знам, знам. Искам да го видя. Искам да видя сина си и внуците си. Може ли да отидем да ги видим, Мал.

— Да. В погребалния дом са. Наблизо е.

— Майка ти каза, че опелото е утре сутринта в „Св. Бартоломю“.

— Да.

Даяна млъкна и се загледа безизразно в мен. Беше в шок, като мен. Като всички нас.

Преглътнах няколко пъти, опитвайки, да се овладея и казах:

— Ще те помоля за услуга, Даяна.

— Искай каквото и да е, Мал.

— Ще дойдеш ли с мен до апартамента ни? Трябва да избира... да избира... дрехи... дрехите, с които ще бъдат облечени... когато ги поставят ковчезите. — Едва успях да се преборя с ужаса, преследващ ме от четиридесет и осем часа.

— Разбира се, че ще дойде — отвърна Даяна. Изведнъж заприлича на старица: изтощена, победена от годините.

Без да каже и дума повече, без каквото и да е друго предупреждение, тя скочи и изхвърча от библиотеката. Напълно я разбирах. И аз стоях на ръба на бездна.

Отпуснах се на дивана и се затворих в себе си и в миналото. Бъдеще за мен нямаше.

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ ИНДИЪН МЕДОУЗ

ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

Индиън Медоуз, януари 1989 година

Бях сама.

Съпругът ми бе мъртъв. Децата ми бяха мъртви.

Малкото ми животинче Трикси бе мъртво. Трябваше и аз да съм мъртва.

Щях да съм мъртва, ако бях отишла с тях до Индиън Медоуз през онази декемврийска седмица. Останах в града заради празненството на Алисия Мънро и съм все още между живите.

Не исках да живея. Няма нищо, което да ме задържа на този свят.

Живот без Андрю нямаше стойност.

Живот без децата ми нямаше смисъл.

Не знаех какво да правя без тях. Ежедневието бе непосилно бреме за мен. Бях като развален робот, не можех да действам нормално.

Движех се като зомби, вършех всичко по навик, без да го осъзнавам. Ставах сутрин, миех се, обличах се, изпивах чаша кафе или чай. Оправях си леглото и шетах заедно с Нора из къщата както винаги.

Понякога посещавах Анна и минавах през конюшната да видя конете. Говорех по телефона с майка ми и Сара. Няколко пъти седмично се чувах с Даяна, а и баща ми поддържаше непрекъснатата връзка с мен, което не се бе случвало никога досега.

През по-голяма част от времето не правех абсолютно нищо. Нямах сили, нямах желание. Бях изпълнена с апатия.

От време на време се отбивах в малкия си кабинет в задната част на къщата, за да се опитам да отговаря поне на част от стотиците получени съболезнователни писма. С всичките не бих могла да се оправя за нищо на света.

По-често седях в дневната, мислейки си за Андрю, Джейми и Лиса, тъгувайки за малкото си кученце, което беше мой неразделен приятел, още преди децата да се появят.

Не можех да разбера защо този ужас се стовари на главите ни. С какво го заслужихме? Защо Бог допусна отвратителното убийство? Оскърбих ли го с нещо? Всички ли съгрешихме, и предизвикахме гнева му?

А имаше ли Бог изобщо?

Само зло ли имаше на тоя свят?

Злото се бе появило и живееше чрез човека, то нямаше нищо общо с Бога. Винаги бе съществувало и щеше да го има, докато цялата планета не избухнеше някой ден, защото разрушението следваше злото, неотлъчно, а човекът носеше и двете в себе си.

Злото и разрушението влязоха в живота ми, живота ни, когато човекоподобното животно натисна спусъка срещу две невинни деца и баща им, който за четиридесет и една години, колкото бе успял да изживее, не бе навредил никому.

Животът на Андрю бе прекъснат в разцвета му, децата ми бяха едва в началото на жизнения си път — не можех да намеря никакво обяснение защо трябваше да спрат дотук. Някои от приятелите ми говореха за волята Божия и че не трябва да поставяме под съмнение непогрешимостта му, че трябва да приемаме волята му, дори за нас да е непоносимо болезнено.

Как можех да приема смъртта на съпруга и децата си? Затова не престанах да питам защо? Исках да си обясня защо се бе случило. Имах нужда да знам защо Бог допуска хората да вършат престъпления. Дали искаше да страдаме? Това ли бе отговорът на всички въпроси? Не знаех. Не можех да си отговоря.

Възможно ли бе да няма и Бог? Майка ми веднъж беше казала, че живеем в свят, в който не съществува нищо свято. Възможно е да е била права.

От балистичната експертиза научихме, че оръжието, с което семейството ми беше изтребено, е 9-милиметров полуавтоматичен пистолет, със седемнайсет или осемнайсет патрона в пълнителя, така че рядко да се налага да бъде презареждан. Демарко казал на Дейвид, че пистолетът лесно можел да бъде закупен и от улицата, при това бил с отлични качества. Оръжие с отлични качества?!

Докъде бяхме стигнали? Или, по-точно, какво изобщо бяхме научили за два милиона години?

Според Демарко всички намерени куршуми били от едно и също оръжие. Следователно било съвсем сигурно, че е стрелял един човек, без да се изключва подозрението за групово нападение. Възможни извършители обаче все още липсваха. Свидетели също не бяха предложили услугите си.

Следствието никак не напредваше въпреки целия шум, който се вдигна в средствата за информация, и който все още не беше затихнал. Към цирка в американските медии се бяха присъединили в техни британски колеги. Всеки ден спокойствието ни се нарушаваше от всевъзможни репортери.

Престанах да чета вестници и да гледам новини. Не исках да се изненадам неприятно от някоя сензация. Светът никак не ме интересуваше от всевъзможни репортери.

Преместих се в Индиън Медоуз.

Избягах от апартамента в Ню Йорк, който ненавиждах. Самият град предизвикваше у мен отвращение и страх.

Дейвид ме бе посъветвал да не се държа студено с медиите, които отразяваха семейната трагедия.

— Те притискат полицията и това трябва да те радва, Мал. Нюйоркското полицейско управление не изгаря от желание да бъде превърнато в изкупителна жертва. Журналистите им помагат да си вършат работата по-добре и по-ефикасно. А Демарко и Джонсън са заложили главите си за разнищване на случая.

Оценявах усилията на двамата детективи, но пак не успях да се преборя със съмнението, че чудовището, хладнокръвно лишило от живот цялото ми семейство, ще бъде открито и заловено.

И човекът, и смъртоносното оръжие бяха изчезнали.

Убиецът беше свободен.

Свободен да убива, ако отново му скимнеше.

За мен оставаше мъката — за съпруга и децата ми, за живота, който нямаше да изживеят, за отнетото им бъдеще, за всичко, което иначе щяхме да преживеем заедно.

Исках да умра.

Щях да умра.

Скоро. Много скоро.

Не бях успяла да се самоубия досега, защото не ме оставяха сама и за момент. Непрекъснато имаше някой с мен.

Дали подозираха намеренията ми?

В деня на погребението отпътувах с кола за Шарън, заедно с Даяна и баща ми. Сара, майка ми и Дейвид ни следваха в друга кола и всички останаха с мен в продължение на дни.

От тях получавах непрекъснато любов. Правеха всичко по силите си да ми помогнат да се отпусна, както и аз — за тях. Но напразно. Загубата бе прекалено голяма. Болката бе непоносима и не намаляваше, само бавно потъваше навътре в душите ни.

Сара и Дейвид имаха своите професионални задължения, разбира се. Но те никога не се отделяха от мен за повече от два-три дни, а Нора и Анна винаги си намираха работа близко до мен. Дори Ерик, съпругът на Нора, се мотаеше наоколо през цялото време, когато не беше на работа.

Даяна взе решение да се върне в Лондон към края на декември, след като изтъкнах, че всеки един от тях — Даяна, майка ми, Сара, баща ми, трябва да опитат да сложат живота си в ред, доколкото им стигат силите, и да продължат по-нататък по собствения си път. Освен това майка ми, Дейвид и Сара щяха да дойдат за Коледа в Индиън Медоуз.

— Може би си права, Мал — каза ми тогава Даяна. — Ще ни бъде по-тежко, ако остана.

Със сигурност раздялата не беше по-малко болезнена. В последния момент, точно преди да тръгнат с баща ми към летището, тя ме помоли набързо да си приготвя най-необходимото и да тръгна с нея за Лондон, а след това за Йоркшир.

Баща ми също се опита да ме убеди, да ги придружа, за да прекарам Коледа с него, Даяна и Гуени в Килгръм Чеиз или, ако сметнах предложението му за абсолютно неприемливо, беше готов да ни отведе другаде, във Франция например.

Нямаше кътче на земята обаче, което би могло да ме привлече — нито Лондон, нито Йоркшир, нито Франция, нито където и да било. Престоят ми на този свят бе изтекъл. Жадувах за място, много по-

далечно от Франция. Затова целунах и двамата и им пожелах лек път. Искрах да остана тук със спомените си. И да се подготвя за смъртта.

Имаше още една причина, поради която бях свършила доброто дело. Очаквах доставка, която не беше пристигнала. Веднага след пристигането ѝ щях да се самоубия и да отида при съпруга и дечицата си. Щяхме да бъдем заедно и болката щеше да свърши.

Погледнах датата в бележника си. Вторник, седемнайсети януари. Пратката трябваше да пристигне на следващия ден, осемнайсети.

Без съмнение щях да го извърша на деветнайсети.

Така да бъде.

Станах и излязох от кабинета. Тръгнах по коридора към помещението, в което държах палта и обувки. Рано сутринта Анна ме бе помолила да намина към конюшните. Беше ми все едно кога ще отида дотам, защо не сега? Първо обаче налетях на Нора, вечното присъствие, моята сянка. В ръцете си държеше поднос.

— Мал! Тъкмо ти носех малко супа.

— Не съм гладна, Нора. Благодаря ти. Пък и излизам.

— Няма да излезеш — застана на пътя ми тя. — Не и преди да си хапнала, което не ти се е случило с дни. Може ли да се живее само с кафе, чай и някоя и друга филийка? Ще изядеш супата — погледът ѝ ме пронизваше.

— Добре — отстъпих. Нямах желание да споря, а нямаше и да изляза на глава с нея. Стори ми се, че е готова да приложи насилие, ако е необходимо, за да направя каквото ми казва.

— Къде ще я изядеш?

— В кухнята.

По начина ѝ на държане разбрах, че съм я раздразнила, може би дори засегнала, и това ме разтревожи. За нищо на света не бих допуснала да обидя Нора. Беше добра жена; мъката бе попарила жестоко и нея, защото обожаваше близнаците и беше силно привързана към Андрю. Тя, Ерик и Анна дойдоха в Ню Йорк за погребението и оттогава не бяха на себе си.

— Съжалявам, Нора. Извинявай за грубостта ми — казах, като седнах. Искрах да загледа предишната си рязкост.

Тя остави подноса пред мен на кухненската маса и отпусна ръка на рамото ми. Направи опит да заговори, но от гърлото ѝ не можа да излезе и думичка, после се отдалечи, преди да съм реагирала, по какъвто и да е начин.

Беше средата на януари, но времето не беше студено, а снегът едва скриваше земята около къщата. Малко повече бе натрупало по хълма, пасищата и езерото.

Ерик бе проправил пътека през по-трудно проходимите места и я бе посипал с пясък и сол. По нея минах на път за къщичката на Анна. Бях почти стигнала, когато тя се появи от конюшната, видя ме и ми махна. Аз ѝ махнах в отговор и ускорих крачка.

Поздравихме се сърдечно и тя каза:

— За понитата, Мал. Ти се съгласи, когато говорихме за тях и аз... им намерих купувач.

— Купувач? — попитах аз и се намръщих. — Какво искаш да кажеш, Анна? Не мога да ги продам! Никога.

Думите ми трябва да са прозвучали рязко, защото тя порозовя и заекна:

— Сигурно погрешно съм разбрала.

Протегнах ръка и я докоснах успокояващо.

— Не, не, не си ме разбрала погрешно, Анна. Аз не съм се изразила ясно. Съжалявам, ако тонът ми е бил груб преди малко. Когато ти казах да правиш каквото искаш с понитата, имах предвид да ги подариш, а не да ги продаваш.

Лицето ѝ се озари от усмивка.

— Имам приятелка, която наистина ще се грижи добре за тях, а и децата ѝ ще ѝ помагат. Прекрасен подарък, Мал, благодаря ти.

— Има ли нещо друго, за което искаше да говорим?

— Не, това е всичко — отвърна Анна.

— Тогава ще отида да видя за последен път понитата и да им кажа довиждане — изрекох почти на себе си, отправяйки се към конюшната.

Анна прояви достатъчно деликатност да не ме последва.

Отидох до тяхното отделение и извадих от джоба си по едни морков за всяко от кончетата. Потупах ги по главиците и им

прошепнах, потърквайки нос в меката им кожа:

— Новият ви дом ви очаква. Гледайте да радвате и другите дечица, както радвахте моите.

Изкачих бавно склона към къщата.

Седнах под ябълковото дърво, едно от любимите ми места в Индиън Медоуз. По това време на годината голотата му навяваше печал, но пролетта щеше да го окичи с нежни бели цветчета и изобилна зеленина. Красиво дърво.

Андрю го наричаше „мястото на мамчето“, защото част от свободното си време задължително прекарвах там — в четене, понякога в рисуване, а нерядко и просто в мечтаене. Понякога се отпусках в компанията на децата и Андрю. Те знаеха, че това е мястото, където най-сигурно могат да ме открият, и споделяха удоволствието ми.

Под това дърво бях разказвала на близнаците приказки, бях им чела, а на тревата си бяхме правили пикници. Сянката му пазеше хлад и в най-горещите летни дни. Едно от най-приятните кътчета, които някога съм виждала.

Пак тук бяхме оставили само, двамата с Андрю. През топлите нощи, с мастилено небе и безброй ярки звезди. Прегърнати, разговаряхме за бъдещето или не отронвахме и дума, ако такова беше настроението ни. В мир между нас и с околния свят.

Колко много бяхме обичали всички да седим под старото ябълково дърво.

Затворих очи и светлото синьо небе с бледото януарско слънце изчезнаха. Останаха напирещите сълзи под клепачите.

ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

— Мал, някакъв камион е пристигнал, камион за доставки — Нора се бе навела над мен и ме докосваше по рамото.

Изправих се рязко и запримигвах.

— Съжалявам, че те събудих. Знам, че напоследък почти не спиш, но човекът иска да знае къде да постави сейфа, а има и документи за подписване.

— Тук горе. Искам го тук горе, в килера с дрехите ми.

— За какво ни е сейф, Мал? — хвърли ми тя озадачен поглед.

— Имам неща, които искам да сложа в него — отвърнах. — Частни документи, бижута, книжа. — Излъгах, но се налагаше да предложа някакво обяснение.

— Най-добре да слезеш и да говориш с него — измърмори Нора и ми връчи книжата, които държеше. Последвах я в коридора и надолу по стълбите, изпълнена с облекчение, че фирмата за сейфове изпълни поръчката ми навреме. Бях я направила преди няколко седмици, като веднага изпратих чек.

Камионът беше спрял при задната врата, а шофьорът ни очакваше в кухнята.

Нора изчезна в кухненския килер, а аз се обърнах към него:

— Здравейте, аз съм госпожа Кесуик. Искам сейфът да бъде качен на горния етаж. Но не знам дали това няма да ви затрудни, защото стълбището е тясно.

— Помощникът ми е в камиона — отвърна човекът дрезгаво. — Ще може ли да ми покажете точното място?

— Елате с мен.

Заведох го в помещението, където държах дрехите си и посочих стената срещу вратата му.

— О'кей — каза той и отиде да извика помощника си.

Следвах го по петите. В кухнята седнах на масата, прегледах надве-натри документите и ги подписах.

Нора подаде глава през вратата на кухненския килер и попита:

— Сара ще идва ли утре или в петък?

— Тази седмица няма да идва.

— О — смути се тя. След секунда добави: — Значи майка ти ще дойде.

Поклащах отрицателно глава.

— Не, ще бъда сама.

— За първи път ще останеш сама.

Нора стоеше несигурно, загледана притеснено в мен.

— Ще се оправя — уверих я. — Има неща, които трябва да свърша.

Тя застина неподвижно и на лицето ѝ се появи безпомощно изражение. Миг по-късно се появиха доставчикът и неговият помощник, тикащи количка, върху която беше поставен сейфът. Вратата към стълбището беше откачена от пантите и положена на пода, за да може поръчката ми да бъде придвижена по коридора дотам. Петнайсет минути по-късно сейфът се намираше там, където бях посочила, а вратата — върната на мястото ѝ.

Когато останах сама, се поупражнявах в отваряне и затваряне на новата си придобивка, следвайки инструкциите на доставчика. След като хванах цаката на кодиращото устройство, смених фабричния код с мой собствен, използвайки датата на сватбата ни.

Струваше ми се, че този ден Нора прекалено се разтакава с работата си.

Няколко пъти поглеждах часовника в кабинета си, без да намирам обяснение защо е още в къщата.

Четири часът. Вероятно Ерик щеше да намине да ме види, както често правеше през тази седмица, и тя искаше да го изчака.

При положение, че сейфът ми беше вече доставен, можех да оправя окончателно сметките си и да изчистя всичките си задължения. Написах необходимите чекове, събрах сумите, изчистих баланса и накрая прибрах чековата си книжка в чекмедже в бюрото.

Без месечната заплата на Андрю не разполагах с никакви приходи, а финансовите ми резерви бяха незначителни. Още не се бяха получили парите от застраховката му; Спестяванията ни бяха минимални и съвсем неподходящи за охолен живот. Двамата с Андрю често се бяхме разпростирали не според чергата си.

Какво значение имаха парите сега? На оня свят нямаше да се нуждаем от тях.

Майка ми щеше да продаде апартамента ни в Ню Йорк и тази къща, да плати неизплатените им части и с останалата сума да погаси всякакви други дългове. Пито-платено до последната стотинка — така исках.

Бях направила последното си завещание преди няколко дни при местен адвокат. Не желяех да прибягвам до услугите на адвокатската фирма, занимаващи се с делата на майка ми. Щеше са изпадне в паника, ако научеше, че съм направила завещание.

Майка ми и Сара щяха да бъдат изпълнители на завещанието. Цялата ми недвижима собственост щеше да премине към майка ми, а скъпоценностите си, с изключение на венчалния пръстен, завещах на Сара. Даяна получаваше пръстена, който и без друго беше фамилна скъпоценност на рода Кесуик и бе принадлежал на нея, преди да стане мой. Малки дарения — бижута и някоя от картините ми — бяха направени на Нора, Ерик и Анна. С останалите картини майка ми можеше да се разпорежда по свое усмотрение.

Обичах Сара. Тя бе най-близкият и най-скъпият ми приятел, сестрата, която никога не можах да имам. Смъртта ми щеше да бъде съкрушителен удар за нея и тя никога нямаше да превъзмогне загубата ми. Но дори заради нея, животът не ми ставаше по-мил, не и без семейството ми.

Вратата на кабинета внезапно се отвори и се показа Ерик.

— Здравсти, Мал, как си?

— Добре — отвърнах, като се опитах да се усмихна, но не стана особено сполучливо. — А ти?

Той направи физиономия и поклати глава.

— Положението в работилницата се запича. Шефът е решил да се отърве от двама души тази седмица. Но аз лично не съм особено притеснен. Моята работа върви добре.

— Радвам се за теб, Ерик. Нора е горе, преди малко чух стъпките й.

— Ще се видя и с нея. Първо ще слеза до зимника за цепеници за камината, а после ще хвърля едно око на третия нагревател в конюшната. Анна каза на Нора, че от няколко дни не вършел почти никаква работа. А на конете трябва да им е топло.

— Разбира се. Благодаря ти, Ерик, за усилията.

— Няма за какво, Мал. Само ми кажи, ако има нещо за оправяне. Някакви проблеми с печката?

— Върши си чудесно работата.

— Пак ще се отбия да те видя, преди да си тръгна.

Той ми се усмихна и изчезна.

Беше много мил човек. Все гледаше да свърши някоя от дейностите на Андрю, изискващи мъжка сила или прекалено тежки за Нора и мен. Скръбта от загубата бе оставила, следи върху неговото лице, въпреки че се опитваше да ме ободрява.

Нора и Ерик най-сетне си тръгнаха — тя с очукания си шевролет ветеран, той — с раздрънкания си пикап. Въздъгнах с облекчение.

Най-сетне бях сама.

Заклучих всички врати и изтичах в спалнята на горния етаж. Отворих най-долното чекмедже на шкафа, в който държах тениски и пуловери, и измъкнах четирите картонени кутии. Пренесох ги внимателно в дневната и ги положих върху дивана.

Най-напред отворих тази с етикета на ветеринарната лечебница и извадих от нея една по-малка метална кутийка. После отворих и другите три с обозначенията на крематориума. Поставах четирите метални кутии една до друга на масичката за кафе, седнах на дивана и ги загледах. В същия ден, когато Дейвид ми ги донесе, бях надписала всяка една от тях — датите на раждането и смъртта на Андрю, Лиса, Джейми и Трикси.

Пред мен стоеше всичко, останало от семейството ми. Четири урни с прах.

Усетих, че не е далеч мигът, в който ще ревна, затова направих усилие да се овладея и взех двете урни с праха на Лиса и Джейми. Отнесох ги в стаята със сейфа и ги сложих на полицата в него, после повторих операцията с другите две урни. Подредих ги една до друга, затворих вратичката на сейфа, заключих и сложих ключа в джоба си.

— Сега сте на сигурно място. В пълна безопасност. Никой, никога няма да ви нарани повече — разговарях на глас със семейството си, както често ми се случваше напоследък. — Скоро и аз ще дойда при вас. Ще бъдем навеки заедно.

Следващата сутрин премина в телефонни разговори.

Говорих с Даяна в Лондон, с майка ми и Сара, които бяха в Ню Йорк, и накрая с баща ми в Калифорния. Той участваше в някакви

мероприятия в Лосанджелиския университет.

Стараех се да говоря безгрижно и не пропуснах да кажа на всеки от тях, че се чувствам много добре.

Мисля, че ми повярваха. Можех да бъда много убедителна, когато го пожелаех.

Следобед написах прощалните си писма до четиримата. Имаше и пето — за Дейвид Нелсън, с благодарностите ми за всичко, което стори за мен, и молба да се грижи за майка с цялата си любов, която бе способен да ѝ даде. Оставих му и инструкции какво да прави с прахта ни. Залепих пликите, надписах ги и ги прибрах в чекмеджето до чековата книжка.

Вечерта щях да се самоубия. На следващата сутрин щяха да намерят тялото ми. Малко по-късно — писмата.

Лежах на дивана в дневната на горния етаж, пийвах си водка и слушах изпълнението на Мария Калас в „Тоска“. Една от любимите опери на Андрю.

Зимното слънце отдавна бе изчезнало от безцветното небе и светлината на деня бързо се стопяваше. Мракът бе започнал да се спуска и скоро щеше да се сгъсти.

От гърдите ми се откъсна продължителна въздишка.

Скоро с живота ми щеше да е приключено.

Щях да се освободя от тленната си обвивка. Щях да бъда свободна. Щях да се преселя в полетата, където те ме очакваха. Щеше да дойде краят на страданието ми. Аз и те — заедно, в мир и радост.

През полумрака на стаята виждах лицето на Андрю да ме гледа от портрета, който бях нарисувала. Усмихнах се, любовта ми към него ме преизпълваше. После очите ми се насочиха към другия портрет. Джейми и Лиса. Колко красиви бяха, мъничките ми ангелчета. Небето ми ги бе изпратило, то си ги и прибра.

Протегнах се за чашата и отпих от водката. Затворих очи и се оставих на течението на музиката да ме носи.

Щом свършеше дискът, щях да свърша и с живота си.

— Мал! Мал! Къде си?

Подскочих стреснато и изпуснах чашата с водка, която стисках в ръцете си.

Преди да успея да дойда на себе си, в малката стая нахлу Сара, пребледняла и превъзбудена.

— Нищо чудно, че не ме чуваш как тропам по входната врата! — възкликна тя. — Както си пуснала музиката, човек може да оглушее — отиде до уредбата и намали звука. — От един час вися отвън. Тропам ли, тропам по вратата, ще я продъня.

Присъствието ѝ в този момент ми беше необяснимо.

— Как успя да влезеш? — едва събрах сили да попитам.

— През кухненската врата.

— Но тя е заключена!

— Не е, Мал.

— Заключена е! — извисих глас пискливо. — Лично я заключих — докато говорех, се опитах да си припомня събитията от следобеда. Изпратих Нора през кухнята, сбогувахме се и я изчаках да се качи в колата си. Затворих кухненската врата и пуснах резето. Може и да не се намирах в най-блестящо умствено състояние, но за кухненската врата споменът ми бе съвсем ясен. Кой я беше отключил?

Сара стоеше в другия край на стаята и ме наблюдаваше.

— Все едно, какво смяташ да правиш? — попитах. Бях бясна, че проваляше плана ми.

Тя хвърли палтото си на един стол, седна до мен и взе ръката ми в своята.

— Защо съм тук ли, Мал? Защото се притеснявах за теб, разбира се. Много се притеснявах.

Стоях и я гледах безмълвно.

ДВАДЕСЕТ И ПЕТА ГЛАВА

Сара очевидно се канеше да прекара уикенда в Индиън Медоуз. Видях куфара ѝ, който бе захвърлила на пода, близо до задната врата. Първата ми работа беше да проверя тази врата. Завъртях топката на бравата и тя се отвори.

— Не си я заключила, преди да се качиш при мен — казах аз.

— Както я намерих, така я и оставих, Мал.

— Не разбирам. Бях заключила и нея. Пълна мистерия.

Сара не каза нищо. Извади чаша и си наля водка. После ме погледна и попита:

— Да ти сипя ли, Мал?

— Защо не?

Ако не можех да се самоубия, имах възможността поне да се напия. За няколко часа щях да забравя всичките си нещастия.

Извадих от фризера лед, после надникнах в хладилника.

— Има гювеч — уведомих Сара. — Нора го приготви сутринта. А мога да ти направя и омлет.

— Яйца — не, благодаря — Сара сложи кубчета лед в чашите и добави лимонов сок за вкус. — Ще опитам гювеча. Ти какво ще ядеш?

— Същото — отвърнах с половин уста, защото изобщо не бях гладна. Апетитът ми никакъв го нямаше през тези дни. Прехвърлих яденето в тиган и го сложих да се стопли на печката.

Двете заедно се отправихме към хола. Там беше достатъчно топло, във всеки случай не по-малко, отколкото, в което и да е друго помещение, въпреки че стените му бяха почти целите в прозорци. Светнах лампите и тогава забелязах, че вали сняг. Моравата се криеше под бяло покривало, а дърветата сякаш току-що бяха разцъфнали.

Седнах на стол, с гръб към стъклената врата на хола. Сара си придърпа кресло, подпря краката си на масичката за кафе и надигна чашата си. Последвах примера ѝ.

Никой от нас не проговори: така седяхме известно време.

Най-сетне Сара се изправи и се извърна към мен.

— Братовчедка ми Вера се връща в Ню Йорк — каза тя.

— Не й ли е харесало Западното крайбрежие?

— Харесало й е, но съпругът й я изоставил. Отишъл да живее с друга жена. Очевидно иска развод, затова е решила да си събере нещата и да се прибере у дома.

— Съжалявам — измърморих в желанието си да бъда учтива.

— Вера пристига след около три седмици — продължи Сара. — Ще си търси апартамент. Докато пътувах насам, изведнъж ми хрумна, че твоят би я устроил идеално. Тя има дъщеря, Линда, ако си спомняш, и домашна прислужница, която работи за нея от години. Твоят апартамент е напълно подходящ като големина.

Замълчах и отпих от водката си.

— Какво ще кажеш? — настоя Сара.

Вдигнах рамене с безразличие.

— Възнамеряваш ли да го продаваш, Мал?

— Да, предполагам.

— Не си много убедена. Но ти ми каза преди седмици, че никога вече не искаш да видиш Ню Йорк, че го мразиш. Защо ще държиш апартамент в омразния ти град?

— Имаш право, Саш. Ако Вера има желание да купи апартамента, нека го купи. Покажи й го, когато искаш. Или по-скоро, когато майка ми е свободна. Тя също има ключове от него.

— Благодаря, Мал — Сара ми се усмихна. — Ще бъде добро дело, ако помогна и на двете ви.

— За какво става дума?

— Вера се нужда от хубаво място за живеене, а аз съм сигурна, че ти трябват пари.

Кимнах.

— Застраховката на Андрю не е голяма.

— Апартаментът не е напълно изплатен, нали?

— Да — казах аз, — както и тази къща.

— Как ще се справиш? — в гласа й прозвуча загриженост. — Откъде ще си намериш източник на приходи?

На мъртвите пари не им трябват — помислих си, но казах гласно:

— От рекламната агенция идва по нещо. Джак Ъндъруд ми спомена, че положението им е сериозно. Загубили са сериозни

клиенти, а лондонската кантора им създава всевъзможни финансови главоболия. Андрю ти е разказвал, когато се върна през ноември.

— Кога говори с Джак?

— Дойде да ме види преди два дни. Току-що се е върнал от Лондон. Всичко му се струпва на главата — мъката по Андрю, те бяха много близки, тревогите в агенцията. Той и Харви напускат. Ще започнат бизнес самостоятелно. Идеята им била внушена от Андрю... И сега те ще осъществят замисленото от тримата, въпреки удара от загубата на Андрю.

Сара замълча, загледана навън. Изражението ѝ беше нещастно. Станах и намалих светлините. Бяха прекалено силни за мен тази вечер. После пак седнах.

— Тревожа се за теб, Мал — изтърси направо Сара.

— Имаш предвид, че нямам никакви пари?

— Изобщо не говоря за пари. Леля Джес и Дейвид ще ти помогнат, както и аз. Знаеш, че всичко мое е и твое. А и баща ти и Даяна ще те подкрепят, докато си стъпиш на краката.

— Така е.

Нямаше да се наложи. Никога нямаше да стъпя на краката си: просто нямаше да ме има.

— Тревожа се за здравето, за физическото ти състояние — каза меко Сара. — Но най-силно ме притеснява как ще издържи психиката ти. Знаем, че страданията ти са непоносими. Искам да ти помогна, но не знам как.

— Никой не може да ми помогне, Саш. Затова по-добре е да съм сама. Никой не може да ми помогне.

— Имаш нужда от хора, които да се стараят да облекчат болката ти по всякакъв начин. Имаш нужда да разговаряш, да бъдеш с някого. Не трябва да оставаш сама.

Не ѝ отговорих.

— Знаем, че съм права — не спря да ме притиска тя. — Знаем, че аз съм подходяща за целта, аз трябва да бъда с теб. Знаем се от малки. Трябва да бъда с теб сега, когато се нуждаеш от някого. Аз съм човекът, от когото се нуждаеш, Мал.

— Да. Ти си най-подходящата. Човекът, който най-добре знае как да се оправя с мен.

— Разреши ми да идвам всеки уикенд и обещавай, че няма да се опитваш да ме прогониш, както напоследък се е случвало.

— Обещавам.

Тя се усмихна облекчено.

— Обичам те, Мал.

— И аз те обичам, Саш.

Отново кратко мълчание.

— Виновно е нищото — казах накрая.

— Нищото?

— Това, с което се сблъсквам всеки ден. Празнота. Празно пространство, бяло поле. В продължение на десет години целият ми живот се съсредоточаваше около Андрю и кариерата му, а по-късно и около близнаците. Сега тях ги няма, няма върху какво да се опра. Нищо не ми остана.

Не обвинявах Сара. Много кухи, фалшиво съчувствени фрази бях изслушала напоследък. За нея поне можех да съм сигурна, че не говори, за да отбие номера.

Станах.

— Да не говорим повече за това.

Вечеряхме в кухнята. Всъщност моето участие беше символично — от време на време поглъщах по някоя хапка. Нямах апетит, но пък си пийнах порядъчно от бутилката червено вино, която отворих.

— Може би след шест месеца, да речем, би имала желание да работиш — погледна ме Сара над ръба на чашата си.

Какво можех да й отговоря — да й кажа, че след шест месеца няма да ме има? Обичах я и не исках да й създавам притеснения.

— Можеш да работиш тук, в провинцията, Мал. Да превърнеш любимото си занимание в работа, в източник на доходи.

Загледах я мълчаливо, изчаквайки да се доизкаже.

— С рисуване. Ти си много талантива и мисля, че лесно ще се намери кой да ти възложи да илюстрираш книги. Имам приятели в издателския бизнес и те ще помогнат. Сигурна съм. Можеш също да продадеш някои от картините си.

— Не ставай глупава. Картините ми не са толкова добри, че някой да пожелае да ги купи.

— Грeшиш.

— Ти си пристрастна.

— Вярно е. Но също имам и усет за хората, надарени с необикновени способности, особено свързаните с изкуството. Ти имаш талант, Малъри Кесуик.

— Щом казваш — промърморих и си налях нова чаша от най-доброто френско вино на Андрю.

ДВАДЕСЕТ И ШЕСТА ГЛАВА

В неделя отново заваля сняг.

Въпреки постоянната ми отпадналост на духа, не можех да не забележа каква невероятна красота ме заобикаля. Картина в черно и бяло под капака на кристалночисто, яркосиньо небе, по което четката бе минала веднъж и в жълто.

Разхождахме се със Сара към езерото. Сърцето ми се сви, като си помислих за Лиса и Джейми — с какво нетърпение очаквах да си играят в снега с Андрю, да се бият със снежни топки, да правят снежен човек, да се пързаят с шейни по склона, който започваше от ябълковото дърво.

Болката в сърцето ми не се бе притъпила, разбира се, не бях съумяла да я скрия по-надълбоко в себе си. Не исках да товаря Сара с нея. С всичката обич и разбиране, които проявяваше към мен, тя не успяваше да се пребори с тревогата си от моето състояние.

Стараех се да се държа съвсем нормално. На другия ден Сара заминаваше за Париж с екипа на модната агенция, за която работеше, и исках да я оставя с впечатление, че състоянието ми се подобрява.

— Колко много патици! — възкликна тя, когато стигнахме до езерото. — Трябва да са поне две дузини!

— Да, и са диви. Превърнали са Индиън Медоуз в свой зимен дом. Храним ги всеки ден и това очевидно е повлияло да идват тук.

Оставих на снега пазарската чанта, която носех, извадих от нея всевъзможни остатъци от храна, събрани в найлонова торбичка, и отидох на брега на езерото.

Патиците моментално се отдалечиха на безопасно разстояние — една част се разлетяха към други части на имението, а някои стъпиха на замръзналата част и зацапуркаха нататък.

Сара застана до мен, докато разпръсквах житни зърна до самата вода, после и тя гребна с шепа и ги хвърли върху леда.

— Глупави гъски. Не идват да ядат.

— Ще дойдат, след като си тръгнем.

Тя се върна до мен и се загледа в помпата, разпенваща водата в незамръзналата част. Андрю я бе поставил още през първата ни зима в Индиън Медоуз, да поддържа част от езерото незамръзнала и през зимата.

— Наистина работи — обади се Сара. — Добра идея. Как ви хрумна?

— Ерик я даде на Андрю и двамата поставиха помпата. Това много често се прави от фермери, които искат да запазят водния си източник през зимата, за да могат да поят кравите си.

— Здравсти, Мал, здрасти, Сара!

Обърнахме се и махнахме на Анна, която също ни махна в отговор, идвайки към нас през снега.

Беше се увила добре и можеше да издържи на всякакви капризи на времето. Дрехите ѝ представляваха толкова щура комбинация, че веднага се сетих за Гуендълин Рийс-Джоунс.

Анна се беше нагласила така, че имаше на себе си всички основни цветове. Беше увита с три шала — син, червен и жълт, ликаприлика с дългия жакет, правен сякаш от одеяло на апах. Тъмносиня вълнена шапка за ски с жълт пискюл се мъдреше на главата ѝ. Екипът се допълваше от дълги бричове и ботуши за езда и зелени вълнени ръкавици. Разюздано въображение или далтонизъм?

— Жакетът ти е страхотен — възкликна Сара, когато Анна спря до нас. — Не само красив, но и необичаен. Автентична индианска изработка, така ли?

— Неточно — отговори Анна. — Може би като кройка.

— Някъде от Запад ли си го донесе? Аризона?

— Купих си го от „Пони Трейдърс“.

— Какво е това? Магазин?

— Не. „Пони Трейдърс“ е малка занаятчийска фирма, близо до езерото Уонопаук. Познавам една от двете собственички, името ѝ е Санди Фарнсуърт. Шият жакети, пелерини, поли, жилетки, дори ботуши и мокасини. Имат вид на индианска изработка. А в жакета се влюбих от пръв поглед.

— Напълно те разбирам, великолепен е — отвърна Сара. — Утре заминавам за Европа, но може би ще ме заведеш при тях, когато се върна. Може да направя поръчка.

— Чудесно — каза Анна и се обърна към мен — помислих си, че може би ще искаш да пийнеш чаша горещ шоколад, кафе или каквото ти се прииска, Мал — погледът ѝ се спряна чантата и тя добави: — Виждам, че носиш моркови за конете. Защо първо да не минем през конюшната?

Канех се да отклоня поканата, но промених решението си. Анна се опитваше да бъде мила и не исках да я засегна. Винаги е била толкова грижовна към децата ми и толкова време прекара, помагайки им да се научат да се държат за понитата си.

Затова отговорих:

— Няма да кажа „не“ на чаша кафе, Анна. А ти, Сара?

— Умирам за горещ шоколад, но се наложи да се задоволя с черно кафе. Трябва да внимавам с килограмите — поясни със съответна гримаса Сара.

Анна се засмя и поклати глава укорително:

— Сара, ти си красива жена. Не би трябвало да имаш такива притеснения.

Трите заедно извървахме разстоянието до хамбара, превърнат в къща за Анна. От месеци не бях стъпвала там и още с пристъпването на прага ме поразиха типично селското ѝ очарование и удобства.

В каменната камина гореше буен огън, а черният лабрадор Блеки се бе излегал на чергата пред нея. Той се вдигна и дотича, щом чу, че влизаме. Подуши ни и радостно замаха опашка.

— Здравей, Блеки — казах и го потупах по главата. Погледът на кучето мина покрай мен, към вратата, а опашката му не спираше да се размахва. В един момент осъзнах, че очаква да зърне Трикси, която винаги ме придружаваше, където и да се намирах из имението. Предполагам, че и Анна го осъзна, защото видях объркването в очите ѝ, но гласът ѝ не загуби жизнерадостния си тон:

— Хайде, дайте ми палтата си, а аз ще донеса кафето. Има готово. Искате ли нещо да хапнете?

— Искам, но няма да ям — едва не изръмжа Сара.

— Само кафе за мен, Анна, благодаря — седнах на дивана пред огъня.

— Може ли да разгледам, Анна? — попита Сара. — Кой знае откога не съм виждала как изглежда къщата ти отвътре.

— Разбира се, гледай каквото искаш. Качи се на тавана, ако си любопитна.

Отпуснах глава на покривката, сложена върху облегалката на дивана, и затворих очи, мислейки за Лиса и Джейми: колко много обичаха Анна, обичаха да идват при нея, за да получават мляко, сладки и други дребни подаръци. Тя ги глезеше непрекъснато, с любов — като към свои собствени деца.

По-късно, когато изкачвахме хълма към къщата, Сара каза:

— Анна е направила чудеса в новия си дом. Вътре има ужасно много неща, но не изглежда претрупано.

— Така е — измънках неясно и се свих в палтото си, усещайки щипането на студения въздух.

— Знаеш ли, Мал, тя е красива — с тая руса коса и меките кафяви очи на сърна. Много е привлекателна. Впечатлението би могло направо да бъде зашеметяващо, ако използваше малко грим, особено за очите. За блондинките е важно да носят грим, защото иначе изглеждат безцветни.

— Не мисля, че външният ѝ вид изобщо я интересува чак толкова.

— Няма дразнител, искаш да кажеш?

Замислих се, преди да отговоря.

— Мисля, че е в хармония със себе си. Здрава е, прелива от жизненост, не се оплаква от синини или рани. Тя наистина си е патила от мъжа, с когото е живяла, преди да дойде тук, и мисля, че за доста време мъжете са изхвърлени от живота ѝ. Хубаво, че е успяла да се отърве от грубиянина, който непрекъснато я е биел.

— Спомням си, разказвала си ми. Ами аз също мисля, че е по-добре да живеем сами, без мъж, отколкото... — тя не довърши изречението си и сграбчи уплашено ръката ми. — Извинявай, Мал, изобщо не мисля какво говоря.

Обърнах се към нея и я прегърнах.

— Не можеш да премисляш два пъти всяка дума, преди да я изречеш, Саш. Животът си тече и за мен той съвсем не е спрял.

— Бих сторила всичко, за да те накарам да се почувстваш малко по-добре. Всичко, Мал, абсолютно всичко — тъмните ѝ очи

овлажняха.

— Знам, че ще го направиш, Сара, скъпа, и времето наистина минава по-неусетно, когато си наоколо — отвърнах аз. Исках да я успокоя и приспя притесненията ѝ за мен.

Мъртвилото в къщата беше болезнено осезаемо.

Стоях по средата на дългия коридор и възприемах обкръжаващата ме неподвижност с всичките си сетива и от това започнах да се успокоявам.

Моята къща ме успокояваше.

Усещах се като в прегръдката на живо същество, което ме обича. Никога не съм смятала, че случайно сме попаднали точно на тази къща или че сме купили просто една постройка. Тя ни привлече към себе си, за да влезем в нея и да я изпълним с живот.

И ние го бяхме сторили за известно време.

Тук децата ми се бяха смели и бяха щурели по извитите коридори и из многобройните стаи. Андрю и аз се бяхме обичали един друг, семейството си и приятелите си. Докато бяхме в къщата, тя беше живяла заедно с нас. Бяхме ѝ дали щастие — и тя на нас.

Минавах от стая в стая, за да хвърля последен поглед на всичко в тях, преди да заключа външните врати и да угася лампите. После бавно изкачих стълбите към дневната на горния етаж.

Вечерта спускаше своите сенки и полумрак, когато отворих вратата и влязох. Сара си беше тръгнала преди час и навън студът ставаше все по-непоносим. Но тук, в стаята, дърветата пукаха и съскаха, хвърляха искри и ме обгръщаха с омайваща топлина.

Светнах една лампа и се съблякох, после навлякох нощница и роба. Сипах си водка, седнах пред портрета на близнаците и се отдадох на съзерцание. Бях успяла да ги уловя върху платното, резултатът ме изпълваше със задоволство.

По някое време погледът ми се спря и на портрета на Андрю, окачен над камината. Не беше толкова добър, както този на близнаците, но имаше прилика. Бях уловила идеално цвета на очите му. Съвсем същите, неговите си очи.

Довърших първото си питие; налях си второ, отпихах бавно, после пресуших чашата на една глътка.

Станах и отидох в банята. Завъртях кранчетата и изчаках ваната да се напълни. Съблякох робата си и я метнах на столчето до ваната, после застанах до мивката.

Ножът ми за рязане на хартия беше там, където го бях оставила. Беше остър като бръснач. Бях го използвала за рязане на всичко — от хартия до платно за картина. Уверена бях, че ще ми свърши работа.

Бях чела някъде, че това е най-безболезненият начин да умреш, ако смъртта може да бъде безболезнена. Лягах във ваната, правиш разрез на всяка ръка и кръвта кротко си тече, докато загубиш съзнание и смъртта идва неусетно.

Взех ножа и го разгледах внимателно, преди да пристъпя към ваната. Поставих го на ръба, близо до кранчетата, и повдигнах нощницата си.

Когато понечих да я измъкна през главата си, до ушите им достигна едва доловим звук. Смях. Някой се смееше. В съседната стая. Толкова бях стресната, че останах като вцепенена с повдигната нощница. Не знам точно след колко време я пуснах и влязох в другата стая.

В средата на дневната бе застанала Лиса по нощничка.

— Мамче! Мамче! — извика тя и смехът ѝ отново прозвъня.

— Лиса! — направих крачка напред.

Тя се засмя и изтича в коридора.

Аз се втурнах след нея, викайки името ѝ, молейки я да спре, да се върне. Последвах я надолу по стълбите, през входното антре, после към кухнята. Тя разтвори широко задната врата и изхвърча навън в снега, смеейки се, повтаряйки моето име.

Навън цареше мрак.

Не можех да я различа.

Запрепъвах се в снега около къщата, без да преставам да я викам.

Изведнъж се появи отново — застана точно до мен и ме подръпваше за нощницата.

— Хайде да играем на криеница, мамче. Пак хукна и време в къщата.

Затичах след нея. Сърцето ми биеше бясно, дъхът ми излизаше накъсано и хрипливо, докато се изкачвах по стълбите. Видях я как се стрелна през вратата на дневната, но когато стигнах до стаята, в нея нямаше никого. Погледнах в банята, в спалнята. Бях сама.

Цялата трепереща, сведох очи към краищата на нощницата си. Те бяха подгизнали, а краката си не усещах. Бях изтичала навън боса. Зъбите ми започнаха да тракат, затова бързо се пъгнах в робата. Подсуших краката си с пешкир и намерих чехли в килера при дрехите. Къде ли се криеше Лиса?

Прегледах всяко кътче в къщата, от горния етаж до мазето включително. Напразно.

Нямам представа колко дълго съм я търсила, преди да се откажа. Върнах се в будоара си, прибавих дърва в огъня и си налях водка, за да се стопля.

Зашеметена от току-що случилото се, седнах на дивана да го премисля.

Сън? Аз не спях. Намирах се в банята, напълно будна.

Вземане на желаното за действително? Възможно. Не. Вероятно.

Духа на Лиса ли видях? Призракът й?

Съществуваха ли зрими духове и призраци?

Андрю имаше навика да казва, че къщата е пълна с приятелски настроени призраци. Аз поне си мислех, че се шегуваше.

Не разбирах нищо от парапсихология. Окултното бе далеч от мен. Знам само, че бях видяла дъщеря си или си въобразявах, че съм я видяла, но явлият се образ бе толкова ясен, че не можех да не вярвам на очите си. Пълна каша.

Допих си водката, отпуснах се на възглавничките и затворих очи. Почувствах се изтощена, изсмукана.

— Мамче, мамче.

Не обърнах внимание. Гласът говореше някъде вътре в главата ми.

— Пеперудени целувки, мамче — каза тя и после усетих меките й детски устнички и топлият дъх на бузата си.

Отворих широко очи и подскочих. Лиса стоеше срещу мен и ме гледаше.

— На Оливър му е студено, мамче — каза тя и ми подаде играчката си — мече качи се на дивана и се сгуши в ръцете ми.

Слънчевата светлина, заливаща стаята през дантелените завеси, ме събуди. Протегнах се така, че едва не изпаднах от дивана. Седнах и

се огледах около себе си с чувството, че не знам къде се намирам.

Очевидно бях заспала на дивана. Вратът ми беше изтръпнал, гърбът ме болеше, а устата ми бе пресъхнали. Изгарях от жажда. Погледът ми попадна върху полупразната бутилка водка и през тялото ми пробяга трънка.

Спомних си. Паметта ми се отприщи.

Лиса беше тук снощи. Беше облечена с нощничка, държеше Оливър и каза, че му е студено; даде ми го и се сгуши в мен. Държах я в ръцете си. Знам, че я държах.

Не, било е сън. Халюцинация. Въображението ми си играеше шеги с мен. И водката.

Дочух стъпките на Нора по стълбите, а малко по-късно и гласа ѝ:
— Мал, Мал, горе ли си?

Погледнах часовника и не повярвах на очите си. Девет и половина.

Не бях спала толкова от убийството насам. По-точно, почти не бях затваряла очи до снощи.

— Нетърпим студ — обяви Нора, влизайки в дневната. Тя се опря на прага и ме огледа. — Не мога да повярвам, че още не си станала и не си се разшетала. Толкова си се унесла, че дори не си направила кафе.

— Току-що се събудих, Нора. Поседнах на дивана и съм заспала. Цялата нощ съм прекарала на него.

Тя хвърли поглед към бутилката водка и отсече:

— Не се учудвам. Ти имаше нужда да си отспиш.

— Слизам след малко.

— Не бързай. Приготвянето на кафе отнема няколко минути — каза тя и се запъти към кухнята.

Аз влязох в банята, за да изпразня ваната. Ваната беше празна.

Невъзможно. Снощи я напълних. До ръба. Възнамерявах да се самоубия, като си прережа вените с ножа за хартия.

Ножът липсваше.

Стига глупости. Започнах да го търся. Бях го поставила на ръба на ваната, близо до кранчетата.

В продължение на двадесет и минути безуспешно търсих ножа. Беше изчезнал.

Цялата тази история с изпразнената вана, липсващия нож и отключената кухненска врата не само ме озадачаваше, но и ме тревожеше. Може и да бях съсипана от мъка, но още не бях полудяла.

ДВАДЕСЕТ И СЕДМА ГЛАВА

— Ако ти потрябвам, ще ме намериш в студиото ми — казах на Нора, след като приключихме с кафето.

— Радвам се да го чуя — отвърна тя и гласът ѝ наистина издаваше задоволство.

— Няма да рисувам, само малко ще поразчистя. Лицето ѝ помръкна, но без да каже нищо повече, тя се зае с изчистването на зеленчуците за една от безбройните си супи. Беше твърдо решена да ме храни, а общо взето, можеше да ме накара да погълна само супа или овесена каша. Нямах никакъв апетит.

Леденият вятър ме блъсна в лицето, когато тръгнах към студиото. Нора беше определила времето точно. Непоносим студ под нулата.

По-топъл въздух ме посрещна, когато влязох в студиото. Миналата година бях инсталирала газово отопление, което през зимата работеше непрекъснато и поддържаше минимална температура от десет градуса. Отидох до термостата и го завъртях на двадесет.

Огледах се и забелязах, че от последното ми идване тук през ноември Нора се бе опитала да въведе някакъв ред. Но дори и след намесата ѝ, бъркотията все още не беше оправена. Имаше разхвърляни четки, палитри със засъхнали по тях бои, купчина бели платна върху една от масите и няколко от картините ми с маслени бои, подпрени отстрани на стария диван.

Всъщност не бях дошла да се боря с хаоса. Сигурна бях, че в едно от чекмеджетата на шкафа ми за запаси съм оставила нож, същия като този, който бе изчезнал загадъчно. Оказа се, че се заблуждавам. Четки, постели, бурканчета с маслени бои, неотваряна кутия водни бои, неизброимо количество цветни моливи — такива работи. Нож — не.

Стоях, загледана в шкафа, прехапала замислено устна. Това е положението — имал съм само един нож, и той изчезна.

Как бих могла да си прережа вените, след като нямам нож?

Друга възможност беше да се задуша с газ. Очите ми се спряха на газовия радиатор, монтиран в стената.

Звънна телефонът за вътрешната линия и аз вдигнах слушалката.

— Да, Нора?

— Очакваш ли майка си, Мал?

— Не.

— Тя е тук. По-точно, колата ѝ се приближава по алеята.

— Веднага идвам.

— Хубаво, че се захванах с тая супа за обяд — каза тя и затвори.

Намалих отново температурата в студиото, преди да изляза. Пътеката към къщи изминах на бегом. Не беше присъщо за майка ми да се появява без предупреждение. Изненадваше ме фактът, че се бе осмелила да мине целия път до Кънектикът в студа и снега.

Тя идваше към входната врата, когато аз закрачих по дългия коридор към антрето.

— Мамо, каква изненада — прегърнах я. — Какво те е довело дотук в ден като днешния?

— Исках да те видя, Малъри. Реших, че ще се опиташ да ме спреш, ако се бях обадила да те предупредя. Затова направо дойдох.

— Знаеш, че винаги си добре дошла, мамо.

Тя ме изгледа странно, но замълча и ме остави да поема тежкото ѝ вълнено палто с качулка.

— Ще пийнем ли чаша кафе — попитах, след като закачих палто и се върнах при нея.

— Предпочитам чай — отговори тя и ме последва в кухнята. Поставих чайника на котлона.

— Здравейте, госпожо Нелсън — поздрави я Нора. — Ужасни пътища, нали?

— Добре са ги почистили. Как си, Нора?

— Не се оплаквам. А вие?

— Толкова добре, колкото мога да бъда при сегашните обстоятелства — майка ми я дари с полуусмивка, после се обърна към печката и започна да души. — Супата ти ухае много апетитно.

— Приготвила съм я за обяд. Мога да добавя към нея и сандвич! Или омлет, ако предпочитате.

— Каквото и да е, по твой избор, Нора. Благодаря ти. Ще ям каквото и Мал.

Нора извади чаша и чинийка за майка ми от един от шкафовете. Погледна през рамо и попита:

— Ами ти, Мал? Да извадя ли и за теб чаша?

— Да, чаят ще ме стопли. Как е Дейвид?

— Добре е. В момента е много зает.

— Някакви новини? От Демарко?

— Не е говорил с него. А ти?

— Не съм.

Загледахме се една в друга. Видях как сълзите изпълниха очите й. Тя премигна, преглътна ги с усилие и си пое дълбоко дъх.

— Ти не се ли чувстваш малко по-добре, миличка?

— Да, справям се — излъгах.

Отидох до печката и свалих чайника от огъня. Започнах да подреждам приборите за чая върху дървен поднос.

— Хайде да отидем в хола — предложих на майка ми. — Днес там е много приятно да се седи.

— Където кажеш, Мал.

Седяхме една срещу друга от двете страни на голямата стъклена маса и отпихахме от чая си. Майка ми допи своя, остави чашата на масата и каза:

— Каж ми истината, Мал, добре ли се чувстваш?

— Разбира се, мамо!

— Притеснявам се за теб и за това, че си сама тук през цялото време...

— Не съм сама. Нора е тук, а и Ерик се отбива почти всеки ден. Анна също живее наблизко.

— Те не са с теб през нощта.

— Вярно. Честна дума, добре съм. Опитай да не се тревожиш толкова много, мамо.

— Не мога да си наложа. Но нека да поговорим за уикендите — тя ме изгледа изпитателно за миг, преди да продължи: — Не искаш ли повече да идваме с Дейвид?

— Винаги, когато пожелаете. Защо говориш така? И с такъв особен тон?

— Чувствам, че напоследък ни държиш на разстояние.

— Не е вярно. Казах ти и по-рано, че с Дейвид сте добре дошли по всяко време.

— Безпокоя се, че за дълго оставаш сама — повтори тя.

— Не е за дълго. Сара е тук всяка седмица, миналата също.

— Знам. Обади ми се вчера вечерта, когато се прибра в града. Разказа ми за братовчедка си Вера, която щяла да оглежда апартамента ти. Значи ще го продаваш?

— Защо не? Не искам да живея в града.

— Да — каза тя тихо. — Разбирам.

— Сара спомена, че Вера се връщала в Ню Йорк след две седмици. Имаш ли нещо против да ѝ покажеш апартамента? Ако се случи Сара да е на работа или да пътува някъде.

— С удоволствие ще го направя за теб, скъпа.

— Предполагам, Сара ти е казала, че заминава днес за Париж?

Майка ми кимна.

— Вие двете със Сара имате голям късмет, да знаеш.

Втрещих се от думите ѝ. Аз ли имах късмет?

— Че можете да разчитате една на друга, искам да кажа — добави майка ми бързо, забелязвайки изражението ми. — Да бъдете толкова близки...

— Да, така е.

— Най-добри приятелки — продължи тя, — приятелки за цял живот. Обичта и верността ви не се влияят от външна намеса. Станали сте до голяма степен зависими една от друга. Такова приятелство рядко се среща.

— Но ти имаш леля Пенси.

— Нашите отношения не могат да се сравняват с вашите. Пенси никога не е допускала чак такава близост. Изобщо не прилича на дъщеря си. Сара е много по-топъл човек.

— Е, трябва да призная, че моята Сара е неповторима. Отлели са я и са строшили калъпа.

— Напълно съм съгласна. Но, напоследък се чудех... мислиш ли, че тя ти е достатъчна?

— Не те разбирам, мамо.

— Не говоря за приятелството, скъпа. Говоря за скръбта и болката ти, за разбитото ти сърце. Може би се нуждаеш от повече помощ от тази, която Сара е в състояние да ти даде. Или аз. Може би ти трябва професионална помощ. На психоаналитик.

— Мислиш ли, че се нуждая от такъв?

— Може би. Да се успокоиш. Мнозина сега се занимават в тази област и работата им е ефика...

— Не искам да ходя при психоаналитик — прекъснах я аз. — Отиди ти, ако имаш нужда.

— Можем да отидем заедно.

— Не, мамо.

— Има групи — за родители, които са загубили децата си като жертви на жестоки престъпления. Замълчах, но не и тя:

— Чу ли историята за младата жена, която загубила детето си при автомобилна катастрофа? Тя шофирала и оцеляла след трагедията. Записала се в група. Хора, сплотени от нещастieto при сходни обстоятелства, се събират и разговарят. Приятелката ми Одри Ленг ме убеждава да ходя. Искаш ли да дойдеш с мен, Мал? Може да ти помогне.

— Не мисля — заклатих енергично глава в знак на отрицание. — Не, не, няма да ми помогне, мамо, сигурна съм. Знам, че го казваш с добри намерения, но просто не мога... не мога да говоря за Лиса, Джейми и Андрю на непознати хора, които никога не са ги виждали. Повярвай ми.

— Добре, разбирам те. Но не отхвърляй напълно идеята. Поне помисли над нея.

— Предпочитам да разговарям с теб, и Саш. И с Даяна и татко, когато се обади. Хора, които имат представа какво съм загубила.

— Да, скъпа. Тревожа се за теб, защото знам каква е болката ти. А защо не си вземеш кученце?

— Друго куче! — скочих и загледах майка си яростно. — Не ща никакво друго куче! Искам си моето кученце! Искам си моите деца! Искам си моя съпруг! Искам си обратно живота!

Завъртях се и изхвърчах навън през стъклената врата. Нещо в мен се беше скъсало. Плачех и се тресях от ярост.

Стаях в снега, покрила с ръце лицето си. Не можех да спра отприщилия си поток в мен. Не чувствах нито вятъра, нито сипещия се сняг.

Почувствах обаче ръцете на майка ми, когато се обвиха около мен.

— Влез вътре, Мал. Влез вътре, миличка.

Оставих се да ме заведе обратно в хола. Тя ме настани на дивана и седна до мен. Издърпа ръцете от лицето ми и ме погледна в очите. Погледнах я и аз. Сълзите не преставаха да се стичат по бузите ми.

— Прости ми, Мал. Не исках така да се получи. Наистина не исках — прошепна тя.

При вида на нейната мъка, гневът ми се стопи, както беше избухнал.

— Зная, мамо. Няма какво да ти прощавам. Знам, че никога не би ме наранила.

Никога — проплака тя и се вкопчи в ръката ми. — Толкова много те обичам.

— И аз те обичам, мамо.

Тя повдигна глава и отново очите ѝ срещнаха моите.

— Винаги баща ти е бил при теб... — започна, но не успя да довърши.

— Може би съм го обичала малко повече, защото рядко го виждах, и времето, прекарано с него, ми беше скъпо. Но аз винаги съм те обичала, майко, и съм осъзнавала, че мога да разчитам на теб.

— Така е и сега, Мал.

Няколко дни след посещението на майка ми изпаднах в силна депресия. Чувствах се в безтегловност, изпълнена с меланхолия. Крайниците ми с усилие понасяха каквото и да е физическо натоварване. Подобна немощ бе толкова нетипична за мен, че положението ми можеше да се сравни с това на старица или инвалид.

Имах желание само да се свия в леглото си и да спя. Но и сънят бягаше от мен; рядко само се унасях. Дрямката ми никога не бе продължителна — едни и същи болезнени мисли я прекъсваха и ме задържаха будна.

Не се бях отказала да свърша със себе си, но ми бе останала сила, колкото да стана от леглото, да не говорим за самоубийство. Апатията и самотата ме бяха превърнали в част от обкръжаващото ме „нищо“.

Нямах цели. Нямах бъдеще. Понякога плачех в отчаянието си. Съзнанието за липсата на семейството ми унищожаваше онова, което бе останало от мен.

Съвсем хаотично ме връхлитаха и други чувства — вина, че не съм била с тях и съм жива, гняв, че не можех да отмъстя за смъртта им. Тогава идваше желанието ми да убивам, които и да бяха убийците на съпруга и децата ми. В такива моменти се обаждах на детектив Демарко в Двадесет и пети участък, за да разбере дали са разкрити нови улики. Но за съжаление не получавах положителен отговор. Знаех, че човекът се стараеше да си свърши работата, но не бях убедена, че случаят няма да се превърне в един от неразрешените.

Само спомените ми носеха утеха. Те бяха като пухен дюшек, върху който можех да се отпусна, да се почувствам добре и да забравя всичко друго, мислено възстановявах живота си с Лиса, Джейми, Андрю и Трикси и това ми носеше радост.

До деня, в който образите започнаха да се размазват и да не се връщат при мен. Изпитвах страх от невъзможността да се върна в миналото. Не проумявах защо.

Когато не успях да се преборя с бялото поле в паметта си в течение на цяла седмица, разбрах какво трябва да направя. Да отида в Килгръм Чеиз. Да бъда в къщата, където Андрю бе израснал. Може би там щях още веднъж да се почувствам близо до него, може би там той щеше да се върне при мен.

ПЕТА ЧАСТ
КИЛГРЪМ ЧЕИЗ

ДВАДЕСЕТ И ОСМА ГЛАВА

Йоркшир, март 1989 година

Пролетта дойде рано, много по-рано, отколкото я очаквах в Килгръм Чеиз.

Когато пристигнах от Кънектикът към края на януари, всичко беше покрито със сняг, а през първата половина на февруари се редуваха дъждовни и снежни бури. След това обаче времето неочаквано се промени: дъждът и силният вятър престанаха. Затоплянето беше посрещнато с всеобща радост най-вече от фермерите.

Сега, в първия ден на март, по дърветата се бяха показали малки зелени листенца и нежни цветенца. Тревата беше започнала да избуява, а заедно с нея и минзухарите — в мораво, жълто и бяло, и кокичетата, подобни на миниатюрни звезди. Царството на жълтите нарциси беше около езерото и в сянката на дърветата в гората. Ослепителното следобедно слънце се отразяваше в ярките им жълти шапчици.

Стоях до прозореца в библиотеката, загледана към възвишенията, и си мислех, че няма да е лошо да се поразходя по-късно.

Не бях имала възможност да излизам задълго навън, откакто бях пристигнала преди пет седмици. От самото начало ме бе връхлетяла тежка форма на грип, който ме задържа повече от десет дни на легло.

Даяна, Парки и Хилъри сториха всичко възможно, за да ме изправят по-бързо на крака, но аз бях много труден пациент, не оказвах никакво съдействие на усилията им. Почти не пиех лекарства, с надеждата болестта ми да се усложни в пневмония и да умра. Пак оцелях. Но цената бе висока — трудно можех да се измъкна от леглото и да се движа. Бях изтощена и недохранена още от пристигането си, грипът отне последните ми сили. Чувствах се по-изтощена и по-зле психически, отколкото в Индиън Медоуз.

Макар и в дома на Андрю, все още не успях да се отърва от празнотата, а сънят не ме спохождаше нощем. Дори Даяна не смогваше да повдигне духа ми, когато се връщаше в Йоркшир след седмицата, прекарана в магазина в Лондон. Колко права бе майка ми,

когато ми каза, че човек не се отървава от тревогите си, премествайки се на друго място.

— Болката в сърцето понася добре пътуванията — каза ми тя в деня, когато ме закара до летището, за да хвана самолета за Лондон. Наистина беше така?

Все пак в Килгръм Чеиз се чувствах по-близо до Андрю, точно както се бях надявала. Спомените ми за него и децата се върнаха с предишната сила, можех отново ясно да различавам обичните лица. Всеки ден се затварях в себе си, за да заживея с тях във въображението си, единствено възможния ни засега общ свят.

Дните си вървяха, без да оставят следа. Почти с нищо не се занимавах. Много рядко четях, гледах телевизия или слушах музика. По-голямата част от времето си прекарвах седнала пред огъня в библиотеката, затворена в собствения си свят, откъсната от всичко останало. Даяна разбира се, се опитваше да ме изтръгне от летаргията ми и аз правех усилия заради нея, но успехът не беше голям. Никой и нищо не ми вдъхваше желание да живея. Просто съществувах. Бях загубила дори волята за самоубийство.

Отдалечих се от прозореца и отидох до камината, за да сложа още дърва. После вдигнах подноса с приборите за кафе и го върнах в кухнята.

— Не, госпожо Мал, не трябваше да си губите времето с това! — възкликна Парки при влизането ми. — Щях да изпратя Хилъри или Джо да ги приберат по-късно.

— Не е проблем, Парки, и благодаря ти за превъзходното кафе. Точно от това се нуждаех.

— Не ядохте много на обяд, госпожо Мал — каза тя и очите ѝ издаваха тревога. — С един-два залька няма бързо да се възстановите.

— Знам. Правя каквото мога, Парки. Наистина ми хареса това, което успях да изям. Камбалата на скара и пържените картофи бяха деликатес.

Тя се върна към заниманието си — разточваше тесто върху големия мраморен плот и разговаряше с мен.

— Много приятен следобед. Прекалено приятен, за да бъде пропилян в киснене в библиотеката. Би трябвало да излезете, да ви духне и освежи вятърът по възвишенията оттагък гората. Така си е, повярвайте ми, госпожо Мал.

— Всъщност и аз тъкмо си мислех за една разходка, Парки.

Тя ми се усмихна, кимна одобрително и продължи:

— Госпожа Кесуик ще си дойде малко по-рано от обикновено тази седмица. Някъде около четири и половина. За чая.

— Много добре, Парки, може ли да те попитам нещо?

— Разбира се, госпожо Мал.

— Чудех се защо всички тук — ти, Джо, Хилъри и градинарите, се обръщате към мен по този начин. Десет години за вас бях госпожа Андрю. Превърнах се в госпожа Мал, откакто дойдох тук през януари. Защо?

— Ами защото... защото... не искахме да се вълнувате — започна тя със запъване и се изчерви. — Смятахме, че ако споменаваме името на господин Андрю, ще е... болезнено за вас.

— Не, Парки — прекъснах я меко. — Няма да ме боли. Аз съм госпожа Андрю и така предпочитам да ме наричат.

— Съжалявам, ако сме ви разстроили. По никакъв начин не бихме искали да ви нараняваме. Опитваме се само да се съобразяваме с чувствата ви.

— Знам и го оценявам. Благодарна съм ви за изключителната добрина, с която се отнасяте към мен през последните седмици.

— Вие бяхте в толкова тежко състояние, когато дойдохте тук, че трябваше да бъдем много внимателни, за да не ви натоварваме допълнително психически. Ходехме на пръсти.

— Съжалявам, Парки.

— Няма за какво да се извинявате, госпожо Мал, искам да кажа, госпожо Андрю. Разбираме. Ние обичахме господин Андрю и малките — устните й започнаха да треперят и очите й се напълниха със сълзи. — Трудно е да се живее след такава трагедия...

— Да, така е — изкашлях се, за да не издам вълнението си и да се овладеея. Трябваше да сдържам емоциите си, ако не исках да рухна напълно.

— Беше ми като собствено дете — промълви Парки и се мушна в съседния на кухнята килер. — Трябва да намеря големия съд, в който приготвям пай — долетя оттам, приглушен, гласът й.

— Излизам на разходка — казах и на свой ред се измъкнах бързо от кухнята. Моментът изискваше всеки да бъде оставен със

собствените си преживявания, иначе и двете щяхме да излеем реки от сълзи.

Навялякох се подобаващо в стаята за преобличане, увих главата си в шал и излязох.

Денят беше ясен, но не бе студено. В листата на дърветата шумолеше едва доловим бриз. Пъгнах ръце в джобовете на якето си и поех към езерцето, близо до гората. От по-далечната му страна започваше тясна пътека, проправена от градинарите през горския гъсталак, по която се излизаше в началото на възвишенията.

Докъдето погледът ми стигаше, не забелязах жива душа.

Обикновено Бен и Уилф си намираха работа на едно или друго място — копаеха, засаждаха или разчистваха. Този следобед и те не се мяркаха.

Зърнах Уилф чак когато приближих езерцето. Буташе ръчна количка по пътеката, която водеше от овощната градина до къщата. Спря, когато се изравнихме, и ме поздрави с докосване на кепето си.

— Добър ден, госпожо Мал.

— Здравей, Уилф.

— Не сте тръгнали към възвишенията, нали?

— Точно това смятах да направя — отговорих.

— Ама, недейте.

Той обърна глава и впери поглед с ръка над очите към силуета на далечните хълмове, очертан на хоризонта.

— Няма да е много умно от ваша страна. Времето е най-капризно баш по туй време на годината. Ту слънчево, като сега, а изневиделица се появяват облаци и заплющява дъжд като из ведро.

— Благодаря за предупреждението, Уилф — измърморих и избързах нататък по пътеката. Стар глупак. По небето не се виждаше нито облаци.

Не пренебрегнах думите му съвсем, защото в крайна сметка се отказах от пътешествието до възвишенията. Изкачването изискваше прекалено много усилия. Без да бързам, направих обиколка през гората и половин час по-късно се върнах при езерцето. Заобиколих го и поех по застланата с камъни алея през моравата. За един ден ми стигаше толкова. Чувствах се изморена, очевидно физическите ми сили бяха драстично намалели.

Наближавайки къщата, видях, че Хилъри идва към мен и ми маха да побързам.

Ускорих крачка и се срещнахме по средата на алеята.

— Търсят ви по телефона, госпожо Андрю — съобщих ми тя. — От Ню Йорк, господин Нелсън.

— Благодаря ти, Хилъри.

Влязохме през задната врата и аз избързах напред с думите:

— Би ли го помолила да, ме изчака на телефона? Искам само да си събуя ботушите.

— Да, госпожо Андрю — отвърна тя и изчезна по коридора.

Минута по-късно вдигнах слушалката на телефона в библиотеката.

— Ало, Дейвид, как си?

— Добре, Мал, а ти?

— Най-сетне се оправих от грипа. Нищо не се е случило, нали? С майка ми всичко е наред, надявам се.

— Да, всичко е наред. Тя се тревожи за теб, разбира се, и непрекъснато говори, че трябва да те види. Исква да дойдем в Англия, ако възнамеряваш да останеш там по-дълго.

— Защо направо не идвате? Заради това ли ми телефонираш, Дейвид?

— Не. Имам новини за теб, Мал.

Долових напрежението в гласа му. Нещо ме стегна в гърдите. Стиснах по-здраво слушалката и казах:

— От Демарко?

— Да. Има решителен напредък по делото. Обади ми се само преди петнадесет минути. За щастие днес не ходих до съда.

— Заловили ли са убиеца? — едва успях да попитам.

— Не, но много скоро и това ще стане, Мал. Ето какво се е случило. Преди двацет и четири часа Демарко и Джонсън арестували дребен пласьор на наркотици, действащ в района на убийството. Той се опитва да изтъргува освобождаването си срещу информация. Казал, че знае кой е застрелял Андрю и децата. Нападнали ги четирима местни младежи, които се движели в група, и един от тях е този, който се е разприказвал. Дал имената и адресите на останалите и двамата детективи се надяват да ги заловят още днес и веднага да ги разпитат в

участъка. Демарко е убеден, че отпечатъците, открити по колата на Андрю, ще съвпаднат с техните. Смята го като сигурно доказателство.

Краката ми внезапно омекнаха и тежко се отпуснах на най-близкия стол.

— Ако отпечатъците съвпаднат, какво следва тогава? — попитах, когато отново събрах достатъчно сили да говоря.

— Ще им бъде предявено обвинение в убийство, и на четиримата.

— Мислех, че е стрелял само един.

— Така смята и Демарко. Но не е необходимо непременно да си натиснал спусъка със собствените си ръце, за да ти предявят обвинение в убийство. Самото ти присъствие на местопрестъплението е достатъчно, за да бъдеш обвинен — заобяснява Дейвид. — Нарича се съучастничество. Ако бъдат събрани достатъчно доказателства, те ще бъдат изправени пред съдебни заседатели след не повече от седемдесет и два часа. От тяхното решение зависи дали ще се открие наказателно производство, или не.

— Кога ще започне процесът?

— Не знам. Може да отнеме и месеци. Делото не само трябва да попадне в списъка на назначените за гледане, но трябва да мине през ръцете на областния заместник-прокурор, за да го провери лично за пълнота на събраните доказателства. Демарко и Джонсън ще трябва доста да се поизпотят, но не се съмнявам, че ще го направят. Обвинението има намерение да не допусне оправдателна присъда.

— И ако ги обявят за виновни?

— В щата Ню Йорк не съществува смъртна присъда, Мал. Ще получат минимум двайсет и пет години затвор. Без възможност за намаляване или отменяне.

— Разбирам. Биха ли могли... биха ли могли да се изплъзнат по някакъв начин?

— Не. Демарко и Джонсън са хванали наркопласъора за гушата и могат да изстискат от него всичките доказателства, необходими за обвинителна присъда.

— Надявам се.

— Така ще стане, вярвай ми. За двамата, особено за Демарко, въпросът е на живот и смърт. Можеш да ми се довериш, познавам

изтънко съдебната система. Съдията ще иска максималното наказание. Убийците ще изгният зад решетките.

— Как мислиш, Дейвид, да се обадя ли на Демарко?

— Не е нужно, Мал. Той ме помоли да ти предам новините. Пък и се съмнявам, че точно сега ще го откриеш. Заел се е с пълна сила с издирването. Намерил е нишката и иска бързи резултати. Исква да отърве света от тия... животни. Да ги заключи на сигурно място. Още днес.

— Разбирам. Благодаря ти, Дейвид, за всичко.

— Винаги на твое разположение, Мал. Поздрави Даяна от мен.

— Ще го сторя. Мама наясно ли е със събитията?

— Да, разказах ѝ, преди да ти се обадя. Каза да ти предам, че те обича.

— Предай ѝ същото от мен.

— Ще се свържа отново веднага щом получа информация от Демарко.

— Благодарни му и от мое име.

— Добре, миличка. Дочуване.

— Дочуване, Дейвид.

След като затворих, останах с ръка на телефона, замислена над това, което научих от Дейвид. Възможността убийците на семейството ми да бъдат заловени не намали мъката ми. Никой не беше в състояние да върне убитите.

Мислите ми се отклониха в друга посока, когато погледнах навън през прозореца. Небето бе потъмняло. Градината все още се къпеше в слънчева светлина, но над нея се събираха застрашително черни облаци. Скоро започна да вали, точно както беше предсказал Уилф. Неволно потреперих, не само от студа, който внезапно почувствах, и седнах до камината в очакване на Даяна.

Бях се унесла. Събудих се, стресната от гласа ѝ. Тя тъкмо влизаше в библиотеката, следвана от Хилъри, с подноса за чай в ръце.

— Здравей, скъпа — каза Даяна и се спусна към мен. — Не се ли чувстваш мъничко по-добре днес?

„Невъзможно“, би трябвало да отговоря честно. Вместо това кимнах, беше ми по-лесно.

Тя се наведе над мен, целуна ме по бузата и се облегна на камината, с гръб към огъня, със съвсем същия маниер като Андрю.

Известно време ме гледаше безмълвно. Заговори, след като Хилъри си свърши работата и ни остави сами.

— Какво ти е, Мал? Изглеждаш така, сякаш имаш нещо да ми кажеш.

— Имам. Преди малко се обади Дейвид. Най-сетне има решителен напредък по делото.

— Разказвай! — възкликна тя и седна до мен на канапето.

Преразказах целия си разговор с Дейвид. Реакцията ѝ, когато свърших, беше същата като моята.

— Слава Богу — произнесе тя тихо. — Но това няма да върне сина и внуците ми... — гласът ѝ леко потрепери и тя замълча, за да се успокои. — Но поне знаем, че правосъдието ще накаже виновните.

— Утехата е малка. Но е по-добре, отколкото да знаем, че са на свобода.

— И, че пак могат да убиват — добави Даяна.

ДВАДЕСЕТ И ДЕВЕТА ГЛАВА

— В сряда трябва да замина за Париж — каза Даяна. — Защо утре не дойдеш с мен до Лондон? А после ще заминем за Париж заедно. Ще ти се отрази добре, Мал.

Беше неделя сутринта. С Даяна седяхме в библиотеката и четяхме вестници. Или, по-точно, тя четеше. Аз го преглеждах отгоре-отгоре.

Вдигнах поглед от вестника и поклатих глава.

— Нямам желание. Все още съм изтощена от грипа.

Даяна ме изгледа доста продължително и каза:

— Глупости, Мал, много по-добре изглеждаш от седмица насам. Проблемът е, че апатията е взела превес в теб.

Думите, както и сухият тон, с който бяха изречени, ме сепнаха.

— Може би си права.

— Убедена съм, че съм права — тя остави вестника и насочи цялото си внимание към мен. — Мал, не можеш да продължаваш така. Какво възнамеряваш да правиш? Да прекараш остатъка от живота си на този диван в тази библиотека? Това ли си решила?

— Нямам никакви планове — отвърнах.

— Но имаш избор. Всъщност възможните решения са три. Можеш да седиш тук и да гледаш как животът ти изтича. Можеш да се самоубиеш, което знам, че си обмисляла неведнъж, съдейки по думите ти. Или можеш да се стегнеш, да изградиш от парчетата цялото и да продължиш нататък.

— Накъде? — измърморих. — Аз просто не... не знам какво... какво да правя със себе си — започнах колебливо, без изобщо да знам какво искам да кажа.

Лицето ѝ бе преизпълнено със симпатия и любов. Загриженост звучеше във всяка нейна дума.

— Напълно съзнавам какво си загубила — всичко, което си обичала с цялото си сърце. Но колкото и да е тежка загубата, ти не можеш да спреш дотук. Всъщност Мал, ти нямаш избор, повярвай ми. Нямах повече какво да губиш, занапред можеш само да спечелиш.

— Какво мога да спечеля?

— Нов живот. Трябва да опиташ, скъпа. И заради мен.

— Не мога — прошепнах, борейки се със сълзите и болката. — Сломена съм. Скръбта е непоносима, Даяна.

— Зная, зная. Аз също страдам. Андрю не би искал да те види такава, Мал. За него ти беше най-силната жена, която познава, различна от мен.

— Не мога да живея без него. Не искам да живея без него и близнаците.

— Ще ти се наложи да го сториш — сурово ме отрязва Даяна. — Ще трябва веднага да престанеш да се самосъжаляваш. Мислиш, че си единствената, която някога е загубвала любими същества? Семейството си? Ами аз? Загубих сина си, единственото си дете, внуците си, а преди това, още като млада, останах без съпруг. Ами майка ти? Нейната скръб е не по-малка от нашата. Да не говорим, че хората по света, на които се налага да преживяват загубата на семействата си, са милиони. Само си припомни оцелелите от еврейското изстребление — загубилите съпрузи, деца, майки и бащи в лагерите на смъртта. Съвсем не сме единствените. Загубата на тези, които обичаме, е част от живота. Ужасно е, неимоверно трудно за възприемане, но...

— Няма ден, в който да не мисля за него, за Андрю и за мъничките Лиса и Джейми — продължи тя, след като овладя задавилото я ридание. — Болката в сърцето ми никога не престава. Но съм си наложила мисълта, че не мога да се предам, не трябва. Затова с всички сили се опитвам да се държа. Чуй ме, Мал. Ти не можеш просто да се отървеш от живота си. Трябва да направиш опит, както и аз опитвам.

Смисълът на думите ѝ успя да премине през всички прегради на апатията ми. Осъзнах колко отвратително е било поведението ми, егоистично във всяко проявление.

— Как съм могла да мисля само за себе си, Даяна? — казах, след като известно време мълчахме прегърнати. — Имаш право, мислех само за чувствата си, за моята загуба, за моята болка, не и за теб или мама.

— Не исках да прозвучи грубо, скъпа — тя се откъсна от мен и изтри бузите си. — Само направих така, че да видиш положението

малко по-ясно.

— Какво имаше предвид, като каза, че отсега нататък мога само да печеля от живота?

— Преди всичко собственото си битие като личност. Здравето си, нормалната си разсъдъчност, благополучието си. Ти си само на тридесет и три, Мал, съвсем млада. Няма да допусна да вегетираш, да се превърнеш в мекотело, отдадено само на скръбта и самосъжалението си. И от скръбта има полза, разбира си. Чрез нея разтоварваме вътрешното си напрежение. Но аз не мога и няма да допусна напълно да захвърлиш бъдещето си.

— А имам ли бъдеще, Даяна?

— О, да, имаш. Разбира се, че имаш. Първо трябва да си го възвърнеш, да го спечелиш. Да протегнеш отново ръце и да вземеш от живота това, което ти се полага. Може да се окаже най-тежката задача, с която си се нагърбвала, но ще си заслужава усилията, повярвай ми.

— Не знам какво да правя. Откъде да започна? Мозъкът ми, изглежда, превключи на по-положителни вълни, за първи път след смъртта на Андрю.

— Отначало, мисля, че трябва да възвърнеш физическата си форма. Прекалено си отслабнала. Трябва да започнеш да се храниш редовно, да се разхождаш и да правиш упражнения, за да възстановиш жизнеността и силата си, от които винаги съм се възхищавала. После трябва да помислиш за работа, която би ти харесала. Трябва да работиш не само за да печелиш пари и да се издържаш, но и, за да бъдеш заета с нещо.

— Не знам откъде да започна — повторих. — Съзнавам, че трябва да се издържам сама, не мога да вися като камък на шията на майка си или баща си. Обаче въобще не си представям с какво бих могла да се занимавам. Или, по-точно, за каква работа ме бива.

— Някога беше в рекламния бизнес — напомни ми Даяна.

— Много отдавна и без особен успех, каквото и да казваше Андрю за мен. Пък и мисля, че работа в кабинет няма да ми се понрави, нито живот в Ню Йорк. Така че, да забравим за тоя занаят.

— Можеш да живееш в Лондон — предложи тя, гледайки ме настоятелно. — На мен би ми мило много приятно. Ти си единственото, което ми е останало, Мал, цялото ми семейство.

— Даяна, ти също знаеш колко важна част си от моя живот. Лондон наистина е една възможност. Предполагам, че без затруднения, бих могла да продам Индиън Медоуз.

— Какво става с апартаментата? Напоследък нищо не си споменавала за братовчедката на Сара и плановете ѝ.

— Вера иска да го купи и е съгласна с цената, която майка ми е съобщила. Остава ѝ само интервюто със Съвета на собствениците в блока, но не се притеснявам. Другата седмица е. Тя ще се справи.

— Връщайки се на темата за твоята работа, би могла да размислиш за моя магазин, ако се заселиш в Лондон. Ти обичаш антикварните предмети и знаеш доста за тях. С готовност ще използвам познанията ти. Както и несъмнения ти талант като декоратор.

Замълчах.

— Искам да бъдем съдружнички, Мал — завърши предложението си Даяна.

— Много си щедра! Благодаря ти, Даяна, но не мога да ти отговоря веднага.

— Не е и необходимо. Помисли си добре — каза тя, усмихна ми се и ме погали по бузата. — Като дъщеря си ми. Не, ти си ми дъщеря. Обичам те.

— Ти си едно от най-близките до сърцето ми същества, Даяна.

— Започнах да говоря за възможностите ти за реализация като вътрешен оформител. Имам цял куп клиенти, които не само купуват от мен антики, но биха желали да намирам подходящи за тях места в домовете им, да ангажирам за тях цели стаи. Дори цели къщи.

— Аз наистина обичам да се занимавам с подреждане, но не съм сигурна, че ще имам желание да го върша за други хора.

— Можем да направим пробно изпитание. Не виждам причина, която да ти попречи да останеш в Лондон за няколко месеца. Ще работиш в магазина, ще пътуваш до Франция за покупки — с мен или сама. В края на седмицата ще идваме тук — летните месеци са очарователни в Килгръм Чеиз. В края на лятото можеш да се върнеш в Кънектикът, ако решиш, че така ще бъде най-добре за теб.

— Толкова си мила и грижовна, Даяна. Никой не може да се сравни с теб.

Отпуснах глава на възглавницата и затворих очи.

— Повече няма да те притискам да взимаш решение — каза Даяна меко, — но обмисли предложението сериозно, Мал. И запомни, голяма радост ще ми доставиш, ако приемеш да станеш мой съдружник.

Когато същата вечер си легнах, дълго не можах да заспя. Наблюдавах играта на отблясъците от огъня по тавана и стените.

В тази стая бе живял Андрю като момче. В нея винаги усещах присъствието му, а сега сънят бягаше от мен, защото присъствието му бе по-осезаемо от всякога. Сякаш бе застанал до леглото като мой страж.

Аз разговарях с него. Попитах го как би било най-добре да постъпя и ми се стори, че чух съвет да остана с майка му в Килгръм Чеиз. Ако това бе желанието му, така и щях да постъпя. Йоркшир беше далеч от Ню Йорк и неговата жестокост, отнела семейството ми. Тук, както и в Лондон, се чувствах в безопасност. Да, вероятно не съществуваше по-подходящо място за начало на новия ми живот от Англия.

Повтарях си мисълта, докато се унесох дълбоко.

ТРИДЕСЕТА ГЛАВА

Даяна отлетя за Париж през Лондон. Отново бях сама в Килгръм Чеиз.

За последните седмици библиотеката се бе превърнала в най-неприкосновено убежище за мен. Понеделник сутринта за пореден път седях в нея, прелиствах вестниците и пиех кафе. Но най-вече си припомнях нещата, които Даяна ми каза през уикенда.

От устата ѝ бях чула само истини.

Бях го признала пред нея и пред себе си. Умишленото самозаблуждаване не спадаше към слабостите ми. Въпреки това ми бе ясно какво усилия и колко време ще ми струва да се овладее. Болката в мен не намаляваше; давех се в тъгата си; самотата ми ме докарваше до отчаяние.

Нямаше начин споменът за ужасното насилие, отнело семейството ми, да изчезне. Немислимо. Но можех да опитам отначало. Някак. Бях го обещала на Даяна, дължах го на нея и на себе си. Самото обещание беше може би част от началото.

Все още няхах представа как да подредя остатъка от живота си, къде да живея или как да си изкарвам хляба. Първата ми задача беше да изплувам от отчаянието, едва ли не да възкръсна. Точно това най-малко знаех как да постигна.

По-рано същата сутрин стигнах до извода, че засега някое краткотрайно занимание също би могло да ми помогне — колкото да ме освободи от най-тежките ми мисли. Рисуването, към което Сара бе предложила да се върна, в момента не ме привличаше, следователно не бе разрешение.

Все пак миналия ноември, когато гостувахме в Килгръм Чеиз, дневникът, който намерих в същото това помещение, беше предизвикал интереса ми. Дадох си сметка, че Летис Кесуик и нейният седемнайсети век продължаваха да ме интригуват. В къщата вероятно се намираще следващата книга от дневника или дори нейно лично творчество.

Доколкото можех да преценя, дневникът нямаше парична стойност и чрез него по никакъв начин не можех да забогатяя. Търсенето му щеше да ми помогне единствено да си намеря поглъщащо вниманието ми занимание. Крачка в желаната посока.

Щях да го направя. Щях да започна да издирвам продължението. В търсенето бе възможно за си изработя цяла план за бъдещето, въпреки че засега то ми беше неясно и като понятие.

Стълбата се намираше в противоположния край на стаята и аз я придърпах към камината, за да огледам най-напред частта около нея. Помнех, разбира се, къде бях направила предишните си открития.

Тъкмо започнах да се изкачвам нагоре, когато на вратата се почука. Влезе Хилъри — да прибере приборите за кафето.

— Спомняш ли си дневниците, които намерихме заедно с баща ти миналата година, Хилъри? — попитах, наведена надолу към нея.

— Да, госпожо Андрю. Забележителна находка. Госпожа Кесуик ги показа на викария. Направили му силно впечатление.

— Още навремето си мислех, че може да не сме ги намерили всичките, но така и не довърших търсенето, преди да си замина миналата година. Реших да го продължа днес.

— С баща ми вече я свършихме тая работа, госпожо Андрю — осведоми ме Хилъри. — Виждате ли, госпожо Кесуик, на нас ни мина същото през ума, а и без друго госпожа Кесуик искаше да избършем праха от всички книги. Преровили сме цялата библиотека, книга по книга.

— О! — не можах да потисна разочарованието си. — И нищо ли не намерихте?

— Страхувам се, че не. Не и до момента. Не сме минали още само лавиците от двете страни на камината, точно където сте застанали. Както и частта до вратата.

— Много добре. Значи аз ще продължа да оглеждам тук.

— А аз ще се върна да ви помогна, ако желаете, госпожо Андрю. Само да отнеса подноса в кухнята.

— Благодаря, помощта ти ще ми е необходима — казах и се изкачих още малко, разглеждайки томовете, подвързани с кожа. Прочитах заглавието и издърпах книгата, за да опипам в пространството зад нея за скрито съкровище.

Скоро Хилъри се върна, придружена от Джо, който мъкнеше голямата стълба за почистване на полилеите.

— Би било чудесно, ако намерим и друг дневник, госпожо Андрю — каза Джо, докато подпираше стълбата на стената до вратата. — И госпожа Кесуик ужасно ще се зарадва.

— Също като мен, Джо. Между другото, не съм почиствала книгите, които съм прегледала. Какво ще кажеш, да ги почистим ли?

— О, не, не се притеснявайте! Хилъри ще ги мине с четката за прах по-късно. Хилъри — обърна се Джо към дъщеря си, — тичай обратно в кухнята, като добро момиче, и донеси малката стълба. Така ще можеш да вървиш след госпожа Андрю и да почистваш тия книги, дето ги е видяла вече.

Канех се да протестирам, ни се сетих за ината на Джо и реших да си трая. Продължих да чета заглавия и да ровя из лавиците, докато Джо и Хилъри правеха същото в други части на библиотеката.

Стреснах се, когато Парки се появи, за да ми съобщи, че обядът е готов. Погледнах часовника си и за мое удивление се оказа точно един часът. Тази сутрин времето просто летеше.

И следобед усилията ни се оказаха безплодни. Джо и Хилъри имаха нещастен вид, задето останахме с празни ръце. Порази ме убедеността им, че аз съм човекът, който трябва да намери нещо по-забележително, пък било то и не точно някоя част от дневника на Летис Кесуик.

— Може би ще имаме по-голям късмет утре — успокоих ги, когато преустановихме издирванията си за деня. — Не смятам да се отказвам, докато не мина през всички непроверени лавици.

— А ние ще ви помагаме, госпожо Андрю — каза Хилъри. — Това си е предизвикателство.

— Така си е — подхвърли Джо през рамо, избутвайки стълбата навън.

Същата вечер от Лондон се обади Даяна, както обичайно правеше, и аз ѝ разказах за заниманието си.

— Толкова ме погълна идеята да намеря продължението на дневника, че времето мина неусетно. А и Парки беше благоразположена към мен.

— Нека позная — каза Даяна от другия край на линията. — Хапнала си добре и това я е размекнало, нали?

— Да. Справих се някак си с малко пай и я сащисах. Честно казано, и аз самата бях изненадана от себе си.

— Радвам се, че отново си започнала да се храниш, независимо количеството. Важно е да започнеш. Хубаво е, че си взела сериозно съвета ми. Да си призная, притеснявах се, докато пътувах към Лондон тази сутрин, притеснявах се, че съм била прекалено строга. Но то е, за да ме чуеш.

— Тежка любов — обобщих.

— Така ли я наричаш?

— Да, майка ми казва, че е най-подходящата любов, когато някой е загазил и се нуждае от помощ.

— Аз ще бъда с теб, Мал. С това, от което имаш нужда.

— Трябва да си помагаме, за да преживеем изпитанието.

— Ще си помагаме, скъпа.

Бърборихме още известно време за други неща. Даяна ми каза къде ще се настани в Париж и ми даде телефонния номер на хотела. После си пожелахме лека нощ и затворихме, но само минути по-късно тя отново позвъни.

— Тъкмо ми хрумна още едно място, където би могла да погледнеш за дневниците, по-точно, за някой старателно направен препис от викторианската Клариса.

— Имаш предвид място, различно от библиотеката?

— Таванското помещение в западното крило — обясни Даяна. — Там са складирани няколко големи куфара, с налепени етикети на големите параходни компании върху тях — „Кунард“, „П. и О.“ В тях са събрани най-различни вещи от онази епоха. Свекърва ми ги показва точно след като се оженихме с Майкъл. Разказа ми, че са събрани още в началото на века от нейна предшественичка от рода Кесуик. Може да е била Клариса.

— И ти мислиш, че наред с другото, тя може да е прибрала на сигурно място и продължението на дневника, ако съществува?

— Възможно е. Във всеки случай, заслужава си да се погледне, не мислиш ли?

— Разбира се. Благодаря, че ми го каза.

— Лека нощ, Мал...

— Лека.

— Погледнете каква фина бродерия, госпожо Андрю — Хилъри бе коленичила пред един от вехтите куфари на пода в таванското помещение и в момента ми подаваше кадифена възглавничка в тъмночервен цвят, покрита с мъниста. Очевидно викторианска изработка.

Разгледах я, любувайки се на доброто състояние, в което се намираше след толкова много години. От едната страна беше цялата покрита с червени, сиви, черни, чели и сребърни мъниста, подредени във формата на рози и листа, с красива изработени клонки по краищата. В центъра, с бели мъниста, бяха извезани три думи.

— *Amor vincit omnia* — прочетох на глас. — Латинска сентенция, доста известна. Мисля, че означава „Любовта побеждава всичко“ — добавих и погледнах въпросително Хилъри.

— Не ме гледайте така, госпожо Андрю — възкликна тя. — Никога не съм учила латински. Госпожа Кесуик ще знае какво означава, тя е посещавала лекции по латински в Оксфорд. Поне така мисля.

Хилъри се наведе над куфара и измъкна втора възглавничка, по-голяма от първата, обвита в маслинозелено кадифе и с декорации в същия стил като предишната. На нея също беше избродирана латинска фраза, в която отново се споменаваше за любов, но бе непреводима за мен.

Впоследствие се намериха още две възглавнички, най-вероятно бродирани и декорирани от същите ръце. Истинска викторианска съкровищница.

— Да ги свалим долу — предложих на Хилъри. — Госпожа Кесуик ще се интересува от тях, когато се върне от Париж.

— Не вярвам да е забравила колко са красиви. Искам да кажа, нали ги е виждала преди години, както ми споменахте. Значи мислите, че тя би желала да ги извадим. И да ги сложим по диваните и креслата.

— Да. А възможно е и да ги е забравила, Хилъри. Все пак, показвали са ѝ ги доста отдавна. Преди четиридесет години, ако трябва да бъдем точни.

— Погледнете това, госпожо Андрю!

Хилъри ми подаде парче невероятно красива черна дантела, оформена като голям квадрат, поръбена с червен кехлибар и извезана с черни продълговати мъниста.

Поднесох я към светлината на лампата, за да я разгледам по-добре.

— Какво мислите, че е? — полюбопитства Хилъри. — Къса пелерина? Каквито са носели испанките?

— Не знам. Не мисля, защото парчето е малко за пелерина. Но няма спор, прекрасно е. Има ли друго интересно в куфара.

— Само старо ленено бельо на дъното.

Хилъри започна да ми подава внимателно сгънатия лен, престоял незнайно колко в куфара, докато го изпразни, и се изправи.

— Това е всичко, госпожо Андрю.

Заедно разгледахме изваденото спално бельо и отделихме няколко памучни нощници, половин дузина калъфки за възглавници и още толкова чаршафи, избродирани на ръка.

— Госпожа Кесуик вероятно би могла да пусне в употреба тия вехтории в двете стаи за гости — заяви Хилъри. Не виждам полза обаче от нощниците. Малко са старомодни — тя премери едната от тях на себе си и се намръщи — Миришат на нафталин.

През остатъка от седмицата с Хилъри прекарахме повечето от следобедите, ровейки се из таваните на Килгръм Чеиз.

Опитахме си късмета и в четирите крила на къщата. Просторни помещения, пълни с какво ли не.

Освен големите куфари в западното крило, открихме най-различни други куфари, големи картонени кутии и много дървени кутийки за чай, складирани под покрива на къщата.

Всички те се оказаха истинска съкровищница за старинни предмети — бродирани възглавнички и кърпи, ленено бельо, порцелан, стъкло и всевъзможни кутийки, много използвани във викторианска Англия — за копчета от черупка на костенурка, за визитни картички от седеф, за папиемаше, за чай или просто за украса.

Книги обаче липсваха. Никакви дневници, писани от Летис Кесуик. Никакви преписи, правени от Клариса, викторианската родственичка на Андрю.

В петък следобед с Хилъри разучавахме съдържанието на тавана в североизточното крило, над библиотеката, когато се натъкнах на стар кожен куфар. По-малък от тези, които вече ни бяха минали през ръцете, но, както изглеждаше по външния му вид, преживял повече от тях.

— Ето това може да се окаже интересна находка — казах аз. — Но както се досещаш, е заключен.

— Аз нося кухненския нож. Дайте да видим дали ще ни свърши работа — предложи Хилъри. Тя коленичи и започна да човърка ключалката, но опитите ѝ да я отвори бяха безуспешни.

— Какво ще кажеш за фиба? — хрумна ми.

— Аз не нося в момента. А вие, госпожо Андрю?

— Не, хванала съм косата си с гребенчета днес. Но в спалнята си имам фиби. Ще изтичам да взема.

— Почакайте за секунда. Ще изпробвам ключовете, които намерихме онзи ден — каза Хилъри и измъкна връзка мънички ключета от джоба на престилката си.

Първото от тях не пасна на ключалката. Следващите няколко явно също не бяха правени за нея. Най-сетне едно от ключетата се пъкна леко в отвора. Хилъри го превъртя и се чу леко, но съвсем ясно изщракване.

— Мисля, че успяхме! — извика тя триумфално.

— Хайде, отвори го — казах аз.

Хилъри повдигна капака и двете надникнахме вътре.

— Книги! — възкликнах аз и се наведох още по-близо до съдържанието на куфара.

— Аз няма да ги пипам, госпожо Андрю. Може да са много ценни и не искам с небрежността си да повредя някоя.

— Може този път да сме попаднали на приказно богатство — добавих.

Имах право, както се оказа впоследствие.

Още първата книга, до която се докоснаха ръцете ми, се оказа безценна, въпреки невзрачния си на пръв поглед вид. Черна кожена подвързия, износена и скъсана на една от кориците. Веднага обаче разпознах почерка върху заглавната страница — лек и елегантен.

Започнах да отгръщам страниците и удоволствието ми нарастваше.

Очарователна книга с описание на градините на Килгръм Чеиз, градините на Летис Кесуик. Авторката разказваше как си ги е представяла, преди да ги създаде, какви растения е избрала да засади и защо точно на тях се е спряла. Но най-важни за мен бяха красивите илюстрации, правени от самата Летис. По това си приличаха с дневника, който намерихме миналия ноември, но той беше много по-бедно илюстриран.

Книгата предизвика бурно изразеното възхищение и на Хилъри. Без съмнение рисунките на цветя, дървета и различни растения, направени от Летис, бяха превъзходни, както и плановете ѝ за няколко градини.

Резултат от по-нататъшното ровене из куфара бяха нови четири книги, за които много се надявах, че са писани също от Летис.

Първата бе подвързана с пурпурна кожа и имаше по-запазен вид от останалите. Сборник с викториански рецепти, както открих, след като я отворих. Всичките бяха изписани с калиграфския почерк на Клариса, от който толкова се възхищавах. Несъмнено събрани от самата нея и отразяващи кулинарните ѝ вкусове.

Продуктивността на Летис в писането се проявяваше и във втора готварска книга, съдържаща разнообразни рецепти, домакински напътствия и съвети как някои билки биха могли да се използват за лечебни цели.

Бях във възторг от последните две книги. Едната бе дневникът на Летис Кесуик за 1663-а година, а другата — старателен препис от Клариса. Нямах търпение да ги прочета.

— Получихме отплата за труда си през седмицата, Хилъри — казах, докато се изправях с книгите в ръка.

— Тези са наистина с несравнима стойност.

— Какво ли би могла да прави с тях госпожа Кесуик, как мислите?

— Нямам представа. Вероятно нищо. Достатъчно е, че ги притежава, не е ли така?

— Така си е. Може би ще ги изложи, както правят по библиотеките, зад стъклена преграда — произнесе Хилъри замислена. — Всяко лято госпожа Кесуик организира градинско празненство в чест на светеца закрилник на църквата ни. Може би хората биха платили нещичко, за да влязат и да разгледат книгите. Средствата, разбира се, ще отидат за църквата.

— Умна идея, Хилъри.

— Много от местните хора биха обиколили с голям интерес да разгледат и самата къща, но госпожа Кесуик няма да я отвори за посещения на гости.

Замълчах.

— Как мислите, ще се съгласи ли, или не?

— Не знам. Трябва да я попитам.

Изпих неизбежната чаша чай, която Парки ми донасяше около четири и половина. После отидох в библиотеката и седнах зад дългата маса, която се намираше до най-високия прозорец. Тази част от помещението беше винаги най-добре осветена, пък и следобедът бе слънчев.

Точно бях започнала четенето на дневника, когато ме стресна пронизителния звън на телефона и ме накара леко да подскоча от стола си. Протегнах се и вдигнах слушалката.

— Килгръм Чеиз — казах аз.

След кратка пауза, в която чувах само шумовете по линията, прозвуча гласът на Дейвид:

— Мал, ти ли си?

— Аз съм — отвърнах и стиснах по-силно слушалката. — Имаш ли новини?

— Демарко си свърши работата! — възкликна Дейвид — Той и Джонсън са арестували четиримата младежи през уикенда. Не ти се обадох по-рано, защото очаквах окончателното развитие на събитията и...

— Те ли са извършителите? — прекъснах го. Гласът ми се беше повишил с една октава.

— Да. Демарко и Джонсън са убедени, че са арестували престъпниците. Отпечатъци, открити върху колата, съвпадат с

отпечатъците на двама от младежите. Трети е притежателят на пистолета, деветмилиметров, полуавтоматичен. Направена е балистична експертиза и резултатът е в подкрепа на обвинението: с този пистолет е било стреляно в деня на убийството.

— Значи те ще бъдат изправени пред съдебни заседатели?

— Те вече се явиха пред тях в понеделник. Демарко и Джонсън движат делото с пълна пара. Вчера беше изслушването и решението на съдебните заседатели е да бъдат изпратени на съд с обвинение в убийство. Ще има процес.

— Кога?

— Демарко не знае със сигурност. Прокурорът трябва да подготви обвинението, както ти обясних миналата седмица. Естествено, освобождаване под гаранция им беше отказано. Сега и четиримата са в затвора. Където ще им се наложи да прекарат остатъка от живота си. Няма да успеят да се измъкнат, уверявам те.

— Така ли... — спрях да си поема въздух. — Така ли се е случило, както го описа Демарко... Опит за насилствено отнемане на колата?

— Да, неуспешен опит.

— Каза ли ти Демарко защо... защо Андрю и близнаците са били застреляни? — едва успях да довърша въпроса си.

— Каза ми, че двама от младежите били надрусани. Натъпкани с наркотици, Мал. Най-вероятно преди това са смъркали долнокачествен кокаин и един от тях, без видима причина, е изпаднал в превъзбудено състояние. Просто започнал да стреля с пистолета без определена цел...

— Божичко, божичко, Дейвид — прошепнах, скована от ужас. Не можах да продължа. Не бях в състояние да издам и звук. Стоях, стиснала слушалката така, че кокалчетата на пръстите ми бяха побелели, и се взирах невяждащо в празното пространство.

— Мал, там ли си?

Преглътнах мъчително.

— Да, на телефона съм. Благодаря, че се обади, Дейвид. Ще се чуем пак.

— Пази се, Мал. Ще ти звънна в неделя. Дочуване.

Затворих телефона и излязох от библиотеката. Обвих ръце около прегърбеното си тяло и се отправих към стълбището за горния етаж,

преди да ме е забелязал някой.

Хванах се за перилото и започнах да се влача нагоре, повдигайки едва-едва крака като старица.

В спалнята веднага се хвърлих върху леглото и се скрих под дебелото одеяло. Цялата се тресях и не можех да се овладеея. Зарових главата си във възглавницата, за да заглуша сухите, разкъсващи ме ридания.

Съпругът и децата ми бяха загинали съвсем безсмислено, за нищо, без никаква причина.

ТРИДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

Йоркшир, май 1989 година

Денят наистина беше прекрасен тук, нависоко, където човек не се бе заселвал. Беше слънчево, въздухът галеше леко страните ми, а небето се простираше лазурносиньо, тук-там с някое и друго бяло, пухкаво облаче.

Вдишвах дълбоко от чистия въздух, вървейки по пътеката, която отвеждаше от гората на Килгръм Чеиз през съседното поле към подножието на хълмистата пустош.

Погледнах нагоре и дъхът ми спря от благоговението, изпълващо ме винаги при вида на забитите сред пустошта канари. Те смаяха всичко край себе си. От върховете им зелената долина придобиваше присъща само за тази гледна точка мекота.

Този ден не възнамерявах да покорявам върхове. В откритата местност разстоянията лесно мамеха — пътят, който трябваше да измина, бе значително по-дълъг, отколкото изглеждаше. Във всеки случай, твърде уморително пътешествие.

Моята цел не изискваше много време, за да бъде достигната — любимото място на Андрю от детството му, където често ме бе водил. Дълбока клисура, в която с причудливи скокове се спускаше невероятна водна каскада, изсичайки си път в скалата.

Отдавна бях открила, че винаги до ушите ми достигаше звукът на течаща вода, където и да се намирах из хълмистата пустош. Едва процеждащи се водни струйки, по-мощни потоци или направо водопади взимаха надмощие над камъка на съвсем неочаквани места.

Ходенето доста ме затопли. Свалих жакета си, проснах го на земята и седнах върху него. Загледах се в панорамата, ширнала се пред мен — преливащи се хълмове, долини и полета, докдето погледът стигаше. Никакви човешки обиталища. Като изключим, разбира се, къщата на Даяна, прикътана зад дървесния масив ниско долу.

Малко по-късно легнах с глава на жакета и затворих очи. Наслаждавах се на спокойствието, пренесена в друг свят.

Не се чуваше никакъв шум, само звуците, съпътстващи нормалната дейност на природния организъм. Едва доловимо жужене на пчела, раздвижване на хрусталак от скрилия се в него заек, самотно проблейване на овца, птичи трели и неизменно препускащата по каменистия си път вода.

Четвъртък, четвърти май.

Рожденият ми ден.

Навърших тридесет и четири години.

Чувствах се много по-стара от годините си. Беязана от смъртта на децата и съпруга си. Без тях живеех друг живот — в него скръбта бе постоянен мой спътник.

Нямаше го вече неудържимото желание да се самоубия и съсипващите депресии по-рядко ме завладяваха. От друга страна, изобщо не бях намерила решение на проблема как да печеля пари, за да се издържа, и каква работа би могла да ми хареса. Мисълта и действията ми бяха парализирани. Въздъгнах и замагнах, за да прогоня муха от бузата си.

Започнах да се унасям, приспивана от топлината и слънчевата светлина, падаща върху лицето и голите ми ръце. Покоят на мястото ме понесе някъде надалеч.

Събудих се от едрите водни капки, падащи върху лицето му. Небето бързо притъмняваше от събиращите се над скалистите върхове дъждовни облаци.

Някъде в далечината изтрещяването на гръмотевица прозвуча като изстрел на оръдие, последвало яркочерната линия на светкавица, която сякаш разцепи небето на две.

Само миг по-късно върху мен се изля жесток порой. Грабнах жакета си и го навлякох, после се затичах към пътеката, която щеше да ме отведе обратно в Килгръм Чеиз.

В бързината залитах и веднъж за малко щях да падна, но съумях да запазя равновесие, без да преставам да тичам, отмятайки мокрите коси, които падаха върху лицето ми. Непрестанно ме занимаваше въпросът защо не обръщах внимание на предупрежденията на Уилф за капризите на местното време.

По-късно не бях в състояние да обясня на Даяна какво се е случило, защото нямах и най-малка представа как бях паднала.

Неочаквано излетях от ръба на някакъв склон и преди да осъзная какво е станало, вече се търкалях надолу по стръмнината. Спрях се на дъното на дол, където останах да лежа неподвижно, опитвайки се да си поема дъх. Бях свита на кълбо и усещах, че съм се наранила при търкалянето.

Успях някак си да седна, прибрах косата зад ушите си и събрах сили, за да стана. Опитът обаче не беше успешен, защото през целия ми крак се стрелна болка, която започна от глезена, и бях принудена да се отпусна на земята. Най-вероятно навяхване, не ми приличаше на счупено. Допълзах до скалата, ограждаща дола от едната му страна, залових се за издаден камък и мъчително се изправих. За да установя, че едва се държа на краката си. Вървенето беше почти немислимо.

Светкавици и гръмотевици бушуваха отново и ми се струваше, че дъждът се е превърнал в потоп. Поколебах се какво да сторя. Реших, че най-добре ще бъде да дочакам отминаването на бурята, прислонена до скалата. Чак след това можех да поема пътя към Килгръм Чеиз.

Пъхнах се под нещо като заслон, където поне дъждът не ме заливаше. Опитах се да изстискам косата и краищата на панталоните си. Мокасините ми бяха подгизнали и покрити с кал, както и дрехите.

За мое удивление, което започваше да се примесва с отчаяние, дъждът продължаваше да се излива. Треперех от студ и зъбите ми тракаха. Притиснах се до камъка, отправяйки към небесата молитви да се успокоят по-бързо.

Напразно. Притъмняваше с всяка измината минута. Синева почти не можеше да се види. Гръмотевиците се стоварваха и отминаваха бързо, издухвани от безмилостния вятър. От мястото си забелязвах само дърветата, приведени и гърчещи се сред откритото поле.

Преседях под скалния навес повече от два часа, трясеща се от студ, събирайки остатъка от силите си, за да запазя спокойствие. Денят си отиваше и имаше опасност да пренощувам на открито. С подскачане и накуцване нямаше да стигна далеч, въпреки че дъждът спря.

Тялото ми се бе вдървило. Протегнах крака и се излегнах. Поудобна стойка, но не усетих съществено подобрение в състоянието си.

От време на време гръмолещият куп облаци се разделяше, колкото да зърна парченце сиво небе. После настъпи неочаквана промяна. Появи се някакво бяло сияние на хоризонта, което започна да разпръсква все по-разширяващ се ореол.

Небето придоби неестествено приказен вид. Изключителна гледка.

Сиянието се усили, стана почти непоносимо да се гледа, а не можех да откъсна поглед от него. В мен отново се надигна тревога и тогава чух гласа му. Гласът на Андрю.

Мал.

Чух го ясно, някъде много отблизо. Рязко се отблъснах от камъка, за да се поизправам.

Мал.

— Тук съм, чувам те — отговорих сякаш на себе си.

Не се плаши от бурята, няма да пострадаш от нея. Слушай какво ще ти кажа сега. Трябва да бъдеш силна и смела. Докато ти си жива, споменът за мен ще бъде съхранен в сърцето ти. Чрез теб аз ще продължавам да живея. Чрез теб ще живеят Джейми и Лиса. Ние те закриляме, Мал. Но е време да събереш силите си и да продължиш нататък. Ти имаш свой живот и трябва да го живееш. Очаква те бъдещето.

— Андрю! Къде си? — огледах се развълнувано около себе си. — Не ме изоставяй, не си отивай.

Аз съм винаги с теб, мила. Винаги. Запомни го.

Бурята престана внезапно, като отрязана с нож. Отново огледах най-внимателно всичко наоколо. Бях сама.

Сиянието се стопи в точката, откъдето се беше появило, а облациите препуснаха по пътя си. Над мен се появи първият къс синева.

Замислих се.

Разговарях ли наистина с Андрю? Или собствената ми глава фабрикуваше призраци? Собственото ми въображение ли си правеше шеги с мен?

— Никога не ме е слушала госпожа Андрю, ама хич — дърдореше недоволно Уилф. — Секога съм й повтарял да не се показва из тия пущинаци, Джо. Казвал съм й. Опасни са.

— Я по-добре да се опитаме да я намерим — отвърна му Джо. — Престани да кудкудякаш.

Чух гласовете им съвсем наблизо и успях да се поизправа.

— Помощ! — проплаках немощно. — Помощ! Тук долу съм! Джо! Уилф! Долу в дерето!

— Госпожа Андрю ни вика, Джо — извика Уилф възбудено. — Свлякла се е в онуй дере. Хайде, Джо.

Не мина много време и насреща ми се облециха физиономиите на двамата, с израз на голямо облекчение.

— Какво, за Бога, се е случило с вас, госпожо Андрю? — извика Джо, спускайки се в падината.

— Паднах, търкалях се и спрях чак тук — обясних им. — Наранила съм си глезена. Не съм сигурна, че мога да ходя, Джо. Ще се наложи да се прибера на куц крак.

— Хич не се притеснявайте, няма да усетите колко бързо ще ви приберем въщи. Хайде сега, облечете това яке, то ще ви стопли. Божичко, бяла сте като платно и сигурно сте премръзнала. Треперите като лист.

— Нъл ви придупридох, госпожо Андрю — намеси се Уилф. — Ама вий хич не мъ слушате.

— Съжалявам, Уилф, трябваше да те послушам. Напълно си прав, времето тук е непредсказуемо.

— Тъй си е. Много бедни души са погинали из тоя пуцинак — изобщо ни са ги намирали или пък е било твърде късно да ги спасяват. Мъртви и вкочанявали се — гласът на Уилф придоби напълно съответстваща гробовна нотка.

— Стига толкова, Уилф — каза Джо. — А сега, госпожо Андрю, поставете ръка на рамото ми и да видим дали ще успея да ви измъкна от тая дупка.

ТРИДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

Половината път изминах с помощта на Джо и Уилф, половината бях носена от двамата.

Напредвахме бавно заради глезена ми. Чувствах се зле, замръзнала до мозъка на костите си, и главата ми се цепеше от болка. Но поне не валеше и вятърът значително бе утихнал.

Когато най-сетне пристигнахме в Килгръм Чеиз, Парки, Хилъри и съпругът ѝ, Бен, ни очакваха, сериозно угрижени, в кухнята.

— О, Божичко, госпожо Андрю, какво ви се е случило? — извика Парки. — Наранили ли сте се, има ли ви нещо?

— Изкълчила си е глезена — отговори ѝ Джо.

— Нищо ми няма, Парки — опитах се да я успокоя, въпреки че състоянието ми никак не съответстваше на думите.

— Намерихме я близо до онази скала, беше се изтърколила в дерето — обясни Уилф. — А аз...

— Можеше да бъде и по-лошо — не му даде възможност да се доизкаже Хилъри. — Няма какво да стоим и да плямпаме — пое тя положението в свои ръце. — Хайде да ви качим горе, госпожо Андрю, и да свалим мокрите дрехи. Имате нужда от гореща баня и нещо топло за пийване.

При тези думи Хилъри обви с ръка кръста ми и ми помогна да прекося кухнята.

— Да звънна на доктор Гордън и да му заръчам да дойде, а? — обърна се Бен за напътствие към Хилъри.

— Да, най-добре ще сториш.

— Добре съм, честно ви казвам — намесих се аз. — Само ми е студено. Много студено. Изкърпането ще свърши цялата работа.

— Мисля, че докторът трябва да види глезена ви. Сигурното си е сигурно — каза Джо, преди да излезем в коридора.

— Ще сложа чинийка — чух Парки да казва.

— Не, майчице — възрази ѝ Джо, — туй момиче се нуждае от глътка хубаво уиски, не от чай.

Хилъри стегна прегръдката си, когато заизкачвахме стълбите.

— Ще се справите ли? — попита ме разтревожено.

Кимнах.

Дотътрихме се до спалнята ми и тя веднага влезе в банята да напълни ваната.

Съблякох окаляните дрехи, захвърляйки ги на пода, и се намъкнах в домашна рокля. Домъкнах се с накуцване до банята.

— Ще отида да донеса чая и уискито — каза Хилъри, като ме видя да влизам. — Ще се върна след няколко минутки. Ще ви оставя подноса в спалнята. Ще ви донеса и аспирин.

— Благодаря, Хилъри. Благодаря за всичко.

— Няма защо — отвърна тя и затвори вратата след себе си.

Отпуснах се в горещата вода и оставих топлината да проникне в мен, да ме разтопи. Солите, които слагах във водата за къпане, значително помогнаха на израненото ми тяло. Въпреки че глезенът ми бе лошо изкълчен, сега бях сигурна, че не е счупен.

Както беше очевидно, че бях претърпяла щастливо избавление.

Излизайки на разходка, не бях предупредила никого къде отивам и за мой късмет се бяхме разминали с Уилф в овощната градина. Той ме бе видял, че се спускам по пътеката към гората, и като не съм се върнала след началото на бурята, е вдигнал къщата под тревога. Испитах угризение, като си припомних начина, по който с Андрю се отнасяхме към него — като към стар глупак.

Андрю.

Затворих очи, концентрирайки се върху мисления образ на съпруга ми.

Наистина ли ми беше говорил днес следобед? Замръзвах, болеше ме глезенът, страхувах се, че няма да бъде намерена преди падането на нощта. Не е ли било съвсем лесно да си го въобразя? Да извикам образа в съзнанието си, за да ми помогне да се справя със ситуацията?

Не знам. Така, както не мога да твърдя убедено, че Лиса бе спала в ръцете ми преди месеци в Индиън Медоуз.

Съществуваше ли живот след смъртта? Безспорно, ако търсим отговор в най-различни религии, които го проповядват в продължение на хиляди години. Тогава трябва да съществуват и призраци, духове на мъртви, които се връщат в нашия свят по определени причини. За да успокоят и помогнат на скърбящите за тях? В ролята на ангели хранители?

Спомних си за книга, видяна наскоро в библиотеката, посветена на ангели и призраци. Бях я прелистила, набързо. Реших да ѝ хвърля още един поглед.

— Имали сте голям късмет, госпожо Кесуик — каза доктор Гордън, прибирайки стетоскопа в чантата си. — Много голям.

— Напълно го съзнавам. Можеше да не се отърва само с изкълчване.

— Точно така. Но това, което имам предвид, е, че не страдате от хипотермия. Била сте навън по време на ужасна буря за повече от два часа, а телесната температура рязко спада при подобно излагане на природните стихии. А хипотермията винаги създава сериозни проблеми.

— Но сега госпожа Андрю е наред, нали? — попита загрижено Хилъри.

— Да, положението ѝ е нормално. Температурата е нормална и няма сериозни наранявания. Дори и изкълчването е леко. Два дни и все едно, че нищо не се е случило. Но се грижете глезенът да бъде превързан.

— Ще го направя, докторе, благодаря ви, че дойдохте.

— За мен беше удоволствие са се отбия и ако имате каквито и да е проблеми, моля, не се колебайте да ми позвъните. Довиждане, госпожо Кесуик.

— Довиждане.

Хилъри скочи.

— Ще ви изпратя, докторе — отвърна тя. На вратата се обърна към мен и попита: — Ще се нуждаете ли от мен, госпожо Андрю? Да се върна ли да ви помогна да се облечете?

— Благодаря, Хилъри, много мило, но ще се справя и сама.

След като ме оставиха сама, свалих робата и намъкнах чифт сиви фланелки, копринена риза и вълнен жакет. На краката си нахлузих бели вълнени чорапи и мокасини. Подпрях се на бастуна, който Парки ми бе донесла, и закуцуках към библиотеката — любимото ми убежище в Килгръм Чеиз. Най-трудно е за куц човек да слиза по стъпала, но и с това се справих, макар че ми се наложи да стъпвам извънредно внимателно, придвижвайки се настрани.

В библиотеката лампите бяха светнати и огънят — разпален от Джо, на когото също бе направило впечатление къде прекарвам голяма

част от времето си в последните четири месеца.

Беше май, но температурата в просторната каменна къща можеше да бъде смразяваща вечер, особено в помещението, в което влязох. Стрелкащите се нагоре по комина пламъци и топлият отблясък на светлината на лампите ме обгръщаха с жизнеността си, от която се нуждаех в дъждовната вечер.

Намерих книгата за ангели и призраци и седнах с нея в люлеещия се стол до камината. Възнамерявах да почета в очакване на Даяна. Тя щеше да се прибере от Лондон вечерта, за да не бъда сама на рождения си ден. До един час се очакваше да се появи.

В съзнанието ми изплува спомен от последния ми рожден ден. Колко щастлива бях тогава. Майка ми, беше поканила на обяд в апартамента си Лиса, Джейми, Андрю, Сара и мен. С шампанско преди и торта след ястията. Близнаците изпяха „Честит рожден ден“. Андрю ми подари перлени обеци, а децата цяла години бяха пестили парите си, за да ми купят копринен шал, и освен това ми бяха нарисували специални поздравителни картички.

Гърлото ми се стегна и сълзи опариха очите ми, но преодолях пристъпа на слабост. Запрелиствах книгата, която държах, и спрях на частта, която ме интересуваше.

Прочетох, че ангелите били смятани за Божии пратеници, които единствени имали право да носят добри новини и да помагат на изпадналите в нужда. Хора, които са ги виждали, ги описваха като излъчващи доброта и топлина, обгърнати от сияние, неприсъщо на никое друго същество.

Други, опитали щастието да видят ангел, или няколко ангели заедно, разказваха, че се почувствали изпълнени с радост и напиреща жизнена енергия.

Следваше частта, посветена на призраци. В нея пишеше за духа на мъртвите, който приема формата им приживе, когато се материализира. Идеята, че призраците са спътници на реалността, намираще потвърждения във всяка държава и култура и общо взето съществуваше единно мнение за вида им — забулени, прозрачни, в непрестанно движение.

Според книгата призраците обикновено се появявали, за да помогнат на любимите си. Те носели послания на надежда и любов и често се материализирали само за да ни успокоят, че около нас всичко

е наред. Най-вероятно връзката им с нашия свят произтичала от копнежа им по близките на сърцето хора, с които смъртта ги е разделила.

В книгата се говореше и за лошите призраци, въплъщение на злото, които понякога можели да обладаят личността на избраната жертва със силата на адските демони. Започнах да чета за отношението на католическата църква към злите духове и за заклинанията, с които свещениците ги прогонвали. Стана ми страшно и затворих книгата. Не исках да знам нищо за зли духове. Вече достатъчно се бях сблъскала с тях.

Върнах книгата на мястото ѝ върху лавицата и седнах пред прозореца с изглед към хълмистата пустош. В часа на здрача тя бе придобила специфичен синьо-черен цвят и, окъпана от дъжда, се простираше застрашително. От мисълта, че бих могла да се намирам навън по това време, през тялото ми премина тръпка.

И все пак, точно този следобед и точно там, бях по-близо отвсякога до Андрю и дори болезнено бях усетила присъствието му. Дали защото винаги е обичал бурите? Защото желанието му е било във вихъра им да се присъедини към предците си в битката им с враговете?

Неочаквано в тялото ми се разля спокойствие. Сърцето ми бе преизпълнено с любов към него. Бях забравила, че такова всеобхватно спокойствие съществува и може да бъде достигнато.

Дълго седях, загледана през прозореца, замислена над думите, които Андрю ми бе казал в деня на рождения ми ден. Нарочно ли го бе избрал като повод?

Все още не можех да обхвана изцяло случилото се същия следобед, независимо дали бях чула глас извън, или вътре в мен. Копнежът по него този път ми бе причинил не само болка, но ми бе помогнал да се изправя на крака.

— За теб, скъпа — каза Даяна и докосна чашата ми със своята.
— Радвам се, че си тук. Радвам се, че сме заедно на рождения ти ден.

— Аз също, Даяна.

Тя ми подаде малък предмет, опакован като подарък, който беше донесла, идвайки в библиотеката.

— За теб, с цялата ми любов.

— Благодаря.

Поех подаръка и разтворих опаковката. Показа се малка черна кутия от кожа, избеляла и малко протрита от едната страна. Отворих я и зяпнах. Бижутото, което се мъдреше върху черното кадифе, беше от най-красиво изработените, които някога бях виждала, и несъмнено имаше антикварна стойност. Отидох до дивана и я целунах по бузата. После закачих подаръка на ревера на жакета си.

— Получих я от свекърва си за един от моите рождени дни — обясни Даяна. — Реших да я предам на теб, защото става дума за родово наследство.

— Прекалено много ме глезиш — отвърнах, сядайки обратно на стола.

— Има и нещо друго, за което искам да разговарям с теб — продължи тя. — Сега моментът е подходящ — гласът и звучеше напълно сериозно и аз я погледнах въпросително.

— Става дума за тази къща, Мал.

— Какво за нея?

— Сега ти си моя наследница... Моя единствена наследница, защото промених завещанието си. Всичко, което притежавам, Килгръм Чеиз включително, оставям на теб.

— О, Даяна, не знам какво да кажа... разбира се, благодаря ти... — трудно ми бе да намеря подходящите думи.

— Ти си млада, Мал, по-голямата част от живота ти е пред теб. Някой ден, сигурна съм, ще се омъжиш отново и може би ще имаш деца, ще ми се да мисля, че ще живееш тук с тях. Не знаеш какво ще ти се случи. Може би греша, като повдигам въпроса тази вечер, имайки предвид състоянието ти. Ето защо не смятам да продължавам. Не сега. Все пак искам да кажа още нещо. Животът ни е даден да го живеем. И ти, и всички ние трябва да вървим напред.

Странна беше привлекателната сила, която излъчваше Летис Кесуик за мен, въпреки че не беше моя предшественица, а на Андрю. Чувствах необяснима близост с тази йоркширка, умряла преди неколкостотин години, а я познавах само чрез онова, което бе написала.

Както си седях в библиотеката на Килгръм Чеиз тази сутрин, прелиствайки цялото ѝ писмено наследство, не можах да пропъдя от главата си мисълта, че с Летис имаме не една и две общи черти. И двете — домакини, за които е важно целият им дом да изглежда хубав, увлечени по готвене, поддържане на градини и рисуване. И тя като мен е била любяща и отдадена майка и съпруга.

Прекалено отдадена майка и съпруга. Там сега беше изворът на основния ми проблем. След завършване на колежа не се бях занимавала почти с нищо друго, освен със семейството си. Бях лишена от всепоглъщащото си занимание, няхах цел. Извънредно важно беше да си намеря работа.

Но каква работа?

Въпрос, за мен толкова стар и преповтарян, колкото „Да бъде, или не?“ за цялото човечество. Започнах вече да се дразня от себе си.

Бутнах стола назад и излязох да глътна малко чист въздух преди обяд.

Стъпките ми ме отведоха до заградената розова градина, едно от любимите ми места. Още по-привързана се чувствах към нея сега, когато знаех, че Летис я е създавала преди около триста години и че видът ѝ не се е променил оттогава.

Отворих дъбовата врата и слязох по трите стъпала, водещи към градината. Не беше голяма по размери, но имаше свое очарование. Старите каменни стени и пътеки бяха покрити с мъх и лайка, а на различни места бяха поставени дървени пейчици.

Талантът на Летис се проявяваше в простотата на замислите ѝ, което засилваше въздействието им, когато биваха материализирани. Разнообразните сортове рози създаваха естетическа наслада — засадени в алеи с геометрични форми, храстовидни или пълзящи по стените. Имах и свой любим сорт, за който си бях внушила, че прилича на розите, засадени от Летис преди много години.

Течаха последните дни на май и тъй като повечето от розите, засадени напоследък, цъфтяха през юни, градината още не беше така красива и пъстра, както през цялото лято. Все пак и сега слънчевите лъчи я достигаха и пъпките на някои от по-ранните сортове бяха започнали да се разтварят.

Седнах на една от пейките, без да преставам да мисля по въпроса за работата си. Бях решила само, че не желая да стоя затворена в

кабинет и това значително стесняваше избора ми.

Миналата седмица баща ми и Гуени ни гостуваха и той изрази мнение в подкрепа на идеята да работя с Даяна в Лондон. А тя самата очакваше отговор от мен.

— Трябва да бъдеш сред хора, Малъри — каза баща ми. — Магазинът ти дава чудесна възможност да ги срещаш. Освен това ти се предлага работа, каквато би харесала, при твоя интерес към изкуството.

Гуени и Даяна бяха изразили пълно съгласие и тримата заедно ме заубеждаваха да приема щедро предложеното ми съдружие.

Обмислях за пореден път плюсовете и минусите му. Що се отнася до интересите и познанията ми, имаха право. Не ми се занимаваше с вътрешно обзавеждане, но нямах нищо против да продавам подходящите за целта предмети. Мисълта да работя в магазин ми допаднаше.

Освен...

Освен какво?

Не можех да разбера какво ме възпира.

И точно тогава ми просветна. Случва се на всеки.

Не исках да работя в магазина на Даяна или да ставам неин съдружник, защото не ми се живееше в Англия.

Исках да се прибера у дома. В Индиън Медоуз. Моят дом. Мястото, което любовта ни — моята и на Андрю, беше превърнала в наш общ дом. Липсваше ми. Страдах от носталгия. Само оттам щях да намеря достатъчен подтик да стъпя пак на жизненото поприще.

Всички около мен ме подтикваха да се върна към живота, но аз бях като парализирана. В Англия нямаше да съумея да изляза от комата. Обичах Англия и винаги щях да искам отново да видя Йоркшир. Но сега трябваше да я напусна. Веднага.

У дома. Както и да тръгнеш животът ми след завръщането, аз трябваше да се върна в Кънектикът, в онази стара къща. Имах нужда от контакта с всяка една от прохладните стаи, от близостта на ябълковото дърво, конюшните и всичко останало. Конете на широката морава, дивите патици в езерото. Нора, Ерик и Анна.

Индиън Медоуз не само ми принадлежеше. Двамата с Андрю я създадохме такава, каквато беше. Там се чувствах свободна, спокойна, уравновесена. Разделих се с къщата си през януари, защото исках да

бъда по-близо до Андрю. Но вече не се налагаше да го търся. Той, Лиса и Джейми бяха с мен, в мен и така щеше да бъде във всичките дни от живота ми.

Трябваша ми средства, за да запазя дома си.

Можех да отворя свой магазин. В Индиън Медоуз.

Изненадваща мисъл. Просветлението явно не ме напускате.

Идеята не беше лоша, като се изключат безбройните антикварни магазинчета по протежението на целия път от Ню Милфорд до Шарън.

Не беше задължително и моят да е антикварен, нали?

Не. Тогава какъв?

За жени като мен. По-точно, за омъжени жени с деца, каквато бях и аз някога. Домошарки. Всеотдайни майки. Влюбени в мъжете си съпруги. Можех да им продавам неща, съпътствали неизменно ежедневието ми на съпруга и майка: кухненски съдове, готварски пособия, красива керамика, която те кара с удоволствие да сядаш на масата; билки и подправки, конфитюри и желета; изсушени розови листа, сапуни с изтънчен аромат и свещи от пчелен восък. Неща, които жените са обичали от времето на Летис Кесуик.

Летис Кесуик. Ето ти име, което можеше да свърши чудеса. Бих могла да нарека магазина:

КУХНЯТА НА ЛЕТИС КЕСУИК

Звучеше атрактивно. Не, предпочитам името Индиън Медоуз. Значението му за мен и за семейството ми. Нямаше причина името на къщата да не даде име и на магазина.

Моят магазин.

Моят собствен магазин.

ИНДИЪН МЕДОУЗ. ЕДНО ПРОВИНЦИАЛНО ПРЕЖИВЯВАНЕ

Звучеше не по-малко атрактивно. Но къде е преживяването в един магазин? Необичайни неща могат да се случат навсякъде, а необичайността на моя магазин зависеше до голяма степен от самата мен. Централната му част щеше да бъде оформена като миниатюрно кафене, предлагащо кафе, чай, безалкохолни напитки, супи, закуски и плодови сладкиши.

Провинциален магазин с кафене, приятен в боядисан в червено хамбар, в североизточната хълмиста част на Кънектикът. Царството Божие, както винаги сме я наричали с Андрю.

Нора и Анна щяха да ми помогнат с радост. Със сигурност щяха да се радват на допълнителните пари, които щяха да си докарват. И за Ерик щеше да се намери работа, положението му в дърводелската работилница не беше розово — Нора ми се бе оплакала в едно писмо. Писа ми също, че много ѝ се иска да ми готви. За успокоение на душата ѝ щях да я накарам да направи конфитюри, желета, пюрета и всевъзможни консервирани деликатеси. В готварската книга на Летис щяха да се намерят достатъчно рецепти, за да се поддържа във форма.

Ето това беше. Наша собствена търговска марка.

КУХНЯТА НА ЛЕТИС КЕСУИК

Обхвана ме такова вълнение, че не ме съдържаше на едно място. Сякаш в главата ми се разруши някаква преграда и идеите започнаха да нахлуват една през друга — за продукти, които можеше да предлагаме, названия за тях. Имаше достатъчно за цял каталог.

Каталог. Боже мой, още една великолепа идея.

Скочих и се огледах.

Благодаря ти, Летис Кесуик.

В просветлението си, без съмнение, съзирах ръката на Летис.

ШЕСТА ЧАСТ
ИНДИЪН МЕДОУЗ

ТРИДЕСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

Кънектикът, юни 1989 година

Топъл петъчен следобед в края на месеца. Сара ми беше дошла на гости за края на седмицата.

Още преди да смени елегантните си дрехи за града със селските парцали, както се изразяваше, тя поиска да огледа хамбара, за да прецени докъде са стигнали нещата в нейно отсъствие.

И ето ни двете, застанали в средата на най-просторното от четирите помещения, разглеждайки критично резултатите от работата на строителната фирма.

— Не мога да повярвам, Мал! — възкликна Сара развълнувано. — Права си, че нещата се движат с пълна пара.

— Ерик също е неуморим — изтъкнах заслугите на индивидуалния ми помощник. — Боядисал е втория етаж и утре започва долу.

— Много добра идея беше да се разчисти старият плевник. — Същото пространство на дължина и ширина, но се сдобиваш с допълнителен етаж.

— Кафенето ще бъде под новоизградената част на втория етаж — казах аз, — ако си спомняш архитектурния проект. Получава се усещане за уют. Строителният предприемач предложи да се монтира кръгла печка за през зимните месеци. Какво ще кажеш?

— Страхотна идея. Можеш да купиш порцеланова печка. Веднага хваща окото с вида си.

— Но не и с цената. Трябва по-честичко да надничам в бюджета си, Саш. Хайде да пообиколим и ще ти опиша кафенето.

Хванах я подръка и я отведох в другия край на бившия хамбар.

— Тук, в центъра, ще разположа малки масички с по четири стола. Зелени метални маси и столове, като тези в уличните кафенета на Париж. Вече съм поръчала десет от тях миналата седмица, значи ще могат да седнат четиридесет души.

— Толкова много! Ще се справиш ли, ако ти се наложи да сервираш на всичките?

— Ако се наложи — да. Честно казано, не мисля, че някога ще се случи всички места да бъдат заети. Движението ще бъде постоянно, защото хората ще идват главно за да пазаруват. Поне така се надявам.

— Кога би трябвало да проработи всичко това? — попита Сара, отваряйки врата, за да надникне в съседно помещение.

— Следващата седмица.

— Мислех, че планът за кухнята се нуждае от промяна, Мал. Не беше ли и твоето мнение същото?

— Отначало кухнята ми се струваше твърде голяма, но премислих и разбрах, че в плановете е взето предвид и евентуалното разрастване. Което, разбира се, би могло и да не се осъществи.

— По-добре да се строи с излишък на пространство, отколкото по-късно да се установи, че е необходимо пристрояване — отбеляза Сара.

— Послушах съвета на архитекта. Също и по отношение на кухненското обзавеждане, за което говорихме с него миналия петък. Направила съм поръчка за два ресторантски хладилника и толкова фризера. Още — две готварски печки с по-голям капацитет и две микровълнови за претопляне на храна.

— Възнамеряваш ли да предлагаш разнообразни топли ястия? Има ли добавки в менюто?

— Същото е, както заедно го съставихме. Супи, плодови пити, пай — това е. Останалото ще са сандвичи и торти, плюс напитките. Не забравяй, че ще имаме собствен конвейер за висококачествена консервирана храна в лицето на Нора.

— Кухнята на Летис Кесуик — каза Сара с усмивка. — Името сякаш е измислено за запазена марка.

— Ще има и полици от пода до тавана, върху които ще бъдат подредени всевъзможни кухненски прибори от метал, керамика и порцелан, наред с продукти, взети от книгата на Летис.

— Страхотно, Мал! Успехът ще е невероятен. Подушвам го — въодушеви се Сара.

— От твоите уста в Божиите уши, както би казала майка ми.

— Ако беше състезателен кон, бих заложила всичките си пари на теб. О, вече е поставено и ново стълбище? Да се качим ли на горния етаж?

— Добре, но внимателно. Както виждаш, перилата още не са поставени.

Поведох я нагоре към доскорошния плевник, сега значително преустроен. От него излизаше пътека, която минаваше през средата на хамбара и беше оградена само с високи перила, така че да не се ограничава достъпът на въздух и светлина до нея.

— Както решихме с теб, преди да си заминеш, този етаж ще бъде отделен за порцеланови, керамични, стъклени и ленени изделия. Ти каза, че най-добре ще е храната да бъде оставена долу.

Сара кимна.

— Изобщо магазинът кафене е находка. Нещо ново, различно. Решила ли си какво ще правиш с другите хамбари?

— Единият ще превърна в кабинет. Моят в къщата не е достатъчно голям. Бих могла да го използвам и с второ предназначение — на склад и...

— Мислех, че ще използваш мазето на къщата за склад — прекъсна ме Сара. — Така спомена последния път, когато бях тук...

— Да, ще използвам мазето — главно за консервираните храни с марката „Летис Кесуик“. Просторно е и прохладно, а Ерик го е почистил и боядисал в бяло. Двама работници поставят полици, но ще се нуждая от място за стоките, които продавам.

— Виждам, че добре си разбрала уроците по търговия на дребно — разсмя се Сара.

— Благодаря. Добър учител си. Третият хамбар ще превърна в малък бутик, наречен „Индиън Медоуз“. Четвъртият хамбар превърнат в галерия ще се казва „Килгръм Чеиз“.

— Възбуждаш любопитството ми, но не са ли прекалено амбициозни плановете ти? Още си в началото им.

— Ти си замесена в изработването на плановете ми. По твой съвет мисля за асортимент, за да извоювам авторитет на магазина си. Затова накарах главата си да заработи и резултатите са галерията на бутика.

— Какво ще продаваш?

— Ела, ще ти покажа.

Излязохме и се отправихме към останалите части на имението, скупчени от едната страна на къщурката на Анна и конюшнията.

— Големият хамбар, намиращ се най-близо до жилището на Анна, ще се пригоди за административно помещение и склад. Двата по-малки ще превърна в галерия и бутик.

Отворих вратата първо на избраната за галерия постройка. Влязох преди Сара и подхвърлих през рамо:

— Всичко тук ще е произведено в Англия или английско по дух, Саш. Намерила съм занаятчийска и шивашка фирма, на които ще поръчвам малки бродирани възглавници, точно по модел на викторианските, които бяха изоставени на тавана в Килгръм Чеиз. Ще бъдат различни и затова — интересни. Латинските сентенции също ще бъдат избродирани. Какво ще кажеш?

— Умно, но дали ще могат да ти доставят такова количество, каквото ти е необходимо?

— Няма да поръчвам по повече от дузина наведнъж, а ако се наложи, ще правя и извънредни поръчки. Ще продавам английски акварели в рамки. Даяна ще ми издирва разни дреболии из Лондон — кутийки за бижута, за енфие, за чай, свещници — с антикварна стойност. Твърди, че никак няма да я затрудни — ще ми ги изпраща или донася при гостуванията си. Ще предлагам и английски сапуни и парфюми, свещи от пчелен восък, в това число и парфюмирани, аранжировки от сушени цветя. Всичко ще получавам с помощта на Даяна.

— Мисля, че такава стока ще се продава без проблем. Хората се впечатляват, когато им се предлагат необичайни предмети, дори цената им да е малко по-висока. Пазарът в Индиън Медоуз е перспективен. Но аз искам да ми разкажеш за бутика.

— Ела, да преминем в съседния хамбар, който е отреден за него.

След като влязохме и там, Сара се поразходи из помещението и го огледа.

— Дрехи ли ще продаваш? Защо го наричаш бутик?

— Дрехи и други неща. Тук всичко предлагано ще бъде американско, като се започне от собствените ми картини, за които ти каза, че са достатъчно добри, за да бъдат купени. Ще има ръчно изработени възглавници, юргани, играчки и индиански одеяла от Югозапада.

— Дрехите?

— Те ще идват от „Пони Трейдърс“, фирмата, в която Анна има познати. За контактите с тях ще ми е нужна помощта ти.

— Имаш всичко, каквото е необходимо, за да се осъществи проектът ти. Как бих могла да ти помогна с фирмата?

— Ти си наясно и с мода, и с продажби, това ти е работата, в края на краищата. Ще говориш с двете собственички на фирмата, за да ги убедиш да ми предоставят част от продукцията си като на изключителен представител. Що се отнася до цените, ако купувам от тях големи количества, би трябвало да ползвам отстъпка.

— Зависи — каза Сара замислено. — Но, разбира се, ще дойда с теб и ще сторя каквото и по силите ми. Мога да ти предложа и други партньори, от които да купуваш дрехи. Правилно ли разбирам, че те интересува нещо в национален стил? Индиански?

— Не е нужно непременно стилът да е национален. Трябва ми удобно, непретенциозно облекло, харесващо се и носено от хората в провинцията.

— Проектът ти е възхитителен. Изгарям от нетърпение да го задвижим на пълни обороти. Предвкувам успеха. А за теб ще отвори цяла нова книга от живота. Всъщност първата стъпка вече е направена.

Сара промуши ръка през моята и ме поведе обратно по пътя към къщата.

— Андрю щеше толкова да се гордее с теб...

Сара не довърши изречението си. Така се случваше винаги, когато споменаваше името на Андрю.

— Знаем, че щеше много да се гордее с мен — казах спокойно. — Не е необходимо да се стараеш да не говориш за него или да спиращ по средата на изречението, когато това се случи, скъпа. Казах същото и на мама вчера. Андрю Кесуик живя и бе мой съпруг в продължение на десет години. Баща на моите деца и част от живота не само на мен, децата ни и майка ми. Той ме обичаше. Аз го обичах. Той беше мой любовник, мой най-добър приятел, най-близък довереник. За мен означаваше всичко, целия ми живот и затова не искам да се възпираш от споменаването на името му всеки път, когато е на устните ти.

— Няма, обещавам, Мал. Не трябва образът му да избледнее, като никога не говорим за него.

— Същото се отнася за Джейми и Лиса. Искам да ми говориш за тях, да си спомняме най-различни неща винаги, когато чувстваш, че ти

се говори за тях.

— Разбира се.

— Някаква утеха е. По този начин за мен те продължават да живеят.

— Радвам се, че ми го каза. Досега бях извънредно предпазлива да не засягам темата.

— Знам... — продължихме да вървим мълчаливо известно време. После добавих: — Толкова необикновени деца бяха, нали, Саш? Твоите кръщелници.

— Така е. Мънички ангелчета.

— Те, те обичаха. Както и Андрю. Толкова се радвам, че си моя приятелка.

— И на двете страшно ни провървя, че се познаваме.

— Скоро пак си помислих... за Андрю — погледнах я. — Спомняш ли си, когато го срещна за първи път, Саш?

— Все едно беше вчера. Бях страхотно впечатлена и се измъчвах от ревност.

— Наричаше го Мечтателя. Спомняш ли си?

— Да — тъмните ѝ очи овлажняха и тя преглътна с мъка. — Всичко си спомням — последните думи бяха едва прошепнати.

— Недей да плачеш, Саши — казах меко.

Тя успя само да кимне.

ТРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

— Ще се преоблека и ще слеза веднага — каза Сара, след като влязохме в къщата.

— За никъде не бързаме, Саш. Преоблечи се спокойно, ще те чакам в кабинета си. Искам да ти покажа проектите на табелата над главната входна врата и етикетите за различните продукти, върху които работих през седмицата.

— Трябват ми само десет минути.

Застанах пред кабинета и я проследих как изтича нагоре по стълбите. Доста се беше разстроила преди малко. Явно искаше да поостане сама, за да се успокои.

В кабинета седнах зад бюрото и се наведох към пръснатите върху него различни проекти за етикети. „Придържай се към простотата — беше ме посъветвала Сара, преди да замине за Калифорния. — Казано е, и с право: По-малкото значи повече.“

Полезен съвет. Иначе естествената ми склонност ме караше непрекъснато да добавям към имената декоративни елементи. Като си повтарях наум, че колкото по-малко — по-добре, използвах в крайна сметка само „Индиън Медоуз“ и „Килгръм Чеиз“.

Спрях се на по-отличителното им изписване.

Рисунката към входната табела също се отличаваше със сложността си. В нея участваха само имената, с добавката, която ми бе хрумнала в розовата градина на Летис:

Едно провинциално преживяване.

Не се споменаваха нищо за кафенета или магазини. Искан да събудя любопитството на хората и те сами да открият какво се крие зад надписа.

Телефонът иззвъня и аз се протегнах за слушалката.

— Ало?

— Мал, аз съм. Как си?

— Здравсти, мамо, добре съм. Сара е при мен. Пристигна преди малко и я разведох да разгледа. Впечатлена е и се вълнува като дете.

— Така е и с мен, скъпа. Нямам търпение да видя промените за последните две седмици. Нали все още важи поканата за обяд в неделя?

— Да, разбира се.

— По кое време да дойдем?

— Между единайсет и половина и дванайсет. Можете да се поразходите и да разгледате първо, после, към един, ще обядваме. Съгласна ли си?

— Много добре, скъпа. Ето ти Дейвид, иска да говори с теб.

— Дочуване, мамо.

Намръщих се. За какво ли искаше да разговаряме Дейвид? Дали се беше чул с Демарко? Най-вероятно. Усетих как самата мисъл ме напрегна.

— Здравей, Мал — прозвуча гласът на Дейвид. — С нетърпение чакам да те видя в неделя.

— Здравсти, Дейвид. С Демарко ли си разговарял?

— Да, тази сутрин. Уведоми ме, че е насрочена датата за процеса и...

— Кога ще започне?

— В края на следващия месец.

— В наказателното отделение на градския съд, както ми каза ли?

— Точно така.

— Искам да отида там. Имам право, нали?

— Имаш право, но не мисля, че ще, е правилно, ако отидеш.

— Дейвид, аз трябва да бъда там! — повиших тон.

— Мал, чуй ме. Моето мнение е, че не трябва да се подлагаш на такова изпитание. Не си стъпвала в такъв съд, нямаш представа що за преживяване е. Аз знам. Почти ежедневно ми се случва да съм в там. Пак ще се пренатовариш емоционално...

— Ще се справя — прекъснах го бързо. — Честна дума.

— Няма да се справиш. Моля те да ми повярваш. Разбирам защо искаш да бъдеш там, но не трябва, при никакви обстоятелства. Нито аз, нито майка ти бихме допуснали да се подлагаш на такава... мръсотия.

— Моето семейство не може да избегне много по-лошо.

— Знам, милинка. Послушай ме, искам много внимателно да размислиш за появяването си на процеса и ще си поговорим, когато дойда в неделя.

— Разговор няма да е необходим, Дейвид. Решила съм.

— Остави си вратичка за окончателно решение. Има какво да разкажа, ще ти обясня в какво се състои съдебната процедура, за да решиш въз основа на всичко това.

Безсмислено беше да спорим, затова привидно отстъпих.

— Добре, Дейвид. Ще говорим в неделя.

— До неделя тогава.

След като затворих телефона, останах загледана в една точка в средата на стаята и мисълта за убийците на семейството ми ме накара да се разтреперя от гняв и вълнение за предстоящото. Трудно постигнатото ми спокойствие моментално ме напусна.

Чух стъпките на Сара по стълбите.

— Какво се е случило? — попита ме още с влизането си.

— Говорих с Дейвид току-що. Демарко му се е обаждал. Процесът е насрочен за края на юли.

— Чудех се кога най-сетне и това ще стане.

— Искам да отида в съда, Саш, но Дейвид е на друго мнение.

— Склонна съм да се съглася с него.

— Трябва да отида! — възкликнах.

— Ако си убедена, че така трябва да постъпиш, и аз ще дойда с теб, Мал. Няма да допусна сама да се изправиш срещу такова изпитание. Мисля, че и майка ти ще постъпи като мен.

— Как би могла да дойдеш с мен? Ами работата ти?

— Ще си взема отпуск.

— Но намеренията ти бяха да прекараш ваканцията си тук в Индиън Медоуз, заедно с мен, в работа по проекта — напомних ѝ.

— Помня и така бих предпочела да бъде. От друга страна, не бих се примирила с мисълта, че съм те оставила да се изправиш в съда без мен, дори и майка ти да те придружава. А какво точно каза Дейвид?

Преразказах ѝ накратко и завърших:

— За мен е недопустимо да не бъда в съдебната зала, където ще бъдат изправени убийците на Андрю, Лиса и Джейми.

Сара остана замислена, после бавно каза:

— Познавам те, Мал, познавам и начина, по който разсъждаваш. Искаш с очите си да видиш как ще бъде въздадено правосъдие, нали?

— Да. Искам правосъдие.

— Но дали ти ще бъдеш там, или не, няма да се отрази на присъдата. Представените доказателства са пълни и неоспорими. Има идентифицирани отпечатъци от пръсти и балистична експертиза на пистолета, както и признанието на един от младежите. Знаеш, че ще ги признаят за виновни, няма начин да се измъкнат. Затова, откровено казано, съм съгласна с Дейвид. Не смятам, че трябва да ходиш в съда. Няма да допринесеш с нищо правосъдието да бъде по-бързо и ефективно, само ще преживееш всичко отново.

Убедително казано, няма що. Седях и хапех устни. Сара настоя:

— Защо искаш пак да се подлагаш на страдания?

— Сърцето и съвестта ми казват да отида.

— Състоянието ти толкова се подобри, откакто се върна от Йоркшир, много по-спокойна си. Мисля, че по-важно за теб е да продължиш в същия дух напред, да посветиш силите си на проекта. Да не забравяме и за пресата. Имаш ли сили да се включиш още веднъж в цирка на медиите?

— Не бих могла.

Сара отиде до прозореца и се загледа навън. Познавах я толкова добре, колкото и тя — мен. Беше напрегната и притеснена. Мълчахме. Премислях и претеглях.

— Просто чувствам, че Андрю би искал да съм там — казах тихо, след като приключих с преценките.

— Не, не би желал! — извърна се е лице към мен и протестира буйно Сара. — Най-малко това би желал! Той би искал да се погрижиш за себе си, за бъдещето си, да завършиш с онова, с което си се захванала. Не би допуснал ненужно да преживяваш болка. Моля те, повярвай ми, няма какво да се спечели от появата ти на процеса.

— Но въпреки всичко, ти би дошла с мен, нали?

— Никога няма да те изоставя. Но, сигурна съм, Дейвид си знае работата. Цял живот е бил адвокат по наказателни дела, никой по-добре от него не знае колко отвратителни могат да бъдат тези процеси. А и той ти желае само доброто. Ако бях на твое място, щях да се вслушам в думите му.

Кимнах и се протегнах към телефона. Набрах номера в апартамента на майка ми. Отговори Дейвид:

— Ало?

— Аз съм — обадох се, едва чуто. — Сара е на твоето мнение по отношение на процеса. Взех решение, но просто исках да те попитам... наистина ли мислиш, че не трябва да се появявам в съда?

— Да, Мал.

— Реших да не ходя.

— Слава Богу — облекчението му бе осезаемо. — Ще ти изтъкна само още нещо, което вероятно не знаеш. Можеш да присъстваш при произнасянето на присъдата и да направиш свое изявление до съдията. Да споделиш своето мнение за наказанието, което трябва да бъде наложено.

— Не ми беше известно.

— Сигурно ще пожелаеш да се възползваш от тази възможност и аз, както и майка ти, естествено, бихме желали да те придружим на този ден. Решението ти е правилно. Ще го съобщя на майка ти, знам, че ще остане доволна. Лека нощ, миличка.

— Лека нощ, Дейвид.

Предадох на Сара разговора. Тя ме изслуша внимателно и веднага каза:

— Виждам по-голям смисъл в отиването ти при произнасянето на присъдата. Не и да висиш там по време на целия процес. Ще се поболеееш. Съвсем различно е да дадеш еднократно воля на чувствата си, обръщайки се към съдията.

— Може би така и ще постъпя — отвърнах. После станах и тръгнах към вратата. — Ела, Саш, ще те почерпя едно питие. Не знам как ще ти се отрази на теб, но аз наистина трябва да пийна.

ТРИДЕСЕТ И ПЕТА ГЛАВА

Кънектикът, юли 1989 година

Лесно ми беше да забравя временно за процеса, след като твърдо реших да не присъствам. Мисълта за него щеше само да отнеме енергията, която бях вложила в най-важната си цел.

Всеки ден изникваше нещо да поддържа вниманието ми около магазините и кафенето в Индиън Медоуз — да се взимат решения, да се одобряват планове, да се правят допълнителни покупки, да се произвеждат етикети и безброй други дребни задачи.

Случваше ми се понякога да спра в разгара на някаква работа, чудейки се какво става с мен и около мен в последните два месеца.

Бях се върнала от Йоркшир с идеята да отворя магазин и кафене и абстрактните ми представи моментално бяха започнали да възприемат реална форма. Регистрирах фирма, получих от Градския съвет на Шарън разрешително за търговска дейност на неговата територия, заех пари от майка ми, баща ми, Дейвид и Даяна и открих фирмена банкова сметка.

Желанието на всички тях беше да участват с парите си като съдружници, но аз отказах. Не приемах никакви съдружници, дори Сара, която също бе искала да стане вложител. Обясних им, че ще им върна парите с лихва в най-късия възможен за мен срок и точно така възнамерявах да постъпя.

Въоръжена с чисто новите си бизнес карти и чековата си книжка, посетих няколко зали за мостри в Ню Йорк, съобразявайки се с упътванията, дадени ми от Сара. Две от тях се намираха на Пето авеню и една на Медисън. В тях имаше всичко необходимо за производството на готварската ми продукция. Не се налагаше да пътувам в чужбина, за да си набавя нещата, нужни за различните поточни линии.

— Можеш да попаднеш на най-доброто тук, в Манхатън — обясни ми Сара. — Разговарях с различни клиенти и те ми препоръчаха точно тези салони. От бележките към всяка зала за мостри става ясно, че там предлагат френска, италианска, португалска

и испанска керамика, порцелан, целия набор кухненско обзавеждане, чак до ленените покривки за маса. Всичко.

Тя ме информира и за международното изложение на потребителски стоки, провеждано два пъти годишно в конгресния център „Джейкъб Джавитс“ в Ню Йорк.

— Има и други такива изложения в пристанището на Хъдсън, на кейовете за пътнически кораби. Богатството на американската продукция за бита, както и стоки от цял свят, се изсипват там.

От първия ден, в който се разходих за покупки из Манхатън, се почувствах като на околосветско пътешествие. Не усещах краката си, след като обиколих всички зали от списъка на Сара. Още в четири часа бях напълно изтощена и хванах такси до апартамента на майка ми, където се строполих на първия стол, който съзрях. Дори след като си починах и вечерях заедно с нея и Дейвид, не успях да събера сили да шофирам до Шарън. И тъй като вече не разполагах със свое жилище в Ню Йорк, прекарах нощта в стаята, в която бях израсла.

Върнах се в Индиън Медоуз на следващата сутрин с убеждението, че съм извършила подвизи по време на пазарната си обиколка.

Ерик стоеше на прага на студиото ми.

— Преча ли, Мал? — попита той.

— Няма нищо, влизай — отвърнах и оставих акварела, който държах в ръцете си. — Просто преглеждам и подбирам от тези картини, за да може Сара да ги занесе следобед в ателието за рамки в Ню Престън. Смятам начало да изпратя двайсет.

Той се приближи и загледа през рамото ми подредените върху масата акварели.

— Всичките са хубави, Мал, трудно е да се избере — каза Ерик след малко.

— Така ли смяташ, наистина? Хайде, виждам, че едва се сдържаш да ми съобщиш нещо, казвай.

— Те всичките искат да работят за нас — възкликна Ерик, широко ухилен. — Били Джъд, Агнес Феърфийлд, Джоана Смит. Помислих си, че мога да ги наема, ако нямаш нищо против.

— Разбира се, че нямам. Ще се нуждаем поне от трима души, а по-нататък, вероятно, и от още двама помощници.

— Били има желание да работи с мен в кафенето. Джоана е влюбена в идеята да продава красиви кухненски прибори, така че би могла да се оправя с магазина на новопостроения втори етаж. Агнес първоначално се натискаше за бутика, но аз я отрязах с обяснението, че там е запазена територия на Анна, и тя се съгласи да се занимава с галерията. Комбинацията е добра, нали?

— Да, наистина, благодарение на теб. Предполагам, че са се съгласили и на предлаганото от нас заплащане.

— О, да, готови са и да седят на сегашната си работа до октомври, когато ще започнат при нас.

— Добре. Така разполагаме с шест месеца да приведем всичко в ред за откриването през пролетта догодина. Има доста за вършене. Как мислиш, Ерик? Ще успеем ли да разопаковаме всички продукти, да поставим цени навсякъде и да подредим стоката дотогава?

— Мисля, че да.

— Ще го обсъдя и със Сара, просто за да бъде сигурна. По принцип тя ме предупреди да си оставя три месеца, да се занимавам само с купената стока.

— Трудността не е в поставянето на етикетите — обади се Ерик. — На всяко нещо трябва да се придаде привлекателен вид.

— Много е важно — съгласих се. — Но Сара е обещала лично да следи как се справяме със задачата.

Подадох му няколко картини.

— Ще ми помогнеш ли за пренасянето, Ерик?

— С удоволствие, Мал.

Взех останалите избрани картини и заедно излязохме от студиото.

Жегата на юлската сутрин беше нетърпима. И когато излязохме от прохладата на климатичната инсталация в студиото, ни удари гореща вълна, която едва не ни зашемети.

— До обяд ще стане истинска пещ — отбеляза Ерик.

— Табелата за входната врата ще бъде готова утре — казах, докато вървахме към къщата. — Направи я един от дърводелците и утре ще я донесе. Ще мога да я оцветя и да добавя фирмата ни: „Индиън Медоуз“, едно провинциално преживяване.

— Междувременно, да намерим Сара.

— В кухнята е. Стои до връщите тенджери на Нора и се чуди кой конфитюр да опита първо. Обявява всеки следващ, който Нора ѝ поднася да дегустира, за любимия си.

Ситуацията, която заварихме, напълно съответстваше на описанието на Ерик.

Намерих Сара, застанала пред печката до Нора, да си отделя в чиния по малко от всяка вкуснотия.

— Какво възнамеряваш да правиш с всичко това? — поинтересувах се, пресичайки кухнята, на път към малкия си кабинет в дъното на къщата.

— Да го изям, разбира се — заяви Сара. — Намазано върху тези две филии домашно приготвен хляб, подарък от нашата безценна Нора. Знам какво ще кажеш, Мал — ще съжалявам по-късно. Да върви по дяволите диетата ми.

ТРИДЕСЕТ И ШЕСТА ГЛАВА

Ню Йорк, август 1989 година

Знам, че ми предстоеше изпитание. Но знам, че колкото и да беше тежко, трябваше да премина през него.

След няколко часа щях да се изправа в съдебна зала и да се обърна с реч към съдията по обвинението, повдигнато от областния прокурор срещу убийците на семейството ми.

Предстоеше ми да разкажа на почитаемата Елизабет П. Донън за Андрю, Джейми и Лиса и болката, която смъртта им ми беше причинила. Щях да разтворя душата си пред нея и всеки един от присъстващите в съдебната зала тази сутрин.

Щях да помоля за присъждането на максималното наказание, предвидено от закона — мое право като най-близка родственица на жертвите.

Четиримата подсъдими бяха признати за виновни в извършването на квалифицирано убийство след съдебно заседание, продължило по-малко от седмица. Очевидно за съдебните заседатели вината на подсъдимите не подлежеше на съмнение. Само два часа бяха продължили тайните им разисквания по решаване въпроса за виновността.

Скоро щеше да настъпи времето да изиграя своята роля, както се бе изразил Дейвид. Той, майка ми, баща ми, Даяна и Сара щяха да ме придружат в съда.

Даяна долетя от Лондон точно в деня на произнасянето на присъдата. Баща ми пристигна рано предишния ден от Мексико, където ръководеше археологически проект на Калифорнийския университет.

Всички те искаха да ми дадат моралната си подкрепа, както и да станат свидетели на раздаването на правосъдие, заедно с мен.

— Разбира се, че ще бъда с теб — каза ми Даяна по телефона седмица преди това. — Немислимо е за мен да не бъда там. С родителите ти сме в еднакво положение — загубихме внуците си, а аз и своя син. За това съм разговаряла надълго и широко с баща ти.

Семейни дела, Мал. Семейството трябва с общи сили да се бори с кризите, болката и скръбта.

Пристигнах от Шарън предишния следобед, за да прекарам вечерта със семейството си, в което включвах и Сара, разбира се. Преоблякох се в детската си стая в апартамента на мама. После заставах пред огледалото, за да се видя безпристрастно, както отдавна не го бях правила. Приличах на плашило. Луничките ярко се открояваха на лицето ми.

Бях направо призрачна.

Фигурата ми изглеждаше съвсем изпосталяла в черния ленен костюм. Червената ми коса беше прибрана на конска опашка, пристегната от бяла панделка. Украшенията ми се състояха от малки перлени обеци, златната сватбена халка и часовника ми.

Обух черни лачени обувки, метнах чантичката си на рамо и излязох от стаята.

Майка ми, Сара и Даяна ме чакаха в малката работна стая. И трите бяха облечени в черно. Траурната им външност наподобяваше моята.

Миг по-късно в кабинета влезе Дейвид и съобщи:

— Едуард ще пристигне скоро.

Майка ми кимна, хвърли ми бърз поглед и промърмори:

— Точен, както винаги.

Преди да успея да отговоря, прозвуча звънеца на входната врата. Словесно опровержение от моя страна не беше необходимо.

Пресата бе представена в пълния си блясък не само извън съдебната сграда на Сентър Стрийт, но и в самата съдебна зала, която и бездруго беше претъпкана при пристигането ни. Наложих се Дейвид да проправя път към местата ни на първия ред. Аз седнах между него и Сара. Зад нас бяха майка ми, баща ми и Даяна.

Разпознах прокурора от снимките му във вестниците и появите му по телевизията. Беше погълнат от разговора си с детектив Демарко, който кимна на Дейвид и мен, когато ни забеляза. Кимнах му и аз в отговор.

Огледах залата и цялата настръхнах, когато очите ми се спряха на четиримата обвиняеми. За първи път виждах как изглеждат.

Бяха седнали с адвокатите си, прилично облечени и сресани за предстоящото събитие, без съмнение. Застинах.

Трима от тях бяха почти деца, а четвъртият малко по-възрастен.

Ролънд Джеликоу. Бял. Двайсет и четиригодишен.

Пабло Родригес. Испаноезичен. Шестнайсетгодишен.

Алвин Чарлс. Чернокож. Осемнайсетгодишен.

Бенджи Калис. Чернокож. Четиринайсетгодишен. Убиецът.

Никога няма да забравя имената им.

Имената и лицата им се бяха запечатали в паметта ми завинаги.

Убийците на децата, съпруга и малката ми Трикси. Не можех да откъсна поглед от тях.

Те отвърнаха на погледа ми с безразличие, сякаш съвестта им бе чиста.

Задушавах се. Сърцето ми биеше ускорено. После нещо избухна в мен. Целият гняв, потискан с месеци, достигна точката на кипене.

Завладя ме омраза. Искаше ми се да скоча, да се втурна към тях, да ги нараня. Искаше ми се да ги унищожа по същия начин, както бяха постъпили с хората, които обичах. Ако имах тогава оръжие в себе си, щях да използвам смъртоносната му сила срещу тях.

Кръвта нахлу в главата ми и започнах цялата да се треса. Стиснах ръцете си и сведох поглед, полагайки усилие да се овладее.

Бях дошла да свърша определена задача и нямаше да ги погледна отново, преди да съм я свършила.

Дочух неясно съдебния служител да обявява нещо и усетих ръката на Дейвид да ме подкрепя за лакътя, за да ми помогне да стана.

Появи се съдийката и зае мястото си.

Всички седнаха.

Заоглеждах я с любопитство. Беше на около петдесет и пет години, с волево, но не грубо лице. Изглеждаше младолика, само косата ѝ бе посребряла.

Ударът на чукчето ѝ възвести началото на заседанието.

Започнах да ровя в чантата си, търсейки речта, която си бях написала. Гняв и болка ме заслепяваха и ми пречеха да разчитам написаното. Съзнанието ми се откъсна от заобикалящата ме обстановка.

Думите върху листа се сляха и размазаха, преди да осъзная, че влага е изпълнила очите ми. Запремигнах и преглътнах сълзите си. Не беше време за сълзи.

Разкъсваща болка изпълни гърдите ми, завладя ме отново усещането, че се задушавам. Задишах дълбоко, за да се успокоя, доколкото е възможно.

Тогава почувствах, че Дейвид докосва ръката ми и го погледнах.

— Съдията чака, Мал, трябва да отидеш до подиума и да прочетеш речта си.

— Ще се справиш — прошепна Сара и стисна ръката ми.

Изправих се малко несигурно и закрачих бавно към подиума, разположен пред съдийската маса. Застанах пред съдията почувствах, че не съм в състояние да произнеса нито дума.

Вдигнах лице срещу нейното. Погледът ѝ излъчваше изключителна твърдост, но в него се долавяше и симпатия. Тя ми помогна да събера смелост.

— Ваша чест — започнах аз, — тук съм днес, защото моят съпруг Андрю, моите две деца, Лиса и Джейми, и мъничкото, ми куче бяха брутално убити от обвиняемите, присъстващи в тази зала. Моят мъж беше добър човек, всеотдаен и любящ съпруг, баща и син. През целия си живот той не е причинил вреда никому, а доколкото силите му позволяваха, се раздаваше за хората, които познаваше или с които го свързваше работата. Убедена съм, че отношенията с Андрю са донесли полза на всеки един от тях. Личността му променяше света около него към по-добро. Сега той е мъртъв. Беше лишен от живот само на четиридесет и една години. Двете ми деца също бяха лишени от живот. Две невинни шестгодишни същества. Животът им бе отнет, преди да е започнал. Не ще мога да видя как Джейми и Лиса израстват, завършват образованието си, правят кариера, как живеят пълноценно. Не ще мога да присъствам на церемонии, когато ще получават дипломите си или ще сключат брак, и никога няма да се радвам на внуци. И защо? Защото акт на безсмислена жестокост разби живота ми на пух и прах. Пред себе си виждам само безкрайна агония без Андрю, Лиса и Джейми. Отнето бе бъдещето ми, както животът на най-любимите ми човешки същества — спрях и си поех дълбоко въздух. — Убийците на моето семейство са признати за виновни от съдебните заседатели. Отправлям към този съд молбата си да ги накаже с цялата строгост на закона за престъплението им. Искам правосъдие. Майката на съпруга ми иска правосъдие. Моите родители искат правосъдие. Това е всичко, за което ви умолявам, ваша чест. Правосъдие. Благодаря ви.

Стоях загледана в съдията Донън. Нейният поглед също беше прикован в мен.

— Благодаря ви, госпожо Кесуик — каза тя. Взех листа хартия, който бях оставила пред себе си, но не бях прочела и дума от него. После се върнах на мястото си.

Пълна тишина цареше в съдебната зала. Сякаш всички в нея бяха престанали да дишат. Чувахе се само слабото жужене на климатичната инсталация.

След като прегледа за кратко книгата пред себе си, съдията Донън започна да говори.

Почти не я чувах. Усилието и емоционалното претоварване ме бяха изцедили. Освен това гневът ми никак не бе намалял. Бях изцяло в неговата власт.

Като насън чувах съдията да говори за отвратителната жестокост на извършеното престъпление, за липсата на разкаяние у обвиняемите, за голямата загуба, претърпяна от мен и близките ми, за безсмислеността на престъпното деяние. Опитвах се съзнателно да се откъсна от събитията през следващите няколко минути, за да притъпя бушуващия в мен гняв.

Дейвид ме докосна по ръката и прошепна:

— Съдията ще произнесе присъдата.

Сара се протегна и взе ръката ми в своята.

Изправих се и концентрирах цялото си внимание към съдията Донън.

Обвиняемите бяха подканени да станат. Присъдата гласеше:

— Бенджи Калис, приема се предявено срещу вас обвинение като към пълнолетен и се признавате за виновен в извършването на квалифицирано убийство. Осъждам ви да излежите по двацет и пет години затвор за убийството на всяка една от жертвите. Присъдите ще изтърпите последователно.

Другите трима обвиняеми получиха същото наказание — по седемдесет и пет години затвор. Максимумът, по силата на действащия в щата Ню Йорк наказателен закон. Точно според предвижданията на детектив Демарко и Дейвид.

Но мен присъдата сякаш не ме удовлетворяваше.

Семейството ми не беше отмъстено. Чувствах празнота. И гняв.

Съдебното заседание беше закрито и залата започна да се опразва. Дейвид ме заведе при Демарко и Джонсън и аз им благодарих за целия им труд.

Пред сградата на съда гъмжеше тълпа от фоторепортери и телевизионни оператори. Дейвид и баща ми успяха да ме прекарат през тълпата и ме настаниха в чакащата кола.

От съда се отправихме към апартамента на майка ми за обяд. Всички изглеждаха не по-малко изтощени от мен и леко замаяни. Беше невъзможно да се води смислен разговор.

Баща ми каза, че ще дойде за няколко дни с мен в Индиън Медоуз, преди да се завърне в Мексико. Веднага след като привършихме с кафето, той пое нещата в свои ръце.

— Мисля, че е най-добре да тръгваме, Мал — каза той, изправи се и се запъти към вратата на библиотеката.

Аз го последвах.

Даяна тръгна с мен и обгърна раменете ми с ръка.

— Беше чудесна в съда, скъпа. Говори толкова впечатляващо. Знаем колко ти е било тежко, но речта ти безспорно повлия на съдията.

— Благодаря ти, че дойде и ме подкрепи, Даяна. Приятно пътуване утре.

Дейвид влезе в хола. Обърнах се към него и го загледах, докато се приближаваше. Лице с бодро изражение, сребриста коса и светлосиви очи, елегантно облекло.

Красив мъж. В неговите кръгове го наричаха „сребърната лисица“ не само заради външния му вид, но и за способностите му. И с пълно право.

Прегърнах, го нежно, благодарна за всичко, което бе сторил за мен, и казах:

— Никога нямаше да стигна дотук без теб.

— Нищо не съм направил — отвърна той с едва забележима усмивка.

— Ти пое изцяло връзката с Демарко и Джонсън, каква по-голяма помощ от това?

Майка ми се приближи, целуна ме и ме задържа в обятията си по-дълго от обикновено.

— Гордея се с теб, Мал. Даяна е права, наистина беше чудесна днес.

ТРИДЕСЕТ И СЕДМА ГЛАВА

Кънектикът, август 1989 година

— Надявах се, че ще се почувствам по-добре, след като чуя присъдата, но не стана така, изобщо не стана така, татко.

Баща ми замълча, после каза:

— Резултатът отговаря на очакванията ти. Затова си малко разочарована.

— Искях отмъщение за изстребването на семейството ми, но дори три пъти по двацет и пет години затвор, един след друг, не ми се струват достатъчно. Може и да затворят изродите в килия, но те пак ще виждат слънчевата светлина. Андрю, Лиса и Джейми са мъртви. Смърт заслужаваха и убийците им. Око за око, зъб за зъб.

— Законът на щата Ню Йорк не предвижда смъртна присъда, Мал.

— О, известно ми е, татко. Само че... ами...

Не довърших изречението, скочих и отидох до края на терасата. Вперих поглед към ливадите. Силното вълнение отново ме обхващаше. Налагаше се да го обуздая и окончателно да го прогоня от себе си.

Оставих красотата на гледката да ме погълне изцяло. Беше прекрасна августовска вечер. Лек бриз шумолеше в листата на дърветата и носеше прохлада. В далечината се открояваше наситенозеленият цвят на възвишенията Бъркшир, зад които потъваше слънцето. Вечерният здрач се състяваше едновременно с потъмняването на оранжевото кълбо на хоризонта, постепенно превръщащо се в кървавочервено, преди да се скрие под линията, до която стигаше зорът.

— Бих искала да пийна нещо, а ти, татко?

— Аз също. Ще отида да приготвя напитките. Какво да бъде за теб, Мал?

— Водка с тоник, ако обичаш. Благодаря.

Седнах на един от столовете под големия бял чадър, в очакване на завръщането му. Компанията на баща ми ме радваше и ми помагаше

да се отпусна. Щяхме да прекараме уикенда заедно. Баща ми се появи с поднос с питиетата и седна срещу мен. Чашата му звънна в моята.

— Наздраве.

— Наздраве — отвърнах и отпих солидна глътка. Поседяхме смълчани известно време, преди да проговорим:

— Ужасен гняв клокочи в мен, татко. Усетих го как избухва вчера в съдебната зала, когато зърнах убийците. Стори ми се, че ще загубя и сетната си капка разум. Прииска ми се физически да ги нараня жестоко, дори да ги убия. Завладя ме омраза.

— Аз самият преживях същото — призна баща ми. — Все пак бяхме само на няколко крачки от хората, които най-хладнокръвно убиха Андрю, Лиса и Джейми. Да отговориш на удара с удар е естествен импулс. Но ние не можем да се принизим до нивото на престъпници. Не трябва да се превръщаме в животни.

— Знам. Но от подобни разсъждения гневът ми не намалява.

Баща ми сложи ръка върху моята. Действаше успокояващо.

— Не запълвай съзнанието си само с него. Почакай постепенно да се отцеди от теб. Не е лесно. Знам точно какво изпитваш, защото много си приличаме, когато става дума за чувства. Понякога и двамата се опитваме да прикриваме чувствата си, като ги потискаме и те се натрупват в нас, докато избухнат.

Не можех да не се съглася с него.

— Съвсем нормално е да си преизпълнена с гняв, Мал. Но, ако му разрешиш, той ще те разяде отвътре, ще те разруши. Освободи се от него, скъпа, освободи се.

— Но как, татко?

— Когато бяхме през май в Килгръм Чеиз, аз те попитах дали си разпръснала праха им и ти каза, че не си. Каза ми за сейфа, който бе купила, за да заключиш прахта в него. За да бъдат в безопасност и никой повече да не ги нарани, бяха думите ти. Спомняш ли си?

— Разбира се. Ти си единственият човек, пред когото съм споменавала за сейфа и предназначението му.

— В него ли е все още праха им? В къщата?

Кимнах утвърдително.

— Мисля, че дойде времето да оставиш семейството си да почива в мир, Мал. Така може би и ти ще намериш мир. Във всеки случай, мисля, че това е пътят...

На следващата сутрин станах призори.

Думите на баща ми ме бяха подтикнали да взема решение. След разговора ни не успях да заспя и едва дочаках да съмне.

Щях да последвам точно съвета му.

Прахът на семейството ми щеше да бъде погребан, за да намери вечния си покой. Бе дошло подходящото време да го сторя.

Облякох се набързо и слязох в мазето. Миналата седмица бях купила голяма метална кутия за нуждите на магазините, напълно подходяща за онова, което бях намислила.

Качих се с кутията в дневната на втория етаж. Влязох в съседния килер. Ключът от сейфа беше оставен в кутия за шапки върху най-горната полица. Измъкнах го оттам и отключих сейфа.

Най-напред изнесох кутийките с праха на Андрю и Трикси. После се върнах за по-малките урни с праха на Джейми и Лиса. Поставих ги в металната кутия, затворих я и слязох долу.

Дълбоко-дълбоко в душата си винаги съм знаела, че ако някога ми се наложи да погребвам най-милите си, мястото ще е под прастарото кленово дърво, близо до студиото ми. Огромно дърво на триста или четиристотин години. В сянката му студиото бе сигурно защитено от лятната жегата, без да бъде лишавано изцяло от слънчева светлина.

Дървото и мястото около него винаги бе любимо наше кътче за пикници. Любимо кътче за игра на децата. Оазис на прохладата и какво ли не още.

Изкопах дълбока дупка под него. Коленичих и поставих кутията в нея, задържайки ръката си върху капака ѝ.

Тук ще почивате в мир. В моето сърце сте неотлъчно, мили мои. Завинаги.

Изправих се и заринах кутията с натрупаната до гроба пръст, докато земята се изравни.

Постоях при тях за малко, после се отправих обратно към къщата.

По-късно разказах на баща ми какво съм направила и го заведох до кленовото дърво.

— Ако си спомняш, тук често си правехме пикници и децата си играеха, а понякога аз ги наблюдавах от студиото, когато рисувах.

Прах пребогат ще скрие богатата земя

Изрецитира той задавено, видимо развълнуван.

— Прекрасно е казано...

Баща ми ме притисна силно към себе си.

— Рупърт Брук.

— Знаеш ли цялото стихотворение, татко?

— Не е подходящо за случая.

— Защо не?

— Защото е вдъхновено от смъртта на един войник. Английски войник. Рупърт Брук го е написал, преди да умре на път за Дарданелите, по време на Първата световна война.

— Но Андрю е англичанин, а близнаците — наполовина. Така че, подходящо е. Моля те, ще ми бъде много приятно да го чуя, както едно време ми четеше.

— Ами, ако наистина искаш.

— Моля те.

Баща ми започна да рецитира бавно, с любов. Облегнах се на него и затворих очи, докато слушах.

*Ако ще да загина, представяй си ме —
ъгълче земя в чуждото поле,
което от Англия ще бъде къс до края на света.
Там прах пребогат ще скрие богатата земя.
Прах, който Англия родила е, отгледала, очовечила,
давайки му някога цветята си да ги обикне,
пътищата — да преброди.
Плът от плътта на Англия,
надишана с английски въздух,*

*окъпана в реките ѝ, от слънцето на родния дом
благословена.*

*От туй сърце е всяко зло отмито надалеч.
Пулсира вечен ритъм в мисълта,
с мислите от Англия ни дадени,
картините и звуците, и сънищата ѝ щастливи,
смехът запомнен на приятели, и нежност,
що под английски небеса душата приютява.*

ТРИДЕСЕТ И ОСМА ГЛАВА

Кънектикът, август 1990 година

— Какъв невероятен успех! — възкликна Даяна с широка усмивка. — Чудо е станало с теб за първите ти четири месеца в бизнеса.

— И аз съм изненадана — признах си. — Не бих го постигнала без подкрепата на теб и майка ми. Както и без помощта и съветите на Сара. И трите страхотно ми помогнахте.

— Много любезно от твоя страна да го кажеш, но всъщност успехът се дължи на собствената ти упорита работа и оригинални идеи. И не на последно място — на търговския ти усет.

— Дълъг път ми предстои, преди да достигна най-добрите.

— Искане ми се да си те представям като жената, еталон за състоятелност на деветдесетте години — засмя се Даяна.

— Да се надяваме. Да ти призная, търговията ме увлича. Трудно е да накараш колелото да се завърти, но толкова по-голямо е удовлетворението от добре свършената работа.

— Така е, когато се сблъскваш с достойни предизвикателства. Според мен нищо не може да се сравни с непрекъснатата работа, която те поглъща изцяло. В края на работния ден изпитвам моментална нужда от сън и заспивам веднага, толкова съм изтощена.

— Същото е и с мен — казах аз.

Даяна замълча, проучвайки ме с поглед, после внимателно попита:

— Как е действителното положение при теб, скъпа?

— Не минава ден, без да си помисля за тях и скръбта ми не е намаляла, само се е притаила по-надълбоко в мен. Но аз си налагам да продължавам да изпълнявам задълженията си. А и на двете ни е известно, че когато работата те погълне, резултатът е чудотворен.

— За себе си мога да твърдя, че съм го научила отдавна — отбеляза Даяна. — Антикварният магазин и бизнеса ми спасиха живота след смъртта на Майкъл. Работата е вълшебно лекарство за всякакви проблеми.

— Като отворихме дума за работа, бих искала да ти покажа нещо.

От един от шкафовете за документи в канцеларията ми извадих две кафяви папки и се върнах с тях на масата, където пиехме кафе.

— Миналата година ми хрумна не само идеята за магазина кафене, но и за периодично издание, като естествено проявление на търговската ми дейност.

— Не си го споменавала — каза Даяна, като се облегна върху нахвърляните възглавници и кръстоса крака.

— Защото се уплаших, да не би да решите, че съвсем съм се побъркала и че амбицията ми е размътила мозъка.

— Мен никой не може да ме впечатли с амбициозност.

— И понеже магазините ми донесоха добра печалба за толкова кратко време, реших да дам ход и на проекта за каталог. Черновите вече са готови, дело на Сара и мен, а в начинанието влагаме средства като съдружнички.

— Чудесна новина, Мал. Кой може да бъде по-добър партньор от най-близката ти приятелка? А и нейното участие е незаменимо.

— Наистина, помощта ѝ в това начинание, както и с магазините, е от огромно значение. Нямах да е честно, ако не ѝ бях предложила равностойно участие. Това стана още преди месеци и тя прие с ентузиазъм.

— Тя ще напусне ли агенцията, в която работи сега?

— Не. С каталога ще се занимава паралелно — седнах на дивана до Даяна и ѝ показах идейния проект.

Тя извади очилата си, приближи се към мен и погледна корицата. На нея беше показан боядисаният в червено хамбар, подслонил готварския магазин и кафенето, нарисуван специално за случая от мен, а отдолу, на три реда беше изписано:

„ИНДИЪН МЕДОУЗ“, ЕДНО ПРОВИНЦИАЛНО ПРЕЖИВЯВАНЕ, ПРОЛЕТ 1991 ГОДИНА.

— Значи няма да отваряте по-рано от следващата година? — запита учудено Даяна.

— Няма да можем да започнем преди това. Не сме се запасили с достатъчно стока, а и трябва да се погрижим за разпространението на каталога. Ерик и Анна вече са съставили списък на местните желаещи, а възнамеряваме да го изпращаме и в перспективни райони на страната. Работата е много, защото смятаме да го разпратим в началото на януари.

— Представям си.

Разтворих каталога на вътрешната корица.

— Ето рисунка на целия комплекс в детайли — хамбарите, пасищата, конюшният. На първа страница е писмото ми до читателите, в което им разказвам за Индиън Медоуз. Както ще забележиш, в него съществуват три ясно разделени части — казах и ѝ подадох каталога. — Първата е „Кухнята на Летис Кесуик“ и названието ѝ подсказва какво ще се предлага в нея. Втората е бутик, в който ще се продават дрехи, аксесоари, спално бельо. Третата и последна е галерията, предлагаща декоративни вещи, произведени в Англия.

Даяна разгледа внимателно каталога и ми го върна.

— Много съм впечатлена, Мал, наистина много впечатлена.

— Благодаря. Мама и Дейвид също доста го харесаха. Провокира интереса на клиентите. Майка ми каза, че би напазарувала за себе си половината неща, които предлагаме, без да се замисли изобщо. Но ела сега, искам да ти покажа две места, които още не си виждала.

— Чудесно — още изненади! — възкликна Даяна ентузиазирано.

— Както знаеш, разделила съм този етаж. Преди малко бяхме в кабинета ми, а това е помещението за опаковане — отворих вратата и я поканих вътре. — На дървените маси помощниците подготвят всичко, което трябва да замине по пощата, натрупват пакетите ей там, откъдето ги взема и извозва пощенската служба. Налага им се да минават оттук всеки ден.

— Стабилно ли е количеството на поръчките?

— Винаги сме имали приличен брой клиенти за тази услуга още от самото начало. Постоянното им увеличаване ме накара да вярвам във възможността идеята за каталога да се осъществи.

Следващата врата водеше към една от стаите ни за склад.

— Доколкото си спомням, всичките конфитюри и желета по рецептите на Летис са в мазето на къщата.

— На горния етаж, който е построен миналото лято, складираме дрехи, играчки, ледени покривки и салфетки, неща от тоя род.

Върнахме се и седнахме в кабинета.

— За всичко си помислила — каза Даяна. — И нека повторя, извършили сте чудеса, Мал.

— Скоро ще са ми нужни още складови площи. Това е най-сериозният проблем, който ме очаква. Утре, след пристигането си, Сара ще разговаря по въпроса със съседа ми, Питър Андерсън.

— Режисьорът?

— Същият. Той е собственик на голямото пасище срещу входа на Индиън Медоуз. Сара се надява, че ще можем да купим земята от него, но аз не съм на нейното мнение.

— Може би ще се съгласи да ги наемете.

— Сара е единственият човек, в състояние да промени мнението му. Способностите ѝ в това отношение са необикновени.

— Милата Сара. Срещна ли тя най-сетне някой приятен мъж?

— Боя се, че не. Обикаля света, но като че ли привлекателните мъже са се свършили за нея.

— Разбирам какво имаш предвид — отвърна Даяна с тъжна усмивка.

Подведох се от изражението ѝ и въпросът просто се изплъзна от устните ми:

— Какво стана с мъжа, за когото ми спомена преди години? Разделения с жена си, към когото изпитваше влечение, но принципите ти те възпираха да се сближиш с него?

— Положението му не се е променило, не е разведен.

— И не се виждате?

— Рядко. Само по работа.

— Защо той не поиска развод?

В цялата ситуация този въпрос ми беше най-неясен.

— Религиозни убеждения.

— Да не би да е католик?

— Той? Не, шотландец е и е протестант. Съпругата му е католичка и не е съгласна на развод. Всъщност ти си го виждала.

— Така ли? Къде?

— В магазина, когато бяхте в Лондон с Андрю. През ноември 88-а. Робин Макалистър.

— Високият хубав мъж?

— Показвах му някакви гоблени, ако си спомняш.

— Много добре си го спомням. Мъж, който прави впечатление.

— Вярно — Даяна погледна часовника си и стана. — Един часът е. Ще хапнем ли нещо в кафенето? Поогладняла съм.

— Да вървим.

Явно, нямаше желание да обсъждаме темата.

— Няма ли да се нуждаеш от допълнителна помощ за изпълнението на поръчките по каталога? — попита Даяна, отпивайки от чая си с лед.

— Отначало сигурно не. Когато магазините започнаха да работят, напрегнатите дни бяха петък, събота и неделя. Останалите четири отиваха в работа по поръчките. Без съмнение, през летните месеци е по-тежко и ще се наложи графикът да бъде променен. Ще слушам интуицията си — огледах се наоколо и добавих: — Сряда е, а кафенето е пълно.

— Забелязах много хора и в галерията. Стъпка по стъпка, ден след ден. Така работя и аз самата.

— Смайва ме успехът на кафенето. Превърна се в забележителност на деня. Хората вече се обаждат, за да правят резервации.

— Очарователно местенце, с всички тези растения и свежи цветя, пръснати из него. Рекламата на асортимента, който се предлага, хваща окото. И мирише апетитно.

— След минутка ще се убедиш, че не само миризмата е хубава.

— Нора ли се справя с цялото готвене?

— В края на седмицата, когато е най-натоварено, идва племенницата ѝ да ѝ помага... Иначе в кафенето са само тримата с Били и Ерик. Менюто се състои главно от супи и сандвичи. Тя предлага да има и салати и аз смятам, че е права, като се има предвид популярността на заведението. Говорим за Нора, а ето че тя пристига.

— Радвам се да ви видя, госпожо Кесуик — протегна ръка Нора.

Даяна я пое и я стисна.

— И на мен ми е много драго, Нора. Какъв късмет за заведението, че ти си тук.

— Всичко е заслуга на Мал. Тя е мозъкът — личеше, че комплиментът я зарадва. — Надявам се, че ще разгледате кухнята ми

по-късничко. А сега, какво бих могла да ви предложа?

— Аз ще взема един от сандвичите с пълнка — казах.

— С авокадо и домат, знам. Човек не може да се нахрани само с тях. Нека сложа и пиле.

— Добре, и още един чай с лед.

— За мен същото, с авокадо и скариди — каза Даяна. — Както и чай с лед, моля.

— Вече пристигат — каза Нора и побърза да изпълни поръчката.

— Тя и с обслужването на масите ли е натоварена? — попита Даяна.

— Не, желанието ѝ е да сервира на теб. По отношение на членовете на семейството изпитва собственическо чувство.

— Винаги се е раздавала изцяло. А откъде намери Айрис, младата жена, която се грижи за къщата? Не мога да ти опиша колко любезна беше към мен сутринта.

— Тя е другата племенница на Нора. Роуз, сестра ѝ, идва през уикендите да помага в кухнята.

Дойде Ерик, който носеше чая ни.

— Заповядайте, Мал, госпожо Кесуик.

Той понечи да се върне на мястото си до касата, но се поколеба.

— Какво има, Ерик? — обърнах се към него.

— Съжалявам, че те притеснявам по време на обяда ти, Мал, но току-що се обади наша клиентка, някоя си госпожа Хенли. Искане да разбере дали се занимаваме с организирането на семейни увеселения.

— Обслужване по домовете?

— Не. Тя иска да си направи парти тук, в кафенето. За шестнайсетия рожден ден на дъщеря си. През септември. Денят се пада петък.

— Не знам какво да ти кажа, Ерик, денят ще бъде натоварен. В петък хората се отбиват да пийнат по нещо...

— Не бързай да отказваш — прекъсна ме Даяна. — Може да се окаже доходоносно, пък и повече хора ще научат за заведението ти.

— Напълно съм съгласен с вас, госпожо Кесуик — усмихна се широко Ерик.

— Добре, Ерик, кажи на дамата, че сме съгласни, но ще се наложи да се видите допълнително за уточняване на цената.

— Добре, Мал.

Изядохме сандвичите си и аз се облегнах на стола.

— Имам предложение за теб, Даяна.

— Така ли? Чудесно. Мислех, че не искаш съдружници.

— Това се отнасяше за магазините. Случаят е различен.

— Щом като Сара ще ти бъде съдружник за издаването на каталога, сигурно не става дума за него.

— Имам предвид отдавнашната си идея, която вече е напълно оформена. Искам да се захвана с малка издателска компания и точно за нея ти предлагам да ми сътрудничиш.

Свекърва ми се замисли.

— Не е ли прекалено голям рискът в издателския бизнес? — попита тя.

— Да, така е. Но аз говоря за по-ограничена дейност в провинцията — специализирана литература, която ще може да се поръчва само чрез каталога или да се купува в магазините.

— Звучи интересно, но няма ли да бъдеш много натоварена?

— Вярно е, че доста се товаря, но няма да се заема с издателска работа преди началото на следващата година и няма да рискуваш парите си в начинанието.

— Разбирам. Тогава, какво е предлагаш?

— Да ми сътрудничиш в издаването само на четири книги — за начало. По-нататък може да се окаже, че други няма да бъдат издавани.

— Кои са книгите?

— Твоите. Двата дневника на Летис Кесуик, готварската ѝ книга и градинарската книга. По-късно можем да опитаме и с викторианските ястия на Клариса, но не е сигурно. Смятам да започна с дневниците, впоследствие ще издам и останалите две. Ще бъде нещо като специализирана поредица, с което смятам да привлека вниманието. Може да се окаже златна мина и според мен си заслужава да опитам.

— Откъде ще намериш пари? Каза, че не приемаш от мен.

— Защото мисля, че сериозни инвестиции няма да са необходими. Книгите са твоя собственост и ти ще ми дадеш издателските права. Разходите ми ще бъдат само за печат и подвързия.

— Бих желала да ти дам тези пари.

— Благодаря, Даяна, но докато дойде време за осъществяване и на този проект, вероятно и сама ще разполагам с необходимите

средства.

— Както искаш. Идеята ми харесва. Много. С желание ще се включа. Ти ще определиш по какъв начин.

— Благодаря ти. Между другото, избрала съм за издателството името „Килгръм Чеиз прес“. Имаш ли възражения?

— Възможно най-подходящото е. Никак не съм се излъгала в теб, Мал. Скоро ти ще бъдеш много богата.

ТРИДЕСЕТ И ДЕВЕТА ГЛАВА

Кънектикът, май 1992 година

Лежах, с поглед, вперен в стенния часовник. На слабата светлина в стаята различих, че е четири и половина.

Бях се събудила по-рано от обикновено. По принцип се будех рано, но не и преди шест. Унесох се в мисли и първото, което се сетих, беше датата. Четвърти май. Тридесет и седмият ми рожден ден. Тридесет и седем. Трудно за вярване, но истина.

Измъкнах се от леглото, отидох до прозореца и открегнах една от щорите. Навън беше все още тъмно. Някъде много далеч хоризонтът започваше да просветлява — зеленикаво сияние, предвестник на зората.

Преместих се в съседната стая, където седнах и се загледах в портрета на Лиса и Джейми. После погледът ми автоматично се премести към портрета на Андрю над камината.

Вече бях овладяла скръбта си, но копнежът ми по тях не бе намалявал. На моменти болката прерастваше дори в отчаяние. Колкото и работа да си намирах в Индиън Медоуз, най-неразделният ми спътник бе самотата.

През изминалата година най-сетне бях събрала смелост да изнеса дрехите и играчките на Лиса и Джейми. Всичко беше раздадено на децата на Нора, на приятелката на Анна, на църквата. Не намерих сили да се разделя само с най-любимите неща на децата: мечето Оливър на Лиса и динозавъра Дери на Джейми. Двете бяха поставени на лавиците с книги. Свалих ги оттам и зарових глава в мекотата им. После ги върнах на мястото им, преди нахлулите спомени да са ме размекнали.

Взех набързо душ. Малко по-късно, когато се избърсвах с хавлията, усетих, че се вирам в ъгъла на ваната, до кранчетата, както често ми се случваше. След изчезването на ножа ми за хартия в нощта на замисленото самоубийство, не ми се беше удало да го откроя. Загадката си оставаше неразгадана, точно както и с отключената врата на кухнята и изпразнената вана.

Наскоро доверих всичко това на Сара. Тя ме изслуша внимателно и каза:

— Сигурна съм, че съществува логично обяснение за случилото се, но предпочитам да мисля за него като за нещо необяснимо — намеса на висши сили или че самата къща се е грижила за теб.

Със Сара бяхме на едно мнение по въпроса, че в ония дни атмосферата в къщата бе неповторима — преизпълнена с повече спокойствие и любов от всякога. Преизпълнена с мир.

— Андрю беше напълно прав, като каза веднъж, че къщата е изпълнена с любов и е убежище на добри духове — каза ми Сара миналата седмица. И двете тогава помислихме едно и също — Андрю, Лиса и Джейми бяха заедно с нас и спомените ни за тях осъществяваха връзката ни с духовете им.

Облякох, ежедневните си работни дрехи — джинси, тениска, жакет и мокасини — и слязох на долния етаж.

Изпих кафето си с чаша вода, взех връзката с ключовете и излязох навън. Вдишвах свежия въздух и разглеждах наоколо. Ухаеше на трева, напоена с роса. Бризът донасяше аромата на люляк. По небето не се съзираше и облаче. Предстоеше хубав ден.

Някъде пред мен изхвърча и се понесе към небето ято малки птички, образувайки непрекъснатоменящи се фигури върху синия екран над главата ми. Чувах пърхането на крилете им, а в далечината крякаха гъски.

Тази сутрин разполагах с достатъчно време преди отварянето на магазините, затова се възползвах да поседна на металната пейка под ябълковото дърво. То, също като люляците, бе разцъфнало.

Мястото на мамчето, както Андрю винаги го бе наричал. И той, и децата ми бяха с мен, както винаги. Долавях ясно гласовете им, съзирах образите им. Пазех ги в сърцето си.

Четвъртият ми рожден ден без Андрю и близнаците. Моите, както и техните рождени дни, а и нашите специални празници ми носеха тъга. Всъщност за празници без тях не можеше да се говори.

Болка и самота имаше, да, но победата ми се състоеше във факта, че продължавах да живея. Защото осъзнах и че никой не може да го стори вместо мен и че най-напред сама трябва да си помогна. Да събере смелост.

За да успея да го постигна, за да намеря скритите си резерви, чието съществуване аз не бях и подозирала, трябваше да прониквам в дълбините на душата си. Бях потърсила, намерила и събрала материала, от който да изградя новия си живот. За да мога да стигна дотам, докдето се намирах днес.

При дадените обстоятелства едва ли бих могла да искам повече от живота. Физически и психически бях здрава; имах си бизнес и сама се издържах, поддържах любимата си къща; нямах дългове. Отчасти бях върнала и заемите от родителите си и Даяна. До края на лятото бях сигурна, че ще се справя изцяло и с тях.

Спуснах се по хълма към скупчените постройките на бившите хамбари. В езерото се вихреха представителите на птичето царство, предимно патици и гъски. По-късно през лятото към тях се присъединяваше и една синя чапла, която ми даде идеята за още една марка — на местно произвеждани бебешки дрешки.

В „Кухнята на Летис Кесуик“ ме посрещнаха съблазнителните аромати на ябълки и канела.

Щракнах ключа на лампата и заставах в рамката на вратата, възхитена от собственото си кафене. Бялата боя контрастираше с тъмните греди на тавана, а подът бе покрит с теракота, чиято чистота лесно се поддържаше. На няколкото малки прозорчета бяха окачени пердета на червени и бели карета. Човек не можеше да не се почувства ободрен и дори развеселен от безбройните зелени растения, пръснати навсякъде из заведението, заедно с металните рафтове, на които беше изложена продукцията ни. Ред след ред от буркани и бутилки, пълни с вкусни неща — конфитюри и желета от ябълки и джинджифил, портокали и ревен, сливи и ябълки, кайсии, къпини и ябълки, круши и малини. Извари, лютеници, туршии, кайма със стафиди и други подправки и какво ли не още.

Нора сякаш намери истинското си призвание в кухнята. От ръцете ѝ излизаха чудеса на кулинарното изкуство и аз много се гордеех с нея и резултатите от работата ѝ.

Цялата дейност, на фирмата с името на Летис Кесуик бе намерила всеобщо признание във всичките ѝ проявления — и в магазина, и чрез поръчките по каталога. От началото на второто бяха изминали седемнайсет месеца и набраната скорост бе главозамайваща. Само през миналата седмица се бе наложило да наема нови трима

помощници по пакетирането и разпращането на поръчките. Откакто повиших Ерик в мениджър на кафенето и магазините, под контрола му се намираха дванайсет души, двама, от които — сервитьори в кафенето.

Отворих вратата на кухнята и надникнах вътре. Всичко блестеше на утринната светлина. Поклатих доволно глава, след което извърших същия оглед и на магазина за домакински пособия на горния етаж.

Последното място, където надникнах, беше галерията — най-любимата ми част от целия комплекс въпреки привързаността ми към всичките магазини с всичките им продукти. Може би, защото ми напомняше Йоркшир и дома, в който Андрю бе израснал. Пък и асортиментът, предлаган от него, се разпродаваше, преди да успее да направя следващото зареждане.

Най-сериозният успех на галерията бе „Дневникът на Летис Кесуик“, публикуван предишното лято от издателство „Килгръм Чеиз прес“, от който досега бяха продадени тридесет и пет хиляди екземпляра — в галерията и чрез поръчки по каталога. Сара сподели с мен удивлението на нейни приятели от издателския бизнес в Ню Йорк — както от качеството на изданието, така и от успеха му.

Всяко кътче от Индиън Медоуз беше готово да посрещне клиентите си за новия ден. В седем Анна заемаше работното си място, Ерик и Нора се появяваха в девет, а останалата част от персонала — в девет и половина.

Не можех да не призная, че в бизнеса определено ми бе провървяло — всяка моя идея досега беше намерила реално осъществяване. При това успешно. Всеки един от магазините и продуктите бяха добили популярност, и то не само в близката околност. Поръчките чрез каталога непрекъснато нарастваха. И въпреки това, при всяко споменаване на думата „късмет“, Сара избухваше.

— Ако наричаш работата по дванайсет, или дори четиринайсет часа на ден, седем дни в седмицата в продължение на повече от две години „късмет“, тогава значи сме на едно мнение по въпроса — каза тя. — Мал, ти постигна зашеметяващ успех, благодарение на непрекъснатата си работа и изключителния си търговски усет. Рядко съм срещала търговци с твоите способности.

В думите ѝ, безспорно, имаше правота. В проекта „Индиън Медоуз“ бях вложила цялата си енергия и изобретателност. Както и способността си да виждам в перспектива.

Но колкото и усилия да влагахме не само аз, но и целият персонал, ангажиран в Индиън Медоуз, елементът късмет не можеше да бъде пренебрегнат. Според мен без него начинания от подобен род не биха просъществували.

Когато стигнах до къщата, спрях пред едно от люляковите дървета и откъснах клонче от него. Занесох го в кухнята и го поставих в буркан с вода.

С буркана в ръка коленичих на мястото, където на деветнайсети август 1989 година зарових праха на семейството си — под огромния клен, недалеч от студиото. Около него имаше кръг от камъни, в който непрекъснато поставях буркан със свежи цветя.

Известно време останах загледана в гранитния къс, върху чиято тъмна повърхност бяха гравирани имената им.

Андрю, Лиса и Джейми Кесуик. И тяхното любимо кученце Трикси

Отдолу — датата на убийството им:

11-ти декември 1988 година

Надписът завършваше с прекрасния стих, който баща ми изрецитира в деня, когато ги положих в последното им убежище.

— Честит рожден ден, Мал — поздрави ме Нора, влизайки в кухнята.

— Благодаря.

Тя ме прегърна, а после пред мен застана Ерик, който тикна в ръцете ми внушителен букет и на свой ред ме поздрави.

— Помислихме си, че ще ти харесат. Те са ти любимите — добави той.

— Много ви благодаря, толкова сте мили — поех букета, прегърнах Ерик, после заврях лице в люляка, лалетата, нарцисите: бели и жълти, увити в целофан, завързан с голяма жълта панделка. — Красиви са. Ще ги натопя във вода.

— Нека аз да го направя! — възкликна Нора и ги измъкна от ръцете ми, преди да успея да възразя.

— Ще пийнеш ли чаша кафе? — обърнах се към Ерик.

— Не, благодаря. Трябва вече да отида в кафенето, закъснявам тази сутрин.

— Да, да, побързай. Иначе шефът ти адски може да се ядоса — пошегувах се.

Той се ухили, поздрави ме и избърза навън.

Нора стоеше до мивката и подреждаше цветята. Седнах до кухненската маса и се заех с втората си чаша кафе.

— Колата на майка ти е спряна отпред — каза Нора. — Тя тук ли остана през нощта?

— Да. Пожела да сме заедно на рождения ми ден. Сара откара г-н Нелсън до града.

— Хубаво беше вчера на обяда с всички тях, нали?

— Да, благодарение на теб и вкусотиите, които беше наготвила.

— За мен беше удоволствие. Пък и не ви угощавах кой знае с какво.

— С майка ми ще седнем в кафенето около дванайсет и половина. След обяд тя трябва да се върне в Ню Йорк.

— Да ви приготвя ли нещо специално?

— Мисля, че и двете ще хапнем само по една салата.

— Както кажеш — тя нагласи последното клонче люляк във вазата, изви глава и ме попита: — Къде искаш да я поставя?

— Най-добре в хола. Там прекарвам по-голямата част от времето си.

Нора отнесе цветята, а после се върна, сипа си кафе и застана до мивката.

— Хареса ми жената, която баща ти доведе вчера, г-ца Рийс-Джоунс — каза тя след малко. — Възнамерява ли да се жени за нея?

Повдигнах рамене.

— Нямам никаква представа.

— Жалко ще е, ако не го стори. Много си подхождат.

— И аз така мисля.

Нора умееше бързо да преценява хората. Рядко се лъжеше в изводите си.

— Трябва да се отида на работното си място — каза тя, след като изсипа утайката от кафето. — Ще се видим по-късно, Мал.

— Благодаря за цветята, Нора. Трогната съм от вниманието ви с Ерик.

— Опитай се да направиш деня си възможно най-приятен — пожела ми тя, преди да излезе.

— Мислиш ли, че татко ще се ожени за Гуени? — попитах майка си, докато обядвахме в кафенето.

Тя ме изгледа продължително, преди да отговори.

— Не, въпреки че би ми се искало. Тя е чудесен човек.

— Да, изглежда, всички я харесват. Но защо смяташ, че няма да се оженят?

— Защото баща ти е ерген по сърце — отвърна тя. Всяка дума от отговора беше подбрана внимателно.

— Иначе казано, той предпочита да не се обвързва и причината не е Гуени?

— Накратко казано.

— Но той вече беше женен за теб.

— Без да е фактически част от семейството си.

— Искат да си живее живота, това ли искаш да кажеш?

— Не точно. Баща ти не е женкар и животът му не протича хаотично. Той е... най-точно казано, ерген по сърце. Държи на независимостта си, държи сам да определя постъпките си, ако ще това да се изразява в ровенето из древни развалини. Пада си малко вълк единак. Ако на хоризонта се появи жена и му хареса, ще прояви интерес. Но не обича да се обвързва дълбоко. Това е.

— Разбирам. И признавам, че мнението ти би трябвало да е милодавно — измърморих, ровейки с вилицата си в салатата.

Майка ми замълча. После продължи.

— Наистина добре познавам баща ти, Малъри, и може би сега е моментът да си кажем премълчаното във връзка с брака ни. Давам си сметка колко са те разстройвали нееднократните ни раздели.

— О, не, не е това, мамо! Ако нещо не съм разбрала, то е защо баща ми беше винаги далеч от дома през времето, когато растях. Защо не ни взимаш със себе си.

— Не искаше да го придружаваме, а и човек на твоята възраст трябваше да ходи на училище. Тук, в Щатите. По този въпрос двамата бяхме еднородни.

— Значи, работата му позволяваше да отсъства и да се връща, когато си поиска. Как се примиряваше с това положение, мамо?

— Обичах го, а и той ме обичаше. Още повече обичаше теб. Ти си най-голямата му скъпоценност. Ето защо положих много усилия да съхраня брака ни и ги полагах доста дълго време.

— Ясно ми е, разкопките са били причина за отсъствията му. Това му е работата. Но имало е и други жени, когато бях малка, нали?

— Случвало се е — призна тя.

Тогава аз пък споделих с нея спомена си за празничния уикенд на Четвърти юли, когато съм била петгодишна. За ужасния им скандал в кухнята, съхранил се в паметта ми оттогава. За повода, по който бе изплувал от съзнанието му.

Когато завърших, майка ми остана безмълвна, загледана в една точка, сякаш не ме забелязваше. Гласът ѝ, когато проговори, звучеше сякаш говореше на себе си.

— Научих от „доброжелател“, че Едуард е имал връзка с Мерседес Морел, актрисата. Срамувам се да си призная, но повярвах. Бях млада, уязвима, ако това може да ми послужи като извинение. Превърнах се в злъчен обвинител, което и ти си спомняш добре. Поддадох се на ревността. За да разбере по-късно, че съм била подведена.

— Но други жени е имало, мамо — настоях аз. — Сама го каза.

— Предполагам, че е имало. По време на разкопките, които продължаваха шест месеца или повече. Но той обичаше мен.

— Затова си и останала с него през всичките години?

Тя кимна.

— И той беше против раздялата ни, Мал.

— Наистина ли? — разтворих широко очи от учудване.

— Не само, че никога не е искал развод, но и дълго време не искаше да се разделяме. Не прекъснахме отношенията си и след раздялата.

— Да не би да искаш да кажеш сексуалните ви отношения?

Тя кимна отново, леко смутена.

— Не може да бъде!

— Така си беше. По-точно, отношенията ни с баща ти продължиха чак докато срещнах Дейвид.

— Не мога да повярвам!

— Аз все още обичам баща ти по мой си начин. Но от години знаех, че щастливият брак помежду ни е невъзможен.

— Защо не? След като не сте прекъсвали отношенията си, заблуждавайки ме толкова сполучливо при това.

— Просто защитен механизъм. Защо не мога да бъда женена щастливо за него? Не ми трябва мъж, който непрекъснато обикаля по света.

— Можехте да обикаляте заедно. След като пораснах.

— Съвместните ни скитания нямаше да траят дълго.

— Сексуалното ви привличане е било силно...

— Пълноценният секс не означава пълноценен брак, Малъри. Необходимите условия са много повече. Вярвай ми, с баща ти не сме създадени един за друг.

— И аз така мисля, мамо — протегнах ръка и стиснах нейната.

— Отдавна исках да си поговорим за това. Благодаря, че винаги си била до мен в нужда. За разлика от татко.

— Той също винаги те е подкрепял. По свой начин.

— Щом казваш. Обичам и него, и теб, мамо. Осъзнах, че проблемите на брака ви нямат нищо общо с мен. Че съм извън вашите отношения.

— Така е. Конфликтът е само между нас и не е породен от теб.

— Като се връщам към детството си, си мисля, че всъщност семейството ни не съществуваше... Надявам се, че не те засягам, като го казвам — почувствах се неловко.

— Не. Ако съм честна пред себе си, трябва да призная, че говориш истината.

— Причината да уредя идеално семейния си живот, когато се омъжа, е точно липсата на нормално семейство в детството ми. Исках

да бъде идеална съпруга и майка. Искях всичко да бъде... както трябва.

— И успя да го постигнеш, Мал, наистина. Ти беше идеалната майка и съпруга.

Погледнах я право в очите.

— Андрю, Лиса и Джейми бяха щастливи с мен, нали, мамо?

Пръстите ѝ стиснаха моите.

— О, да, Мал, с теб те бяха щастливи.

ЧЕТИРИДЕСЕТА ГЛАВА

Кънектикът, ноември 1992 година

Началото на месеца. Беше мразовита съботна сутрин. Зимата ни връхлетя изведнъж след почти летните температури през октомври. Въпреки студа обаче денят беше слънчев, а небето искреше лазурно.

В края на седмицата винаги бяхме претоварени с работа в Индиън Медоуз, но великолепният ден ни бе докарал повече гости от обикновено.

В магазините не можеше да се влезе от клиенти, което ме караше да се радвам на струпаните запаси в складовете. При зареждането им през лятото се бях ръководила от мисълта, че сезонът е почивен и след него идват празници. За щастие се оказах права. Ако днешният ден бе мярка за сравнение, за Деня на благодарността и Коледа щяхме да поставим рекорд.

Минах през галерията в кафенето, но още на вратата се спрях, стъписана. Беше още сутрин, а в заведението нямаше места. Огледах се за Ерик и когато срещнах погледа му, той забърза към мен.

— Не помня по-натоварен ден от днешния — каза той, вместо поздрав. — Колко полезен се оказа вторият паркинг до входната врата. Предвижданията ти се сбъдват, както обикновено — при тези думи той се усмихна радостно.

— Не влязохме в особени разходи, а и намерението ми е да просъществуваме още дълги години.

— Съмнявала ли си се някога, че ще успеем, Мал?

Поклатих отрицателно глава.

— Имаш ли известия за Сара?

— Не. Случило ли се е нещо?

— Най-вероятно нищо лошо, но още не се е появила. Когато ми се обади снощи от града, каза, че ще тръгне тази сутрин в шест и половина, за да избегне натовареното движение, което значи, че би трябвало да пристигне около девет — погледнах часовника си. — Почти единайсет е.

— Може по-късно да е тръгнала от Ню Йорк.

— Може би.

— Недей да се тревожиш, Мал.

— Ако ти потрябвам, ще бъда в кабинета си.

Излязох и се отправих към сградата в червено. Откакто семейството ми беше избито, тревогата ми вземаше застрашителни размери при всяко закъснение на близък човек: Не можех да се овладея. Живеехме, заобиколени от опасности повече откогато и да било досега. Убийствата на невинни бяха станали обичайни, оръжието се бе превърнало в господар на улиците. Завладяваше ме паника само като отгърнех вестниците или включех телевизора.

— Мал! Мал!

Завъртях се кръгом. Анна тичаше към мен.

— Можеш ли да ми отделиш само няколко минутки? — попита тя.

— Разбира се, заповядай в кабинета ми — отговорих и отворих вратата. — Проблем ли има, Анна? — попитах на свой ред, след като съблякохме палтата си и се настанихме на дивана до прозореца.

— Не е проблем, а предложение, Мал — обясни тя. — Снощи ми се обади Сенди Фарнсуърт. Иска да продаде „Пони Трейдърс“ и се интересува дали ти желаеш да купиш предприятието.

— Нямам такова намерение — отвърнах, без да се колебая. — Очаквах го от известно време. Самата Сенди вече ми го загатна. Нямам желание да се превръщам в производител като тях, независимо, че част от артикулите им се произвеждат ръчно. Главоболията ми ще се увеличат твърде много. Принудена съм да пропусна тази възможност.

— И аз ѝ обясних същото по заобиколен начин, тъй като мнението ми съвпада с твоето — каза Анна. — Сигурна съм, че и Сара мисли като нас. Просто ѝ обещах да ти съобщя предложението и да взема отговора ти.

— И как смята Сенди да процедира? Искам да кажа, ако не успее да го продаде? Ще се откаже ли, или ще продължи работа?

— Предполагам, че ще ѝ се наложи да избере второто, освен ако не си намери нов съдружник. Сегашната ѝ съдружничка се връща в Чикаго и ще изтегли парите си от фирмата.

— Ако „Пони Трейдърс“ излезе от бизнеса, ще се наложи да им намерим заместник — предприятие, което да произвежда всекидневни

дрехи в същия стил. Разполагаме с двама снабдители, но във всеки момент ни е необходим и трети.

— Вече съм мислила за това, Мал, и съм се заела с търсенето. До следващата седмица ще ти предложи поне двама кандидати.

Точно тогава вратата се разтвори широко и през нея, за мое голямо облекчение, влетя Сара. Имаше вид, сякаш се е борила със стихииите.

— Ама че сутрин! — възкликна тя. — Съжалявам, че толкова закъснях, Мал. Надявам се да не съм ти причинила сериозни тревоги.

— Не чак сериозни — отвърнах, — но какво стана с теб, Саш? Разчорлена си и лицето ти е омърляно.

— Така ли? Кой знае откъде се е взело. Няма значение. Това, което ми се случи, е, че спухах гума.

— Колко неприятно, Сара — намеси се Анна, изправяйки се. — Ще се връщам в бутика, Мал, доскоро виждане.

— И аз ще намина скоро — уверих я.

— Чаша кафе без съмнение ще ми се отрази благотворно — каза Сара. — Ще отскочим ли до кафенето?

— Пълно е, но, хайде, да отидем. Ерик все ще ни смести някъде.

— Как успя да смениш спуканата гума? — поинтересувах се, докато отпихах от кафето си малко по-късно, сбутана на ъглова маса, близо до кухнята.

— Оказана ми бе помощ, слава Богу.

— И къде точно спуха гумата? — погледнах я любопитно.

— Съвсем наблизко. На път 41 — обясни ми тя, ухилена.

— Какво е тук забавното?

— Неочакваната ми среща.

— Когато спуха гумата ли?

— Да. Стучи се точно пред някаква къща и както се оказа — за мой късмет, иначе щях да се чудя какво да правя. Малка къщичка зад бяла дървена ограда. Аз почуквам на вратата. Появява се мъж и аз го запитвам дали би имал желание да ми помогне, на което той отговаря, че с радост ще го стори. Сменихме гумата с общи усилия. Е, той свърши по-голямата част от работата. Както и да е, преди да приключим със сменяването, научих доста за него. Включително телефонния му номер.

— Значи е бил привлекателен?

— Не лош, никак не лош — Сара замълча, изгледа ме странно и изтърси: — Поканих го на вечеря.

— Да, да!

— И още как!

— Кога?

— Довечера.

— Саш!

— Не казвай „Саш“ с такъв глас, Мал. Намирам хрумването си за повече от добро.

— Не, Саш, тази вечер.

— Какво ѝ е различното на тази вечер, в сравнение с останалите? Не твърдиш, надявам се, че хранителните ни припаси са привършили, защото това място е претъпкано с храна.

— Не твърдя.

— Слушай, защо пък да не дойде? Живее съвсем наблизо, а и сред съседите ни мъже, не са чак толкова много привлекателните.

— Как е името му? На мъжа, който ще идва за вечерята.

— Ричард Марксън.

Намръщих се, в опит да си припомня.

— Странно, името ми звучи познато. Чудя се дали не съм го срещала.

— Не си. Питам го. Той е известен журналист и често се показва по телевизията, откъдето, вероятно, името му ти е познато.

— В коя област на журналистиката са изявите му?

— Предимно в свързаната с политика.

— По кое време да го очакваме?

— Определих му неокончателен час осем, но го предупредих, че ще се обадя за потвърждение. Но можем да го направим по-късно, ако предпочиташ, Мал.

— Осем е добре. А сега да уточним менюто за вечерята. Можем да вземем един от солените пайове на Нора, както и от пилешкия ѝ бульон със зеленчуци. Ще направим зелена салата, има сирене „Бри“ и плодове. Какво ще кажеш?

— Страхотно. Забрави да споменеш само един хляб, производство на Нора.

Признавам, че Ричард Марксън ми хареса от момента, в който прекрачи прага на къщата ми.

Висок мъж, добре сложен, без излишни килограми. Тъмнокафяви очи, тъмна чуплива коса, приятни черти на лицето.

Присъствието му сякаш отведнъж изпълни къщата. Очевидно не страдаше от липса на самочувствие и навсякъде беше като риба във вода. При това, без да се държи шумно или невъздържано. Тъкмо обратното.

— Това е Ричард Марксън, Мал — каза Сара, довеждайки го в кухнята, където пълнех кофичката за лед. — Ричард, представям ти най-добрата си приятелка на света, Малъри Кесуик.

— Благодаря ви, че приехте да ви гостувам почти без предизвестие — каза той, докато се ръкувахме. — Много ми е драго да се запозная с вас, госпожо Кесуик.

— Моля ви, наричайте ме Мал. Радвам се да се запозная с вас и да ви посрещна в дома си.

Той се усмихна, оглеждайки се наоколо.

— Чудесно място. Старите къщи в Кънектикът ми напомнят за колониалния стил, който винаги ме е привличал.

— Какво бихте искали да пийнете, г-н Марксън?

— Чаша бяло вино, благодаря. Надявам се, че няма да имате нищо против да ме наричате Ричард.

Кимнах утвърдително и отнесох кофичката с леда на масичката с колелца, служеща ми за бар.

— Какво да бъде за теб, Саш? Какво ще пиеш?

— Аз ли? Ами, не знам. Бяло вино, да речем. Има ли бутилка в хладилника?

— Да — отвърнах през рамо и извадих три чаши за вино.

— Дай на мен — предложи Ричард, като видя как Сара се бори с тапата. За нула време се справи успешно със задачата и ми подаде бутилката. — Ето, Мал, готово.

Напълних чашите.

— Хайде да се преместим в работната ми стая — предложих. — По-уютно е. Сара разпали там огъня, защото вечер става доста хладно.

Настанихме се пред разгорелия се огън и Ричард вдигна чашата си.

— Наздраве — отвърнахме едновременно двете със Сара, след което всички се отпуснахме в креслата си и се умълчахме.

Пръв заговори Ричард. Когато го поопознах, ми стана ясно колко е добър в разчупването на леда, в прогонване на неловкото мълчание. Вероятно на това се дължеше успехът му като журналист.

— Пробивът, който направихте с Индиън Медоуз е фантастичен. Сега никой от нас, клиентите ви, не е в състояние да си представи живота без него.

— Значи, посещавате магазините? — попита Сара, повдигайки учудено вежда.

— Най-редовно. Миналата година от тях купих всичките си коледни подаръци и най-сериозно възнамерявам да сторя същото и тази година. Едва ли не всеки ден се мотая насам.

— Странно, никога не сме те зървали — измърмори Сара.

— Приятно е да срещаш доволни клиенти. Доволен сте от нас, нали? — намесих се аз.

— Меко казано — увери ме Ричард. Той отпи от виното си и продължи: — Обичам всичко, приготвено от Нора. Честно казано не си представям как бих оцелял без нея. Оттук си купувам често супи, салати и превъзходния ѝ солен пай.

Със Сара се спогледахме смутено.

— Хубаво е, че ти харесва — каза тя, — защото това ще получиш за вечеря. Пилешка супа и солен пай, приготвени от Нора.

— Страхотно! Аз съм голям неин почитател.

— Бих могла да приготвя нещо набързо, спагети например — предложих, чувствайки се неловко.

— Не, не. Соленият пай е най-доброто предложение.

— Обзалагам се, че си го опитал и снощи — констатира без колебание Сара.

— Не, не съм! — протестира гостът ни, но изражението му го издаде. Тъглчетата на устните му се изкривиха нагоре и той прихна. — Но честно казано, нямам нищо против да повтора менюто си от вчера.

Физиономията му бе толкова комична, че не усетих как се засмях и аз. Между пристъпите на кикот успях да кажа на Сара:

— Ще трябва да започнем готвенето отново. Нямаме избор.

— Имаш право, Мали — отвърна тя, без да отделя поглед от лицето ми.

Ричард прояви интерес към цялата история на Индиън Медоуз. Разказах му всичко, от самото начало. Той призна, че е изчел отначало до край дневника на Летис Кесуик.

Сара участваше в разговора повече като слушател, като рядко се намесваше. По едно време донесе бутилката вино от кухнята и напълни чашите ни.

При едно от поредните си появявания от кухнята, тя заяви:

— Май прекалих със затоплянето на пая във фурната — и направи печална физиономия. Всички се засмяхме.

Тя ме последва в кухнята, когато отидох да проверя какво точно се е случило.

— И сама ще се справя — казах ѝ. — Иди да правиш компания на Ричард.

— И така му е добре, разглежда книгите по лавиците. Дойдох, защото исках да ти кажа нещо.

— Какво, по-точно? — запитах, впечатлена от особения ѝ тон.

— Прекрасно е да чувам отново смеха ти, Мал. От години не бях те чувала да се смееш. Това исках да ти кажа.

Едва когато ми го каза, осъзнах значимостта на случилото се.

Оказа се, че смехът бе дал тон на вечерта.

И Ричард, и Сара имаха чувство за хумор, и се надпреварваха кой да бъде по-остроумен. Наложих се да зарежа сервирането за известно време, от страх да не разсипя яденето в поредния пристъп на смях.

Седнах за миг, докато смехът ми отmine, поглеждайки ту единия, ту другия. Съвършено си подхождаха. Той определено беше най-приятният мъж, когото Сара бе довеждала в къщата, а без съмнение Ричард много я харесваше. И как би могъл да не я хареса? Моята Сара беше красива и умна, мила и обичлива, и на моменти направо не може да ѝ се устои. Беше несравнима.

В края на краищата, успях да донеса соления пай от кухнята.

— Защо не сложиш чинията в средата на масата, Мал? Всеки може да се обслужва сам — каза Сара.

Послушах съвета ѝ и седнах на мястото си.

Предложеният асортимент се посрещна и изконсумира с пълно одобрение от госта, даже с гастрономическа наслада.

Когато дойде ред на сиренето и салатата, Сара се облегна на стола си и съвсем небрежно попита:

— Откога си се устроил тук, Ричард?

— Малко повече от година.

— Отвън къщичката ти изглежда очарователно. Твоят ли е?

— Не, взел съм я под наем. Открих я с помощта на Кати Сандс и тя...

— Кати е посредникът, чрез когото закупихме Индиън Медоуз — прекъснах го аз. — Страхотна жена, не намираш ли?

— Вярно — усмихна се той. — Тъкмо бях започнал да казвам, че дълго се наложи да ми търси къща, защото всичките бяха прекалено просторни за мен.

— Сам ли живееш? — погледна го изпитателно Сара.

— Живея сам, така че не се нуждая от голяма къща, из която да бродя.

— Разбира се. И аз бих се чувствала по същия начин. Преимуществото при мен е, че всеки уикенд мога да прекарвам в компанията на Мал — кратка пауза. — Никога не съм била омъжена, а ти?

— И аз не съм се женил. Скитам се по света като задграничен кореспондент и работата ми ме поглъща прекалено много, за да ми остава време да мисля за заселване на едно постоянно място. През последните три години се задържах в Щатите като сътрудник на „Нюзуик“. Реших, че съм се нагледал на чужбина. Прииска ми се да се върна у дома, в малкия стар Ню Йорк.

— Ти нюйоркчанин ли си? — попитах.

— Роден и откърмен. И вие сте като мен, нали?

— Да — отговорих от името на двете.

— Приятелки сме от бебета — информира го Сара през смях. — Може да се твърди, че сме неразделни от времето, когато сме се напикавали в пелените си. Както и да е, но я кажи какво все пак те води през девет земи в десета, за да си изкарваш уикенда чак в Кънектикът?

— И колежа, и следването ми са свързани с тези места. Възпитаник съм на Йейлския университет. Винаги съм обичал тези места. За мен северозападните възвишения на Кънектикът си царството Божие.

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

Кънектикът, януари 1993 година

Вечерта, когато за първи път срещнах Ричард, бях напълно убедена, че интересът му е насочен към Сара, а не към мен. Изминаха обаче няколко седмици и той даде ясно да се разбере, че се интересува от мен. По неговите думи, харесвал Сара като човек, в компанията ѝ се забавлявал превъзходно, но нищо повече.

Толкова бях учудена, че се притесних подобно отношение да не я нарани. Той ме увери, че такава опасност не съществувала: тя също не проявявала интерес от такова естество към него.

Не можех да не се учудя — нима той познаваше най-добрата ми приятелка по-добре от мен? Убедена бях, че е сбъркал в преценката си.

Оказа се, че греша.

Разпитах Сара относно мнението ѝ за Ричард и тя призна, че не е нейният тип.

— Приятен е, много е приятен даже, Мал, но имам ужасяващото чувство, че цял живот ще припадам по типчета от рода на Томи Престън — бяха думите ѝ.

Изненадата ми я накара да ме убеди да продължа да се виждам с него. Но внимавах да не прекалявам. Давах си сметка, че е необходимо време, за да го допусна в живота си. Четири години бях живяла в самота и не виждах причина да променям установеното положение.

Но, както Сара отбеляза, Ричард бе добър човек, мил и внимателен, а и умееше да ме разсмива. Безпогрешно съумяваше да предизвика усмивка на лицето ми и постепенно открих, че с нетърпение очаквам да дойде петък или събота, понякога и неделя, за да го видя. Но точно това мое нетърпение ме караше да се отдръпвам предпазливо назад.

Знам, че той разбираше как се чувствам. Достатъчно схватлив беше, за да прозре страха ми от по-тясно обвързване.

Известна му беше трагедията, сполетяла семейството ми, без да отваря дума, по какъвто и да е повод за нея. Но като човек на пресата, при това един от изявените професионалисти, не беше възможно да е

подминал заглавията на първа страница. През декември 1988-ма той е живял в Лондон, а убийството на съпруга и децата ми беше на първите страници на английските вестници така, както и тук, в Америка.

Харесваше ми чувствителността му.

Една съботна вечер през януари (познавахме се вече от около три месеца) го заварих в хола, загледан внимателно в една снимка в рамка на Джейми и Лиса. Трогна ме именно разнежеността, която се излъчваше от погледа му.

Отначало не ме забеляза и това го стресна и смути. Бързо върна снимката на мястото ѝ върху масата и ми се усмихна като засрамено дете, хванато да прави пакост. Понечи да заговори, после се възпря.

— Хайде, Ричард — подканих го, — няма от какво да се срамуваш. Наистина. Каж ми какво си мислеше.

— Колко са красиви...

— Красиви са. За мен те бяха малки ангелчета. Палави, естествено, но жизнерадостни и забавни. Просто чудесни деца, Ричард.

— Сигурно ти е било... трудно, непоносимо даже... Всъщност сигурно и сега е така.

— Болката ме разпъва понякога и предполагам, че и занапред ще я чувствам такава. Но се научих да живея с нея.

В очите му проблесна тревога, когато каза:

— Съжалявам, че ме завари да гледам снимката им, Мал. Последното нещо, което бих искал да ти причиня, е болка, в случая — като те карам да говориш за тях.

— О, но ти не ми причиняваш болки — казах бързо. — Обичам да говоря за тях. Повечето хора мислят като теб и избягват старателно да споменават за Джейми и Лиса. Но аз искам да си припомням неща, свързани с двамата, защото по такъв начин те продължават да живеят в паметта ми. Децата ми живяха шест години и ме даряваха щедро с любовта си. Искам приятелите ми да бъдат съпричастни на спомените ми за тях. Докато съм жива, ще бъде така.

— Разбирам и ми е драго, че го сподели с мен и че ми помагаш да те опозная.

— Не съм същата, каквато бях. Нещастieto ме опустоши — промълвих.

— Ти си смела.

— Ранима съм.

— Зная, Мал. Ще бъда внимателен, обещавам.

Може би след този разговор дистанцията помежду ни се скъси, но не прекалено, защото аз не желяех да го допусна. Страхувах се от появата на чувства в отношенията ни. Ако изобщо беше възможно мъж да събуди чувства у мен. Съмнително.

Седмиците си минаваха и ние продължавахме да се виждаме през уикендите. Отношенията ни следваха естественото си развитие. Откривахме непрекъснато нови общи неща помежду си.

Никога не го бях водила на гроба под кленовото дърво и въпреки това той явно го бе виждал. Вероятно Сара му го бе показала. В един прекрасен априлски ден Ричард донесе букетче теменужки и ме помоли да ги оставя на гроба.

— За Андрю и децата от мен — каза той.

Пореден жест на внимание от негова страна, който ме трогна неопишимо.

Този жест ми помогна да започна да надвивам предпазливостта си и да му се доверявам. Не напълно, но като на близък човек. Преградите, които бях изградила в себе си, бяха трудни за преодоляване. Усещах все по-засилващо се физическо привличане към него, но сърцето ми не се откриваше.

Сара ми каза колко увлечен бил Ричард по мен, но аз разбих на пух и прах очакванията й.

— Да, харесваме се взаимно, приятно ни е да бъдем заедно. Съществува привличане и разбирателство в много отношения, но не и повече от това, Саш. Просто сме добри приятели.

Тя ме изгледа скептично и смени темата.

Много по-късно, след случката с цветята, си припомних думите й. Отново с убеждението, че греша или поне преувеличава. В любовта си към мен, Ричард Марксън бе върната посока към щастливия живот. Желано и възможно обаче рядко са в съгласие помежду си. Не можех да се отнасям към Ричард така, както заслужаваше.

Ричард се появи съвсем изненадващо сутринта на моя тридесет и осми рожден ден. Падаше се вторник и той беше последният човек,

който очаквах да ми прави компания в осем часа на желязната скамейка под ябълковото дърво.

— Защо не си на работа в Ню Йорк? — възкликнах при появата му.

— Взех си отпуска тази седмица, за да подготвя написването на една книга.

— Американският роман на всички времена ли се каниш да пишеш?

— Не, книгата ще бъде документална — усмихна се той. — Това няма значение. Тук съм, за да ти честитя рождения ден. Заповядай — наведе се към мен и ме целуна. — Надявам се да ти хареса.

— Сигурна съм, че ще ми хареса — махнах опаковката на подаръка. — О, Ричард, как си могъл да се сетиш за това! Ужасно много ти благодаря!

В ръцете си държах червено кожено томче със събраните стихотворения на Рупърт Брук. Започнах бавно да прехвърлям страниците.

— Колко е красива! Откъде я изрови?

— От антикварна книжарница в Ню Йорк. Изданието е доста старо. Би ли ми я подала за момент, Мал? Благодаря.

Ричард разлисти книгата, отвори я на търсената страница и каза:

— Ще ми разрешиш ли да ти прочета от едно от любимите ти стихотворения?

— Да, моля те.

*От прегръдките ти омаята не беше си отишла,
Спокойното отпускане, което иде с нея;
А мислите за теб прииждаха
Като зелени листи в притъмнена стая,
Тъмни облаци в безлунното небе...*

Той спря да чете и двамата замълчахме.

— Хубаво е... — отрони се от мен.

— Само още няколко реда от същото стихотворение, които, мисля, че са много подходящи за случая — докосна ме по бузата и се усмихна срамежливо — типично за него.

*Мъдростта приспана е
в косите ти от дългото страдание,
а в гънките на роклята ветрееща се
нежността долавя се едва.*

И отново замълчахме. Бях притихнала, а после казах:

— Благодаря ти, Ричард, не само за подаръка, но и за интимно споделеното.

— Би ли искала да излезеш с мен на вечеря? — попита той, облягайки се на пейката.

— С удоволствие. Благодаря за поканата.

— Значи, ще се видим довечера. Ще мина да те взема около седем — с тези думи се изправи и се отдалечи с енергичната си походка.

Погледнах след него, после отново се зачетох в книгата в скута ми.

В петък сутринта същата седмица от печатницата пристигнаха кашони с книги и аз веднага се обадих на Ричард.

— Току-що ми изпратиха отпечатания тираж на втория том от дневника на Летис Кесуик. Тук е заринато със стотици екземпляри. Тъй като си почитател на произведенията ѝ, ако желаеш, ще бъдеш един от първите, който ще го получи отпечатан.

— Благодаря, Мал. Кога да намина да си получа произведението?

— Ако искаш, още сега. Ще те почерпя кафе.

— След половин час съм при теб — отговори той и затвори.

Поканих го в хола, когато пристигна.

— Кафето и книгата те очакват. Надявам се, да ти харесат. Дано в печатницата добре са си свършили работата. Много ми е любопитно какво е твоето мнение.

Само няколко минути бяха необходими на Ричард, за да заяви, че в ръцете си държи плода на поредния ми успех.

— Първо, външното оформление е много красиво и второ, от страниците, които прочетох, ми е ясно, че като четиво веднага те грабва.

— За мен лично беше много увлекателно да прочета за ежедневието в Англия от седемнайсети век. Хората са били съвсем

същите като нас — с надеждите, мечтите и тревогите си.

— Вековете не са ни променили особено — съгласи се той, поставяйки книгата на масата. — А ти си имала голям късмет да попаднеш на подобна находка.

— Има и още две — казах аз. — Дневниците безспорно са най-добри, но аз разполагам и с готварската, и с градинарската ѝ книга и възнамерявам те да бъдат следващите ми издания.

— Май „Килгръм Чеиз прес“ ще се задържи в бизнеса — усмихна се Ричард.

— Надявам се — вдигнах рамене.

— Какво представлява градинарската книга? — попита Ричард, след като изпи кафето си.

— Интересна е с подробните си планове за градините в Килгръм Чеиз, към които са изредени разнообразни растения, цветя и дръвчета. Струва ми се, че успехът ѝ сред читателите ще е по-скромен.

— Възможно е. В днешно време, хората не се отдават особено на занимания с градините си. Показателен е отзвукът за скорошни издания. Много ли са илюстрациите в твоята книга?

— Да, ще трябва скоро да се заема с прерисуването им.

— Ако нямаш нищо против, бих желал да покажа на нашия редактор екземпляра, който току-що ми подари.

— Добре. Ще ти дам още един, преди да си тръгнеш. Продължихме да си говорим още известно време, предимно за „Килгръм Чеиз прес“ и въобще за книги. Изненадващо и за мен самата прозвуча онова, което казах:

— Някога аз самата направих книга, Ричард.

— Публикувана ли е? — въпросът бе зададен с очевидно повишен интерес.

Поклатих глава отрицателно.

— Не става дума за обикновена книга.

— Оригиналът при теб ли е, Мал?

— Да. Искаш ли да го видиш?

— С огромно желание. Заинтригуван съм.

— Всъщност, книгите са две — казах, след като донесох въпросните творения. — Написах ги и ги илюстрирах за Джейми и Лиса. Канех се да ги сложа в чорапките им за Коледа, но те не доживяха до тази Коледа. Едната има заглавие „Приятелите, които

живеят в стената“, а втората е „Приятелите, които живеят в стената, ще си имат празненство“. Ето, погледни ги.

Вниманието на Ричард остана изцяло погълнато от книжките за дълго време. Когато най-сетне затвори кориците и на втората, на лицето му се изписа необяснимо за мен изражение.

— Какво има? Не ти ли харесват?

— Напротив. Забележителни са. Омагьосват те с въображението, вложено в тях. Илюстрациите са първокласни. Нали няма да ми кажеш, че смяташ да ги задържиш само за себе си?

— Не мога да ги издам! В никакъв случай! Те са правени за децата ми. Те са... ами те са нещо като светиня за мен. Книгите са измислени и сътворени за Джейми и Лиса, и държа да си останат само техни.

— Но, Мал, не можеш да постъпиш така. Всяко малко дете ще ги хареса. Помисли на колко хора ще дариш радост.

— Не! — извиках аз. — Не мога, няма да ги публикувам, Ричард. Не разбираш ли? — гласът ми стана писклив. — Те са свещени.

— Колко жалко, че разсъждаваш така — промълви той.

— Някога — може би, не сега — опитах се да го утеша.

— Надявам се.

Прибрах двете книжки от масата и обвих собственически ръце около тях.

— Ще ги прибера и веднага се връщам — казах и изхвърчах по стълбите нагоре.

Докато ги прибрах на мястото им и го заключвах, не можах да се отърва от учудването си какво ме бе подтикнало да ги покажа на Ричард Марксън. Досега ги бяха виждали само Андрю и Сара. В продължение на повече от четири години никой не подозираше съществуването им. Не ги бях изваждала от шкафа им дори за да ги покажа на Даяна или майка ми.

Защо споделих с него нещо толкова лично и с толкова голямо значение за мен? Нямах отговор. Истината е, че бях напълно объркана.

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

Кънектикът, август 1993 година

Заминавайки за Босна, Ричард беше казал, че ще отсъства десет дни.

Измина почти месец оттогава, а него още го нямаше. През цялото това време не пропускаше да ми се обажда, за което му бях благодарна, защото така знаех, че е наред. От друга страна, чувствах се като взета на мерник.

При всяко обаждане от Сараево езикът ми се оплиташе, като си помислех, че той очаква отговор на предложението си.

Не можех да му дам отговор.

Все още бях раздвоена в чувствата си към него. Харесвах го и държах на него. Познавах го от десет месеца, в които разбрах, че е добър човек и добър приятел. Освен това, свързваха ни общи интереси и удоволствието да сме заедно. Немалко доводи в полза на брак, но за мен — недостатъчни дори само за формално сключен брак, което Ричард също бе готов да приеме.

Страхувах се от всевъзможните форми на обвързване и интимност, които ежедневното общуване между двама души предполагаше. Най-много се боях от любовта. Какво щях да правя, ако се влюбех в Ричард, а той ме изоставеше? Или умреше? Или бъдеше убит, изпълнявайки служебните си задължения? Не бих могла да понеса още една такава загуба.

И ако все пак, дори без да го обичам, се омъжех за него, много вероятна щеше да бъде появата на деца. Да имам други деца? След Лиса и Джейми? Та те бяха толкова... прекрасни.

Горе-долу тия мисли се въртяха из главата ми тази сутрин, изкачвайки се по височината, на която се намираше любимото ми ябълково дърво. Носех си и неизменната чаша черно кафе.

Както обикновено, вдигнах поглед към небето. Утрото не беше от най-лъчезарните. Откъм хълмовете се задаваха дъждовни облаци, а въздухът бе тежък и лепкав. Надявах се да завали — августовските жеги бяха нетърпими.

Разположих се на пейката под дървото и започнах да отпивам от кафето, а очите ми си почиваха, разглеждайки познатата и толкова любима гледка на красивата природа в чист вид, още по-привлекателна със спокойствието си в този ранен час. Човек го заболяваше сърцето от толкова красота.

Тази сутрин, след продължително отсъствие, се беше появила синята чапла и това бе добър знак.

Допих кафето си, облегнах се и затворих очи, за да се отдам изцяло на мислите си. Винаги когато имах възможност да го сторя, просветлението идваше бързо. Както и сега. И без друго знаех какъв ще бъде отговорът ми.

Не.

Щях да дам отрицателен отговор на Ричард и щях да го отблъсна.

За какво му трябваше жена, неспособна отново да обича? Жена, влюбена единствено в мъртвия си съпруг?

„Животът ни е даден, за да го живеем“ — чух гласа на Даяна в съзнанието си.

Отказах да се вслушам в този глас. Щях да откажа на Ричард.

Може би и самият той вече се бе отдалечил от мен. Повече от седмица не бях разменила дума с него. Истината е, че откакто бе приключила мисията му в Босна, престанаха редовните му обаждания.

След Босна той бе отлетял направо за Париж. Любимият му град. В продължение на години бе работил като парижки кореспондент на „Ню Йорк Таймс“ и всеки ден там за него беше свързан с приятни преживявания. Без съмнение парижките му приятели бяха многобройни.

Може би Париж и Босна го бяха излекували от любовта му.

Вероятно нямаше да ми се наложи да бъда груба, като му откажа. Облекчението ми щеше да бъде огромно, ако не се наложеше да кажа „не“ право в лицето му. Много по-добре би било всичко да отмре от само себе си.

Може би го бе увлякла отново някоя стара любов. И това бих възприела като облекчение. Дали?

— Здравей, Мал.

Подскочих на пейката, толкова стресната, че изпуснах чашата и тя се претърколи надолу по склона.

Загледах Ричард зяпнала, без да мога да проговоря.

— Изглежда, те изненадах — каза той, застанал пред мен.

— Изненада ли? Ти направо ме уплаши! — поех си въздух, за да се съвзема от уплахата. — А ти откъде се взе?

— От колата ми. Паркирах я до къщата.

— Искам да кажа, кога се върна от Париж?

— Снощи. Пристигам тук направо от Ню Йорк, от летището. Отначало мислех да ти се обадя, за да те предупредя, но стана късно. Затова реших да дойда да те видя тази сутрин — той замълча и ме погледна внимателно. — Как си, Мал?

— При мен всичко е наред. А ти?

— И аз съм добре. Но имам нужда от чаша кафе. Ще отскочим ли до кафенето?

Разклатих връзката ключове пред носа му.

— Още не е започнало работното време. Сега е едва осем и половина. Тъкмо се канех да отида да отключа.

— Ами да, естествено, аз продължавам да се движа с парижкото време. Там сега е следобед.

— Хайде — казах — можеш да ме придружиш до магазините. Ще отключа и ще се върнем в къщата за кафето.

— Дадено.

Поех протегнатата му ръка и с негова помощ се изправих.

Слязохме по хълма в мълчание. Отключих кафенето, бутика и галерията и прибрах връзката в джоба си.

— Готово. Да отидем в кухнята. Ще ти направя закуска, ако желаш. Какво ще кажеш за бъркани яйца и препечени кифлички с масло?

— Страхотия!

Усмихнах му се и се обърнах, за да тръгна към къщата.

— Мал.

Заковах се на място. Ричард не помръдваше от вратата на галерията.

— Какво се е случило? — попитах.

— Нищо — той тръгна към мен. — Просто се чудех... — спря се. — Мал, готова ли си с отговора си?

Не исках да го наранявам.

— Не, Ричард, не съм.

Той ме гледаше с очакване.

— Не казах истината — поправих се аз. — Решила съм. Не мога да се омъжа за теб, Ричард. Не мога. Съжалявам.

— А защо да не живееш с мен? Само да опиташ?

Поклатих глава и прехапах устни. Изглеждаше толкова съкрушен, че ми бе непоносимо да го гледам.

— Знаеш ли, Мал, влюбих се в теб от първия момент, когато те видях. Като го казвам, нямам предвид вечерта, когато за първи път ти гостувах, след като помогнах на Сара да смени гума. Искам да кажа, от първия път, когато те зърнах в Индиън Медоуз. Ти тогава не ме забеляза, не се срещнахме. Искях да ти бъда представен, но един от приятелите ми в Шарън каза... че ти не си на себе си. Успях все пак да те срещна и да те опозная. През месеците, в които те виждах, след като се запознахме, ми се случиха най-хубавите неща в живота. Обичам те, Мал.

Стоях и го гледах безмълвно.

— Безразличен ли съм ти? — попита ме сломено.

— Разбира се, че не, Ричард. Тревожех се за теб, докато беше в Босна. Тревожех се, че случаен куршум или някоя бомба може да те убият.

— Тогава защо не дадеш и на двама ни шанс?

— Аз... просто не мога. Съжалявам. Да вървим да прием кафе — промърморих едва чуто.

Той закрачи до мен мълчаливо.

Вървахме бавно. Хвърлих крадешком поглед към него и нещо в мен се пречупи. От съжаление. Почувствах болката му, сякаш беше моя. Не ставаше дума за човек, който ми е безразличен. Напротив. Докато го нямаше, ми беше липсвал. Тревожила се бях за него. Сега, когато бяхме заедно, изпитвах облекчение, че нищо не му се бе случило. Да, беше ми скъп.

— Андрю не би предпочел да бъде сама — завърших гласно мислите си.

Ричард не продума. Продължихме да вървим.

— Андрю не би искал да бъде сама, нали?

— Мисля, че не би искал — каза Ричард.

Поех дълбоко въздух.

— Все още не съм сигурна дали ще има сватба. Подобна перспектива ме плаши. Но... е, може би, защо пък да не опитаме да

поживеем заедно? — пъгнах ръка в неговата. — Тук, в Индиън Медоуз.

Той се закова на място. Аз спрях до него. Ричард ме хвана за раменете и ме обърна с лице към себе си.

— Мал, сериозно ли говориш?

— Да — отговорих толкова тихо, че едва се чух. После повторих по-уверено: — Да, искам. Но ти трябва да бъдеш търпелив, да ми дадеш време.

— Цялото ми време е за теб, Мал. Колкото ти е необходимо.

Той се наведе и ме целуна нежно по устните.

— Давам си сметка колко лесно можеш да бъдеш наранена. Обещавам да бъда внимателен. Разбирам колко ужасна е загубата ти. Но с мен ще можеш отново да спечелиш всичко...

— Знам — казах, припомняйки си думите на Даяна. — Живот. Бъдеще, ако имам смелостта да го приема.

— Ти си най-смелият човек, когото познавам, Мал.

Минахме край старото ябълково дърво с пейката под него и се отправихме към къщата. Ричард обви раменете ми с ръка, когато пресичахме широката зелена ливада.

Влязохме заедно в къщата, притиснати един до друг. За първи път след смъртта на Андрю се почувствах спокойна. Сигурна пред живота, който ме очакваше.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.